

පටුන

		පිටුව
	විධායක සාරාංශය.....	1
1.	වාර්තාව නිකුත් කිරීමේ පසුබිම.....	2
2.	විෂය පථය.....	2
3.	අනුගමනය කරන ලද විගණන ක්‍රමවේදයන්.....	2
4.	විෂය පථය හා සීමාවන්.....	3
5.	ක්‍රියාවලිය.....	
5.1	ශ්‍රී ලංකාවේ වන අලි පිළිබඳ හැඳින්වීම.....	4
5.2	වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවේ කාර්යභාරය හා දෙපාර්තමේන්තුවට අයත් රක්ෂිත	9
5.3	අලි මිනිස් ගැටුමට හේතුව හා එමගින් උද්ගතවී ඇති තත්ත්වය.....	10
5.4	අලි මිනිස් ගැටුම අවම කිරීම සඳහා ගෙන ඇති ක්‍රියාමාර්ග.....	14
6.	නිරීක්ෂණ.....	45
7.	නිර්දේශයන්.....	57
8.	දෙමළ පරිවර්තනය.....	61-124
9.	ඉංග්‍රීසි පරිවර්තනය.....	125-181
10	ඇමුණුම්.....	183-268

ශ්‍රී ලංකාවේ අලි මිනිස් ගැටුම සම්බන්ධ විශේෂ විගණන වාර්තාව

විධායක සාරාංශය

වාර්ෂිකව අලින් 250 ක් පමණ ද, මිනිසුන් 50 ක් පමණ ද අලි - මිනිස් ගැටුම් හේතුවෙන් ජීවිතක්ෂයට පත්වන අතර, වාර්ෂිකව විශාල වශයෙන් සිදුවන දේපළ හා වගා භාතිය හේතුවෙන් සමාජය හා ආර්ථික වශයෙන් ගැටළු රාශියකට මුහුණ දීමට සිදු වී ඇත. වර්තමානය වන විට ප්‍රදේශ කිහිපයක සිදුවන මෙම අලි මිනිස් ගැටුමට ප්‍රධාන වශයෙන් අලිගහනය වර්ධනය වීම, මිනිස් (ජන)ගහනය වර්ධනය වීම, අලින්ගේ වාස භූමි මිනිසා විසින් ආක්‍රමණය කරනු ලැබීම, කෘෂිකාර්මික කටයුතු හේතුවෙන් අලින් මිනිස් ජනාවාස වෙත ආකර්ෂණය වීම ප්‍රධාන වශයෙන් බලපා ඇති බව හඳුනාගෙන ඇත. තවද මිනිසුන් වනාන්තර ඵලිකර වගාබිම් සැකසීම හේතුවෙන් එම වගා භූමි ආශ්‍රිතව ප්‍රදේශ අලින්ට ජීවත්වීමට සුදුසු ප්‍රදේශ බවට පත් වේ. එමෙන් ම ඔවුන් ගේ ස්වභාවික වාසභූමි අහිමි වීම නිසා වගාබිම් දෙසට අලින් පැමිණීම තවදුරටත් ඉහළ යමින් පවතී. වගා භූමි ආශ්‍රිතව පෝෂණය බහුල ආහාර ප්‍රමාණය අධික බැවින් හා කෘෂිකර්මය සඳහා මිනිසුන් විසින් සකසනු ලබන ජල ප්‍රභව නිසා අලි බහුලව වගා බිම් දෙසට පැමිණීමට හේතුවී තිබුණි. මෙම අලි මිනිස් ගැටුම දිගින් දිගටම පැවතීමෙන් සමාජයට සිදු වී ඇති බලපෑම හඳුනාගැනීමටත්, ඒ සම්බන්ධයෙන් වගකිව යුතු ආයතනයන්ගේ අවධානය යොමු කර ඒ සම්බන්ධයෙන් කඩිනමින් ප්‍රශස්ත විසඳුමක් ලබා දීමේ අරමුණින් මෙම වාර්තාව නිකුත් කරන ලදී.

මෙම ගැටළුවට ප්‍රධාන විසඳුමක් වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව විසින් වන අලි සංරක්ෂණය සහ කළමනාකරණය පිළිබඳ ජාතික ප්‍රතිපත්තියක් අනුමත කර තිබුණද එම ප්‍රතිපත්තිය නිසි පරිදි ක්‍රියාත්මක කිරීමට දෙපාර්තමේන්තුව අපොහොසත් වී තිබුණු අතර, මේ සම්බන්ධයෙන් වගකිව යුතු ආයතන අතර සම්බන්ධීකරණයේ දුර්වලතා පැවතීමත්, අලින් මිනිස් වාසස්ථානවලට පිවිසීම වැළැක්වීම සඳහා ප්‍රධාන වශයෙන් භාවිතා කරනු ලබන අලි වැට ඉදිකිරීම හා නඩත්තු කිරීම ප්‍රශස්ථ ලෙස සිදු නොවීමත් ඇතුළුව තවත් ගැටළු හේතුවෙන් මෙම වාර්තාව නිකුත් කරනු ලබන දිනය දක්වාත් මේ සඳහා සැලකිය යුතු විසඳුමක් ලැබී ඇති බවට සාක්ෂි නොතිබුණි.

මේ හේතුවෙන් දිනෙන් දින ඉහළ යන මෙම ගැටළුවට ප්‍රධාන වශයෙන් බලපා ඇති හේතූන්වලට අවශ්‍ය විසඳුම් කඩිනමින් ලබාදීම සඳහා උක්ත සඳහන් ජාතික ප්‍රතිපත්තිය විධිමත් පරිදි ක්‍රියාත්මක කිරීමත්, අලින් ගම් වැදීම වැළැක්වීම සඳහා ගනු ලබන ක්‍රියාමාර්ග ඇතුළු ගනු ලබන ක්‍රියාමාර්ග ඵලදායී ලෙස යෙදවීමත් තුළින් මෙම ගැටළුවට කඩිනම් විසඳුම් ලබා දීම අත්‍යවශ්‍ය බව හඳුනාගන්නා ලදී.

1. වාර්තාව නිකුත් කිරීමේ පසුබිම

පසුගිය වසර 05 ක තොරතුරු අනුව අලි මිනිස් ගැටුම අවම කිරීම සඳහා වාර්ෂිකව වැය කරන ප්‍රතිපාදන ක්‍රමයෙන් වැඩිවී තිබුණද ඊට සාපේක්ෂව අලි මරණ හා අලි - මිනිස් ගැටුම් හේතුවෙන් සිදුවන මරණ සංඛ්‍යාව හා සිදුවන දේපල හානිවල අඩුවීමක් දක්නට ලැබෙන බව නිරීක්ෂණය නොවුණි. ඒ අනුව 2013 වර්ෂයට සාපේක්ෂව 2016 වර්ෂය වනවිට අලි මරණ සංඛ්‍යාව හා මිනිස් මරණ සංඛ්‍යාව පිළිවෙලින් සියයට 11.6 ක් හා 17.0 ද දක්වා වැඩිවී තිබුණු බව හඳුනා ගැනීමට හැකිවිය. මෙම අලි මිනිස් ගැටුම හේතුවෙන් ප්‍රදේශ කිහිපයකම ආර්ථික මෙන්ම සමාජීය ගැටළු රාශියක් පැන නැගී තිබූ අතර මේ සම්බන්ධයෙන් වගකිව යුතු ආයතනවල කාර්යභාරය නිසි පරිදි සිදු වී තිබේද යන්න හඳුනාගැනීමටත්, මාධ්‍ය මගින් නිරන්තර සාකච්ඡාවට ලක්වීමත් හා 2018 අංක 18 දරන විගණන පනතේ 13 වන වගන්තිය ප්‍රකාරව මා වෙත ලැබී තිබුණු බලතල මත මෙම වාර්තාව නිකුත් කරන ලදී.

2. විෂය පථය

වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව විසින් අලි මිනිස් ගැටුම අවම කිරීම සඳහා ප්‍රමාණවත් ක්‍රමවේදයන් සැලසුම් කර තිබේද යන්නත් ඒවා නියමිත පරිදි ක්‍රියාත්මක කර තිබේද යන්නත් එමගින් අලි මිනිස් ගැටුම අවම වීමක් සිදුවී තිබේද යන්නත් එසේ නොවේ නම් එයට හේතු පරීක්ෂා කරන ලදී

3. අනුගමනය කරන ලද විගණන ක්‍රමවේදයන්

3.1 ලේඛන, පොත්පත් හා වාර්තා පරීක්ෂාව

- 3.1.1 වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවේ 2012 සිට 2017 වර්ෂවල කාර්යසාධන වාර්තා
- 3.1.2 ශ්‍රී ලංකාවේ වන අලි සංරක්ෂණය හා කළමනාකරණය පිළිබඳ ජාතික ප්‍රතිපත්තිය 2006
- 3.1.3 කැබිනට් මණ්ඩල සංදේශයන් හා විශේෂ ජනාධිපති තීරණ
- 3.1.4 ව්‍යාපෘති වාර්තා
- 3.1.5 1937 අංක 2 (469 වන අධිකාරිය) දරන වන සත්ව හා වෘක්ෂලතා ආරක්ෂක ආඥා පනත සහ ඊට අදාළ සංශෝධනයන්
- 3.1.6 අදාළ ගැසට් නිවේදන

- 3.1.7 අදාළ ආයතනවලින් ලබා ගත් ලිඛිත ප්‍රකාශන පැහැදිලි කිරීම් හා සනාථ කිරීම්
- 3.1.8 සිවිල් ආරක්ෂක දෙපාර්තමේන්තුවේ විදුලි වැට ඉදිකිරීම පිළිබඳ කාර්යසාධන වාර්තා
- 3.1.9 ශ්‍රී ලංකාවේ අලි මිනිස් ගැටුම් කළමනාකරණය සඳහා වූ ව්‍යාපෘති වාර්තාව - 2015
- 3.1.10 2011 වර්ෂයේ වන අලි සංගණන වාර්තා

3.2 සම්මුඛ සාකච්ඡා පැවැත්වීම

වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවේ හා සිවිල් ආරක්ෂක දෙපාර්තමේන්තුවේ නිලධාරීන් සමඟ සිදුකළ සාකච්ඡා හා එම නිලධාරීන්ගේ වාචික හා ලිඛිත පැහැදිලි කිරීම්.

3.3 භෞතික පරීක්ෂාවන්

- 3.3.1 විදුලි වැට ඉදිකිරීම් පරීක්ෂා කිරීම
- 3.3.2 අලි වෙඩි හා විදුලි වැට ඉදිකිරීම් තොග පරීක්ෂාව
- 3.3.3 තොග බෙදාහැරීම

4. විෂය පථය සීමාවීම

මෙම වාර්තාව පිළියෙල කිරීමේදී මාගේ විෂය පථය මතු දැක්වෙන සීමා කිරීම්වලට යටත්ව සිදු කළ බව අවධාරනය කරනු ලැබේ.

- 4.1 වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව හා සිවිල් ආරක්ෂක දෙපාර්තමේන්තුව විගණනයට අවශ්‍ය තොරතුරු ප්‍රමාදවී ඉදිරිපත් කිරීම.
- 4.2 කාලය හා සම්පත් සීමිත වීම හේතුවෙන් රට පුරාම ඉදිකරන ලද සියළුම විදුලි වැට නියෝජනය වන පරිදි නියැදියක් පරීක්ෂා කිරීමට නොහැකි වීම.
- 4.3 වනජීවී දෙපාර්තමේන්තුවේ විෂයභාර නිලධාරීන් ස්ථාන මාරුවීම/විශ්‍රාම ගැනීම නිසා වර්තමාන නිලධාරීන්ට එම තොරතුරු හා ක්‍රියාවන් පිළිබඳ පැහැදිලි කිරීම් ලබාගැනීම අපහසු වීම.
- 4.4 ඉහළ කළමනාකරණයේ පුරප්පාඩු නොපිරවීම නිසා වනජීවී දෙපාර්තමේන්තුවේ මෙහෙයවීම් අකාර්යක්ෂම වීම.

5. ක්‍රියාවලිය

5.1 ශ්‍රී ලංකාවේ වන අලි පිළිබඳ හැඳින්වීම

5.1.1 ශ්‍රී ලංකාවේ වන අලිගහනය

2011 වර්ෂයේදී වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව විසින් සිදුකළ වන අලි සංගණනයට අනුව වන අලිගහනය 5,879 ක් බවට හඳුනාගෙන ඇති අතර, එයින් සියයට 55.9 ක් වැඩිහිටි සතුන්ද, සියයට 25.3 ක් තරුණ අවධියේ පසුවන සතුන්ද, සියයට 12.4 ක් පැටවුන්ද, සියයට 6.4 ක් ළදරු අවධියේ සිටින කුඩාම සතුන් බවද හඳුනාගෙන තිබුණි. සෘජු පරීක්ෂණ ක්‍රමවේදය භාවිතා කරමින් මුළු දිවයිනම ආවරණය වන පරිදි ප්‍රථම වරට සිදුකරමින් ලද සමීක්ෂණය ලෙස මෙම සමීක්ෂණය වනජීවී දෙපාර්තමේන්තුව විසින් හඳුන්වනු ලබයි.

වගුව අංක 01 - 1951 වර්ෂයේ සිට 2011 වර්ෂය දක්වා ශ්‍රී ලංකාවේ වන අලිගහනය

වසර	ඇස්තමේන්තුව	මූලාශ්‍රය
1951	1000 – 1500	නෝරිස් (1959)
1954	900	නිකොලාස් - ව.ජී.සං.දෙ.පරිපාලන වාර්තා
1956	750-800	හෝම්ස් - ව.ජී.සං.දෙ.පරිපාලන වාර්තා
1958	1700	ව.ජී.සං.දෙ.පරිපාලන වාර්තා
1959	1662 –(1590)	නෝරිස් (1959)
1973	1600-2200	මැකී, ස්මිත් සෝනියන් අධ්‍යයන වාර්තාව (1973)
1975	4000	හොලමන් (1975)
1978	3000-4000	ඔලිවර් (1978)
1978	6000	හොලමන් (1978)
1984	2500	සල්ට්ස් සහ ඊෂවරන් (1984)
1987	2800-3200	ඒ.බී.ප්‍රනාන්දු (1987)

1993	1967	වනජීවි සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව (1993)
1997	4000-4500	ද සිල්වා සහ අතපත්තු (1997)
2000	3160-4405	කෙම්ප් සහ සන්තායා පිල්ලෙයි (2000)
2011	5879	වනජීවි සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව

5.1.2 වන අලින්ගේ සංවරණ අවශ්‍යතාවයන්

මාතෘ මූලික වන අලි රංචුවක් ඔවුන්ගේ නිවාස පරාසය ලෙස දළ වශයෙන් හෙක්ටයාර් 2,540 ක් යොදා ගන්නා බවත්, පිරිමි සතෙකු හෙක්ටයාර් 13,376 ක් ඔවුන්ගේ සාමාන්‍ය හැසිරීම සඳහා යොදා ගෙන ඇති බවත් වනජීවි දෙපාර්තමේන්තුවේ වාර්තා අනුව නිරීක්ෂණය වේ. 1998 වර්ෂයේ සිදුකරන ලද සමීක්ෂණයකට අනුව වර්ග කිලෝමීටර 75 ක් පිරිමි අලින්ගේ නිවාස පරාසය ලෙස ගණන් බලා ඇත. 2011 වර්ෂයේදී වනජීවි සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව සිදුකළ දීප ව්‍යාප්ත වන අලි සංගණනයට අනුව වන අලිගහනයෙන් 67.2% ක් වනජීවි රක්ෂිත කලාපවලදී, සියයට 29.78 ක් වන සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවේ රක්ෂිතවලදී, සියයට 3.02 ක් ස්වාධීනව විසිරී ඇති වන ලැහැබ්වලදී ව්‍යාප්තව ඇති බව හඳුනාගෙන ඇත.

රක්ෂිත කලාපවලින් පිටතට වන අලින් ගමන් කිරීම සාමාන්‍ය සිද්ධියක් නොවන නමුත් යම් අවස්ථාවලදී වන අලින් රක්ෂිත කලාපවලින් පිටතට යාමට පුරුදු වී ඇත්තේ වගා බිම් වල ඇති පෝෂදායී වගාවන් ආහාරයට ගැනීම සඳහා බව වනජීවි දෙපාර්තමේන්තුව හඳුනාගෙන ඇත.

දිනකට පැය 15 ත් 18 ත් අතර කාලයක් වන අලින් ආහාර ගැනීම සඳහා ගත කරන අතර, දිනකට කිලෝග්‍රෑම් 150 ක පමණ ශාක කොටස්ද, ලීටර් 120 ක පමණ ජලයද එක් අලියෙකු සඳහා අවශ්‍ය වේ. තෘණ භූමි හා පඳුරු ආශ්‍රීත වනාන්තර වන අලින් ප්‍රියකරන අතර, දේශගුණික තත්ත්වයන් මත දක්වන ප්‍රියතාවයද වෙනස් වේ. සාමාන්‍යයෙන් වන අලින් දවසේ අලුයම, සවස හා රාත්‍රී කාලයේ ක්‍රියාකාරී වන අතර තනි අලින් රක්ෂිත කලාපවලින් පිටතට යාමට උත්සාහ කරන්නේ ද එම කාලය තුළදීය.

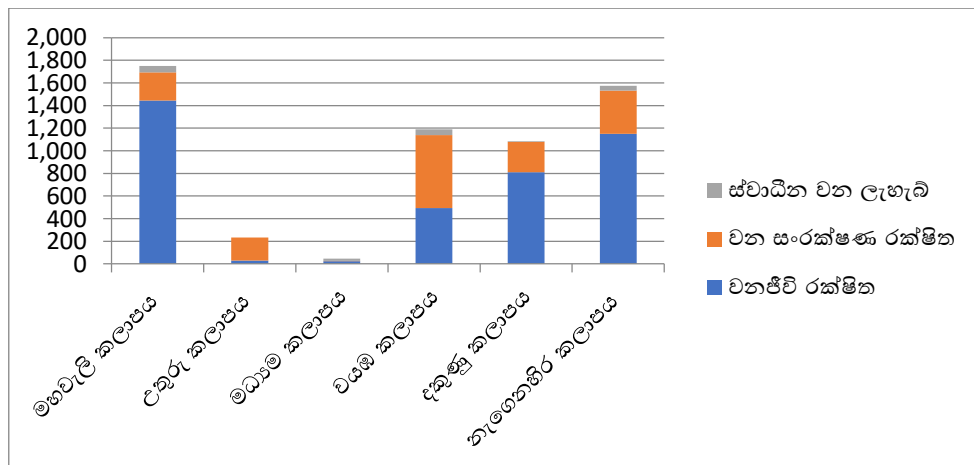
5.1.3 වන අලි ව්‍යාප්තිය

2011 වර්ෂයේ සිදුකළ වන අලි සංගණන වාර්තා අනුව ශ්‍රී ලංකාවේ වන අලින් ව්‍යාප්තිය වගුව අංක 02 හි දැක්වේ.

වගුව අංක 02 - ශ්‍රී ලංකාවේ වන අලි ව්‍යාප්තිය කලාප වශයෙන්

වන අලි ව්‍යාප්තිය	මහවැලි කලාපය	උතුර කලාපය	මධ්‍යම කලාපය	වයඹ කලාපය	දකුණු කලාපය	නැගෙනහිර කලාපය	එකතුව	ප්‍රතිශතය %
වනජීවී රක්ෂිත	1,443	30	22	493	811	1,151	3,950	67.2
වන සංරක්ෂණ රක්ෂිත	250	203	04	646	267	381	1,751	29.78
ස්වාධීන වන ලැහැබ්	58	-	21	50	08	41	178	3.02
එකතුව	1,751	233	47	1,189	1,086	1,573	5,879	
ප්‍රතිශතය %	29.48	3.96	0.8	20.22	18.47	26.75		

රූප සටහන - 01 ශ්‍රී ලංකාවේ වන අලි ව්‍යාප්තිය - කලාප වශයෙන්

මේ අනුව ශ්‍රී ලංකාවේ මුළු වන අලිගහනයෙන් සියයට 29.8 ක්වූ වැසීම අලිගහනය මහවැලි කලාපය තුළ ජීවත්වන අතර, සියයට 0.8 ක්වූ අඩුම ගහනය මධ්‍යම කලාපයෙන් වාර්තා වේ. ශ්‍රී ලංකාවේ මුළු වන අලිගහනය සියයට 76.77 ක් මහවැලි, නැගෙනහිර හා වයඹ කලාප තුළ වාසය කරනු ලබයි.

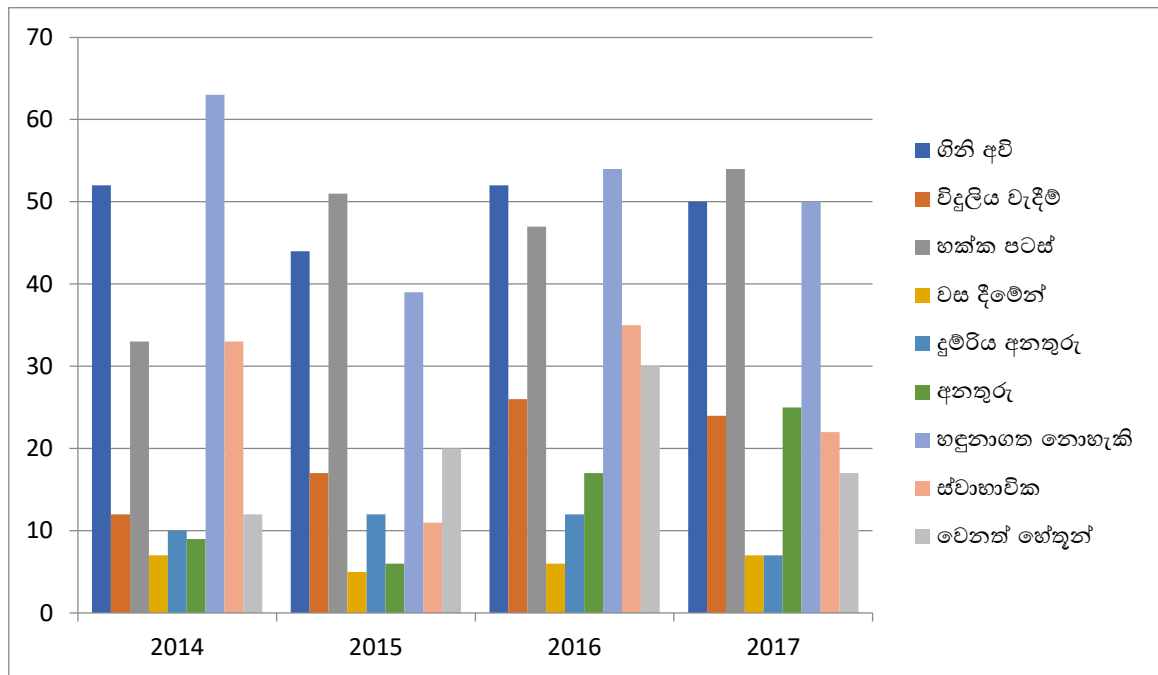
5.1.4 වන අලි මරණ

වනජීවි සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවේ වාර්තා අනුව 2014 – 2017 කාලය තුළ විවිධ හේතූන් මත වන අලින් 971 ක් මියගොස් තිබුණි.

වගුව අංක 03 - විවිධ හේතූන් හේතුවෙන් මිය ගිය වන අලින් සංඛ්‍යාව - 2014 - 2017

වර්ෂය	ගිනි අවි ප්‍රහාරවලට ලක්වීම	විදුලිය වැදීම	හක්ක පටස්වලට ගොදුරු වීම	විස ශරීර ගතවීම	දුම්රිය අනතුරු	වෙනත් අනතුරු	හඳුනාගත නොහැකි හේතු	ස්වභාවික හේතු	වෙනත් හේතූන්	එකතුව
2014	52	12	33	07	10	09	63	33	12	231
2015	44	17	51	05	12	06	39	11	20	205
2016	52	26	47	06	12	17	54	35	30	279
2017	50	24	54	07	07	25	50	22	17	256
2018	53	38	64	03	16	32	29	32	46	313
	251	117	249	28	57	89	235	133	125	1284
ප්‍රතිශතය %	19.5	9.1	19.4	2.2	4.5	6.9	18.3	10.4	9.7	

රූපසටහන 03 - විවිධ හේතූන් නිසා මිය ගිය වන අලින් සංඛ්‍යාව 2014 -2017

මේ අනුව පසුගිය වර්ෂ හතර තුළදී මිය ගිය වන අලින්ගෙන් 60% ක් පමණ සෘජු මිනිස් ක්‍රියාකාරකම් මත සිදුව ඇත.

ඡායාරූපය 01 - මිනිසුන් විසින් වන අලියකු මරාදමා ඇති ආකාරය

5.2 වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවේ කාර්යභාරය හා දෙපාර්තමේන්තුවට අයත් රක්ෂිත

5.2.1 වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවේ කාර්යභාරය

ශ්‍රී ලංකාවේ සමුද්‍ර තීරය ඇතුළු දේශීය සීමාව තුළ වනජීවී සම්පත් දිගුකාලීනව ආරක්ෂා කිරීමේ හා සංරක්ෂණය කිරීමේ ප්‍රමුඛ කාර්යභාරය වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවට පැවරී ඇති අතර, මේ සඳහා 1964 අංක 44 , 1970 අංක 01 හා 1993 අංක 49 දරන වන සත්ව හා වෘක්ෂලතා ආරක්ෂක ආඥා පනත(460 වන අධිකාරිය) යටතේ (ඇමුණුම 01) ශ්‍රී ලංකාව තුළ වනජීවී රක්ෂිත ප්‍රදේශ ජාලය ස්ථාපිත කර කළමනාකරණය කිරීමේ නීතිමය වගකීම ද පවරා ඇති අතර මෙම පුළුල් කාර්යභාරය ඉටුකිරීම සඳහා අලි සංරක්ෂණ අංශය පිහිටුවා ඇත. එම අංශයෙහි කාර්යභාරය පහත පරිදි වේ.

- ජාතික අලි සංරක්ෂණ ප්‍රතිපත්තිය ක්‍රියාත්මක කිරීම.
- වන අලි පිවිසුම් පෙදෙස් හා පිවිසුම් ආරක්ෂා වන පරිදි වන අලි සංරක්ෂණ ප්‍රදේශ ස්ථාපිත කිරීම.
- ජනාවාස තුළට වන අලිත්ගේ පිවිසීම බාධක වන පරිදි විදුලි වැට, ජීව වැට සහ වෙනත් නවීන ක්‍රමවේද මගින් භෞතික බාධක ස්ථාපිත කිරීම.
- වන අලි පලවා හැරීම සංවිධානාත්මක කිරීම හා පසු විපරම් කිරීම.
- වන අලි අල්ලා ඉවත් කිරීම.
- වන අලි සම්බන්ධ දත්ත හා තොරතුරු එකතුව කළමනාකරණය කිරීම හා යාවත්කාලීන කිරීම.
- වනඅලි හානි සඳහා වන්දි ගෙවීම.

5.2.2 වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව අයත් රක්ෂිත

වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව විසින් ස්ථාපිත කරන ලද රක්ෂිත භූමි ප්‍රමාණය ශ්‍රී ලංකාවේ සම්පූර්ණ භූමි ප්‍රමාණයෙන් සියයට 14 ක් පමණ වන අතර, ජාතික රක්ෂිත, අභයභූමි හා අලිමංකඩ ලෙස වර්ග කර ඇති එම රක්ෂිත වර්ග කිලෝමීටර් 10,000 ඉක්මවයි.

වගුව අංක 04 - දැනට ප්‍රකාශයට පත්කර ඇති රක්ෂිතයන්

රක්ෂිත ප්‍රදේශ වර්ග	ප්‍රකාශයට පත්කර ඇති රක්ෂිත ප්‍රමාණය (2017 දෙසැම්බර් 31 දක්වා)	භූමි ප්‍රමාණය (වර්ග කි.මී.)
දැඩි ස්වභාවික රක්ෂිත	03	245.33
ජාතික උද්‍යාන	26	6,457.07
ස්වභාවික රක්ෂිත	09	1,027.14
අභයභූමි	62	2,660.92
අලිමංකඩ	01	87.77
	<u>101</u>	<u>10,478.23</u>

5.3 අලි මිනිස් ගැටුමට හේතුව හා එමගින් උද්ගත වී ඇති තත්ත්වය

5.3.1 රාජ්‍ය හා පෞද්ගලික ආයතන විසින් අවිධිමත් පරිදි සිදුකරනු ලබන සංවර්ධන කටයුතු හා නීති විරෝධී ලෙස සිදුවන වන සංහාරය හේතුවෙන් භූමි රටාවේ වෙනස්වීම්, භාවිත කළ හැකි සුපෝෂිත වාසස්ථාන අහිමි වීම හා අවම වීම , වන අලින්ට ආහාර හිඟවීම හා අලිමංකඩ අවහිර කිරීම් වැනි හේතු කොටගෙන වන අලි ගම් වැදීම සිදුවන අතර මේ නිසා අලි මිනිස් ගැටුම මේ වන විට සීඝ්‍ර ලෙස වර්ධනය වී ඇත. ගම්වදින වන අලින් මිනිසා සමඟ ඇතිවන ගැටුමෙන් පාර්ශ්ව දෙකටම හානිවන අතර එමගින් මිනිස් මරණ, වන අලි මරණ, ශාරීරික හානි හා දේපළවලට සිදුවන හානි ප්‍රමුඛතාවයක් ගෙන තිබුණි.

ඡායාරූපය 02 - දේපළ හානි

ඡායාරූපය 03 - මිනිස් මරණ

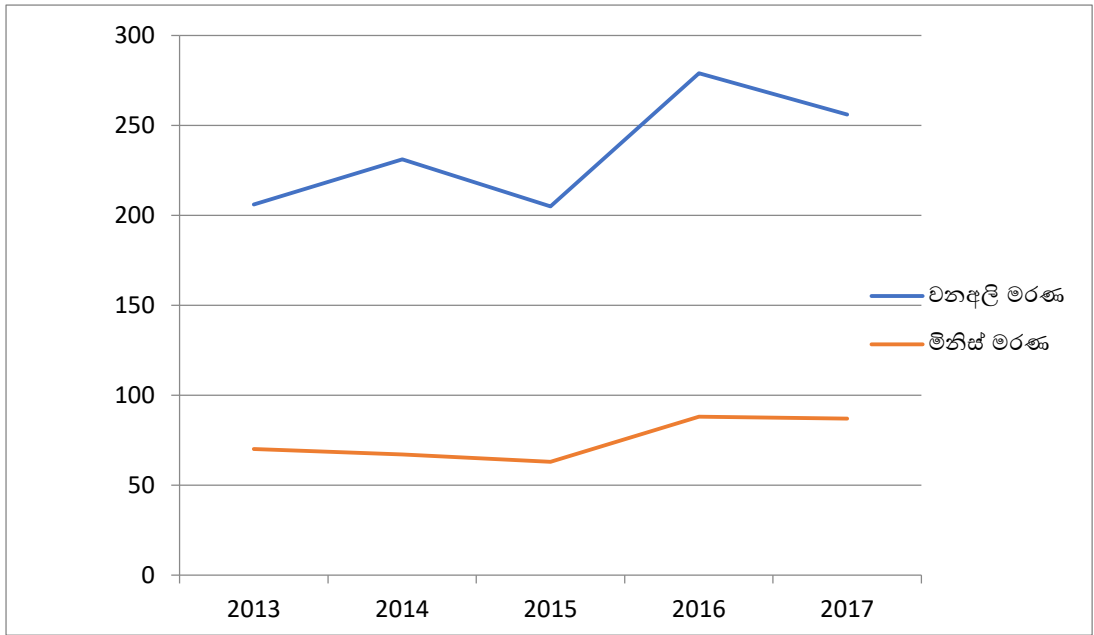

ඡායාරූපය 04 - වන අලි මරණ

5.3.2 ශ්‍රී ලංකාවේ අලි මිනිස් ගැටුම ප්‍රධාන වශයෙන් පළාත් අටක ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාශ 58ක ව්‍යාප්තව පවතී. මේ අතුරින් ගැටුම් දැඩිව පවතින ප්‍රදේශ ලෙස වැල්ලවාය, ලුණුගම්වෙහෙර, අම්පාර, උහන, පෝරාතිවපත්තු, කොරලෙයිපත්තු දකුණ, මහියංගණය, දෙහිඅත්තකණ්ඩිය, විල්ගමුව, දිඹුලාගල වැලිකන්ද, කැකිරාව, පලුගස්වැව, ගල්ගමුව, කොටවෙහෙර සහ නිකවැරටිය යන ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාශ වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව විසින් හඳුනාගෙන ඇත.

වගුව අංක 05 - 2013 වර්ෂයේ සිට 2017 වර්ෂය දක්වා කාලය තුළ සිදුවී ඇති අනතුරු

	2017	2016	2015	2014	2013
වන අලි මරණ	256	279	205	231	206
මිනිස් මරණ	87	88	63	67	70
ශාරීරික හානි	82	78	52	66	79
දේපළ හානි	1,003	1,542	1226	1,425	1262

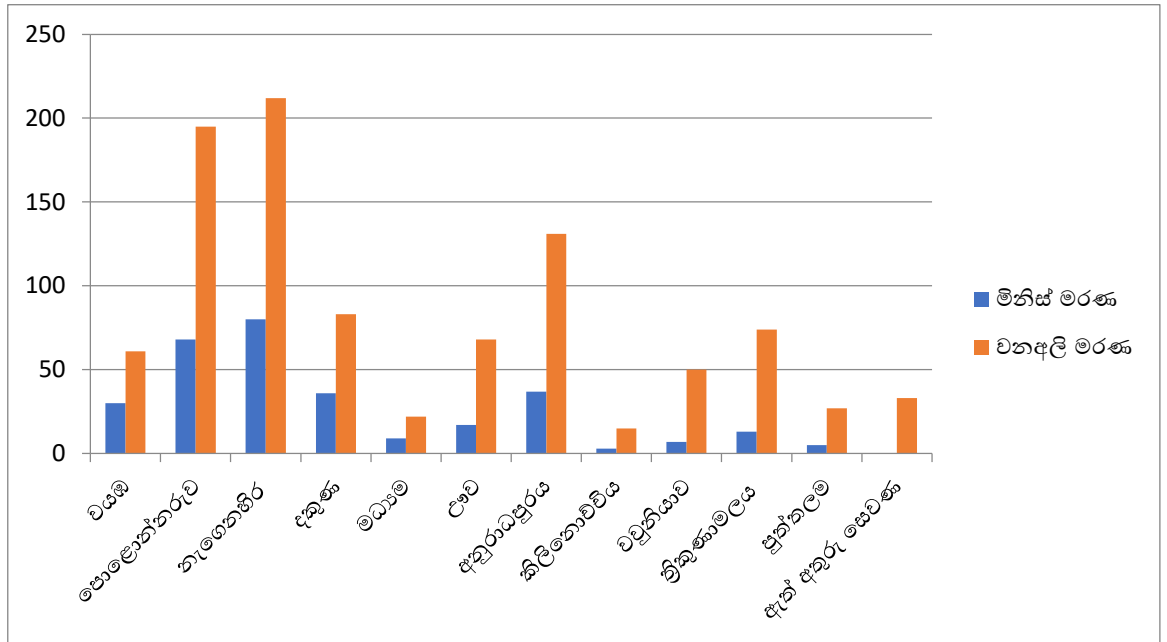

5.3.3 ශ්‍රී ලංකාවේ එක් එක් ප්‍රදේශයන් අනුව වන අලි මරණ හා මිනිස් මරණවල ව්‍යාප්තිය පහත පරිදි වේ.

වගුව අංක 06 - ප්‍රදේශ අනුව වන අලි මරණ හා මිනිස් මරණ ව්‍යාප්තිය

වනජීවී කලාපය	මිනිස් මරණ සංඛ්‍යාව	ප්‍රතිශතය %	වන අලි මරණ සංඛ්‍යාව	ප්‍රතිශතය %
නැගෙනහිර	80	26.23	212	21.83
පොළොන්නරුව	68	22.3	195	20.08
අනුරාධපුරය	37	12.13	131	13.49
දකුණ	36	11.8	83	8.54
වයඹ	30	9.8	61	6.28
ඌව	17	5.57	68	7.00
ත්‍රිකුණාමලය	13	4.26	74	7.62
මධ්‍යම	09	2.9	22	2.26
වවුනියාව	07	2.29	50	5.15
පුත්තලම	05	1.63	27	2.78
කිලිනොච්චිය	03	0.98	15	1.54
ඇත් අතුරු සෙවණ	-	-	33	3.39
	----- 305 =====		----- 971 =====	

රූපසටහන 04 - ප්‍රදේශ අනුව වනඅලි මරණ හා මිනිස් මරණ ව්‍යාප්තිය

මේ අනුව පසුගිය වර්ෂ හතර තුළ පොළොන්නරුව, අනුරාධපුර හා නැගෙනහිර කලාප තුනෙහි මිනිස් මරණ 185 ක්ද, වන අලි මරණ 538 ක්ද සිදුව ඇත. එබැවින් සිදුවූ සමස්ථ මිනිස් මරණවලින් සියයට 60 ක් හා මුළු වන අලි මරණවලින් සියයට 55 ක් මෙම කලාප තුනෙහි සිදුවී තිබුණද එම ප්‍රදේශ තුන සඳහා මුළු විදුලි වැට ඉදිකිරීමවලින් 46% ක් සඳහා පමණක් ප්‍රතිපාදන වෙන්කර තිබුණි.

5.3.4 ගම්වැසියන්ට අයිති ගවයින් වනෝද්‍යානයට ඇතුළු වීමත්, වන අලි විසින් ආහාරයට නොගන්නා වූ ආක්‍රමණකාරී ශාක ගහනය සිඟ්‍රයෙන් වර්ධනය වීම හේතුවෙන් තෘණ වර්ග වර්ධනය වීම ඇණ හිටීමෙන් ආහාර සොයා අලි ගම් වැදීම සිදුවන බව අනාවරණය විය. ඒ අනුව බොහෝ වනෝද්‍යාන තුළ විශේෂයෙන් උඩවලව හා ලුණුගම්වෙහෙර වනෝද්‍යානවල ලැන්ටානා (කොම්පිඤ්ඤ) පොඩිසිංඤ්මරම් වැනි ශාක පුළුල් පැතිරීමක් සහිතව වර්ධනය වී ඇති බව නිරීක්ෂණය විය.

ඡායාරූප 05- අභයභූමියට හරකුන් ඇතුළුකර ඇති අවස්ථාවක්

5.3.5 වනය තුළ ආහාර හිඟවීම හේතුවෙන් දැනට රට තුළ කසළ බැහැර කරන ස්ථාන 54 ක වන අලි 300 කට අධික ප්‍රමාණයක් ගැවසෙන බව හඳුනාගෙන තිබූ අතර එම වන අලි කසළ ආහාරයට ගැනීම හේතුවෙන් විවිධ රෝගවලට භාජනය වී මියයන අතර පශ්චාත් මරණ පරීක්ෂණවලදී අලිගේ උදරයේ නොදිරන ඉටි කවර, ෂොපින් උර, ප්ලාස්ටික් බෝතල් ඇතුළු බොහෝ දෑ දක්නට ලැබෙන බව පශු වෛද්‍යවරුන්ගේ වාර්තා අනුව අනාවරණය වී ඇත.

5.4 අලි මිනිස් ගැටුම අවම කිරීම සඳහා ගෙන ඇති ක්‍රියාමාර්ග

5.4.1 අලි සංරක්ෂණ ජාතික ප්‍රතිපත්තිය හඳුන්වාදීම

අලි ඇතුන් රැකගැනීමේ ජාතික වැදගත්කම හඳුනා ගනිමින් වන අලි සංරක්ෂණය කිරීම සඳහා අමාත්‍ය මණ්ඩලය විසින් “ශ්‍රී ලංකාවේ වනඅලි සංරක්ෂණය සහ කළමනාකරණය පිළිබඳ ජාතික ප්‍රතිපත්තිය” යන මැයි 2006 සැප්තැම්බර් 20 දින අනුමැතිය ලබා දෙන ලදී (ඇමුණුම 02). ඒ අනුව වන අලි සංරක්ෂණය සහ කළමනාකරණය පිළිබඳ ජාතික ප්‍රතිපත්තිය තුළ පහත පරිදි ප්‍රතිපත්ති 06 ක් අඩංගුවී තිබුණි.

- i. ශ්‍රී ලංකාවේ වනමය තත්ත්වයන් තුළ අලින්ගේ දිගු කාලීන පැවැත්ම සහතික කිරීම.
- ii. අලි මිනිස් ගැටුම් අවම කිරීම සහ වැළැක්වීමට ක්‍රියා කිරීම.
- iii. අලි සංරක්ෂණය තුළින් සමාජ ආර්ථික ප්‍රතිලාභ ලබා ගැනීම.
- iv. අලි - මිනිස් ගැටුම හේතුවෙන් එයින් බලපෑමට ලක්වන ප්‍රජාවන් හට දැරීමට සිදුවන වැය පියවීම.
- v. කළමනාකරණ අවශ්‍යතා මත වනාන්තරවලින් අලින් ඉවත් කිරීම සඳහා වූ නියාමන යාන්ත්‍රණයන් සැකසීම.
- vi. වන අලි සංරක්ෂණය සහ කළමනාකරණය මූලික කරගෙන විද්‍යාත්මක පර්යේෂණ ප්‍රවර්ධනය කිරීම.

5.4.1.1 ජාතික ප්‍රතිපත්ති මාලාවේ ප්‍රතිපත්ති ප්‍රකාශය 1

ප්‍රතිපත්ති ප්‍රකාශය 1 යටතේ ශ්‍රී ලංකාවේ වනමය තත්ත්වයන් තුළ අලින්ගේ දිගුකාලීන පැවැත්ම සහතික කිරීම සඳහා පහත සඳහන් උපායමාර්ග හඳුනාගෙන තිබුණි.

- අලි සංරක්ෂණ ප්‍රදේශ (Elephant Conservation Area – ECA) සහ කළමනාකරණ අලි රක්ෂිතයන් (Managed Elephant Reserves- MER) පිහිටුවීම.
- අලි සංරක්ෂණ ප්‍රදේශ තුළට අලින් සීමා කිරීම.
- අලි සංරක්ෂණ ප්‍රදේශය තුළ අලින් කළමනාකරණය කිරීම.
- වාස භූමි කළමනාකරණය හා වැඩිදියුණු කිරීම.
- කළමනාකරණ අලි රක්ෂිත තුළ වාස භූමි කළමනාකරණය

5.4.1.2 අලි සංරක්ෂණ ප්‍රදේශ (ECA) හා කළමනාකරණ අලි රක්ෂිත (MER) පිහිටුවීම.

අලින් වෙසෙන ස්ථානයන්හිම සංරක්ෂණය කෙරෙන භූ කලාපයක් ලෙස හඳුනාගෙන වනජීවී හා වන සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවට අයත් රක්ෂිත මෙන්ම මහවැලියට අයත් ප්‍රදේශ ද යොදාගෙන අලි සංරක්ෂණ ප්‍රදේශ පිහිටුවීමට මෙයින් යෝජනා කර තිබුණි. ඒ අනුව 2015 වර්ෂයේ සිට ශ්‍රී ලංකාව තුළ අලි සංරක්ෂණ ප්‍රදේශ පහක් වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව විසින් හඳුනාගෙන අලි සංරක්ෂණ ප්‍රදේශ ලෙස නම්කර තිබුණි.

අලින් වෙසෙන වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව, වන සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව හා මහවැලි රක්ෂිතවලට අමතරව කැළෑ වශයෙන් පවතින පෞද්ගලික ඉඩම් ද ඇතුළත් වන පරිදි කළමනාකරණ අලි රක්ෂිත පිහිටුවීම මේ මගින් යෝජනා කර තිබුණි.

ඒ අනුව මේ වනවිට ශ්‍රී ලංකාවේ කළමනාකරණ අලි රක්ෂිත ලෙස මත්තල අලි කළමනාකරණ රක්ෂිතය පමණක් හඳුනාගෙන ඇති අතර, මෙය නියමු ව්‍යාපෘතියක් ලෙස දකුණු පළාතේ ක්‍රියාත්මක කිරීමට යෝජිතය.

ඡායාරූප 06 - යෝජිත අලි කළමනාකරණ රක්ෂිතය

5.4.1.2.1 අලි සංරක්ෂිත ප්‍රදේශ තුළට අලින් සීමාකිරීම

අලි සංරක්ෂණ ප්‍රදේශ පිහිටුවීමෙන් අනතුරුව එම ප්‍රදේශයෙන් පිටත සැරිසරණ අලින් වෙනම උන් ඉවත් කිරීම සහ අලි සංරක්ෂණ ප්‍රදේශවලින් අලින් බැහැර වීම වැළැක්වීම මේ යටතේ සිදු කරනු ලබයි.

5.4.1.2.2 අලි සංරක්ෂණ ප්‍රදේශය තුළින් අලින් කළමනාකරණය

අලි සංරක්ෂණ ප්‍රදේශ හඳුනාගැනීමෙන් පසු එම ප්‍රදේශය තුළ අලින්ට නිදහසේ සැරිසැරීමට හැකිවන පරිදි දැනටමත් එකී අලි සංරක්ෂණ ප්‍රදේශ තුළ පවතින බාධකයන් සමාලෝචනය කර නැවත ප්‍රතිශ්ඨාපනය කිරීම හා අලි සංරක්ෂණ ප්‍රදේශවල සිටින අලින් මෙන්ම එහි ඇති ඔවුන්ගේ වාසභූමිද කළමනාකරණය කිරීමට මේ යටතේ සිදු කිරීම තුළින් අලි මිනිස් ගැටුම අවම කරමින් අලින්ගේ අවශ්‍යතා සපිරෙන පරිද්දෙන්, කළමනාකරණය කරන ලද අලි රක්ෂිතයන් තුළ මිනිස් ක්‍රියාකාරකම් පාලනය කිරීමද මේ යටතේ අපේක්ෂිතය. ඒ අනුව නියමු ව්‍යාපෘතියක් ලෙස දකුණු පළාතේ අක්කර 48,000 ක භූමි භාගයක් තෝරාගෙන එය මත්තල කළමනාකරණ අලි රක්ෂිතය ලෙස 2011 වර්ෂයේ සිට නම් කිරීමට කටයුතුකර තිබුණි.

5.4.1.2.3 වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව යටතේ ආරක්ෂිත ප්‍රදේශ තුළ වාස භූමි කළමනාකරණය හා වැඩිදියුණු කිරීම.

ඉඩම් පරිහරණය පිළිබඳව ඉතිහාසය හා වර්තමාන වනමය තත්ත්වය පදනම්ව සන්නතික වාස භූමි හා ආගන්තුක ශාක වගා හඳුනාගැනීම මේ යටතේ සිදුකරනු ලබයි.

මේ අනුව වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව විසින් 2008 වර්ෂයේ සිට ලුණුගම්වෙහෙර, මින්නේරිය, මාදුරුඔය, උඩවලව ප්‍රදේශවල රක්ෂිතයන්හි පිහිටි තේක්ක හා ටර්පන්ටයින් ඉවත් කර අලින්ට අවශ්‍ය වාස භූමි පුළුල් කිරීම සිදුකර තිබුණි.

කළමනාකරණ අලි රක්ෂිත තුළ වාස භූමි කළමනාකරණයේ නියමු ව්‍යාපෘතියක් ලෙස මත්තල කළමනාකරණ අලි රක්ෂිතය තුළ මෙය ක්‍රියාත්මක කිරීමට යෝජනා විය.

5.4.1.3 ප්‍රතිපත්ති ප්‍රකාශය 2

අලි සංරක්ෂණ ජාතික ප්‍රතිපත්තියේ දෙවන ප්‍රතිපත්ති ප්‍රකාශය ලෙස අලි මිනිස් ගැටුම් අවම කිරීම හඳුනාගෙන තිබුණි. මේ සඳහා උපායමාර්ග ලෙස අලින්ගෙන් වන හානිය අවම කිරීම, ගැටුම් ඇති වීමට ඇති විභවය අවම කිරීම, වන අලින් තුරන්වීම අවම කිරීම යන ප්‍රධාන කරුණු සඳහා අවශ්‍ය උපායමාර්ගයන් හඳුනාගෙන තිබුණි. ඒ අතුරින් පහත කටයුතු හඳුනාගෙන තිබුණි.

❖ අලින්ගෙන් වන හානිය අවම කිරීම

- අලි බාධක පිහිටුවීම.
- හෝග ආරක්ෂාව සඳහා “පූර්ව අනතුරු ඇඟවීමේ” පද්ධති ප්‍රවර්ධනය
- සම්ප්‍රදායික හෝග ආරක්ෂණ ක්‍රම ප්‍රවර්ධනය
- අලි පාලන ඒකක පිහිටුවීම.
- ගැටළු ඇති කරන අලි ඉවත් කිරීම.
- අනතුරුවලට ලක්විය හැකි ප්‍රජාවන් සඳහා විකල්ප අවස්ථා සැපයීම.

❖ ගැටුම් ඇතිවීමට ඇති විභවයන් අවම කිරීම

- ග්‍රාමීය කමිටු පිහිටුවීම.
- ගිගුම් වෙඩි සැපයීම
- අධ්‍යාපනික මූලාරම්භයන්

❖ වන අලින් තුරන්වීම අවම කිරීම

- නීති ක්‍රියාත්මක කිරීම.
- අධ්‍යාපනික දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන ක්‍රියාත්මක කිරීම
- සංවර්ධන ව්‍යාපෘති ක්‍රියාත්මක කිරීමේදී අනතුරු ආයතන උපදේශනය සහතික කිරීම
- අලි සංරක්ෂණය සඳහා වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවේ කලාපීය සැලසුම් ක්‍රියාවට නැංවීම.
- තුවාල ලැබූ අලින් සඳහා ප්‍රමාණවත් පශු වෛද්‍ය සාත්තු සැපයීම

5.4.1.3.1 හෝග ආරක්ෂා කිරීම සඳහා “පූර්ව අනතුරු ඇඟවීමේ පද්ධති” ප්‍රවර්ධනය කිරීම.

හෝග හා දේපළ අලින්ගෙන් ආරක්ෂා කර ගැනීම සඳහා පූර්ව ආරක්ෂණ ක්‍රියාමාර්ගයක් ලෙස කුඩා ගොවිපලවල් සඳහා “පූර්ව අනතුරු ඇඟවීමේ පද්ධති” ඇති කිරීම වඩාත් ඵලදායී බවට හඳුනාගෙන තිබුණි. ඒ අනුව මේ සඳහා නියමු ව්‍යාපෘතියක් ලෙස 2009 වර්ෂයේදී රිටිගල ප්‍රදේශයේ “පූර්ව අනතුරු ඇඟවීමේ ” පද්ධතියක් ස්ථාපිත කර තිබුණි.

5.4.1.3.2 අලි පාලන ඒකක (Elephant Control Unit – ECU) පිහිටුවීම

අලි මිනිස් ගැටුම් වැඩි වශයෙන් ඇතැයි හඳුනාගත් ප්‍රදේශවල මනා පුහුණුවලත් පුද්ගලයින් යොදවා අලි පාලන ඒකක පිහිටුවා ඒ මගින් අලින් පලවා හැරීම, කලාපය තුළ අලින්ගේ සංක්‍රමණ පිළිබඳ තොරතුරු රැස් කිරීම හා “ජන සහන උදාන” වැඩසටහන යටතේ ගැමි කමිටු සාමාජිකයින් පුහුණු කිරීම යන ප්‍රධාන කරුණු ඉටුකර ගැනීමට අරමුණු විය. ඒ අනුව 2008 වර්ෂයේදී ගල්ගමුව, නිකවැරටිය, කරුවලගස්වැව, පිඹුරත්තාව, හම්බන්තොට, මඩකලපුව, කන්තලේ යන ප්‍රදේශවල අලි පාලන ඒකක හතක් ආරම්භ කිරීමට වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව කටයුතු කර තිබුණි.

5.4.1.3.3 අනතුරුවලට ලක්විය හැකි ප්‍රජාවන් සඳහා විකල්ප අවස්ථා සැපයීම

වන අලින් විශාල වශයෙන් ගැවසෙන ඇතැම් දුෂ්කර ප්‍රදේශවල හුදකලාවූ මිනිස් වාසස්ථාන පිහිටා ඇති විට එම පදිංචිකරුවන්ට ආරක්ෂිත ප්‍රදේශවල ඉඩකඩ සැපයීමත්, විකල්ප ජීවන මාර්ගයන් සැපයීමත් මෙයින් හඳුන්වා දී ඇත. මේ අනුව පුත්තලම, බුද්ධිදසුන්ගම, ලුණුගම්වෙහෙර, වැටහිරියාකන්ද ප්‍රදේශය ඇතුළු ප්‍රදේශ කිහිපයක ජනතාව ඉවත්කර වෙනත් ප්‍රදේශවල පදිංචි කරවීමට වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව උත්සාහ කර තිබුණි.

5.4.1.3.4 ග්‍රාමීය කමිටු පිහිටුවීම

අලි මිනිස් ගැටුම බහුල ප්‍රදේශවල ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාල මගින් ස්වේච්ඡා සේවකයන්ගෙන් සැදුම්ලත් ක්‍රියාකාරී කණ්ඩායම් ඇති කිරීම මගින් ග්‍රාමීය කමිටු පිහිටුවා, අලි සංරක්ෂණ කටයුතු සඳහා එම කමිටුවලට අවසර ලබාදිය යුතුය. ඒ අනුව අලි මිනිස් ගැටුම පවතින ප්‍රදේශවල “ගජ මිතුරෝ” නමින් ග්‍රාමීය කමිටු පිහිටුවීම වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව විසින් ආරම්භ කර තිබුණි.

ඡායාරූප 07- ග්‍රාමීය කමිටු රැස්වීමක්

5.4.1.3.5 අධ්‍යාපනික මූලාරම්භයන්

අලි සංරක්ෂණ ප්‍රදේශ තුළ හා ඒ අවට ජීවත්වන ජනතාව ඉලක්ක කරගත් දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් පාසල් හා ප්‍රජා සංවිධාන හරහා ක්‍රියාත්මක කිරීමටද, පුළුල් අධ්‍යාපනික වැඩසටහන් වර්ධනය කිරීම, අලි සංරක්ෂණය සම්බන්ධ ගැටලුවලට ලමුන් නිරාවරණය කිරීම හා අලි මිනිස් ගැටුමේ සංකීර්ණත්වය ඔවුන්ට අවබෝධ කර ගැනීමට අවශ්‍ය තොරතුරු පාසල් විෂය මාලාවෙන් සැපයීම ආදියෙන් සිදුකළ හැකිය.

5.4.1.3.6 නීති ක්‍රියාත්මක කිරීම

රටෙහි අලින් සම්බන්ධ බල පැවැත්වෙන නීතිය දැඩි ලෙස ක්‍රියාත්මක කර අලි සංරක්ෂණ ප්‍රදේශ අනවසරයෙන් අල්ලාගැනීම, අලින්ට තුවාල සිදුකිරීම හා මරා දැමීම සම්බන්ධ වරදකරුවන්ට විරුද්ධව චෝදනා ගොනුකොට දඬුවම් ලබාදීම සිදුකළ යුතු බවට මෙම ප්‍රතිපත්ති ප්‍රකාශයේ දක්වා ඇත.

වගුව අංක 07 - අලි මරණ සංඛ්‍යාව හා ඒ සඳහා නීතිය ක්‍රියාත්මක කිරීම - 2015 - 2017

වර්ෂය	මිනිස් ක්‍රියාකාරකම් නිසා සිදුවූ මරණ සංඛ්‍යාව	අලි මරණ සඳහා නීති ක්‍රියාත්මක කිරීම් සංඛ්‍යාව	අලි මරණ සඳහා ක්‍රියාමාර්ගයක් නොගත් අවස්ථා
2015	117	18	99
2016	131	09	122
2017	142	16	120
	-----	-----	-----
	390	43	341
	=====	=====	=====

ඒ අනුව මිනිස් ක්‍රියාකාරකම් නිසා සිදු වූ මරණ සංඛ්‍යාවට සාපේක්ෂව පසුගිය වර්ෂ 03 තුළ නීතිය ක්‍රියාත්මක කළ අවස්ථා සියයට 10 ක් පමණ විය.

5.4.1.3.7 සංවර්ධන ව්‍යාපෘති සැලසුම් කිරීමේදී අන්තර් ආයතන උපදේශනය සහතික කිරීම.

රටෙහි සංවර්ධන ක්‍රියාකාරකම් සිදුකිරීමේදී පාරිසරික බලපෑම් ඇගයීම (EIA) හා මූලික පරිසර ඇගයීම (IEE) අනිවාර්ය වුවත්, මෙම නීතිරීති මඟ හැරයාම් හා නොසලකා හරිමින් රජයේ හා රජයේ නොවන ආයතන කටයුතු කරනු ලබයි. අලි සිටින ප්‍රදේශවල ඕනෑම සංවර්ධනයකට පෙර වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව සමඟ සම්බන්ධීකරණය වන ලෙස අනෙකුත් ආයතනයන්ට උපදෙස් දිය යුතුව ඇත. එසේම අලි සංරක්ෂණ වැඩසටහන් සුදානම් කිරීමේදී වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව ද අනෙකුත් අදාළ ආයතනයන්ගෙන් අදහස් විමසිය යුතුය. එසේ සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිවලදී අලි සංරක්ෂණය සම්බන්ධයෙන් ඉටුකළ යුතු කොන්දේසි ඉටු නොකිරීම් හා අදාළ කොන්දේසි උල්ලංගනය වීම් සිදුවන අවස්ථාවලදී වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව කොන්දේසි සපුරා ගැනීමට ප්‍රමාණවත් උත්සාහයක් දැරිය යුතුය.

උදා:- හම්බන්තොට වරාය හා මත්තල ගුවන් තොටුපල ඉදිකිරීමට සකස් කර තිබුණු පරිසර බලපෑම් ඇගයීම් වාර්තාවල මෙම සංවර්ධන කටයුතු සමඟ වනඅලින්ට රැකවරණය සැලසීම සඳහා හම්බන්තොට වන අලි කළමනාකරණ රක්ෂිතය ප්‍රකාශයට පත් කළ යුතු බවට සඳහන් කර තිබුණි.

5.4.1.4 ප්‍රතිපත්ති ප්‍රකාශය 03

අලි සංරක්ෂණ ජාතික ප්‍රතිපත්තියේ තුන්වන ප්‍රතිපත්තිය ලෙස අලි සංරක්ෂණය මගින් සමාජ - ආර්ථික ප්‍රතිලාභ ලබාගැනීම හඳුනාගෙන තිබුණි. ගොවීන් විසින් අලියා සලකනු ලබන්නේ අනතුරුදායක වසන්ගතයක් ලෙසින් වන්නේ නම් ගොවීන්ගෙන් අලි සංරක්ෂණය සඳහා දිරිදීමක් නොවන්නේය. එසේ නොවීමට නම් අලි සංරක්ෂණය තුළින් එම ප්‍රජාවට ආර්ථික ප්‍රතිලාභ ගලා ඒමට සැලසිය යුතුය. ඒ සඳහා අවශ්‍ය උපායමාර්ග අතුරින් පහත කටයුතු හඳුනාගෙන තිබුණි.

- අලින් කේන්ද්‍ර කොටගත් ප්‍රජා මූලික “රූ දෙස් - සංචාරක ව්‍යාපාර” (Eco – tourism) ප්‍රවර්ධනය කිරීම.
- අලින් මත පදනම් වූ ශාභස්ථ කර්මාන්ත ප්‍රවර්ධනය
- වනජීවී කළමනාකරණ ක්‍රියාකාරකම සඳහා හානියට පත් ප්‍රජාවගේ සහභාගිත්වය ප්‍රවර්ධනය කිරීම.
- අලි සංරක්ෂණය සඳහා වන “අධ්‍යාපනික උපාදාන” සංවර්ධනය ප්‍රවර්ධනය කිරීම.

5.4.1.4.1 අලින් මත පදනම් වූ ශාභස්ථ කර්මාන්ත ප්‍රවර්ධනය

මේ යටතේ අලි වසුරු ආධාර කරගනිමින් කඩදාසි නිෂ්පාදනය කිරීමේ වැඩසටහන් ආරම්භ කර ඇත්තේ, ඒ සඳහා ප්‍රමාණවත් වෙළෙඳපොලක් ආකර්ශණය කර නොගැනීම මත මෙම කර්මාන්තය අසාර්ථක වී ඇත.

5.4.1.5 ප්‍රතිපත්ති ප්‍රකාශය 04

අලි සංරක්ෂණ ජාතික ප්‍රතිපත්තියේ සිව්වන ප්‍රතිපත්තිය ලෙස අලි මිනිස් ගැටුමෙන් පීඩාවට ලක්වන ප්‍රජාවට දැරීමට සිදුවන වැය පියවීම හඳුනාගෙන තිබුණි. අලි මිනිස් ගැටුමෙන් වන ප්‍රධාන බලපෑම වනුයේ එහි ප්‍රජාවට සිදුවන ආර්ථික පාඩුවයි. ඒ සඳහා වන්දි ගෙවීම හා රක්ෂණ ක්‍රම මගින් යම්තාක් දුරට හෝ පිළියම් යෙදිය හැකි අතර, අවශ්‍ය උපායමාර්ග අතුරින් පහත කටයුතු හඳුනාගෙන තිබුණි.

- පවතින වන්දි ක්‍රම සමාලෝචනය සහ ක්‍රමවත් කිරීම.
- හානියට පත් පවුල්වල ළමුන්ට රක්ෂණ ක්‍රමයක් හඳුන්වා දීම.
- රාජ්‍ය සහ පෞද්ගලික උපකාරයෙන් වන්දි සහ රක්ෂණ යෝජනා ක්‍රම ආරම්භ කිරීම.
- ජීවිත අහිමිවීමකදී අවමංගල වියදම් පියවීම සඳහා ක්ෂණික සහන දීම.

5.4.1.6 ප්‍රතිපත්ති ප්‍රකාශය 05

අලි සංරක්ෂණ ජාතික ප්‍රතිපත්තියේ පස්වන ප්‍රතිපත්තිය ලෙස කළමනාකරණ හේතූන් මත වනාන්තරවලින් අලින් ඉවත් කිරීම සඳහා නියාමන යාන්ත්‍රණයක් සැකසීම හඳුනාගෙන තිබුණි. විනාශකාරී අලින් අල්ලා ගැනීම හා වෙනත් භූමි තුළට නිදහස් කිරීම මගින් වර්තමාන අලි මිනිස් ගැටුම අවම කිරීම සහ කළමනාකරණය කිරීම සඳහා අවශ්‍ය උපාය මාර්ග අතුරින් පහත කටයුතු හඳුනාගෙන තිබුණි.

- ගැටළු ඇති කරන අලින් හඳුනාගැනීම.
- අලි අල්ලන කණ්ඩායම් පිහිටුවීම. (Capture teams)
- තාවකාලික අලි රැඳවුම් බිම් පිහිටුවීම.

5.4.1.6.1 තාවකාලික අලි රැඳවුම් බිම් පිහිටුවීම.

නිදහසේ සැරිසැරීමට ඉඩ දිය නොහැකි, අර්බුදකාරී අලින් හඳුනාගෙන ඔවුන් අල්ලා ඉවත්කර ගාල්කර තැබීම සඳහා විකල්ප ක්‍රමයක් ලෙස තාවකාලික අලි රැඳවුම් බිම් පිහිටුවා අලින් එම රැඳවුම් බිම් තුළ කළමනාකරණය කිරීම මෙහිදී සිදුකරනු ලබයි.

මේ සඳහා වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවේ අලි රැඳවුම් මධ්‍යස්ථාන කිහිපයක් හඳුනාගෙන ඇති අතර, එහි නියම ව්‍යාපෘතියක් ලෙස හොරොච්ඡතාන අලි රැඳවුම් මධ්‍යස්ථානය ඉදිකර ඇති අතර, ලුණුගම්වෙහෙර අලි රැඳවුම් මධ්‍යස්ථානය ඉදිකිරීම සඳහා අවශ්‍ය කටයුතු සිදුකරමින් පවතී.

5.4.1.7 ප්‍රතිපත්ති ප්‍රකාශය 06

අලි සංරක්ෂණ ජාතික ප්‍රතිපත්තියේ හයවන ප්‍රතිපත්තිය ලෙස වන අලින් සංරක්ෂණය සහ කළමනාකරණය සඳහා පදනම ලෙස විද්‍යාත්මක පර්යේෂණ ප්‍රවර්ධනය කිරීම හඳුනාගෙන තිබූ අතර, මේ සඳහා උපායමාර්ග ලෙස කළමනාකරණයට අදාළ විද්‍යාත්මක පර්යේෂණ දොරොත්තු කිරීම සහ පර්යේෂණ ප්‍රමුඛතාවයන් හඳුනාගැනීම සිදුකළ යුතු බවට හඳුනාගෙන තිබුණි.

5.4.2 අලි සංරක්ෂණ ජාතික ප්‍රතිපත්තිය සංශෝධනය

අලි සංරක්ෂණ ජාතික ප්‍රතිපත්තියේ පවතින දුර්වලතාවයන් මඟ හරවා ගැනීම සඳහා අලි සංරක්ෂණ ප්‍රතිපත්තිය සංශෝධනය කිරීමට වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව කටයුතු කරමින් සිටින අතර, මේ වනවිට එම සංශෝධන සඳහා කැබිනට් මණ්ඩල අනුමැතිය ලබාගැනීමට කටයුතු කෙරෙමින් පවතී.

5.4.3 වන අලින් ගම්වැදීම තුළින් ඇතිවන අලි මිනීස් ගැටුම අවම කිරීම සඳහා ගෙන ඇති අනෙකුත් උපක්‍රමික ක්‍රියාමාර්ග

අලි - මිනීස් ගැටුම අවම කිරීම සඳහා වන උපක්‍රමික ක්‍රියාමාර්ග වශයෙන් වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව විසින් පසුගිය කාලපරිච්ඡේදය තුළ විදුලි වැට ඉදිකිරීම, අලි වෙඩි බෙදාහැරීම, අලිමංකඩ අවහිරතා ඉවත් කිරීම හා වාසභූමි අතර සබඳතා පුළුල් කිරීම, ප්‍රජා දැනුවත් කිරීම හා ජන සහභාගිත්වය ලබාගැනීම වැනි උපායමාර්ග හඳුනාගෙන තිබුණද විදුලි වැට ඉදි කිරීම හා අලි වෙඩි බෙදාහැරීම යන කරුණු කෙරේ වැඩි අවධානයක් යොමුකර තිබුණි.

වගුව අංක 08 2013 සිට 2017 අතර කාල පරිච්ඡේදය තුළ එකිනෙක කාර්යයන් සඳහා වාර්ෂිකව වැයකර ඇති මුදල

වියදමේ ස්වභාවය	2017	2016	2015	2014	2013	එකතුව
	රු.	රු.	රු.	රු.	රු.	රු.
විදුලි වැට ඉදිකිරීම	99,951,977	239,502,262	275,819,926	195,340,000	209,232,518	1,019,846,683
විදුලි වැට නඩත්තුව	86,596,000	73,511,250	2,070,000	1,860,000	-	164,037,250
අලි වෙඩි මිලදී ගැනීම	69,261,166	86,616,504	75,867,343	58,331,560	48,403,600	338,480,173
ප්‍රජාව දැනුවත් කිරීම හා ජන සහභාගීත්වය	-	3,080,000	2,899,000	1,948,000	1,151,000	9,078,000
අලිමංකඩ අවහිරතා ඉවත් කිරීම	-	727,028	-	-	-	727,028
						<u>1,532,169,134</u>

5.4.3.1 අලි ගම්වැදීම වැලැක්වීම සඳහා විදුලිවැට ඉදිකිරීම

5.4.3.1.1 “අලි බාධක පිහිටුවීම” අලි මිනිස් ගැටුම පාලනය කිරීම සඳහා ඇති ප්‍රධාන විසඳුමක් වන අතර, සාර්ථකම අලි බාධකය ලෙස විදුලි වැට ඉදිකිරීම හඳුනාගෙන තිබුණි. 2016 වන විට ඉදිකර තිබූ අලි වැටෙහි දිග ප්‍රමාණය කිලෝමීටර 4211.8 ක් පමණ විය. 2013 වර්ෂයේ සිට 2017 වර්ෂය දක්වා වර්ෂ 05 තුළදී විදුලි වැට ඉදි කිරීම වෙනුවෙන් රජය විසින් සලසන ලද ප්‍රතිපාදන, දෙපාර්තමේන්තුව විසින් ඉදිකිරීමට වැය කළ මුදල හා ඒ ඒ වර්ෂවලදී ඉදිකරන ලද විදුලි වැට දුර ප්‍රමාණයන් පහත දැක්වේ.

වගුව අංක - 09 2013 – 2017 වර්ෂවලදී ඉදිකරන ලද විදුලි වැට දුර ප්‍රමාණයන් හා දරන ලද වියදම්

වර්ෂය	ඇස්තමේන්තු කළ දුර	ඉදිකළ දුර ප්‍රමාණය	ප්‍රතිපාදනය	වියදම	මූල්‍ය කාර්ය සාධනය	භෞතික කාර්ය සාධනය
	කි.මී.	කි.මී.	රු.	රු.	%	%
2017	457	305.8	100,000,000	99,951,977	99.9	67
2016	362.7	287.1	250,000,000	239,502,262	95.8	79
2015	279	226.16	300,000,000	275,819,926	92	81
2014	262.7	179.2	250,000,000	195,344,087	78	68
2013	433.5	341.85	210,914,925	209,232,518	99.2	78.8

ඡායාරූප 08 - ඉදිකර ඇති අලි වැටක්

5.4.3.1.2 විදුලි වැට ඉදිකිරීමට වෙන් කරන ලද මුදලින් සියයට 57 ක් විදුලි වැට උපකරණ මිලදී ගැනීම සඳහාද, සියයට 27 ක් බලශක්ති කුටි ඉදිකිරීම සඳහාද , ඉතිරි සියයට 16 ක ප්‍රමාණය විදුලි වැට මාර්ගය එළිපෙහෙලි කිරීම සඳහාත් යොදවා තිබුණි.විදුලි වැට ඉදිකිරීම සඳහා වාර්ෂිකව වෙන්කරනු ලබන ප්‍රතිපාදන මගින් ඉදිකිරීමට යෝජිත විදුලි වැටවල දිග අනුව විදුලි කණු හා අනෙකුත් විදුලි උපකරණ එකවර දෙපාර්තමේන්තුව විසින් මිලදී ගෙන අදාළ කලාප කාර්යාල වෙත යවනු ලබයි.

එක් එක් වනජීවී කලාපයන් හි පහත දැක්වෙන දුර ප්‍රමාණයන්ගෙන් විදුලි වැට ඉදිකිරීම සඳහා ප්‍රමාණවත් වන පරිදි ප්‍රතිපාදන වෙන්කර තිබුණි.

වගුව අංක - 10 වනජීවී කලාප අනුව පසුගිය වර්ෂ තුළ විදුලි වැට ඉදිකිරීම්

	2017	2016	2015	2014	එකතුව	මුළු ප්‍රතිශතය
	-----	-----	-----	-----	-----	-----
	කි.මී.	කි.මී.	කි.මී.	කි.මී.	කි.මී.	%
නැගෙනහිර	33.75	16.5	25	137.1	212.35	15.6
පොළොන්නරුව	37.5	110	43.5	40	231	17
අනුරාධපුරය	68	40	40	40	188	13.8
ලාව	106.8	51	18	07	182.8	13.4
දකුණ	66	71.7	26	-	163.7	12
වයඹ	-	07	51.5	-	58.5	4.3
මධ්‍යම	40	23	07	20	90	6.6
ත්‍රිකුණාමලය	66	-	30	-	96	7.1
වවුනියාව	/ 39	43.5	38	18.6	139.1	10.2
කිලිනොච්චිය						
	-----	-----	-----	-----	-----	
	457	362.7	279	262.7	1,361.45	
	=====	=====	=====	=====	=====	

5.4.3.2 විදුලි වැට කණු හා උපකරණ මිලදී ගැනීම.

5.4.3.2.1 විදුලි වැට ඉදිකිරීම සඳහා වෙන්වූ ප්‍රතිපාදන අනුව ඉදිකිරීමට යෝජිත කිලෝමීටර ප්‍රමාණය සඳහා අවශ්‍ය විදුලි වැට කණු හා උපකරණ එකවර මිලදී ගනු ලබයි. පසුගිය වර්ෂ 04 ක වැට කණු හා උපකරණ මිලදී ගැනීම සඳහා පහත පරිදි වියදම් දරා තිබුණි.

වගුව අංක 11 - විදුලි වැට කණු හා උපකරණ මිලදී ගැනීම සඳහා දරන ලද වියදම 2014-2017

වර්ෂය	2017	2016	2015	2014
විදුලි වැට උපකරණ	210,364,165	88,045,884	94,735,392	92,193,083
විදුලි වැට කණු	60,877,507	103,771,310	92,963,724	40,236,503
එකතුව	271,243,672	191,817,194	187,699,116	132,429,586

5.4.3.2.2 විදුලි වැට කිලෝමීටරයක් ඉදිකිරීම සඳහා භාවිතා කරනු ලබන සාමාන්‍ය වැට කණු ප්‍රමාණය කණු 51 ක් ලෙස හඳුනාගෙන තිබුණු අතර, මුළු කණු හා ආධාරක කණු ඒ ඒ වැටෙහි ස්වභාවය අනුව වෙනස් වේ. පූර්වෝක්ත වර්ෂවල මිලදීගෙන තිබුණු සාමාන්‍ය වැට කණු ප්‍රමාණය සලකා බැලීමේදී ඉදිකළ හැකිව තිබූ විදුලි වැට කි.මී.ගණන හා සත්‍ය වශයෙන් ඉදිකර තිබුණු විදුලි වැට කි.මී. ගණන අතර සැලකිය යුතු වෙනසක් පැවති බවත් ඒ අනුව විශාල කණු ප්‍රමාණයක් අතිරික්තව පවතින බවත් දක්නට ලැබේ. විස්තර පහත දැක්වේ.

වගුව අංක 12 - විදුලි කණු උපයෝජනය කිරීම -2012 -2013

	2012 වර්ෂය	2013 වර්ෂය
	-----	-----
මිලදීගත් සාමාන්‍ය කණු ප්‍රමාණය	22,293	38,157
ඉදිකළ හැකි කි.මී. ගණන	437	748
ඒ ඒ වර්ෂවල දෙසැ.31 දිනට ඉදිකළ කි.මී. ගණන	<u>258</u>	<u>252</u>
ඉදිකිරීම්	179	496
ප්‍රතිශතය	59%	33.7%
ඉතිරිව පැවති කණු ප්‍රමාණය	9,129	25,256
ඒකකයක මිල රු.	2,060	2,060
	-----	-----
ඉතිරි කණුවල වටිනාකම (රු.)	18,805,740	52,027,360
	=====	=====

මිලදීගත් වැට කණුවලින් 2012 හා 2013 වර්ෂවලදී ඉදිකිරීමට යොදාගෙන තිබුණේ පිළිවෙලින් 59% හා 33.7% ක ප්‍රතිශතයක් පමණි.

5.4.3.2.3 විදුලි වැට ඉදිකිරීමට වෙන් කරන මුදලින් 57% ක් විදුලි වැට උපකරණ සඳහා වන අතර, 27% ක් බලශක්ති කුටි ඉදිකිරීම සඳහාද, ඉතිරි 16% ක මුදල විදුලි වැට මාර්ගය එළිපෙහෙලි කිරීම හා විදුලි වැට ඉදිකිරීම සඳහාද දරනු ලබයි. විදුලිවැට ඉදිකිරීම සඳහා වාර්ෂිකව වෙන්කරන ප්‍රතිපාදනවලින් ඉදිකිරීමට යෝජිත විදුලි වැටවල දිග අනුව අවශ්‍ය විදුලි වැට කණු, විදුලි උපකරණ ඇතුළු විදුලි වැට ඉදිකිරීමට අවශ්‍ය උපකරණ එකවර වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව විසින් මිලදීගෙන ඉදිකිරීමට යෝජිත වනජීවී කලාප කාර්යාල වෙත යවනු ලබයි.

5.4.3.2.4 විගණන පරීක්ෂාවට ලක් කළ සහකාර අධ්‍යක්ෂ දකුණු කාර්යාලය වෙත ලැබී තිබුණු වැට කණු ප්‍රමාණය හා එම කාර්යාලය විසින් නිකුත් කළ වැට කණු ප්‍රමාණ වගුව 13 හි දැක්වේ.

වගුව අංක 13 - සහකාර අධ්‍යක්ෂ දකුණු කාර්යාලය වෙත ලැබී තිබුණු වැට කණු හා නිකුත් කළ ප්‍රමාණය

	2012	2013	2014.06.23 දිනට
වර්ෂ ආරම්භයේ පැවති ශේෂය	(ගණනය කර නැත.)	4,624	1,076
ලැබීම්	5,441	2,077	4,787
මුළු ලැබීම්	5,441	6,701	5,863
නිකුත් කිරීම්			

ඌව කලාපය	715	1,805	167
දකුණු කලාපය	102	3,820	1,120
ඉතිරි තොගය	4,624	1,076	4,576

5.4.3.3 විදුලි වැට ඉදිකිරීමේ කාර්යය සිවිල් ආරක්ෂක දෙපාර්තමේන්තුවට පැවරීම.

5.4.3.3.1 වන අලින්ගෙන් සිදුවන හානි අවම කිරීම සඳහා ඉදිකරනු ලබන විදුලි වැට නඩත්තු කිරීම යන මැයෙන් ගොවිජන සේවා හා වනජීවී අමාත්‍යවරයා විසින් ඉදිරිපත් කරන ලද අංක 45/2011 හා 2011 දෙසැම්බර් 08 දිනැති අමාත්‍ය මණ්ඩල සංදේශය මගින් (ඇමුණුම 03) අලි මිනිස් ගැටුම අවම කිරීමේ අරමුණින් ඉදිකරනු ලබන විදුලිවැට නඩත්තු කිරීම සඳහා අවශ්‍ය තත්කාර්ය කම්කරුවන් 260 දෙනෙකු ලබා ගැනීමටත්, ඔවුන් සඳහා වැටුප් ගෙවීමට වසරකට රු.මිලියන 41 බැගින් ප්‍රතිපාදන සලසා ගැනීම සඳහා අමාත්‍ය මණ්ඩල අනුමැතිය ඉල්ලා තිබුණි. එම සංදේශයට අදාළ අනුමැතිය අංක අමප/11/2299/549/031 හා 2012 ජනවාරි 06 දින තීරණයෙන් පහත පරිදි ලබා දී තිබුණි (ඇමුණුම 04).

- (i) අමාත්‍යාංශය විසින් අදාළ ප්‍රදේශයේ වෙසෙන ගොවි සංවිධාන සහ “ ගම් මිතුරන් ” වැනි ප්‍රාදේශීය ප්‍රජා මූල සංවිධාන වල සාමාජිකයන්ගේ සේවය ලබා ගැනීමේ හැකියාව සොයා බැලිය යුතුය, සහ

(ii) ඉහත කාර්යය අසාර්ථක වුවහොත් අදාළ ප්‍රදේශ වල වෙසෙන සිවිල් ආරක්ෂක අංශවල සාමාජිකයින් යෙදවීමේ හැකියාව පිළිබඳව අමාත්‍යාංශයේ ලේකම් සමඟ සාකච්ඡා කිරීම.

5.4.3.3.2 එම තීරණයට අනුව වනජීවී සංරක්ෂණ අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්ගේ අංක වජී 16/02/02/172-A හා 2012 ජුනි 06 දිනැති ලිපිය ප්‍රකාරව විදුලිවැට නඩත්තු කිරීම සඳහා සිවිල් ආරක්ෂක හටයින්ගේ සේවය ලබාගැනීම සඳහා සිවිල් ආරක්ෂක දෙපාර්තමේන්තුවේ අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්ගෙන් ඉල්ලීම් කර තිබුණි. (ඇමුණුම 05)

5.4.3.3.3 2012 ඔක්තෝබර් 19 දින හම්බන්තොට පැවති විශේෂ දිස්ත්‍රික් සම්බන්ධීකරණ කමිටු රැස්වීමේදී ජනාධිපතිවරයා විසින් දෙන ලද උපදෙස් පරිදි “දිවයිනේ වනජීවී සහ වන සංරක්ෂණ කලාපවලට අදාළ සියළුම විදුලි වැටවල් සකස් කිරීම, ආරක්ෂා කිරීම හා නඩත්තු කටයුතු විධිමත් ක්‍රමවේදයකට හා නියාමනයකට යටත්ව සිවිල් ආරක්ෂක දෙපාර්තමේන්තුවට පැවරීමට” උපදෙස් දී තිබුණි. (ඇමුණුම 06)

5.4.3.3.4 ඒ අනුව අංක වජී/192/2/1/23 හා 2012 නොවැම්බර් මස දින රහිත වනජීවී සංරක්ෂණ අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් විසින් අදාළ දිස්ත්‍රික්කයෙහි දිස්ත්‍රික් ලේකම්වරුන් වෙත යොමුකර තිබූ ලිපිය මගින් ගජ මිතුරෝ වැඩසටහන සහ දැයට කිරුළ වැඩසටහන යටතේ මෙන්ම විවිධ ව්‍යාපෘති මගින් ඉදිකිරීමට නියමිත විදුලි වැටවල් සිවිල් ආරක්ෂක දෙපාර්තමේන්තුවට පැවරීමට කටයුතු කරන ලෙසත්, ටෙන්ඩර් ප්‍රදානය කරඇති විදුලි වැටවල් 2012 වර්ෂය තුළ අවසන් නොකළහොත් 2013 වසර තුළ සිවිල් ආරක්ෂක දෙපාර්තමේන්තුවට එම කාර්යය පැවරීමට කටයුතු කරන ලෙස දන්වා තිබුණි.(ඇමුණුම 07)

5.4.3.3.5 2013 හා 2014 වර්ෂවල කි.මී. 1227 ක් වූ විදුලි වැට ඉදිකිරීම් 60 ක් සිවිල් ආරක්ෂක දෙපාර්තමේන්තුව වෙත පවරාදී තිබුණු අතර, ඒ සඳහා රු.මි. 103.67 ක ප්‍රතිපාදනද ලබාදී තිබුණි. සිවිල් ආරක්ෂක දෙපාර්තමේන්තුව විසින් 2014 නොවැම්බර් 30 දිනට සකස් කරන ලද ප්‍රගති වාර්තාවට අනුව ඒ වන විට කි.මී 341 ක් වූ විදුලි වැට 18 ක් ඉදිකර අවසන් කර තිබුණි.

5.4.3.3.6 විදුලිවැට කිලෝමීටර් 01 ක් ඉදිකිරීම සඳහා වැයවන ද්‍රව්‍ය පිළිබඳ පොදු ඇස්තමේන්තුවක් පදනම් කර ගනිමින් අළුතින් ඉදිකිරීමට යෝජිත මුළු විදුලිවැට කි.මී. ගණන සඳහා වැට කණු, විදුලි උපකරණ හා අනෙකුත් උපකරණ මිලදී ගැනීම් කටයුතු සිදුකර තිබුණි.

5.4.3.3.7 වැට මාර්ග ඵලිපෙහෙළි කිරීම, වැට ඉදිකිරීම, බලශක්ති කුටි ඉදිකිරීම යන පිරිවැය මූලිකාංග මත පදනම්ව පිළියෙල කර තිබුණු ඇස්තමේන්තුවෙන් සෘජු ශ්‍රම භාවිතය සඳහා සියයට 15 ක් අඩුකර එයට සියයට 10 ක අවිනිශ්චිත වියදමක් හා සියයට 05 ක පරිපාලන වියදමක් ද එකතු කර එම මුදල ප්‍රතිපාදන වශයෙන් සිවිල් ආරක්ෂක දෙපාර්තමේන්තුව ලබාදී තිබුණු අතර, එම දෙපාර්තමේන්තුව විසින් ඉදිකිරීම් අවසන් කර තිබූ වැටවල් සත්‍ය වශයෙන් වැයකර තිබූ මුදල ඇස්තමේන්තුවට වඩා බෙහෙවින් අඩු මුදලක් බවට සිවිල් ආරක්ෂක දෙපාර්තමේන්තුවෙහි වාර්තා අනුව පැහැදිලි විය.

5.4.3.3.8 ඒ අනුව සිවිල් ආරක්ෂක දෙපාර්තමේන්තුව මගින් 2014 වර්ෂය අවසන් වන විට ඉදිකර අවසන් කරන ලද විදුලිවැට 05 කට අදාළව කි.මී.80.5 ක් සඳහා මුළු ඇස්තමේන්තුගත මුදල රු.8,824,470 වූ අතර ඉදිකිරීම් සම්පූර්ණයෙන් අවසන් කිරීම සඳහා සිවිල් ආරක්ෂක දෙපාර්තමේන්තුව රු. 1,885,033 ක් පමණ වැයකර තිබුණි. මේ අනුව අතිරික්ත ඇස්තමේන්තුව රු.6,849,437 ක් වන අතර එය සත්‍ය වියදම අතර විචලනය සියයට 75 ක් විය.

වගුව අංක 14 - සිවිල් ආරක්ෂක දෙපාර්තමේන්තුව විදුලි වැට ඉදිකිරීම සඳහා දරන ලද වියදම

විදුලි වැටේ නම	කි.මී. ප්‍රමාණය	ඇස්තමේන්තුගත ඉදිකිරීම් පිරිවැය	ඉදිකිරීම අවසන් කිරීම සඳහා සිවිල් ආරක්ෂක දෙපාර්තමේන්තුව වෙත වැයවූ මුදල	ඉතිරිය	ඉතිරියේ ප්‍රතිශතය
-----	-----	රු.	රු.	රු.	%
දම්මින්න - කන්දේගම	13	1,340,459	35,840	1,304,619	97
පාසියාව - පළවද්දන	20	2,916,267	416,963	2,499,304	86
හතරැස්කොටුව	20	2,863,276	938,873	1,924,403	67
හුණුවිලගම - බෝගොඩ	20.5	530,465	321,070	209,395	40
අභයපුර-කොන්ඩුවටුවාන	07	974,003	172,387	551,716	57
එකතුව	80.5	8,624,470	1,885,033	6,489,437	75

5.4.3.3.9 ඉදිකිරීමට යෝජිත ඇතැම් විදුලි වැට මාර්ගවල දිග නිවැරදිව හඳුනා නොගෙන ඇස්තමේන්තු කර ඒ මත ප්‍රතිපාදන නිදහස් කර තිබූ අතර, ඉන් කි.මී 60 ක් වූ විදුලි වැට 03ක් සම්පූර්ණයෙන් නිමකර තිබුණද ඒවායේ සමස්ථ දුර කි.මී.43.1 ක් පමණක් වී තිබුණි.

වගුව අංක 15 - විදුලි වැට ඉදිකිරීම සඳහා ඇස්තමේන්තුගත දිග ප්‍රමාණය,සත්‍ය වශයෙන්

නිමකරන ලද වැට මාර්ග හා දරන ලද පිරිවැය

වැට මාර්ගය	ඇස්තමේන්තු දිග ප්‍රමාණය කි.මී	ලබාදුන් ප්‍රතිපාදන රු.	නිම කරන ලද වැට මාර්ග		දිග ප්‍රමාණය වෙනස්වීමේ ප්‍රතිශතය %
			දිග ප්‍රමාණය කි.මී	පිරිවැය රු.	
දිවුල්ගස්වැව - සිනිපුර	10	1,004,324	05.6	366,665	44%
නාමල්වත්ත කළානපුර 1	30	3,952,856	26.5	2,000,624	11.7%
අදියර මත්තලගම	20	2,649,558	11.0	1,209,429	45%
	<u>60</u>	<u>7,606,738</u>	<u>43.1</u>	<u>-</u> <u>3,756,429</u>	

5.4.3.3.10 විදුලි වැට ඉදිකිරීමේදී ඉටුවිය යුතු පූර්ව කාර්යයන් වන ප්‍රජා එකඟත්වය ලබාගැනීම හා අදාළ ඉඩම් නිරවුල් කිරීමකින් තොරව විදුලි වැට ඉදිකිරීමේ කාර්යය සිවිල් ආරක්ෂක දෙපාර්තමේන්තුව වෙත පවරා තිබීම හේතුවෙන් මතු වී ඇති ගැටළු තත්ත්වයන් මත 2019 අගෝස්තු 31 දින වන විටත් පහත සඳහන් පරිදි විදුලි වැට 11 ක ඉදිකිරීම් අවසන් කිරීමට නොහැකිවී තිබුණි.

1. වදිනගල - කරඹන
2. කොනකෙටියාව - දේවාලමංකඩ
3. කොහොලංකල - කරඹවැව
4. හුංගමාලාඔය උතුර
5. නිකිනියාව
6. වලතම්බාපුර - මහවත්ත
7. මහවත්ත - වැලිපිටිය

- 8. වැලිපිටිය - කට්ටම්බෙරි
- 9. විල්මැන්න උරණිය (මෝදරපැළැස්ස)
- 10. සඳගලගම - ඉලුක්පැළැස්ස - මහනෙටුල
- 11. අළුත්ගංආර - උනාතවැව

5.4.3.3.11 2014 දෙසැම්බර් 16 දින දෙපාර්ශ්වය අතර පැවති සාකච්ඡාවක් පදනම් කරගෙන 2015 වර්ෂයේ සිට විදුලි වැට ඉදිකිරීම් කටයුතු නැවත වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව යටතට පවරාගෙන තිබුණු අතර, විදුලි වැට නඩත්තු කිරීම හා ආරක්ෂා කිරීම තවදුරටත් සිවිල් ආරක්ෂක දෙපාර්තමේන්තුව විසින් සිදුකරනු ලබයි.

5.4.3.4 විදුලි වැට ඉදිකිරීම හා උපකරණ මිලදී ගැනීම නියාමනය කිරීම

5.4.3.4.1 වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවේ අලි සංරක්ෂණ අංශය විසින් විදුලි වැට උපකරණ මිලදී ගැනීම හා විදුලිවැට ඉදිකිරීමේ කටයුතු ක්‍රියාවට නැංවීම නියාමනය කරනු ලබන අතර වනජීවී කලාප කාර්යාල විසින් සිදුකරනු ලබන විදුලි වැට ඉදිකිරීම් පිළිබඳව මාසිකව තෛශ්‍යමාසිකව ප්‍රගති වාර්තා කලාප කාර්යාලවලින් ගෙන්වාගෙන ඒවා සමාලෝචනය කර ඉදිකිරීම් කටයුතු කඩිනම් කිරීමට අවශ්‍ය පියවර ගත යුතුය.

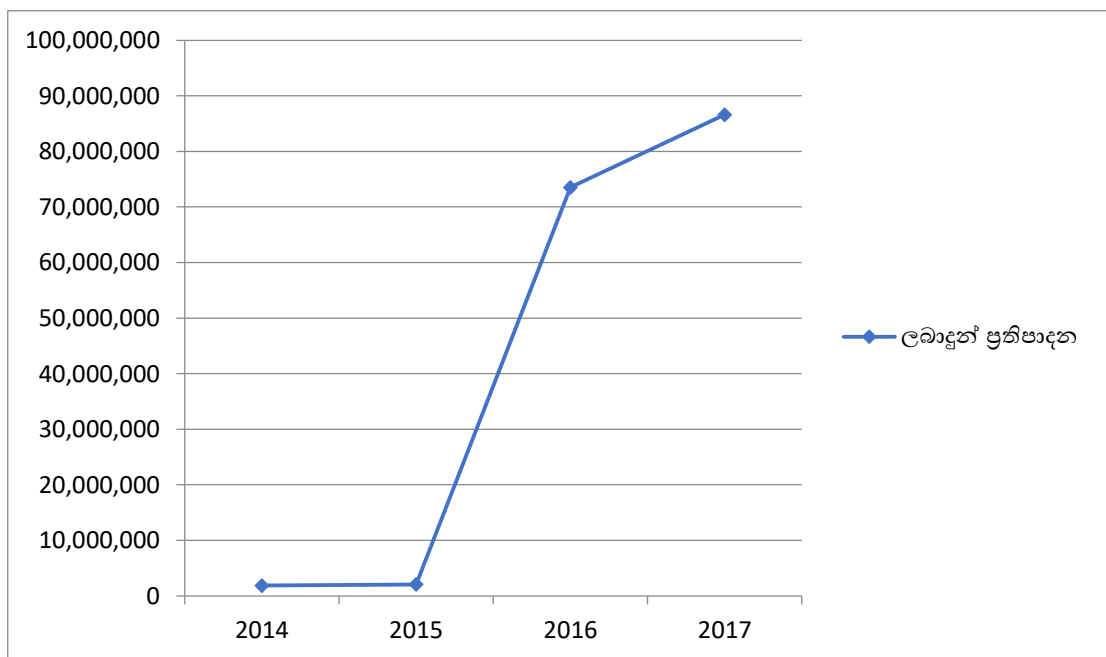
5.4.3.4.2 තවද, සිවිල් ආරක්ෂක දෙපාර්තමේන්තුව හා ප්‍රාදේශීය ලේකම්වරුන් වෙත ඉදිකිරීම් සඳහා ලබාදී තිබූ විදුලි වැට ඉදිකිරීම් කටයුතු අධීක්ෂණය හා පසුපරම් කටයුතුද වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව විසින් සිදුකළ යුතු අතර, විදුලි වැට ඉදිකිරීම කඩිනම් කිරීමට අවශ්‍ය කටයුතු සිදු කළ යුතුය. සිවිල් ආරක්ෂක දෙපාර්තමේන්තුවේ විදුලි වැට ඉදිකිරීම් කටයුතු සම්බන්ධීකරණය සඳහා වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවේ නිලධාරියෙකු පත්කර ඔහු සිවිල් ආරක්ෂක දෙපාර්තමේන්තුවට අනුයුක්ත කර තිබුණි.

5.4.3.5 විදුලි වැට නඩත්තු වියදම

5.4.3.5.1 විදුලි වැට නඩත්තුව 2013 වර්ෂයේ සිට සිවිල් ආරක්ෂක දෙපාර්තමේන්තුව වෙත පවරා තිබූ අතර, ඒ සඳහා 2014 වර්ෂයේ සිට පහත පරිදි වියදම් දරා තිබුණි.

**වගුව අංක 16 - විදුලි වැට නඩත්තුව සඳහා සිවිල් ආරක්ෂක දෙපාර්තමේන්තුව
වෙත ලබා දුන් ප්‍රතිපාදන 2014- 2017**

වසර	ලබාදුන් ප්‍රතිපාදන
2014	රු. 1,860,000
2015	2,058,000
2016	73,511,250
2017	86,596,000

රූපසටහන 05 - විදුලි වැට නඩත්තුව සඳහා සිවිල් ආරක්ෂක දෙපාර්තමේන්තුව වෙත ලබාදුන් ප්‍රතිපාදන 2014-2018

විදුලි වැට නඩත්තුව සඳහා වැය කළ ඉහත සඳහන් මුදල් සම්පූර්ණ ප්‍රතිපාදන ප්‍රමාණය සිවිල් ආරක්ෂක දෙපාර්තමේන්තුවට ලබාදී තිබුණි. 2014 වර්ෂයේ රු.මිලියන 1.8 ක් වූ විදුලි වැට නඩත්තු වියදම් 2017 වර්ෂය වන විට රුපියල් මිලියන 86.5 දක්වා වැඩිවී තිබූ අතර, මෙය 2014 වර්ෂයට සාපේක්ෂව 4705% ක වැඩිවීමකි.

5.4.3.5.2 2018 ජනවාරි 31 දින වන විට සිවිල් ආරක්ෂක දෙපාර්තමේන්තුවට කිලෝමීටර් 4,366 ක් වූ විදුලි වැට 259 ක් නඩත්තු කිරීම සඳහා භාරදී තිබුණි.

5.4.3.5.3 විදුලි වැට සක්‍රීයව පවත්වාගෙන යාම සඳහා දිනපතා විදුලි වැට පරීක්ෂා කළ යුතුව ඇති අතර, ගස් කඩා වැටීම හෝ විදුලිය කාන්දුවීම් සිදුවන්නේ නම් ඒවා දිනපතා යාවත්කාලීන කළ යුතුය. එසේ නොවූහොත් එම ස්ථානවලින් වන අලින් ඇතුල්වීම හා විදුලි වැට සම්පූර්ණයෙන්ම විනාශ වීම සිදුවිය හැක. විදුලි වැට නඩත්තුව සඳහා වසරකට රුපියල් මිලියන 86 ක් පමණ සිවිල් ආරක්ෂක දෙපාර්තමේන්තුව හරහා වැය කළද දිනපතා මෙම කාර්යය ඉටුවන්නේද යන්න පිළිබඳව වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවේ පසු විපරමක් සිදු කළ යුතු වේ.

ඡායාරූප 09 - ඉදිකරන ලද විදුලි වැටක් අලින් විසින් විනාශ කරන අවස්ථාවක්

5.4.3.5.4 විදුලි වැට අධීක්ෂණය පිළිබඳ නිශ්චිත ක්‍රමවේදයක් හඳුන්වාදීම හා සිවිල් ආරක්ෂක නිලධාරීන්ගේ රාජකාරි කාලය, දෛනික රාජකාරි අධීක්ෂණය, රාත්‍රී මුර සේවා රාජකාරි පැවරීම හා නඩත්තු උපකරණ ලබාදීමේ ක්‍රමවේද පිළිබඳ සිවිල් ආරක්ෂක භටයන් හා වනජීවී සංරක්ෂණ නිලධාරීන් අතර එකඟතාවයට පත්ව රාජකාරිමය ගැටළු අවම කරගෙන විදුලි වැට නඩත්තුව හා ආරක්ෂාව සතුටුදායක පරිදි කළ යුතුය.

5.4.4

පෞද්ගලික විදුලි වැටවල් ඉදිකිරීම

වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව විසින් විදුලි වැට ඉදිකර නොමැති ඇතැම් ප්‍රදේශවල තම වගාබිම් ආරක්ෂා කර ගැනීම සඳහා එම වගාබිම් වටා පෞද්ගලික විදුලි වැට ඉදිකර තිබූ අතර ඒ සඳහා විවිධ ප්‍රභවයන්ගෙන් විදුලිය සපයා ගනු ලබන බව අනාවරණය විය.

5.4.5

වන අලි සංචරණ වන පිවිසුම් (අලිමංකඩ)

5.4.5.1

වන අලි යනු හුදෙක් ස්වභාවයෙන්ම සංචාරක සත්වයෙකු වන අතර ඔවුන්ට ආවේණික පුරුදු මාර්ග ඔස්සේ ගමන් කරනු ලබයි. විවිධ සංවර්ධන කටයුතු සඳහා වන අලින්නගේ භූමි එළිපෙහෙලි කර තිබුණද ඔවුන්ගේ සංචාරක භූමි අත්හැරීමට වන අලින් කටයුතු නොකරයි. ඒ නිසා මිනිසා විසින් අලින්නගේ ගමන් මාර්ගය අවහිර වනසේ කටයුතු කර තිබුණද ඔවුන් එම මාර්ගයේම ගමන් කරනු ලබයි. එසේ නොමැතිනම් වෙනත් මාර්ග සොයා අලින්නගේ ගමන් කිරීම නිසා අලි ගම්වැදීම සිදුවේ. මෙසේ අලිමංකඩ අවහිරවන ආකාරයේ මිනිස් ක්‍රියාකාරකම් නිසා අලි මිනිස් ගැටුම් ඇතිවීමට හේතුවී තිබුණි.

ඡායාරූප 10 - අලිමංකඩ අවහිරවන පරිදි ඉදිකළ මාර්ගය හරහා අලින්න මාරුවවන අවස්ථාවක්

5.4.5.2

මෙම තත්ත්වය අවම කිරීම සඳහා වන අලි සංවරණ වන පිවිසුම් ප්‍රදේශ (අලිමංකඩ) හඳුනාගෙන ඒවා ආරක්ෂාවන පරිදි කටයුතු කිරීම වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවේ කාර්යභාරය වේ. වන අලි සංරක්ෂණ කලාප හා විශේෂිත සංරක්ෂණ කලාප අතර වන පිවිසුම් ස්ථාපිත කිරීම මගින් වන අලින්ට අවශ්‍ය කරන වපසරිය තරමක් දුරට වැඩිකළ හැකි වන අතර 2016 වර්ෂයේදී රු. 727,028 ක මුදලක් අලිමංකඩ අවහිරතා ඉවත් කිරීම සඳහා වැයකර තිබුණි. 2004 ජුනි 01 දිනැති හා අංක 1343/10 දරන ගැසට් පත්‍රය මගින් (ඇමුණුම 08) කවුඩුල්ල, මින්නේරිය සහ අලිමංකඩ (Elephantpass) ස්ථාන පමණක් පිවිසුම් ලෙස හඳුනාගෙන ගැසට්කර තිබුණි. තවද, වන පිවිසුම් මිනිස් ක්‍රියාකාරකම්වලින් තොරව පවත්වා ගැනීමෙන් වන අලින්ට නිදහසේ සංවරණය කිරීමට ඉඩ සැලසීම සඳහා සුදුසු අලි සංවරණ පිවිසුම් 16 ක් 2015 මැයි මස සිදුකරන ලද වන අලි මිනිස් ගැටුම් කළමනාකරණය සඳහා වූ ව්‍යාපෘති යෝජනාව මගින් හඳුනාගෙන තිබුණි. එලෙස හඳුනාගත් එහෙත් මෙතෙක් ගැසට් නොකරන ලද වන පිවිසුම් 16 පහතින් දැක්වේ.

1. කොහොලංකල - බුන්දල උද්‍යානය හා මත්තල
2. උනාතුචුව - මත්තල සිට ලුණුගම්වෙහෙර
3. වැටහිරකන්ද - ලුණුගම්වෙහෙර සිට උඩවලව
4. දහයියාගල - උඩවලව උද්‍යානය සිට බෝගහපට්ටිය වන රක්ෂිතය
5. පුවක් පැළේ - ගල් ඔය සිට මාදුරු ඔය
6. උල්හිටිය - මාදුරු ඔය සිට වස්ගමුව
7. හුංගමාල ඔය - මාදුරු ඔය සිට ජලගැලුම් නිම්නය
8. මහ වැව - මාදුරු ඔය සිට ජලගැලුම් නිම්නය
9. රත්නැල්ල - වික්ටෝරියා රන්දෙණිගල රන්ටැබේ සිට නකල්ස්
10. දිගම්පතාන - සීගිරිය සිට රිටිගල සහ කහල්ල පල්ලේකැලේ
11. පහේ කණුව - කලා වැව සිට නාව්වදුව
12. නාව්වදුව සිට මහකණදරාව
13. නාව්වදුව සිට විල්පත්තුව
14. සූර්යපුර - සෝමාවතී ජාතික උද්‍යානය සිට චූන්නකාඩු වන රක්ෂිතය
15. මඩු පාර - විල්පත්තුව සිට මඩුපාර අභය භූමිය
16. පුළියන්කුලම - වව්නිකුලම් සිට පදවිය

ඉහත සඳහන් වන අලි සංචරණ පිවිසුම්වලින් 09 ක් වන සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවට අයත් භූමියේද, පිවිසුම් 03 ක් මහවැලි අධිකාරියට අයත් භූමියේද පිහිටා ඇත. (ඇමුණුම -09) 2016 වර්ෂයේ වැය කරන ලද රු. 727,028 ක මුදල හැර වෙනත් කිසිදු මුදලක් අලිමංකඩ අවහිරතා ඉවත් කිරීම සඳහා වැයකර නොතිබුණි.

5.4.6 වන අලි පලවා හැරීම සංවිධානය, ක්‍රියාත්මක කිරීම හා පසු විපරම් කිරීම.

5.4.6.1 සුපුරුදු වාසස්ථාන අහිමි කිරීමක් සමඟම ආහාර අවශ්‍යතා සපුරා ගැනීම සඳහා අලි වගාබිම්වලට හා ගම්මානවලට ඇතුළුවීම නිසා ඔවුන් පලවා හැරීම සඳහා දෙපාර්තමේන්තුව විසින් ප්‍රතිපාදන වෙන් කර තිබුණි. වසර 05 ක් තුළ අලි වෙඩි මිලදී ගැනීමට හා අලි පලවා හැරීමට පහත පරිදි වියදම් දරා තිබුණි.

වගුව අංක 17 - අලි පලවා හැරීම සඳහා දරන ලද වියදම 2013 - 2017

වර්ෂය	ගිඟුම් වෙඩි ලොකු		ගිඟුම් වෙඩි කුඩා		සංඥා වෙඩි		මුළු එකතුව	
	ප්‍රමාණය	වියදම	ප්‍රමාණය	වියදම	ප්‍රමාණය	වියදම	ප්‍රමාණය	වියදම
	ඒකක	රු.	ඒකක	රු.	ඒකක	රු.	ඒකක	රු.
2013	260,000	22,459,500	132,000	8,499,400	163,000	17,444,700	555,000	48,403,600
2014	284,500	27,055,840	150,000	10,451,000	182,500	20,824,720	617,000	58,331,560
2015	360,000	36,652,710	150,000	11,242,500	225,000	27,972,132	735,000	75,867,342
2016	375,500	41,377,802	156,500	13,442,618	234,750	31,796,083	766,750	86,616,504
2017	360,000	27,609,194	150,000	10,023,200	225,000	31,628,772	735,000	69,261,166
එකතුව	1,640,000	155,155,046	738,500	53,658,718	1,030,250	129,666,407	3,408,750	338,480,172

වගුව අංක 18 පීඩාකාරී වන අලි ඉවත් කිරීම හා ඒ සඳහා දරන ලද වියදම 2012-2016

වර්ෂය	පීඩාකාරී වන අලි ඇල්ලීම හා ඉවත් කිරීම		එක් අවස්ථාවක් සඳහා දැරූ වියදම
	ප්‍රමාණය	වියදම	
		රු.	රු.
2012	16	6,225,734	389,108
2013	13	2,211,363	170,105
2014	11	3,047,334	277,030
2015	11	1,913,665	173,970
2016	16	4,458,233	278,640
	67	17,856,329	1,288,853

2016 වර්ෂය තුළ අලි පලවා හැරීමේ හා අලි වෙඩි මිලදී ගැනීමේ වියදම් පිළිවෙලින් රු.4,458,233 ක් හා රු.86,696,931 ක් විය. ඒ අනුව ඉකුත් වර්ෂයට සාපේක්ෂව 2016 වර්ෂයේ අලි පලවා හැරීමේ වියදම් 2013 වර්ෂයට සාපේක්ෂව 133% කින් හා අලි වෙඩි මිලදී ගැනීමේ වියදම් 14% කින් ඉහළ ගොස් තිබුණි.

5.4.6.2 2012 වර්ෂයේ සිට විදුලි වැට ඉදිකිරීම සඳහා දරනු ලබන වියදම් ක්‍රමයෙන් වැඩිවෙමින් පැවති අතර අලි පලවා හැරීමේ වියදම්ද ක්‍රමයෙන් වැඩිවෙමින් පැවතුණි.

වගුව අංක 19 - විදුලි වැට ඉදිකිරීම් හා අලි පලවා හැරීම් වියදම් 2012 - 2016

වර්ෂය	විදුලි වැට ඉදිකිරීමේ වියදම	අලි පලවා හැරීම
-----	-----	-----
	රු.	රු.
2012	177,660,693	49,689,759
2013	209,232,518	50,614,963
2014	195,340,000	61,378,894
2015	275,819,926	77,781,007
2016	239,502,262	91,074,737

5.4.7 භෞරොවිපතාන අලි රැඳවුම් මධ්‍යස්ථානය

ප්‍රවණ්ඩකාරී අලි ඇතුන් රඳවා තැබීම සඳහා භෞරොවිපතාන ප්‍රදේශයේ අක්කර 2,500 කින් පමණ යුක්ත වූ භූමි ප්‍රදේශයක අලි රැඳවුම් මධ්‍යස්ථානයක් පිහිටුවා තිබුණි.

5.4.8 ජීව වැට ඉදිකිරීම

ජීව වැට සඳහා තල්, හණ, බෝගන්විලා සහ දෙනි වැනි ශාක බාධක ලෙස ඉදිකිරීම සඳහා යෝජනා වී ඇත. තල් වැට ඉදිකිරීමේ මූලික අත්හදා බැලීමක් ලෙස උඩවලව ජාතික උද්‍යානය ආශ්‍රිතව මෙය ක්‍රියාත්මක කිරීමට උත්සාහ කළද, තල් ඇට පැළ නොවීම හා කුඩා පැළවලට සතුන්ගෙන් හානි වීම මත මෙම ව්‍යාපෘතිය අසාර්ථක වී තිබුණි. හණ වැට ඉදිකිරීම පුත්තලම දිස්ත්‍රික්කයේ ආරම්භ කර තිබුණද, මියන්, ඉත්තැවන් වැනි සතුන් කුඩා පැළ විනාශ කර තිබුණි.

ඡායාරූප 11 - ජීව වැටක

5.4.9 සම්බන්ධීකරණ කමිටු ස්ථාපිත කිරීම.

අලි මිනිස් ගැටුම අවම කිරීම සඳහා අවශ්‍ය වන අලි සංචරණ වන පිවිසුම් හා සංවේදී ප්‍රදේශවල පදිංචි වී ඇති පුද්ගලයින් සඳහා විකල්ප ඉඩම් හා යෝජනා හඳුනා ගැනීම, විදුලි වැට ඉදිකළ යුතු මාර්ග හඳුනා ගැනීම හා පවතින ගැටළු නිරාකරණය කිරීම, විදුලි වැට නඩත්තුව සඳහා අවශ්‍ය සහාය සහ පසුපරම් කිරීම් සඳහා ප්‍රාදේශීය, දිස්ත්‍රික් හා ජාතික මට්ටමින් සම්බන්ධීකරණ කමිටු ස්ථාපිත කිරීමට “ශ්‍රී ලංකාවේ වන අලි මිනිස් ගැටුම් කළමනාකරණය සඳහා වූ ව්‍යාපෘති වාර්තාව - 2015” මගින් හඳුන්වා දී තිබුණි. (ඇමුණුම 10)

5.4.9.1 ප්‍රාදේශීය සම්බන්ධීකරණ කමිටු ස්ථාපිත කිරීම

ප්‍රාදේශීය කමිටු ප්‍රාදේශීය ලේකම්ගේ සහාපතිත්වයෙන් යුක්තව ස්ථාපිත කිරීමට යෝජනා කර ඇති අතර, සෞභූ සාමාජිකයින් ලෙස ප්‍රාදේශීය සහා සහාපති, දිසා වන නිලධාරි, උද්‍යාන භාරකරු හෝ වනජීවී අඩවි ආරක්ෂක, පොලිස් ස්ථානාධිපති, පරිසර නිලධාරි, මහවැලි අධිකාරිය, ගොවිජන සේවා දෙපාර්තමේන්තුව, සිවිල් ආරක්ෂක බලකාය, ඉඩම් නිලධාරි, ගොවි සංගම්වල නියෝජිතයින් හා පාරිසරික රාජ්‍ය නොවන ආයතන නම් කර ඇති අතර, ප්‍රාදේශීය කමිටුව සම්බන්ධීකරණය ප්‍රදේශය භාර වනජීවී සහකාර අධ්‍යක්ෂ හෝ ඔහු නම් කරන නිලධාරියෙකු කටයුතු කළ යුතුය. මෙම ප්‍රාදේශීය කමිටු වෙනම ස්ථාපිත කිරීමට කටයුතු කර නොමැති අතර, දැනට පවත්නා ප්‍රාදේශීය කෘෂිකර්ම කමිටුවල රැස්වීම පවත්නා වේලාවේදී කාලය වෙන් කරගෙන මෙම කමිටුවල කටයුතු සිදු කරගන්නා බවට අනාවරණය විය.

5.4.9.2 දිස්ත්‍රික් සම්බන්ධීකරණ කමිටුව

දිස්ත්‍රික් සම්බන්ධීකරණ කමිටු දිස්ත්‍රික් ලේකම්ගේ ප්‍රධානත්වයෙන් ස්ථාපිත කිරීමට කටයුතු කළ යුතු අතර, සියළුම පාර්ශ්වික ආයතනවල ප්‍රධානීන් එම කමිටුවල සාමාජිකත්වය දැරිය යුතු බවට හඳුන්වා දී තිබුණි. ප්‍රාදේශීය කමිටු මගින් විසඳීමට අපහසු ගැටළුවක් වේ නම් ඒවා දිස්ත්‍රික් කමිටුවට ඉදිරිපත් කර විසඳාගත හැකි අතර, මෙම කමිටුව කලාප වනජීවී සහකාර අධ්‍යක්ෂ විසින් සම්බන්ධීකරණය කළ යුතු බවට හඳුන්වා දී තිබුණි. මෙම කටයුත්ත සඳහාම විශේෂ දිස්ත්‍රික් සම්බන්ධීකරණ කමිටුවක් ස්ථාපිත කර නොමැති අතර, දිස්ත්‍රික් කෘෂිකර්ම කමිටුව රැස්වන විටදී කාලය වෙන් කරගෙන මෙම කටයුත්ත සිදුකරන බවට අනාවරණය විය.

5.4.9.3 ජාතික මට්ටමේ සම්බන්ධීකරණ කමිටුව

ජාතික මට්ටමේ කමිටුව අදාළ අමාත්‍යාංශ සහ දෙපාර්තමේන්තුවල නියෝජිතයින්ගෙන් සමන්විත වන අතර, මේ සඳහා තීරසර සංවර්ධන හා වනජීවී අමාත්‍යාංශය, පරිසර අමාත්‍යාංශය, ආරක්ෂක අමාත්‍යාංශය, රාජ්‍ය පරිපාලන අමාත්‍යාංශය, ඉඩම් හා ඉඩම් සංවර්ධන අමාත්‍යාංශය හා අදාළ දෙපාර්තමේන්තු ලෙස වනජීවී සංරක්ෂණ, වන සංරක්ෂණ, වාරිමාර්ග, කෘෂිකර්ම, දුම්රිය, සිවිල් ආරක්ෂක දෙපාර්තමේන්තුවද, අනෙකුත් ආයතන ලෙස මහවැලි අධිකාරිය, මාර්ග සංවර්ධන අධිකාරිය, ආපදා කළමනාකරණ මධ්‍යස්ථානය යන ආයතන නියෝජිතයින්ගේ සාමාජිකත්වයෙන් යුතුව ආරම්භ කළ යුතු අතර, ජාතික මට්ටමේ කමිටුව වනජීවී අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්වරයා විසින් සම්බන්ධීකරණය කළ යුතු බවට හඳුන්වා දී තිබුණි. නමුත් මෙතෙක් මෙම ජාතික මට්ටමේ සම්බන්ධීකරණ කමිටුව ස්ථාපිත කිරීමට අවශ්‍ය කටයුතු 2019 ඔක්තෝබර් 31 දින වන විටත් සිදුකර නොතිබුණි.

5.4.10 වනජීවී සංරක්ෂක දෙපාර්තමේන්තුවේ කාර්ය මණ්ඩලය

5.4.10.1 වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවේ 2017 දෙසැම්බර් 20 දිනට අනුමත කාර්ය මණ්ඩලය 2,331 ක් වන අතර කාර්ය මණ්ඩල පුරප්පාඩු 536 ක් පවතී. දෙපාර්තමේන්තුවේ පරිපාලන කටයුතු ඉටුකිරීම සඳහා 57 දෙනෙකුගෙන් සමන්විත කළමනාකරණ තනතුරු අනුමතව තිබූ නමුත්, තථ්‍ය වශයෙන් මෙම දෙපාර්තමේන්තුවේ දැනට කටයුතු කරනු ලබන්නේ 23 දෙනෙකුගෙන් වූ අතර, දැනට 34 දෙනෙකුගේ පුරප්පාඩු පවතින අතර එය ප්‍රතිශතයක් වශයෙන් 56% තරම් ප්‍රමාණයකි.

වගුව අංක 20 - අනුමත හා තථ්‍ය කාර්ය මණ්ඩලය - කළමනාකරණ තනතුරු

	තනතුර	අනුමත	තථ්‍ය	පුරප්පාඩු
1.	අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්	*01	0	01
2.	අධ්‍යක්ෂ (ශ්‍රී.වි.සේ.)	*02	0	02
3.	අධ්‍යක්ෂ (ශ්‍රී.ස.සෞ.සේ.)	01	0	01
4.	ස.අධ්‍යක්ෂ (ශ්‍රී.ප.සේ)	02	0	02
5.	ස.අධ්‍යක්ෂ (ශ්‍රී.වි.සේ.)	30	05	25
6.	ගණකාධිකාරී	02	01	01
7.	ඉංජිනේරු	02	01	01
8.	පශු වෛද්‍ය	17	16	01
		57	23	34

5.4.10.2 තනතුරුවලට පූර්ණ කාලීන නිලධාරීන්ගේ සේවය අවශ්‍යව තිබියදී එම තනතුරුවල දැනට සිටින නිලධාරීන් තම නිත්‍ය රාජකාරි කටයුතුවලට අමතරව පුරප්පාඩු තනතුරුවල වැඩබැලීම පහත දැක්වෙන පරිදි සිදුකරන බව හඳුනාගන්නා ලදී.

තාවකාලික තනතුර

නිත්‍ය තනතුර

අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් (වැඩ බලන)

නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ (නීති ක්‍රියාත්මක කිරීම)

අධ්‍යක්ෂ මෙහෙයුම් (රාජකාරි ඉටුකිරීම)

නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ (ස්වභාවික සම්පත් කළමනාකරණ)

නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ (සැලසුම් හා තොරතුරු තාක්ෂණ) රාජකාරි ඉටුකිරීම හා නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ (නීති ක්‍රියාත්මක කිරීම) රාජකාරි ආවරණය

සහකාර අධ්‍යක්ෂ (සැලසුම්)

නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ (අලි සංරක්ෂණ) රාජකාරි ඉටුකිරීම.

සහකාර අධ්‍යක්ෂ (අලි සංරක්ෂණ)

ශ්‍රී ලංකා විද්‍යාත්මක සේවයේ අනුමත සේවක සංඛ්‍යාව 33 ක් වන අතර තථ්‍ය සේවක සංඛ්‍යාව 05 කි. ඒ අනුව ශ්‍රී ලංකා විද්‍යාත්මක සේවයේ නිලධාරීන් 27 දෙනෙකුගේ හා අනෙකුත් සේවාවල නිලධාරීන් 06 දෙනෙකුගේ පුරප්පාඩු ආයතනය තුළ පවතින බව අනාවරණය විය.

6. නිරීක්ෂණ

6.1 වන අලි සංරක්ෂණය හා කළමනාකරණය පිළිබඳ ජාතික ප්‍රතිපත්තිය ක්‍රියාත්මක කිරීම

6.1.1 අලි මිනිස් ගැටුමට පිළියමක් වශයෙන් වන අලි සංරක්ෂණය කිරීම සඳහා අමාත්‍ය මණ්ඩලය විසින් ශ්‍රී ලංකාවේ වන අලි සංරක්ෂණය සහ කළමනාකරණය පිළිබඳ ජාතික ප්‍රතිපත්තිය ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා දෙපාර්තමේන්තුවට 2006 සැප්තැම්බර් 20 දින අනුමැතිය ලබාදී ප්‍රතිපත්ති ප්‍රකාශයන් ප්‍රකාශයට පත්කළද, එහිදී හඳුන්වා දුන් පහත සඳහන් ප්‍රතිපත්ති ද ඇතුළත්ව අනෙකුත් ප්‍රතිපත්ති සඳහා උපායමාර්ග සලසාගෙන නොතිබුණි.

- 6.1.1.1 කළමනාකරණ අලි රක්ෂිත (MER) පිහිටුවීම යටතේ නියම ව්‍යාපෘතියක් ලෙස මත්තල කළමනාකරණ අලි රක්ෂිතය 2011 වර්ෂයේ සිට නම් කිරීමට උත්සාහ කළද, 2019 ජූලි මාසය දක්වාම කළමනාකරණ අලි රක්ෂිතයක් ලෙස ප්‍රකාශයට පත් කිරීමට අපොහොසත්ව ඇති බව නිරීක්ෂණය විය.
- 6.1.1.2 වාස භූමි කළමනාකරණය යටතේ රක්ෂිතයන්හි පිහිටි තේක්ක, ටර්පන්ටයින් හා ලන්ටානා ඉවත් කර අලින්ට අවශ්‍ය වාස භූමි පුළුල් කිරීම සිදුකර ඇතත්, මෙම ටර්පන්ටයින් හා තේක්ක කපා ඉවත් කිරීමට කටයුතු නොකිරීමෙන් මෙම කටයුත්ත සාර්ථකව ඉටු කිරීමට අපොහොසත්ව ඇති බව නිරීක්ෂණය විය.
- 6.1.1.3 හෝග හා දේපළ අලින්ගෙන් ආරක්ෂා කර ගැනීම සඳහා පූර්ව ආරක්ෂණ ක්‍රියාමාර්ගයක් ලෙස කුඩා ගොවිපලවල් සඳහා “පූර්ව අනතුරු ඇඟවීමේ පද්ධති” ඇති කිරීම වඩාත් ඵලදායී බවට හඳුනාගෙන ඇතත් මෙය ජනතාව අතරට ගෙන යාමට අවශ්‍ය කටයුතු කර නොතිබූ බවට නිරීක්ෂණය විය.
- 6.1.1.4 අලි මිනිස් ගැටුම් වැඩි වශයෙන් ඇතැයි හඳුනාගත් ප්‍රදේශවල පිහිටුවා ඇති අලි පාලන ඒකකවල ආරම්භයේදී අවශ්‍ය ප්‍රමාණයට නිලධාරීන් යොදවා ආරම්භ කළද, පසුව වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවේ පවතින සේවකයින් ප්‍රමාණවත් නොවීමේ ගැටළුව හා අලි පාලන ඒකකවලට අනුයුක්ත නිලධාරීන් වෙනත් ස්ථානවලට ස්ථාන මාරුවීම මත මෙම අලි පාලන ඒකකවල කටයුතු අකාර්යක්ෂම තත්ත්වයට පත්ව ඇති බව නිරීක්ෂණය වේ.
- 6.1.1.5 වන අලින් විශාල වශයෙන් ගැවසෙන දුෂ්කර ප්‍රදේශවලින් සැලකිය යුතු පවුල් ප්‍රමාණයක් ඉවත් කළද ප්‍රතිපත්ති තීරණ නිසි පරිදි ක්‍රියාත්මක නොවීම හා දේශපාලන අධිකාරියේ සහයෝගය නොලැබීම මත සියළුම පවුල් ඉවත් කිරීමට නොහැකි වීමෙන් මෙම කටයුත්ත සාර්ථකකර ගැනීමට නොහැකිවී තිබුණි.
- 6.1.1.6 අලි මිනිස් ගැටුම පවතින ප්‍රදේශවල “ගජ මිතුරෝ” නමින් පිහිටුවන ලද ග්‍රාමීය කමිටුවල කටයුතු නිරන්තරයෙන් නියාමනය නොවීමෙන් අද වනවිට එම කමිටු අකර්මන්‍ය තත්ත්වයට පත්ව ඇති බවට නිරීක්ෂණය වේ.
- 6.1.1.7 වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව විසින් අලි මිනිස් ගැටුමේ සංකීර්ණත්වය පිළිබඳ දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් පාසල් හා ප්‍රජා සංවිධාන හරහා ක්‍රියාත්මක කිරීමේ වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කළද, ඒවා නිශ්චිත ක්‍රමවේදයකට සැලසුම් සහගතව සිදුකරන ආකාරයක් දක්නට නොලැබෙන අතර, පුළුල් අධ්‍යාපනික වැඩසටහන් පාසල් විෂය මාලා හරහා සිදුකිරීමට අවශ්‍ය කටයුතු කර නොමැති බවට නිරීක්ෂණය විය.

6.1.1.8 අලින් සම්බන්ධ රටෙහි බල පැවැත්වෙන නීතිය දැඩි ලෙස ක්‍රියාත්මක කර අලි සංරක්ෂණ ප්‍රදේශ අනවසරයෙන් අල්ලාගැනීම, අලින්ට තුවාල සිදුකිරීම හා මරා දැමීම සම්බන්ධ වරදකරුවන්ට විරුද්ධව වෝදනා ගොනුකොට දඬුවම් ලබාදීම ඉතා මන්දගාමීව සිදුවන බවට නිරීක්ෂණය විය.

6.1.1.9 රටේ සිදුකරන සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිවලදී අලි සංරක්ෂණය සම්බන්ධයෙන් ඉටුකළ යුතු කොන්දේසි ඉටු නොකිරීම් හා අදාළ කොන්දේසි උල්ලංගනය වීම් සිදුව ඇති අවස්ථාවලදී වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව කොන්දේසි සපුරාගැනීමට ප්‍රමාණවත් උත්සාහයක් දරා නොමැති බව නිරීක්ෂණය විය.

6.1.1.10 මත්තල කළමනාකරණ අලි රක්ෂිතය තුළ මහා පරිමාණ පස් කැණීම් ව්‍යාපෘතීන් සඳහා වනජීවී අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්වරයාගේ අනුදැනුමකින් තොරව අඩවි ආරක්ෂක නිලධාරියෙකු විසින් ඊට අවසර ලබාදෙමින් ලිපි නිකුත් කර පස් කැණීම සඳහා අවස්ථාව සලසා දී තිබුණි. (අංක SIN/A/PC/E/2017/14 හා 2017 දෙසැම්බර් 28 දිනැති විගණන විමසුම) (ඇමුණුම 09)

6.1.1.11 උපායමාර්ගයක් ලෙස හානියට පත් පවුල්වල ළමුන්ට රක්ෂණ ක්‍රමයක් හඳුන්වා දීම, රාජ්‍ය හා පෞද්ගලික උපකාරයෙන් වන්දි සහ පෞද්ගලික රක්ෂණ ආයතනයක් සම්බන්ධ කරගෙන වන්දි රක්ෂණ ක්‍රමයක් ඇති කිරීමේ හැකියාව සොයා බැලීම හැර හඳුන්වාදුන් ප්‍රතිපත්ති අතුරින් අනෙකුත් උපක්‍රම ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා සුදුසු වැඩපිළිවෙළක් හඳුනාගෙන නොතිබුණි.

6.2 ජීව වැට ඉදිකිරීම

6.2.1 වන අලි බාධක ලෙස ජීව වැට ඉදිකිරීමට ඇති අභියෝග හා සීමා හඳුනාගෙන ඒවා අවම කරගෙන ජීව වැට ඉදිකිරීම ප්‍රවර්ධනයට අවශ්‍ය කටයුතු සිදුකර නොමැති බව නිරීක්ෂණය විය.

6.2.2 ජීව වැට ලෙස තල් වැට, හණ වැට ආදිය දිවයින පුරාම වගා කළ නොහැකි වුවත්, වගා කළ හැකි ප්‍රදේශවල හෝ ජීව ප්‍රවර්ධනය කිරීමට අවශ්‍ය කටයුතු සිදුකර නොමැති බව නිරීක්ෂණය විය.

6.3 සම්බන්ධීකරණ කමිටු පිහිටුවීම

අලි මිනිස් ගැටුම අවම කිරීම සඳහා අවශ්‍ය ගැටළු නිරාකරණය කිරීම ප්‍රාදේශීය, දිස්ත්‍රික් හා ජාතික මට්ටමින් සම්බන්ධීකරණ කමිටු පිහිටුවීමට අවශ්‍ය බවට හඳුනාගෙන තිබුණ ද, එම කමිටු ස්ථාපිත කිරීමට අවශ්‍ය කටයුතු කර නොමැති බව නිරීක්ෂණය විය.

6.4 වන අලි සංවරණ පිවිසුම් (අලිමංකඩ) ඇතිකිරීම

6.4.1 වන අලින්ට නිදහසේ සංවරණය කිරීමට ඉඩ සැලසීම සඳහා 2019 සැප්තැම්බර් වන විට අලි පිවිසුම් 03 ක් පමණක් ගැසට් මගින් ප්‍රකාශයට පත්කර තිබුණු අතර, 2015 මැයි මස සිදුකළ වන අලි මිනිස් ගැටුම් කළමනාකරණය සඳහා වූ ව්‍යාපෘති යෝජනාව මගින් තවත් ව්‍යාපෘති 16 ක් හඳුනාගෙන, මේ වනවිට පිවිසුම් 07 ක සමීක්ෂණ කටයුතු සිදුකළද, මෙතෙක් එක් වන පිවිසුමක් හෝ ප්‍රකාශයට පත් කිරීමට අපොහොසත් වී තිබුණි.

6.4.2 පරිසර අධ්‍යයනයකින් හා නිසි අනුමැතියකින් තොරව වන අලි පිවිසුම් මාර්ග අවහිර කරමින් සිදුකර ඇති අනවසර පදිංචිවීම්, වගාබිම් ව්‍යාප්තවීම්, හෝටල් හා මාර්ග ඉදිකිරීම් නිසා වන අලින් ගම් වැදීම සිදුවී ඇති අතර එවැනි ඉදිකිරීම් සිදු කිරීමට පෙර ඒවා වැළැක්වීමට කටයුතු කිරීමට වනජීවී දෙපාර්තමේන්තුව හා පරිසර අමාත්‍යාංශය අපොහොසත්වී තිබුණි.

6.4.3 හඳුනාගත් වන අලි සංවරණ පිවිසුම් 16 න් වර්ග කි.මී.348 ක් පමණ වූ පිවිසුම් 12 ක භූමිය වන සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවට හා ශ්‍රී ලංකා මහවැලි අධිකාරිය සතු වන බැවින් එම භූමිය වනජීවී දෙපාර්තමේන්තුව සතු නොවීම හේතුවෙන් වන අලි සංවරණ පිවිසුම් මාර්ග ගැසට් මගින් ප්‍රකාශයට පත් කිරීමට ප්‍රමාද වී ඇති බව නිරීක්ෂණය විය.

6.5 විදුලි වැට ඉදිකිරීම

6.5.1 විදුලි වැට ඉදිකිරීම් සිදු කිරීමේදී අවශ්‍යතාවයන්ට අනුව ග්‍රාමීය කමිටුවල ඉල්ලීම් මත ප්‍රාදේශීය ලේකම් / දිස්ත්‍රික් ලේකම්ගේ නිර්දේශය මත කලාප වනජීවී කාර්යාල හරහා වනජීවී අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් වෙත අනුමැතිය සඳහා ඉදිරිපත් කිරීමේ ක්‍රමවේදයක් ක්‍රියාත්මක කිරීම මගින් ඉඩම් ගැටළු හා ජනතා විරෝධතාවයන් අවම කර ගැනීමට කටයුතු කිරීමකින් තොරව දේශපාලන හා විවිධ පුද්ගල අවශ්‍යතා මත විදුලි වැට ඉදිකිරීමත්, අනුමැතියකින් තොරව ඉදිකිරීමට යෝජිත විදුලි වැටවල සීමා වෙනස් කිරීම් සිදුවන බවත් නිරීක්ෂණය වූ

අතර, මේ හේතුව නිසා අවශ්‍යතාවයන්ට අනුව විදුලි වැටවල් ඉදි නොවීමක් එවැනි විදුලි වැට ඉදිකිරීමේදී ජනතා විරෝධතා පැන නගින බවත් නිරීක්ෂණය විය.

6.5.2 විදුලි වැට ඉදිකිරීමේදී වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව, වන සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව, මහවැලි අධිකාරිය, ප්‍රාදේශීය ලේකම්, දිස්ත්‍රික් ලේකම් වැනි රාජ්‍ය ආයතනවලට අයත් ඉඩම් භාවිතා කිරීමට සිදුවන අවස්ථාවලදී මෙම සියළුම ආයතනවල එකඟතාවය ලබාගතයුතු අතර එම ආයතන අතර මනා සම්බන්ධීකරණයක් නොවීම හේතුවෙන් අදාළ එකඟතාවය නොලැබීම මත විදුලි වැට ඉදිකිරීම් ප්‍රමාදවීම්, ඉදිකිරීම් අතරමැදි නවතා දැමීම හා විදුලි වැට ඉදිකිරීම සම්පූර්ණයෙන්ම අතහැර දැමීමට සිදුවී ඇති අවස්ථා නිරීක්ෂණය විය. 2012 වර්ෂයේ ජනාධිපතිවරයාගේ උපදෙස් හා කැබිනට් මණ්ඩල අනුමැතියකින් විදුලි වැට ඉදිකිරීම, නඩත්තුව හා ආරක්ෂාව සිවිල් ආරක්ෂක දෙපාර්තමේන්තුවට පැවරුවද, අමාත්‍ය මණ්ඩල අනුමැතියක් හෝ නිශ්චිත නියෝගයක් නොමැතිව 2015 වර්ෂයේ සිට විදුලි වැට ඉදිකිරීම සිවිල් ආරක්ෂක දෙපාර්තමේන්තුවෙන් ඉවත් කර තිබුණි.

6.5.3 සිවිල් ආරක්ෂක දෙපාර්තමේන්තුව විසින් විදුලි වැට ඉදිකිරීමෙන් ඉවත්වූ පසු 2014 දෙසැම්බර් 31 දිනට ඉදිකිරීම් සිදු නොකළ විදුලි වැටවල් හඳුනාගෙන ලබාදී තිබූ ප්‍රතිපාදන ආපසු ලබාගැනීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.

6.5.4 ඉදිකිරීමට යෝජිත එක් එක් විදුලි වැටෙහි ස්වභාවය , අදාළ ප්‍රදේශයේ භූ විෂමතාවය හා විදුලි වැටෙහි දිග ආදිය සලකා බලමින් විදුලි වැට ඉදිකිරීමට යන වියදම්, ඉදිකිරීමට අවශ්‍ය විදුලි උපකරණ, දැව කණු අවශ්‍ය ප්‍රමාණය හා පිරිවැය සඳහන් කරමින් විධිමත් පිරිවැය ඇස්තමේන්තුවක් පිළියෙල කර නොතිබුණි.

6.5.5 විදුලි වැට ඉදිකිරීම සඳහා සිවිල් ආරක්ෂක දෙපාර්තමේන්තුව වෙත මුදා හැර තිබූ ප්‍රතිපාදන මුදලට වඩා සිවිල් ආරක්ෂක දෙපාර්තමේන්තුව ඉදිකිරීමට දරන ලද සත්‍ය වියදම ඉතා අඩු මුදලක් බවට නිරීක්ෂණය වූ අතර, ඒ අනුව වනජීවී දෙපාර්තමේන්තුව විසින් පිළියෙල කළ ඇස්තමේන්තු අධි ඇස්තමේන්තු බවට නිරීක්ෂණය විය.

- 6.5.6 සිවිල් ආරක්ෂක දෙපාර්තමේන්තුව මගින් ඉදිකර අවසන් කරන ලද විදුලි වැට 05 කට අදාළව කි.මී.80.5ක් සඳහා මුළු ඇස්තමේන්තුගත මුදල රු.8,824,470 වූ අතර ඉදිකිරීම් සම්පූර්ණයෙන් අවසන් කිරීම සඳහා සිවිල් ආරක්ෂක දෙපාර්තමේන්තුව වැයකර තිබුණේ රු. 1,885,033 කි. මේ අනුව අතිරික්ත ඇස්තමේන්තුව රු.6,849,437 වන අතර එය සත්‍ය වියදම අතර විචලනය සියයට 75 ක් බවට නිරීක්ෂණය විය.
- 6.5.7 සිවිල් ආරක්ෂක දෙපාර්තමේන්තුවට ප්‍රතිපාදන/ මුදල් මුදාහැරීමට ප්‍රථමයෙන් එක් එක් පාර්ශ්වයේ වගකීම හා කාර්යභාරයන් නිශ්චය කරමින් අපේක්ෂිත කාර්යභාරයේ ස්වභාවය අරමුණු, ඉලක්ක හා එකඟතාවයන් සඳහන් කරමින් අවබෝධතා ගිවිසුමකට එළඹීමට කටයුතු කළ යුතුවුවත් එවැනි ගිවිසුමකට එළඹ නොතිබුණි.
- 6.5.8 තවද එක් එක් කාර්යය සඳහා ප්‍රතිපාදන ලබාදීමේදී ඒ ඒ කාර්යය ආරම්භ කළ යුතු දිනය, අවසන් කළ යුතු දිනය හා ඉදිකිරීම් පිරිවිතර හා කොන්දේසි ආදිය දක්වමින් ගිවිසුමකට එළඹීමට කටයුතු කළ යුතු වුවත් සිවිල් ආරක්ෂක දෙපාර්තමේන්තුව සමඟ ගිවිසුම්වලට එළඹීමේ දී එලෙස කටයුතු කර නොතිබුණි.
- 6.5.9 විදුලි වැට ඉදිකිරීමට පෙර විදුලි වැටෙහි දුර, ආරම්භක හා අවසාන ස්ථාන නිශ්චිතව හඳුනාගෙන ඒ අනුව විදුලි වැට නම් කිරීමක් සිදුකර නොතිබූ අතර වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තු ප්‍රධාන කාර්යාලය, වනජීවී කලාප කාර්යාල, සිවිල් ආරක්ෂක දෙපාර්තමේන්තුව විසින් එකම විදුලි වැට විවිධ නම්වලින් හැඳින්වීම් සිදුකර ඇති බවට නිරීක්ෂණය වූ අතර, ඇතැම් අවස්ථාවල කිලෝමීටර් 60 ක් පමණ දිග විදුලි වැට එක් නමක් භාවිතා කර පසුව කිලෝමීටර් 20 වැනි කොටස්වලට කඩා නැවත නම් වෙනස් කර ඇති බවට නිරීක්ෂණය විය.
- 6.5.10 එක් එක් වර්ෂවලදී විවිධ විදුලි වැටවල් එකම නමින් හැඳින්වීම මත ඉදිකළ විදුලි වැටක් නැවත වරක් ඉදිකළ බවට අක්‍රමිකතාවයක් සිදුවීමේ හැකියාවක් පවතින බවට නිරීක්ෂණය විය.
- 6.5.11 ඉදිකිරීමට යෝජිත ඇතැම් විදුලි වැට මාර්ගවල දිග නිවැරදිව හඳුනා නොගෙන ඇස්තමේන්තු කර ඒ මත ප්‍රතිපාදන නිදහස්කර තිබූ බව නිරීක්ෂණය වූ අතර, ඉන් කි.මී 60 ක් ලෙස ඇස්තමේන්තු කරන ලද විදුලි වැටවල් 03ක් සම්පූර්ණයෙන් නිමකර තිබුණද ඒවායේ සමස්ත දුර කි.මී.43.1 ක් වී තිබුණි. මේ අනුව වැඩියෙන්

ඇස්තමේන්තු කරන ලද කි.මී. 16.9 ට අදාළව ලබාදුන් රු.4,030,309 ක් වූ ප්‍රතිපාදනය ආපසු අයකර ගැනීමට පියවර ගෙන නොතිබුණි.

6.5.12 විදුලි වැට ඉදිකිරීම සිවිල් ආරක්ෂක දෙපාර්තමේන්තුවට හෝ ප්‍රාදේශීය ලේකම්වරුන් වෙත පවරා දී තිබුණද එයට අදාළ මූලික කටයුතු වනජීවී දෙපාර්තමේන්තුව මගින් සිදු නොකිරීම හා ප්‍රමාණවත් අධීක්ෂණයක් සිදු නොකිරීම මත විදුලි වැට ඉදිකිරීම් නියමිත පරිදි සිදුවී නොතිබුණු අවස්ථා නිරීක්ෂණය විය.

6.5.13 සිදුකරනු ලබන කාර්යයන්හි ප්‍රගතිය සලකා බැලීමකින් තොරව සම්පූර්ණ ඇස්තමේන්තුගත මුදලින් සියයට 10 ක අවිනිශ්චිත වියදමක්ද සියයට 5 ක පරිපාලන වියදමක්ද ඇතුළුව මුළු මුදලම සිවිල් ආරක්ෂක දෙපාර්තමේන්තුවට මුදාහැර තිබුණි.

6.5.14 සිවිල් ආරක්ෂක දෙපාර්තමේන්තුව, දිස්ත්‍රික් ලේකම් කාර්යාල විසින් විදුලි වැටවල් ඉදිකිරීමේදී වනජීවී දෙපාර්තමේන්තුව විසින් අවශ්‍ය විදුලි වැට උපකරණ හා කණු එකවර මිලදීගෙන අදාළ ප්‍රදේශවලට යවන අතර, ඉදිකිරීමට අවශ්‍ය මුදල් ප්‍රතිපාදන එකවර අදාළ ආයතනය වෙත වැය ශීර්ෂ හරහා නිදහස් කරනු ලබයි. විවිධ හේතූන් මත විදුලි වැට ඉදිවීම් සිදුව නොමැති අවස්ථාවලදී වුවද, වනජීවී දෙපාර්තමේන්තුවේ වැය ශීර්ෂ අනුව 100% වියදම් දරා ඇති බවට පෙන්වුම් කළද සත්‍ය වශයෙන් විදුලි වැටවල් ඉදිකර නොමැති බවත්, එම ප්‍රතිපාදන ආපසු ලබාගැනීමට කටයුතු කර නොමැති බවත් නිරීක්ෂණය විය.

6.5.15 ඉදිකිරීමට යෝජිත විදුලි වැට ඉඩම් ගැටළු ආදී විවිධ හේතූන් මත ඉදිකිරීම් කටයුතු සිදු නොවුවද අවශ්‍ය විදුලි වැට උපකරණ හා විදුලි වැට කණු මිලදී ගැනීම සිදුකර තිබීම නිසා උපකරණ හා කණු කලාප කාර්යාලවල ගොඩගසා තිබුණි.

6.5.16 ඉදිකිරීමට යෝජිත විදුලි වැටවල් සඳහා අවශ්‍ය උපකරණ හා කණු ඇණවුම් කිරීමේදී වනජීවී දෙපාර්තමේන්තු කලාප කාර්යාලවල පවතින අතිරික්ත තොග ශේෂයන් ලබාගෙන සත්‍ය වශයෙන් අවශ්‍ය උපකරණ හා වැට කණු ප්‍රමාණය ගණනය කර ඒ අනුව මිලදී ගැනීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.

- 6.5.17 විදුලි වැට උපකරණ උපයෝජනයට නොගෙන අතිරික්තව තබා ගැනීම නිසා එන්ජින්සර්, බැටරි, සූර්යකෝෂ වැනි සමහර විදුලි වැට උපකරණවල වගකීම් කාලය ඉක්මයාමට ආසන්න වන තෙක් ප්‍රයෝජනයට නොගත් අවස්ථා නිරීක්ෂණය විය.
- 6.5.18 වැට කණු නිශ්චිත ප්‍රමිතියෙන් යුතු බවට පරීක්ෂා කොට වගකිව යුතු පුද්ගලයෙකු විසින් භාරගැනීමේ / භාරදීමේ ක්‍රමවේදයක් අනුගමනය කර නොතිබුණු අතර මුළු කණු, වැට කණු හා මුක්කු කණු වශයෙන් වර්ගීකරණය කිරීමක් සිදුකර නොතිබුණි. එසේම මේ සම්බන්ධයෙන් අවිධිමත් තොග ලේඛනයක් පවත්වාගෙන ගොස් තිබූ අතර ඒ නිසා ලැබීම්, නිකුත් කිරීම් හා ශේෂය නිවැරදිව ගණනය කළ නොහැකි බව ඇතැම් කලාප කාර්යාලවල තොග පොත් පරීක්ෂා කිරීමේදී නිරීක්ෂණය විය. එසේම අනිකුත් උපකරණ ලැබීම් හා සිවිල් ආරක්ෂක දෙපාර්තමේන්තුව වෙත භාරදීම දැක්වෙන ලේඛන ද සතුවූදායක ලෙස නඩත්තු කර නොතිබුණි.
- 6.5.19 රාජ්‍ය දැව සංස්ථාව මගින් සපයා තිබුණු විදුලි වැට කණුවල ප්‍රමිතිය පිළිබඳව කළ සෝදිසියේදී සපයා තිබුණු ඇතැම් කණුවල වට ප්‍රමාණය නියමිත ප්‍රමිතිය තුළ නොතිබූ බව නිරීක්ෂණය විය. වල්ලිඅම්මාර් අඩවි කාර්යාලයේ ගොඩගසා තිබුණු කණු 1,975 ක් අතරින් කණු 842 ක් නියමිත ප්‍රමිතියට නොවූ බව නිරීක්ෂණය විය.
- 6.5.20 වාර්ෂිකව විදුලි වැට ඉදිකිරීමට වෙන්වූණු ප්‍රතිපාදන මුදලින් 57 % ක් වැය කර විදුලි වැට උපකරණ මිලදී ගැනීම සිදු වුවද, ඉඩම් ගැටළු, මහජන විරෝධතා ආදිය වීම නිසා විදුලි වැටවල් ඉදිකිරීම් සිදුකර නොතිබූ බවට නිරීක්ෂණය විය.
- 6.5.21 වනජීවි සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවේ අලි සංරක්ෂණ අංශය විසින් විදුලි වැට උපකරණ මිලදී ගැනීම හා විදුලි වැට ඉදිකිරීමේ කටයුතු ක්‍රියාවට නැංවීම නියාමනය සිදුකරනු ලබන අතර, වනජීවි කලාප කාර්යාල විසින් විදුලි වැට ඉදිකිරීම් සිදුකරනු ලබයි. නමුත් මාසිකව, ත්‍රෛමාසිකව විදුලි වැට ඉදිකිරීම් ප්‍රගති වාර්තා ගෙන්වාගෙන ඒවා සමාලෝචනය කර ඉදිකිරීම් කටයුතු කඩිනම් කිරීමට අවශ්‍ය පියවර ගෙන නොතිබුණි.

- 6.5.22 සිවිල් ආරක්ෂක දෙපාර්තමේන්තුවට හා ප්‍රාදේශීය ලේකම්වරුන්ට ඉදිකිරීම සඳහා ලබාදී තිබූ විදුලි වැට ඉදිකිරීම් කටයුතු අධීක්ෂණය හා පසුපරම් කටයුතු වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව විසින් නිසි ආකාරයෙන් සිදුකර නොතිබූ අතර, විදුලි වැට ඉදිකිරීම් පිළිබඳ මාසිකව හෝ ත්‍රෛමාසිකව ප්‍රගති වාර්තා ලබාගෙන විදුලි වැට ඉදිකිරීම කඩිනම් කිරීමට අවශ්‍ය කටයුතු සිදුකර නොතිබුණි. විදුලි වැට ඉදිකිරීම් කටයුතු සම්බන්ධීකරණය සඳහා වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවේ නිලධාරියෙකු සිවිල් ආරක්ෂක දෙපාර්තමේන්තුවේ රඳවා ඇති නමුත් එම නිලධාරියාද විදුලි වැට ඉදිකිරීම පිළිබඳ ප්‍රමාණවත් සම්බන්ධීකරණයක් සිදුකර නොමැති බව නිරීක්ෂණය විය.
- 6.5.23 ඇතැම් ප්‍රදේශවල පුද්ගලයින් විසින් සිය වගා බිම් වටා අනවසර විදුලි වැටවල් ඉදිකර තිබෙනු නිරීක්ෂණය වූ අතර එවැනි වැටවල් සඳහා බලශක්තිය ලබාගන්නා ප්‍රභවය කුමක්ද යන්න හා පවත්නා වෝල්ටීයතාවය සම්මත ප්‍රමිතිය තුළ පිහිටන්නේද යන්න පිළිබඳව වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව විසින් පරීක්ෂාවක් හෝ නියාමනයක් සිදුකරන බවක් නිරීක්ෂණය නොවූ අතර , මෙවැනි පෞද්ගලික විදුලි වැට නියාමනය කිරීමට නිශ්චිත වැඩ පිළිවෙලක් හඳුන්වාදීමක් සිදුකර නොමැති බව නිරීක්ෂණය විය.
- 6.5.24 විදුලි වැට සක්‍රීයව පවත්වාගෙන යාම සඳහා දිනපතා විදුලි වැට පරීක්ෂා කළ යුතුව ඇති අතර, විදුලි වැට නඩත්තුව සඳහා වසරකට රුපියල් මිලියන 86 ක් පමණ සිවිල් ආරක්ෂක දෙපාර්තමේන්තුව හරහා වැය කළද දිනපතා මෙම කාර්යය ඉටුවන්නේද යන්න පිළිබඳව වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවේ පසුපරමක් සිදුකර නොමැති බව නිරීක්ෂණය විය.
- 6.5.25 2016 හා 2017 වර්ෂවලදී ඉදිකරන ලද කි.මී.100 ක් වූ විදුලි වැට සිවිල් ආරක්ෂක දෙපාර්තමේන්තුව විසින් අධීක්ෂණය සඳහා භාර නොගැනීම මත සම්පූර්ණයෙන් විනාශයට පත්ව තිබුණි.
- 6.5.26 විදුලි වැට අධීක්ෂණය සඳහා යොදවා ඇති සිවිල් ආරක්ෂක භටයන් වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවේ නිලධාරීන්ගේ පාලනයට යටත් නොවීම හා එම භටයින් සිවිල් ආරක්ෂක දෙපාර්තමේන්තුවේ ව්‍යාපෘති සඳහා යෙදවීම මත දිනපතා විදුලි වැට අධීක්ෂණය හා නඩත්තුව නියමිත පරිදි සිදු නොවන බවට නිරීක්ෂණය විය.

- 6.5.27 විදුලි වැට දෙපස එළිපෙහෙලි කර පැවතීම අත්‍යවශ්‍ය කරුණක් බැවින් විදුලි කම්බි ස්පර්ශ වන පරිදි වැවී තිබූ වල් පැළෑටි විනාශ කිරීමට සිවිල් ආරක්ෂක දෙපාර්තමේන්තු හටයන් වල්නාශක යොදා තිබුණද එය වනජීවී ආඥා පනතේ 6 (1) (උ) ඡේදයට පටහැනි ක්‍රියාවක් බව නිරීක්ෂණය විය.
- 6.5.28 ඇතැම් අවස්ථාවලදී ඉදිකර තිබුණු විදුලි වැටවල් ප්‍රමිතියකින් තොරව විදුලි කම්බි ස්ථානගත කර තිබීමත්, කණු නියමිත ගැඹුරින් යුතුව සිටුවා නොතිබීමත් හා නියමිත වෝල්ටීයතාවය නොමැති වීමත් හා සජීවී කම්බි නියමිත පරිදි පොළවේ සිට අඩි 1 ½ උසින් සිටින පරිදි ඉදිකළ යුතු වුවත් එසේ ඉදිනොකිරීමත් හේතුවෙන් අලින් විසින් කණුවලට පහරදීම්, විනාශ කිරීම් සිදුවී ඇති අවස්ථා නිරීක්ෂණය විය.
- 6.5.29 කණු හා බ්‍රැකට් යොදා ගනිමින් වැට මාර්ගය නියමිත උසින් ඉදිකර නොතිබුණු අතර, ඇතැම් ස්ථානවලදී ගස්වලට සම්බන්ධ කර තිබුණි. ලුණුගම්වෙහෙර උද්‍යානයේ උතුරු මායිම තුළ විදුලි වැටෙන් ඇතුළත උද්‍යාන සීමාවේ හා දෙමෝදර ප්‍රධාන විදුලි වැටට ඇතුළතින් අලි ගැවසෙන ප්‍රදේශ තුළ ගව ගාල් ඉදිකර තිබෙනු නිරීක්ෂණය වූ අතර එම ගාල් සඳහා විදුලි වැට කණු යොදාගෙන තිබුණු අවස්ථා නිරීක්ෂණය විය.
- 6.5.30 සඳගලගම ඉලුක්පැලැස්ස මහනෙටුල විදුලි වැට කිලෝ මීටර 24 ක් ඉදි කිරීම සඳහා 2015 අගෝස්තු 07 දින රු.3,763,315 ක ප්‍රතිපාදන නිදහස් කර තිබුණි. ප්‍රතිපාදන නිදහස්කර ගැනීමට පෙර ඉඩම් සම්බන්ධ ගැටළු විසඳා ගත යුතු වුවද , එම ඉඩම් ගැටළු විසඳා නොගැනීම හේතුවෙන් 2016 වර්ෂයේ සැප්තැම්බර් මාසය වන විටත් එම කාර්යය ඉටු කර ගැනීමට නොහැකි වී තිබුණි. තවද ඉඩම් පිළිබඳ ගැටළු නිරාකරණය කර ගැනීමට පෙර ඒ සඳහා අවශ්‍ය ප්‍රසම්පාදන කටයුතු සිදුකර කොන්ත්‍රාත්තුව පිරිනැමීමට ආයතනයක්ද තෝරා ගෙන තිබුණි.
- 6.5.31 අළුත්ගංආර - උනාතු වැව දක්වා විදුලි වැට කිලෝ මීටර 60 ක් ඉදිකිරීම අදියර 06 ක් යටතේ සිදු කිරීමට 2014 වර්ෂයේදී සැලසුම් කර තිබුණි. මෙම විදුලි වැට අදියර හයෙහිම කොටස් වශයෙන් සුද්ධ කර කිලෝ මීටර 19.5 ක් අලිවැට සැකසීමට කටයුතු කර තිබුණද ඉඩම් ගැටලු හේතුවෙන් 2016 සැප්තැම්බර් මාසය වන විටත් නිම කිරීමට නොහැකි වී තිබුණි. මේ අනුව ඒ සඳහා 2014 වර්ෂයේදී වැය කරන ලද රු.3,233,982 ක මුදල නිෂ්ක්‍රීය වියදමක් වී තිබුණු අතර 2018 දෙසැම්බර් 31 දින වනවිටත් මෙම විදුලි වැටෙන් කි.මී 49.6 ක් පමණක් ඉදිකර තිබුණි.

6.5.32 විදුලි වැට ඉදිකිරීමේදී ඉටුවිය යුතු පූර්ව කාර්යයන් වන ප්‍රජා එකඟත්වය ලබාගැනීම හා අදාළ ඉඩම් නිරවුල් කිරීමකින් තොරව විදුලි වැට ඉදිකිරීමේ කාර්යය සිවිල් ආරක්ෂක දෙපාර්තමේන්තුව වෙත පවරා තිබුණි. මේ නිසා අලි මිනිස් ගැටුමට භාජනය වන ප්‍රජාව සමඟ ගැටළු සහගත තත්ත්වයන් මතු වූ අවස්ථා නිරීක්ෂණය විය.

6.5.33 රු.22,746,196 ක් පමණ වටිනා විදුලි වැට උපකරණ, කාර්යාලයේ හා බිට්ටු කාර්යාලවල නිෂ්කාර්යව හා ඌන උපයෝජිතව පැවතුණු බව නිරීක්ෂණය විය.

6.5.34 පසුගිය වර්ෂ 05 තුළ විදුලි වැට සකස් කිරීම සඳහා දරනු ලබන වියදම් ක්‍රමයෙන් වැඩිවීම තුළින් අලි පලවා හැරීම සඳහා යන වියදම් අඩු විය යුතු වුවත් අලි පලවා හැරීමේ වියදම්ද ක්‍රමයෙන් වැඩි වී ඇති බව නිරීක්ෂණය විය.

6.5.35 අලි වෙඩි මිලදී ගැනීම හා නිකුත් කිරීම සම්බන්ධයෙන් නියමිත පරිදි පොත්පත් නඩත්තු නොකිරීම, අලි වෙඩි ලබාගන්නා විට ඒ සඳහා ලිඛිත ඉල්ලීම් සිදු නොකිරීම, භෞතික තොග හා පොත් ශේෂයන් අතර වෙනස්කම් පැවතීම තුළ පුපුරණ ද්‍රව්‍ය නිසි පාලනයකින් හා අධීක්ෂණයන්ගෙන් තොරව භාවිතා කිරීම නිසා පුපුරණ ද්‍රව්‍ය අවභාවිතා වීමට ඇති අවදානමක් පවතින බව නිරීක්ෂණය විය.

6.6 වන අලින්ගේ ආහාර ගැටළු

6.6.1 වන රක්ෂිතයන් තුළ වන අලින් විසින් ආහාරයට නොගන්නා වූ ආක්‍රමණකාරී ශාඛයන් වන ලැන්ටානා (කොම්පිස්සේ), පොඩ්සිංකුකොමරම් වැනි ශාඛ බොහොමයක් වනෝද්‍යාන තුළ පුළුල්ව පැතිරීම හේතුවෙන් වන අලින් ආහාරයට ගන්නා ශාඛයන්ගේ වැඩිමට බාධා වී ඇති බැවින් වනය තුළ ආහාර හිඟයක් ඇතිවී ඇති බව නිරීක්ෂණය විය. එම ආක්‍රමණශීලී ශාඛයන් ඉවත්කර වන අලි ආහාරයට ගන්නා ශාඛයන් ව්‍යාප්ත කිරීමට දෙපාර්තමේන්තුව විසින් විධිමත් වැඩපිළිවෙලක් හඳුන්වාදී නොතිබුණි.

6.6.2 වනය තුළ ආහාර හිඟවීම හේතුවෙන් වන අලින් කසල ආහාරයට ගැනීමට පුරුදුවී ඇති අතර මෙය අලින්ගේ ජීවිතවලටද තර්ජනයක් වී ඇති බැවින් කසල බැහැර කරන ස්ථානවලට වන අලින් පිවිසීම වැළැක්වීම සඳහා විදුලි වැට ඉදිකිරීම සම්බන්ධව අමාත්‍ය මණ්ඩල තීරණයක් තිබුණද පළාත් පාලන ආයතන සමඟ එක්ව ප්‍රමාණවත් ක්‍රියාමාර්ග ගෙන නොතිබූ බව නිරීක්ෂණය විය.

6.7. අලි රැඳවුම් මධ්‍යස්ථාන

6.7.1 හොරොච්ඡතාන අලි රැඳවුම් මධ්‍යස්ථානයේ විදුලි වැට ඉදි කිරීමේදී එහි ගුණාත්මකභාවය පිළිබඳව ගැටළු මතු වී තිබෙන අතර, එහි රඳවා සිටි 30 දෙනෙකුගෙන් පමණ යුත් ප්‍රවණ්ඩකාරී අලි ඇතුන් පැනගොස් තිබුණද එසේ වීමට හේතු සොයා අඩුපාඩු හඳුනාගැනීමට අවශ්‍ය කටයුතු සිදුකර නොතිබුණි. තවද මෙසේ ප්‍රවණ්ඩකාරී අලින් පැනගොස් ගම්මානවලට කඩා වැදීම තුළින් ඇතිවන අලින්ගේ සහ ගම්වාසීන්ගේ ආරක්ෂාව සම්බන්ධයෙන් ප්‍රමාණවත් පියවර ගැනීම සඳහා කටයුතු කිරීමට දෙපාර්තමේන්තුව අපොහොසත් වී තිබුණි.

6.8. පොදු නිරීක්ෂණ

6.8.1 2000 වර්ෂයේ සිදුකළ වන අලි සංගණනයෙන් පසු අවසන් වරට අලි සංගණනයක් සිදුකර ඇත්තේ වසර 11 කට පසුව 2011 වර්ෂයේදී වන අතර, එම වර්ෂයේ සිට වසර 09 ක් ගතවුවද මෙතෙක් වන අලි සංගණනයක් සිදුකිරීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.

6.8.2 පසුගිය වසර 05 ක තොරතුරු අනුව අලි මිනිස් ගැටුම අවම කිරීම සඳහා වාර්ෂිකව වැය කරනු ලබන මුදල වැඩි වෙමින් පැවතුණද අලි - මිනිස් මරණ සංඛ්‍යාවද ක්‍රමයෙන් වැඩිවෙමින් පැවතුණි. 2013 වර්ෂයට සාපේක්ෂව 2016 වර්ෂය වන විට වාර්ෂිකව වැයකරනු ලබන මුදල සියයට 49.2 කින් ඉහළ ගියද අලි මරණ සංඛ්‍යාව හා මිනිස් මරණ සංඛ්‍යාව පිළිවෙලින් සියයට 11.6 ක් හා 17.0 ද දක්වා වැඩිවී තිබුණි.

6.8.3 අලි හා මිනිස් මරණ වැඩිම සංඛ්‍යාවක් නැගෙනහිර, පොළොන්නරුව හා අනුරාධපුර කලාප තුනෙන් වාර්තා වන බැවින් මෙම කලාප තුනෙහි විශේෂ අවධානයක් යොමුකර අලි හා මිනිස් මරණ අවම කර ගැනීමට කටයුතු යෙදිය යුතු වුවත් ඒ පිළිබඳ අවධානය යොමුකර නොතිබුණි. (5.6.3 ඡේදය)

6.8.4 පසුගිය වර්ෂ 04 තුළ අලි මිනිස් ගැටුම වැඩි කලාප ලෙස අනුරාධපුරය, පොළොන්නරුව, නැගෙනහිර වනජීවී කලාප තුළ මුළු ගැටුම්වලින් 55 % ක් පමණ හඳුනාගත හැකි වුවත්, විදුලි වැට ඉදිකිරීම් සඳහා ප්‍රතිපාදන සලසා තිබුණේ මුළු ප්‍රතිපාදනවලින් 46% න් පමණි. ඒ අනුව ප්‍රශ්නාගත ප්‍රදේශ සඳහා ප්‍රමාණවත් ප්‍රතිපාදන සලසා නොමැති බව නිරීක්ෂණය කරනු ලැබේ. (5.6.3 හා 5.6.4 ඡේදය)

6.8.5 පසුගිය වර්ෂ 04 ක කාලය තුළ සිදුවී ඇති වන අලි මරණ 971 අතරින් සියයට 50 ක් පමණ වේතනාන්විතව මිනිසුන් විසින් සිදුකරනු ලබන ඝාතනයන් බවත්, බොහෝ ලෙස මාධ්‍ය මගින් සාකච්ඡාවට භාජනය කෙරෙන දුම්රිය අනතුරු මගින් සිදුවන අලි මරණ සංඛ්‍යාව සියයට 4 ක් පමණ බවත් නිරීක්ෂණය විය.

6.8.6 වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවේ පවතින කාර්ය මණ්ඩල පුරප්පාඩුව මත පැන නැගී ඇති සේවාස්ථ අර්බුදය නිසා අදාළ තනතුරුවල අවශ්‍ය තීරණ ගැනීමේ හැකියාව නොමැතිකම හා නිලධාරීන් හිඟකම අලි මිනිස් ගැටුම අවම කර ගැනීම සඳහා බලපාන සෘජු සාධකයක් බවට පත්ව ඇත. තවද පුරප්පාඩු 33 ක රාජකාරී නිලධාරීන් 05 දෙනෙකු මගින් ඉටුකර ගැනීමට දෙපාර්තමේන්තුවට සිදුවීම නිසා එක් නිලධාරියෙකුට තනතුරු කිහිපයක රාජකාරී ඉටුකිරීමට සිදුවී ඇති අතර දෙපාර්තමේන්තුවේ තීරණ ගැනීමේ ක්‍රියාවලිය නිලධාරීන් 05 දෙනෙකු මත රඳා පැවතුණි.

7. නිර්දේශ

7.1 2006 සැප්තැම්බර් 20 දින අමාත්‍ය මණ්ඩලය විසින් අනුමත කරන ලද අලි සංරක්ෂණ ජාතික ප්‍රතිපත්තිය ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා උපායමාර්ග සලසාගෙන ක්‍රියාත්මක කිරීමට කටයුතු කිරීම තුළින් අලි මිනිස් ගැටුමට කඩිනම් විසඳුම් ලබාදීමට කටයුතු කිරීම (6.1 ඡේදය)

7.2 වන සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව හා ශ්‍රී ලංකා මහවැලි අධිකාරිය සතු භූමිය හරහා වැටී ඇති බවට හඳුනාගෙන ඇති වර්ග කි.මී.348 ක් වන වන අලි සංවරණ පිවිසුම් මාර්ග ඇතුළු දිවයින පුරා ඇති සියළුම වන අලි සංවරණ පිවිසුම් මාර්ග ගැසට් මගින් එලෙස ප්‍රකාශයට පත්කිරීමට වනජීවී දෙපාර්තමේන්තුවට පවතින බාධක ඉවත් කිරීමට පියවර ගත යුතුය. (6.4 ඡේදය)

7.3 අලි සංවරණ පිවිසුම් හරහා ඉදිකර ඇති මාර්ගයන් හරහා වන අලින්ට බාධාවකින් තොරව ගමන් කිරීමට හැකිවන පරිදි සකස් කිරීම හා දුම්රිය අනතුරු මගින් වන අලින් මියයාම අවම කරගැනීම සඳහා ශ්‍රී ලංකා දුම්රිය දෙපාර්තමේන්තුව සමඟ ඒකාබද්ධව වනය දෙපසට අනතුරකින් තොරව පහසුවෙන් අලින්ට මාරුවිය හැකි ක්‍රමවේදයක් කඩිනමින් ක්‍රියාවට නැංවීම හා වන අලින් ගැවසෙන ප්‍රදේශ හරහා දුම්රිය ධාවනයේදී අනුගමනය කළ යුතු නියමයන් හඳුන්වා දීම. (6.4 ඡේදය)

- 7.4 විදුලි වැට ඉදිකිරීමේ අවශ්‍යතාවය අනුව ඉල්ලීම් ග්‍රාමීය කමිටුවල ඉල්ලීම් ප්‍රාදේශීය ලේකම් / දිස්ත්‍රික් ලේකම්ගේ නිර්දේශය මත කලාප වනජීවී කාර්යාල හරහා වනජීවී අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් වෙත ලැබීමේ යාන්ත්‍රණයකට අනුව සිදුකිරීම.
- 7.5 විදුලි වැට ඉදිකිරීම ආරම්භ කිරීමට පෙර ඉඩම් ගැටළු, මහජන විරෝධතා ආදී විදුලි වැට ඉදිකිරීමේ බාහිර ගැටළු විසඳීමෙන් අනතුරුව පමණක් විදුලි වැට ඉදිකිරීම ආරම්භ කිරීම. (6.5.1 ඡේදය)
- 7.6 විදුලි වැට ඉදිකිරීමේදී වන සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව, මහවැලි අධිකාරිය, ප්‍රාදේශීය ලේකම්, දිස්ත්‍රික් ලේකම් වැනි රාජ්‍ය ආයතනවලට අයත් ඉඩම් භාවිතයේදී පවතින විරෝධතා / ගැටළු සම්බන්ධයෙන් අදාළ අමාත්‍යාංශ ලේකම්වරුන් හා ආයතන ප්‍රධානීන් සමඟ වනජීවී අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්වරයා සෘජු සම්බන්ධතාවයක් ඇති කර ගනිමින් එම ගැටළුවලට විසඳුම් කඩිනමින් ලබාගැනීම. (6.5.2 ඡේදය)
- 7.7 අලි මිනිස් ගැටුම බහුල ප්‍රදේශවල වැඩි අවධානයක් යොමුකර එම ප්‍රදේශවල ගැටුම් අවම කිරීම සඳහා වැඩි ප්‍රතිපාදන ප්‍රමාණයක් වෙන් කිරීමත්, විදුලි වැට ඉදිකිරීමේදී ඒ සඳහා නිශ්චිත ප්‍රමිතීන් ඇති කිරීමත්, බාහිර පාර්ශ්වයන්ට විදුලි වැට ඉදිකිරීම සඳහා ලබාදීමේදී විධිමත් ක්‍රමවේදයක් ඇති කිරීමටත් කටයුතු කිරීම. (6.5.6 ඡේදය)
- 7.8 වනජීවී කලාප කාර්යාලවල විදුලි වැට උපකරණ පිළිබඳ මනා තොග පාලනයක් පවත්වාගත යුතු වුවත්, විදුලි වැට උපකරණ හා වැට කණු මිලදී ගැනීමේදී අතිරික්ත තොග මට්ටම් පරීක්ෂා කර අවශ්‍ය ප්‍රමාණය තීරණය කර ඒ අනුව පමණක් මිලදී ගැනීම. (6.5.18 ඡේදය)
- 7.9 සිවිල් ආරක්ෂක දෙපාර්තමේන්තුව විසින් විදුලි වැට නඩත්තු කිරීම හා ආරක්ෂා කිරීම පිළිබඳ වනජීවී දෙපාර්තමේන්තුව විසින් නීතිපතා අධීක්ෂණ ක්‍රමවේදයක් ඇති කළ යුතු බවත්, වනජීවී දෙපාර්තමේන්තු නිලධාරීන් හා සිවිල් ආරක්ෂක දෙපාර්තමේන්තු නිලධාරීන් අතර කිසියම් රාජකාරිමය ගැටළුකාරී තත්ත්වයන් වලක්වා ගැනීම සඳහා ආයතන ප්‍රධානීන් හරහා සුදුසු ක්‍රමවේදයක් සකසා ගැනීම.(6.5.22 ඡේදය)
- 7.10 විදුලි වැට සක්‍රීයව පවත්වාගෙන යාම සඳහා දිනපතා විදුලි වැට පරීක්ෂා කර ගස්, අතු කඩා වැටීම්, අලි පහරදීම් වැනි විවිධ හේතූන් මත විදුලිය කාන්දු වී විදුලි වැට අක්‍රීයවීම හෝ වෝල්ටීතාවය අඩුවී ඇත්නම් දිනපතා ඒවා යාවත්කාලීන නොකළහොත් එම ස්ථානවලින් වන අලින් ගම් වැදීම හා සම්පූර්ණ විදුලි වැට විනාශ කිරීම කළ හැකි බැවින් දිනපතා විදුලි වැට සක්‍රීයව පවතින බවට පරීක්ෂා කිරීමේ ක්‍රමවේදයක් ඇති කිරීම. (6.5.23 ඡේදය)

- 7.11 වන අලි බාධක ලෙස ජීව වැට ඉදිකිරීම ප්‍රවර්ධනය කිරීම හා තල් වැට, හණ වැට වැනි ජීව වැට ඉදිකිරීමට බලපාන සීමාවන් හා අභියෝගයන් හඳුනාගෙන ඒවා අවම කරගෙන ජීව වැට ඉදිකිරීමට අවශ්‍ය කටයුතු කිරීම සුදුසු බවට නිර්දේශ කෙරේ. (6.2 ඡේදය)
- 7.12 කසල බැහැර කිරීම සම්බන්ධයෙන් පළාත් පාලන ආයතන සමඟ සාකච්ඡා කර පොදු වැඩ පිළිවෙලක් සකස් කරගතයුතු අතර අලින් කසල ආහාරයට ගැනීමට පැමිණීම වැලැක්වීමට අලි බාධක ඇති කිරීම. (6.6.2 ඡේදය)

ඩබ්ලිව්.පී.සී වික්‍රමරත්න

විගණකාධිපති

2020 ජූලි 20 දින

இலங்கையில் யானை மற்றும் மனிதர்களுக்கிடையேயான மோதல் தொடர்பான விசேட கணக்காய்வு அறிக்கை

நிறைவேற்றுப் பொழிப்புரை

வருடாந்தம் 250 யானைகள் வரையிலும், மனிதர்கள் 50 பேர் வரையிலும் மனித யானை மோதல் காரணமாக மரணமடைவதோடு, வருடாந்தம் பாரிய அளவில் ஏற்படும் சொத்துக்கள் பயிர்ச்செய்கை அழிவு காரணமாக சமூக மற்றும் பொருளாதார ரீதியான சிக்கல்கள் பலவற்றிற்கு முகங்கொடுக்க வேண்டியுள்ளது. தற்போது வரையிலும் பல்வேறு பிரதேசங்களில் நிகழும் இம்மனித யானை மோதல்களுக்கு பிரதானமாக யானைகளின் எண்ணிக்கை அதிகரித்தல், மனித (மக்கள்) தொகை அதிகரித்தல், யானைகளின் வாழ்விடங்களை மனிதன் ஆக்கிரமிப்புச் செய்தல், விவசாய நடவடிக்கை காரணமாக யானைகள் மனித வாழ்விடங்களுக்கு கவரப்படுதல் என்பன முக்கியமாக தாக்கம் புரிவதாக அறியப்பட்டுள்ளது. மேலும் மனிதர் காடுகளை அழித்து பயிர்ச்செய்கை நிலங்களாக மாற்றுவதன் காரணமாக அந்த பயிர் நிலங்களுக்கு அண்மைப் பிரதேசங்களிலுள்ள யானைகளுக்கு வாழ்வதற்கு ஏற்ற பிரதேசமாக காணப்படுகின்றது. அவ்வாறே அவற்றின் இயற்கையான வாழ்விடம் அற்றுப் போவதினால் பயிர் நிலங்களுக்கு யானை வருதல் மேலும் அதிகரித்துக் காணப்படுகின்றது. பயிர் நிலங்களுக்கு அண்மையில் போசணைகள் கூடிய உணவு அதிகமாகையால் விவசாயத்திற்காக மனிதனால் அமைக்கப்பட்ட நீர் ஆகாரங்களினால் யானைகள் அதிகளவில் பயிர்ச்செய்கை நிலங்களை நோக்கி வருவதற்குக் காரணமாக உள்ளது. இந்த மனித யானை மோதல் நீண்ட காலமாக இடம்பெறுவதால் சமூகத்திற்கு ஏற்பட்டுள்ள பாதிப்புக்களை அறிந்து கொள்வதற்கும், அது தொடர்பாக பொறுப்புக் கூறவேண்டிய நிறுவனங்களின் கவனத்திற்கு கொண்டு வந்து அது தொடர்பாக உடனடியாக தீர்வொன்றைப் பெற்றுக் கொடுக்கும் நோக்கில் இந்த அறிக்கை வழங்கப்பட்டுள்ளது.

இந்த சிக்கலுக்குப் பிரதான தீர்வு வன பாதுகாப்புத் திணைக்களத்தினால் காட்டு யானை பாதுகாப்பு மற்றும் முகாமைத்துவம் தொடர்பான தேசிய கொள்கையொன்று அங்கீகரிக்கப்பட்டிருந்த போதும் அந்த கொள்கை சரியான முறையில் நடைமுறைப்படுத்த திணைக்களம் தவறியுள்ளதோடு, இது தொடர்பாக பொறுப்புக் கூறவேண்டிய நிறுவனங்களுக்கிடையில் கூட்டிணைப்புக் குறைபாடு காணப்படுவதும், யானைகள் மனித வாழ்விடங்களுக்குள் வருவதைத் தடுப்பதற்காக பிரதானமாக உபயோகப்படுத்தும் யானை வேலி அமைத்தல் மற்றும் பராமரித்தல் முறையாக இடம்பெறாமை உள்ளிட்ட போதும் சிக்கல்கள் காரணமாக இவ்வறிக்கை வழங்கப்படும் தினம் வரையிலும் இது தொடர்பாக

கவனத்திற் கொள்ளக் கூடியதான தீர்வு கிடைக்கப் பெற்றமைக்கான சான்றுகள் எதுவும் காணப்படவில்லை.

இவை காரணமாக நாளுக்கு நாள் அதிகரிக்கும் இச்சிக்கல்களுக்கு பிரதானமாக செல்வாக்கு செலுத்தும் காரணத்திற்கு அவசியமான தீர்வை உடனடியாகப் பெற்றுக் கொள்வதற்கு மேலே குறிப்பிடப்பட்ட தேசிய கொள்கை சரியான முறையில் நடைமுறைப்படுத்தப்படுவதும், யானைகள் கிராமத்தினுள் வருவதைத் தடுக்க எடுக்கப்படும் நடவடிக்கைகள் உள்ளிட்ட மேற்கொள்ளப்படும் நடவடிக்கைகள் திறனுள்ள முறையில் பிரயோகிப்பதன் மூலமும் இச்சிக்கல்களுக்கு உடனடி தீர்வு பெற்றுக் கொடுத்தல் அத்தியவசியமானது என்பது அறியப்பட்டுள்ளது.

1. அறிக்கையினை வெளியிடும் பின்புலம்

கடந்த 05 வருட தரவுகளின் படி மனித யானை மோதல்களைக் குறைப்பதற்கு வருடாந்தம் செலவிடப்படும் நிதி ஏற்பாடு முறையில் அதிகரித்திருந்த போதும் அதற்கு ஒப்பீட்டளவில் யானை மரணம் மற்றும் மனித யானை மோதல் காரணமாக ஏற்படும் மரண எண்ணிக்கை மற்றும் ஏற்படும் சொத்து அழிவுகளில் குறைத்துள்ளமையை அவதானிக்க முடியவில்லை. அதற்கமைய 2013 ஆம் ஆண்டுடன் ஒப்பிடுகையில் 2016 ஆம் ஆண்டு வரையிலும் யானை இறப்பு எண்ணிக்கை மற்றும் மனித இறப்பு எண்ணிக்கை முறையே 11.6 சதவீதம் மற்றும் 17.0 சதவீதம் வரையிலும் அதிகரித்துச் சென்றுள்ளமையை அவதானிக்கக் கூடியதாக உள்ளது. இம்மனித யானை மோதல் காரணமாக பல பிரதேசங்களில் பொருளாதாரம் போன்று சமூகச் சிக்கல்கள் பல உருவாகி உள்ளதோடு இது தொடர்பாக பொறுப்பு கூற வேண்டிய நிறுவனங்களின் பொறுப்புக்கள் சரியான முறையில் இடம்பெற்றுள்ளதா என அறிந்துகொள்வதற்கும் ஊடகங்கள் மூலம் தொடர்ச்சியாக கலந்துரையாடலுக்குப்படுவதும் 2019 இன் 18 ஆம் இலக்க கணக்காய்வு அதிகாரச்சட்டத்தின் 13 ஆவது பிரிவின் பிரகாரம் எனக்கு அளிக்கப்பட்ட அதிகாரங்களின் அடிப்படையில் இவ்வறிக்கை வெளியிடப்பட்டுள்ளது.

2. விடயப் பரப்பு

வனவிலங்குப் பாதுகாப்புத் திணைக்களத்தினால் மனித யானை மோதல்களைக் குறைப்பதற்கு போதியளவு முறைமைகள் திட்டமிடப்பட்டுள்ளதா எனவும் அவை நிச்சயிக்கப்பட்ட முறையில் நடைமுறைப்படுத்தப்பட்டுள்ளதா எனவும் அதன் மூலம் மனித யானை மோதல் குறைந்துள்ளதா எனவும் அவ்வாறு இல்லையெனின் அதற்கான காரணங்கள் பரிசோதிக்கப்படும்.

3. பின்பற்றப்பட்ட கணக்காய்வு நடைமுறைகள்

3.1 ஆவணங்கள், புத்தகங்கள் மற்றும் அறிக்கைகள் பரிசோதித்தல்

- 3.1.1 வனவிலங்கு பாதுகாப்புத் திணைக்களத்தின் 2012 தொடக்கம் 2017 ஆண்டுகளின் செயலாற்றல் அறிக்கை
- 3.1.2 இலங்கையில் காட்டு யானைகளின் பாதுகாப்பு மற்றும் முகாமைத்துவம் தொடர்பான தேசிய கொள்கை 2006
- 3.1.3 அமைச்சரவைக் பிரமாணக் குறிப்புக்கள் மற்றும் சனாதிபதியின் விசேட தீர்மானங்கள்
- 3.1.4 செயற்திட்ட அறிக்கைகள்
- 3.1.5 1937 இன் 2 ஆம் இலக்க (469 ஆவது அதிகாரம்) வன விலங்கு மற்றும் தாவரங்கள் பாதுகாப்புக் கட்டளைச் சட்டம் மற்றும் அதற்குரிய திருத்தங்கள்
- 3.1.6 தொடர்புடைய வர்த்தமானி அறிவித்தல்
- 3.1.7 குறித்த நிறுவனங்களில் பெற்றுக் கொண்ட எழுத்துமூல அறிக்கைகள் தெளிவுறுத்தலும் உறுதிப்படுத்தலும்
- 3.1.8 பொதுமக்கள் பாதுகாப்புத் திணைக்களத்தின் மின் வேலி அமைத்தல் தொடர்பான செயலாற்றல் அறிக்கை
- 3.1.9 இலங்கையில் மனித யானை மோதல் முகாமைத்துவத்திற்கான செயற்திட்ட அறிக்கை – 2015
- 3.1.10 2011 ஆம் ஆண்டின் காட்டு யானை தொகை மதிப்பு அறிக்கை

3.2 நேர்முக பரீட்சைகளை நடாத்துதல்

வனவிலங்கு பாதுகாப்பு திணைக்களத்தினதும் பொதுமக்கள் பாதுகாப்பு திணைக்களத்தினதும் உத்தியோகத்தருடன் இடம்பெற்ற பேச்சுவார்த்தை மற்றும் அந்த உத்தியோகத்தர்களின் வாக்குமூல மற்றும் எழுத்துமூல தெளிவுபடுத்தல்.

3.3 பௌதீகப் பரிசோதனைகள்

3.3.1 மின்வேலி அமைத்தலை பரிசோதனை செய்தல்

3.3.2 யானை வெடி மற்றும் மின் வேலி அமைக்கும் தொகையைப் பரீட்சித்தல்

3.3.3 தொகைகளைப் பகிர்ந்தளித்தல்

4. விடயப் பரப்பு மட்டுப்படுத்தல்

இந்த அறிக்கையைத் தயாரிக்கையில் எனது விடயப் பரப்பு பின்வரும் மட்டுப்படுத்தல்களின் கீழ் இடம்பெற்றது. என்பதை அழுத்தமாக சுட்டிக் காண்பிக்கின்றேன்.

4.1 வனவிலங்கு பாதுகாப்புத் திணைக்களம் மற்றும் சிவில் பாதுகாப்பு திணைக்களம் கணக்காய்விற்குத் தேவையான தகவல்களைத் தாமதமாக சமர்ப்பித்தமை.

4.2 நேரம் மற்றும் வளங்கள் மட்டுப்படுத்தப்பட்ட காரணத்தினால் நாடு முழுவதிலும் அமைக்கப்பட்ட சகல மின் வேலிகளையும் பிரதிநிதிப்படுத்தும் வகையில் மாதிரி பரிசோதனை நடாத்த இயலாமை.

4.3 வனவிலங்கு திணைக்களத்தின் விடயப் பொறுப்பு உத்தியோகத்தர்கள் இடமாற்றம் ∴ ஓய்வு பெற்றமையால் தற்கால உத்தியோகத்தர்களுக்கு அத்தகவல்கள் மற்றும் செயற்பாடுகள் தொடர்பான தெளிவுபடுத்தல்களைப் பெற்றுக் கொள்வதிலுள்ள கிரமம் கடினம்.

4.4 உயர் முகாமைத்துவ வெற்றிடங்கள் நிரப்பப்படாமையால் வனவிலங்கு திணைக்களத்தின் நடவடிக்கைகள் செயற்றிறனற்று இருத்தல்.

5. நடைமுறைகள்

5.1 இலங்கையின் காட்டு யானைகள் தொடர்பான அறிமுகம்

5.1.1 இலங்கையின் காட்டு யானைகளின் அடர்த்தி

2011 ஆம் ஆண்டில் வனவிலங்கு பாதுகாப்புத் திணைக்களத்தினால் நடாத்தப்பட்ட காட்டு யானை தொகை மதிப்பீட்டிற்கிணங்க காட்டு யானைகளின் அடர்த்தியானது 5,879 ஆக அறியப்பட்டுள்ளதோடு, அதில் 55.9 சதவீதம் முதிர்ந்த விலங்குகளாகவும் 25.3 சதவீதம் இளைய பருவ விலங்குகளாகவும் 12.4 சதவீதம் குட்டிகளாகவும், 6.4 சதவீதம் குழந்தைப் பருவத்திலுள்ள சிறிய விலங்குகளாகவும் அறியப்பட்டிருந்தது. பரிசோதனை முறைகளை உபயோகித்து தீர்வு முழுவதையும் உள்ளடக்குமுகமாக நடாத்தப்பட்ட இந்த மதிப்பாய்வு வனசீவராசிகள் திணைக்களத்தினால் அறிமுகப்படுத்தப்பட்டுள்ளது.

அட்டவணை இல 01 - 1951 ஆண்டு தொடக்கம் 2011 ஆம் ஆண்டு வரை இலங்கையிலுள்ள காட்டு யானைகளின் அடர்த்தி

ஆண்டு	மதிப்பீடு	ஆதாரம்
1951	1000 - 1500	நோரிஸ் (1959)
1954	900	நிகலஸ் - வ.சீ.பா.திணைக்கள நிர்வாக அறிக்கை
1956	750-800	ஹோம்ஸ் - வ.சீ.பா.திணைக்கள நிர்வாக அறிக்கை
1958	1700	வ.சீ.பா திணைக்கள நிர்வாக அறிக்கை
1959	1662 - (1590)	நோரிஸ் (1959)
1973	1600-2200	மகீ, ஸ்மித் சோனியன் கற்கை அறிக்கை (1973)
1975	4000	ஹொபமன் (1975)
1978	3000-4000	ஒலிவர் (1978)
1978	6000	ஹொபமன் (1978)
1984	2500	சல்ட்ஸ் மற்றும் ஈஷ்வரன் (1984)
1987	2800-3200	ஏ.பி.பர்னாந்து (1987)
1993	1967	வனசீவராசிகள் பாதுகாப்புத் திணைக்களம் (1993)
1997	4000-4500	டி.சில்வா மற்றும் அத்தபத்து (1997)
2000	3160-4405	செம்ஸ் மற்றும் சன்யா பிள்ளை (2000)
2011	5879	வனசீவராசிகள் பாதுகாப்புத் திணைக்களம்.

5.1.2 காட்டு யானைகளின் இடம்பெயர்வின் அவசியம்

தாய் வழிக் காட்டு யானைக் கூட்டம் தமது வாழிவிட நிலப்பரப்பாக சுமார் 2,540 ஹெக்டெயர் நிலப்பரப்பைப் பயன்படுத்துவதோடு ஆண் விலங்கானது 13,376 ஹெக்டெயரைத் தமது சாதாரண நடவடிக்கைகளுக்காக பயன்படுத்துவதாக வனவிலங்குத் திணைக்களத்தின் அறிக்கைகளின் மூலம் அவதானிக்கப்பட்டுள்ளது. 1998 ஆம் ஆண்டு நடாத்தப்பட்ட கணிபாய்வின் படி ஆண் யானையின் வாழ்விட நிலப்பரப்பு 75 கிலோமீற்றர் பரப்பளவாக கணிக்கப்பட்டுள்ளது. 2011 ஆம் ஆண்டில் வனவிலங்கு பாதுகாப்புத் திணைக்களம் நடாத்திய நாடளாவிய காட்டு யானை தொகை மதிப்பீட்டின்படி காட்டு யானைகளின் அடர்த்தியின் 67.2மு வன பாதுகாப்பு வலயங்களிலும் 29.78 சதவீதம் வனசீவராசிகள் திணைக்களத்தின் பாதுகாக்கப்பட்ட வனங்களிலும், 3.02 சதவீதம் சுயாதீனமாகப் பரந்துள்ள பற்றைக் காடுகளில் பரந்துள்ளதாக அறியப்பட்டுள்ளது.

பாதுகாப்பு வலயத்திலிருந்து வெளியே காட்டு யானைகள் பயணிப்பது சாதாரண விடயமல்லாத போதிலும் சில சந்தர்ப்பங்களில் காட்டு யானைகள் பாதுகாப்பு வலயங்களின் வெளியே செல்ல பழகியுள்ளது. விவசாயக் காணிகளிலுள்ள போசணையான பயிர்முனை உணவாக உட்கொள்ளவென வனசீவராசிகள் திணைக்களத்தினால் அறியப்பட்டுள்ளது.

நாளொன்றுக்கு 15 மணித்தியாலத்திற்கும் 18 மணித்தியாலத்திற்கும் இடைப்பட்ட காலத்தில் காட்டு யானைகள் உணவு உட்கொள்ளுவதற்காக செலவிடுவதோடு, நாளொன்றுக்கு 150 கிலோகிராம் வரையான தாவரப் பகுதிகளும், 120 லீற்றர் வரையான நீரும் யானையொன்றுக்கு அவசியமாகும். புல் நிலங்கள் மற்றும் புதர்கள் அண்டிய காடுகளை காட்டு யானைகள் விரும்புவதோடு, காலநிலைகளுக்கேற்ப காட்டப்படும் விருப்புகளும் வேறுபடும். சாதாரணமாக காட்டு யானைகள் நாளின் அதிகாலை, மாலை மற்றும் இரவு நேரங்களில் செயற்படுவதோடு ஒற்றை யானைகள் பாதுகாப்பு வலயங்களிலிருந்து வெளியேற முற்படுவதும் இவ்வாறான காலங்களிலாகும்.

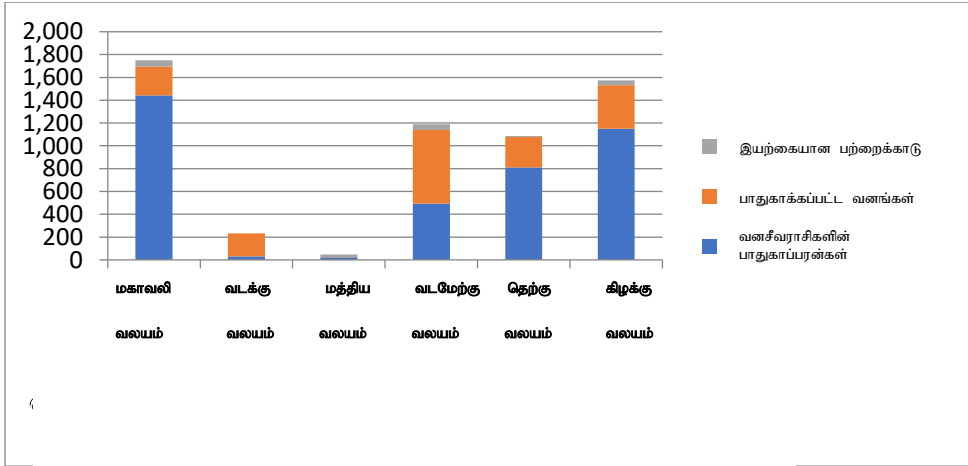
5.1.3 காட்டு யானைகளின் பரம்பல்

2011 ஆம் ஆண்டு நடாத்தப்பட்ட காட்டு யானை தொகை மதிப்பீட்டு அறிக்கையின் படி இலங்கையில் காட்டு யானைகளின் பரம்பல் அட்டவணை 02 இல் காட்டப்பட்டுள்ளது.

அட்டவணை இல. 02 - இலங்கை காட்டு யானைகளின் பரம்பல் வலயங்களின் அடிப்படையில்

காட்டு யானை பரம்பல்	மகாவலி வலயம்	வடக்கு வலயம்	மத்திய வலயம்	வடமேற்கு வலயம்	தெற்கு வலயம்	கிழக்கு வலயம்	மொத்தம்	சதவீதம் %
வனசீவராசிகள் பாதுகாப்பு பாதுகாக்கப்பட்ட காடுகள்	1,443	30	22	493	811	1,151	3,950	67.2
சுயாதீன பற்றைக்காடு	250	203	04	646	267	381	1,751	29.78
மொத்தம்	58	-	21	50	08	41	178	3.02
சதவீதம் %	29.48	3.96	0.8	20.22	18.47	26.75		

வரைபு - 01 இலங்கையில் காட்டு யானை பரம்பல் - வலய ரீதியில்

இதற்கமைய அவ்வகையில் முழு காட்டு யானை அடர்த்தியில் 29.8 சதவீதமான அதிக யானைகளின் அடர்த்தி மகாவலி வலயத்தினுள் வாழ்வதோடு 0.8 சதவீதமான குறைந்தளவு மத்திய வலயத்தில் அறிக்கையிடப்பட்டுள்ளது. இலங்கையில் முழு காட்டு யானை அடர்த்தியில் 76.77 சதவீதம் மகாவலி, கிழக்கு மற்றும் வடமேற்கு வலயங்களில் வாழ்கின்றன.

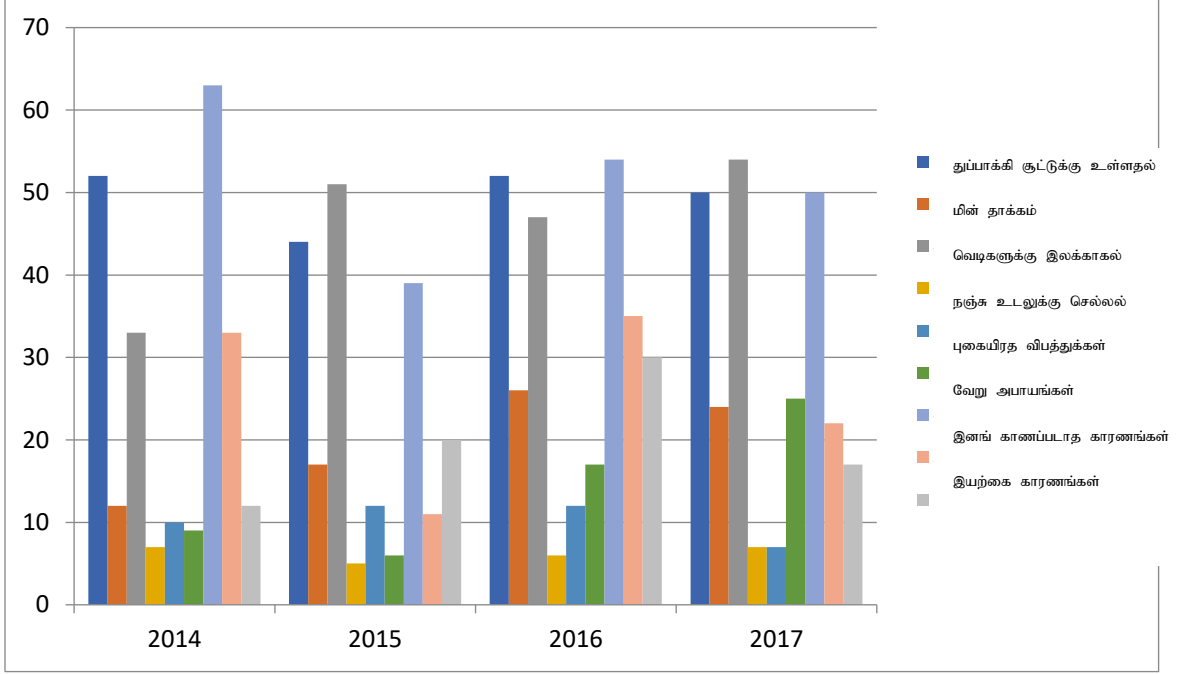
5.1.4 காட்டு யானைகளின் இறப்பு

வனசீவராசிகள் பாதுகாப்பு திணைக்களத்தின் அறிக்கையின் பிரகாரம் 2014 – 2017 காலப்பகுதியினுள் பல்வேறு காரணங்களினால் 971 காட்டு யானைகள் மரணமடைந்துள்ளன.

அட்டவணை இல - 03 பல்வேறு காரணங்களினால் மரணமடைந்த காட்டு யானைகளின் எண்ணிக்கை - 2014 – 2017

ஆண்டு	துப்பாக்கி குட்டுக்கு உள்ளாதல்	மின் தாக்கம்	வெடிகளுக்கு இலக்காகல்	நஞ்சு உடலுக்கு செல்லல்	புகையிரத விபத்துக்கள்	வேறு அபாயங்கள்	இனங் காணப்படாத காரணங்கள்	இயற்கை காரணங்கள்	வேறு காரணங்கள்	மொத்தம்
2014	52	12	33	07	10	09	63	33	12	231
2015	44	17	51	05	12	06	39	11	20	205
2016	52	26	47	06	12	17	54	35	30	279
2017	50	24	54	07	07	25	50	22	17	256
2018	53	38	64	03	16	32	29	32	46	313
	251	117	249	28	57	89	235	133	125	1,284
சதவீதம் %	19.5	9.1	19.4	2.2	4.5	6.9	18.3	10.4	9.7	

வரைபு 03 - பல்வேறு காரணங்களினால் மரணமடைந்த காட்டு யானைகளின் எண்ணிக்கை 2014 – 2017

இதற்கமைய கடந்த நான்கு ஆண்டு காலப்பகுதியினுள் மரணமடைந்த காட்டு யானைகளில் 60 சதவீதம் மனித நடவடிக்கைகளினால் இடம்பெற்றுள்ளது.

உரு 01 – மனிதர்களினால் காட்டு யானையொன்று கொல்லப்பட்டுள்ள விதம்

5.2 வனசீவராசிகள் பாதுகாப்புத் திணைக்களத்தின் பொறுப்புக்களும் திணைக்களத்திற்குரிய பாதுகாக்கப்பட்ட வனங்களும்

5.2.1 வனசீவராசிகள் பாதுகாப்பு திணைக்களத்தின் பொறுப்புகள்

இலங்கையின் கடற்கரைகள் உள்ளிட்ட தேசிய எல்லைக்குள் வனவிலங்கு வளங்களை நீண்ட காலத்திற்கு பாதுகாப்பதும் பேணுவதுமான பிரதான பொறுப்பை வனசீவராசிகள் பாதுகாப்பு திணைக்களத்திடம் ஒப்படைக்கப்பட்டுள்ளதோடு, இதற்காக 1964 இன் 44 ஆம் இலக்கம், 1970 இன் 01 ஆம் இலக்கம் மற்றும் 1993 இன் 49 ஆம் வனவிலங்கு மற்றும் தாவரங்கள் பாதுகாப்பு கட்டளைச் சட்டத்தின் (460 வன அதிகாரம்) கீழ் (பின்னிணைப்பு) இலங்கையினுள் வனவிலங்கு பாதுகாப்புப் பிரதேச வலையை தாபித்து முகாமைத்துவப்படுத்தும் சட்டரீதியான கடமையையும் ஒப்படைக்கப்பட்டுள்ளதோடு இந்த பாரிய பொறுப்பை நிறைவேற்றுவதற்கு யானைகளைப் பேணும் பிரிவு அமைக்கப்பட்டுள்ளது. இப்பிரிவின் கடமைப் பொறுப்புகள் கீழே தரப்பட்டுள்ளன.

- தேசிய யானை பேணல் கொள்கையை நடைமுறைப்படுத்தல்
- காட்டு யானைகள் புகும் இடங்கள் மற்றும் புகுதலை பாதுகாப்பதற்கேற்றவாறு காட்டு யானைகளைப் பேணும் பிரதேசங்களைத் தாபித்தல்.
- மனித வாழ்விடங்களுக்குள் காட்டு யானைகள் பிரவேசிப்பதைத் தவிர்க்கும் முகமாக மின்சார வேலி, வாழ்க்கை வேலி மற்றும் நவீன முறைமைகளினூடாக பௌதீக தடைகளைத் தாபித்தல்
- காட்டு யானைகளை விரட்ட ஒழுங்கமைத்தல் மற்றும் பின்தொடர்தல்கள்
- காட்டு யானைகளைப் பிடித்து அகற்றுதல்
- காட்டு யானைகள் தொடர்பான தரவுகள் மற்றும் தகவல்களைச் சேகரித்து முகாமைத்துவப்படுத்தல் மற்றும் இற்றைப்படுத்தல்
- காட்டு யானைகளினால் ஏற்பட்ட சேதங்களுக்கு நட்டஈடு வழங்குதல்

5.2.2 வனஜீவராசிகள் பாதுகாப்புத் திணைக்களத்திற்குரிய பாதுகாக்கப்பட்ட வனங்கள்

வனஜீவராசிகள் பாதுகாப்புத் திணைக்களத்தினால் தாபிக்கப்பட்ட பாதுகாக்கப்பட்ட நில அளவானது இலங்கையின் முழு நிலப் பிரதேசத்தின் 14 சதவீதமளவில் உள்ளதோடு, தேசிய பாதுகாப்பு, சரணாலயம் மற்றும் யானைகள் மாறும் இடம் என வகைப்படுத்தப்பட்டுள்ள இக்காப்பகம் 10,000 சதுர கனமீற்றருக்கும் அதிகமாகும்.

அட்டவணை இல. 04 – தற்போது வெளியிடப்பட்டுள்ள காப்பகங்கள்

பாதுகாக்கப்பட்ட பிரதேசங்களின் வனங்களின் வகைகள்	அறிவிக்கப்பட்டுள்ள பாதுகாக்கப்பட்ட வனங்களின் அளவு (2017 திசெம்பர் 31 வரை)	நிலப்பரப்பு (சதுர கி.மீ)
உயர் பாதுகாக்கப்பட்ட வனங்கள்	03	245.33
தேசிய பூங்காக்கள்	26	6,457.07
இயற்கை பாதுகாக்கப்பட்ட வளங்கள்	09	1,027.14
பற்றைக்காடுகள்	62	2,660.92
யானைகள் மாறும் இடங்கள்	01	87.77
	-----	-----
	101	10,478.23
	=====	=====

5.3 யானைகள் மற்றும் மனிதர்களுக்கிடையேயான மோதலுக்கான காரணமும் அதனால் எழுந்துள்ள நிலைகளும்

5.3.1 அரசு மற்றும் தனியார் நிறுவனங்களினால் முறையற்ற விதத்தில் இடம்பெறும் அபிவிருத்தி நடவடிக்கைகள் மற்றும் சட்ட விரோதமான முறையில் இடம்பெறும் காடழிப்புக்கள் காரணமாக நிலப் அமைப்பிலான மாற்றமடைதல், உபயோகிக்கக் கூடிய வளமான வாழ்விடங்கள் இல்லாமல் போதல் அல்லது குறைந்து போதல், காட்டு யானைகளுக்கு உணவுத் தட்டுப்பாடு ஏற்படல் மற்றும் யானை அடிப்பாதைகளைத் தடைசெய்தல் போன்ற காரணங்களினால் காட்டு யானைகள் கிராமங்களுக்குள் பிரவேசிப்பது நடைபெறுவதோடு இதனால் மனித யானை மோதல் அது வரையிலும் துரிதமாக அதிகரித்துள்ளது. கிராமத்திற்குள் பிரவேசிக்கும் காட்டு யானைகள்

மனிதனுடன் ஏற்படும் மோதலினால் இரு பகுதியினருக்கும் சேதமேற்படுவதுடன் அதனால் மனித மரணம், காட்டு யானை மரணம், உடல் ரீதியான சேதம் மற்றும் சொத்துக்களுக்கு ஏற்படும் சேதம் முக்கிய இடத்தைப்பிடித்துள்ளது.

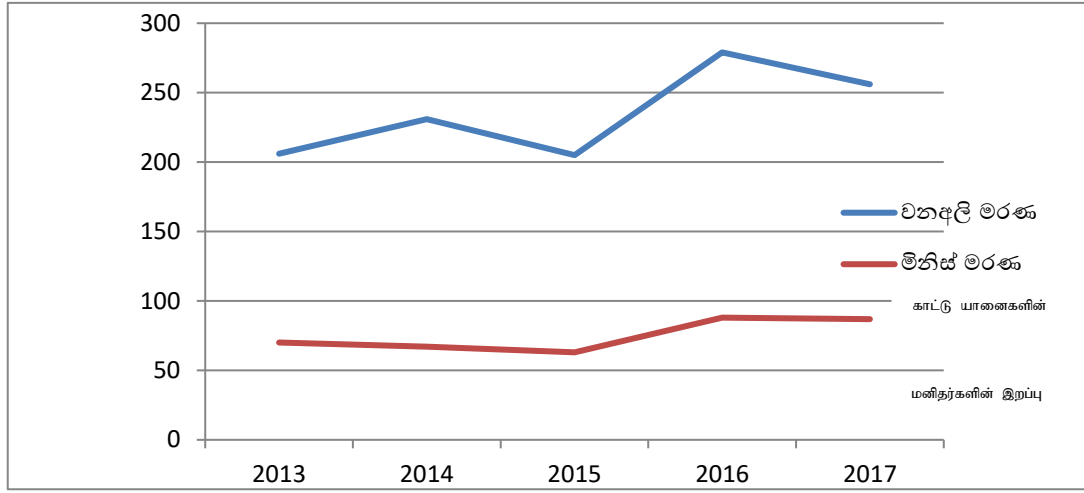

உரு 02 - சொத்துக்களின் சேதம் உரு 03 - மனித மரணம் உரு 04 - காட்டு யானை மரணம்

5.3.2 இலங்கையில் மனித யானை மோதல் பிரதானமாக எட்டு மாகாணங்களில் 58 பிரதேச செயலகப் பிரிவுகளில் பரந்து காணப்படுகின்றது. இவற்றுள் அதிக மோதல் காணப்படும் பிரதேசமாக வெள்ளவாயா, லுணுகம்வெஹர, அம்பாறை, உருணை, போரதீவுப்பற்று, கோரளைப்பற்று தெற்கு, மகியங்கணை, தெஹிஅத்தகன்டிய, வில்கமுவ, திம்புலாகல, வெலகந்த, தெகிராவை, பளுகஸ்வெவ, கல்கமுவை, கொட்டவெஹர மற்றும் தில்வெரட்டிய ஆகிய பிரதேச செயலகப் பிரிவுகள் வனஜீவராசிகள் பாதுகாப்புத் திணைக்களத்தினால் எதிர்பார்க்கப்பட்டுள்ளன.

அட்டவணை இல 05 - 2013 ஆண்டிலிருந்து 2017 ஆம் ஆண்டு வரையிலும் இடம்பெற்றுள்ள விபத்துக்கள்

	2017	2016	2015	2014	2013
காட்டு யானைகளின் மரணம்	256	279	205	231	206
மனித இறப்புகள்	87	88	63	67	70
உடல் ரீதியான சேதங்கள்	82	78	52	66	79
ஆதனங்களுக்கான சேதங்கள்	1,003	1,542	1226	1,425	1262

உரு 04 – 2013 ஆம் ஆண்டு தொடக்கம் 2017 ஆம் ஆண்டு வரையான காலப்பகுதிக்குள் இடம்பெற்றுள்ள அபாயங்கள்

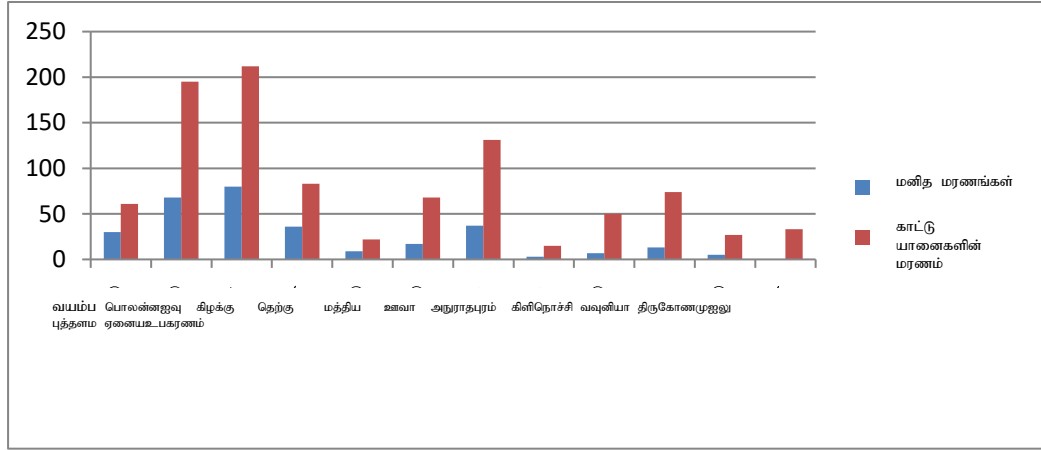
5.3.3 இலங்கையில் ஒவ்வொரு பிரதேசங்களின் அடிப்படையில் காட்டு யானை மரணம் மற்றும் மனித மரணங்களின் பரம்பல் கீழே காட்டப்பட்டுள்ளது.

அட்டவணை இல 06 - பிரதேச அடிப்படையில் காட்டு யானை மரணம் மற்றும் மனித மரண விஸ்தரிப்பு

வனசீவராசிகள் வலயம்	மனித இறப்புகளின் எண்ணிக்கை	சதவீதம் %	காட்டு யானைகளின் மரணங்களின் எண்ணிக்கை	சதவீதம் %
கிழக்கு	80	26.23	212	21.83
பொலன்னறுவை	68	22.3	195	20.08
அனுராதபுரம்	37	12.13	131	13.49
தெற்கு	36	11.8	83	8.54
வட மேல்	30	9.8	61	6.28
ஊவா	17	5.57	68	7.00
திருகோணமலை	13	4.26	74	7.62

மத்திய	09	2.9	22	2.26
வவுனியா	07	2.29	50	5.15
புத்தளம்	05	1.63	27	2.78
கிளிநொச்சி	03	0.98	15	1.54
ஏனைய துணை காப்பகங்கள்	-	-	33	3.39
	-----		-----	
	305		971	
	=====		=====	

வரைபு 04 – பிரதேச அடிப்படையில் காட்டு யானை மரணம் மற்றும் மனித மரண விஸ்தீரணம்

இதற்கமைய கடந்த நான்கு ஆண்டுகளுள் பொலன்னறுவை, அநுராதபுரம் மற்றும் கிழக்கு வலயங்களில் மனித மரணம் 185 ஆகவும், காட்டு யானை மரணம் 538 ஆகவும் இடம்பெற்றுள்ளது. அதனால் இடம்பெற்றுள்ள மொத்த மனித மரணங்களில் 60 சதவீதமும் முழு காட்டு யானை மரணங்களில் 55 சதவீதமும் இந்த மூன்று வலயங்களில் இடம்பெற்றுள்ளதோடு அந்த மூன்று பிரதேசங்களுக்கும் முழு மின்சார வேலி அமைப்பில் 46மூ மட்டுமே நிதி ஒதுக்கீடு செய்யப்பட்டிருந்தது.

5.3.4 கிராமவாசிகளுக்குச் சொந்தமான கால்நடைகள் வனத்திற்குள் பிரவேசிப்பதும், காட்டு யானைகளினால் உணவாக உட்கொள்ளாத ஆக்கிரமிக்கும் தாவர அடர்த்தி விரைவாகப் பெருகுவதனால் புல் வகைகளின் பெருக்கம் தாமதமாவதால் உணவைத் தேடி யானைகள் கிராமங்களுக்குள் பிரவேசிப்பது இடம்பெறுவது அவதானிக்கப்பட்டுள்ளது. அதற்கமைய அநேக வனப்பூங்காவிிற்குள் விசேடமாக உடவளவை மற்றும் லுணுகம்வெகரை வனப்பூங்காக்களில் வன்டானா (கொம்பிஞ்சு) பொடிசிங்ஹமரங் போன்ற தாவரங்களை அதிகளவில் பரப்புவதோடு பெருகியுள்ளமையும் அவதானிக்கப்பட்டது.

உரு 05 - சரணாலயத்திற்குள் மாடுகள் உட்பிரவேசித்த சந்தர்ப்பம்

5.3.5 வனத்தினுள் உணவுத் தட்டுப்பாடு காரணமாக தற்போது நாட்டினுள் குப்பைகளைக் கொட்டும் 54 இடங்களில் காட்டு யானைகள் 300 இற்கும் அதிகமான அளவில் நடமாடப்படுவது கண்டறியப்பட்டுள்ளதோடு காட்டு யானைகள் குப்பைகளை உணவாக உட்கொள்வதன் காரணமாக பல்வேறு நோய்களுக்குள்ளாகி மரணமடைவதோடு மரண பரிசோதனையில் யானைகளின் வயிற்றினுள் உக்காத பொலித்தீன் பை, ஷொப்பின் பை, பிளாஸ்டிக் போத்தல் போன்ற பல்வேறு பொருட்கள் காணப்படுவதாக கால்நடை மருத்துவர்களின் அறிக்கையின் மூலம் வெளிப்படுத்தப்பட்டுள்ளது.

5.4 யானை மற்றும் மனிதர்களுக்கிடையிலான மோதல்களை குறைப்பதற்கு மேற்கொள்ளப்பட்டுள்ள நடவடிக்கை

5.4.1 யானைகளைப் பேணும் தேசிய கொள்கைகளை அறிமுகம் செய்தல்

யானைகளைக் பேணும் தேசிய முக்கியத்துவத்தை அறிந்து காட்டு யானைகளைப் பேணுவதற்காக அமைச்சரவையினால் “இலங்கையில் காட்டு யானைகளைப் பேணுதல் மற்றும் முகாமைத்துவம் தொடர்பான தேசிய கொள்கை” எனும் தலைப்பில் கொள்கை கோவையொன்றை நடைமுறைப்படுத்துவதற்காக திணைக்களத்திற்கு 2006 செப்டெம்பர் 20 ஆந் திகதி அனுமதி வழங்கப்பட்டுள்ளது. (பின்னிணைப்பு) அதற்கமைய காட்டு யானைகளைப் பேணல் மற்றும் முகாமைத்துவம் தொடர்பான தேசிய கொள்கையினுள் பின்வரும் 06 கொள்கைகள் அடங்கியுள்ளன.

- (i) இலங்கையில் வனமாக்கல் நிலைமையில் யானைகள் நீண்ட காலம் இருப்பதை உறுதி செய்தல்
- (ii) யானைகள் மற்றும் மனிதர்களுக்கிடையிலான மோதலைக் குறைத்தல் மற்றும் தடுத்தலுக்கு நடவடிக்கை எடுத்தல்
- (iii) யானைகளைப் பேணுவதன் மூலம் சமூக பொருளாதார இலாபங்களைப் பெற்றுக் கொள்ளல்
- (iv) மனித - யானை மோதல் காரணமாக அதில் பாதிப்படையும் மக்களுக்கு தாங்க வேண்டியுள்ள செலவுகளை ஈடுசெய்தல்
- (v) முகாமைத்துவ தேவைகளுக்கமைய வனாந்தரங்களிலிருந்து வெளியேற்றுவதற்கு ஒழுங்குமுறையான பொறிமுறையொன்றை தயாரித்தல்
- (vi) காட்டு யானைகளைப் பேணல் மற்றும் முகாமைப்படுத்தலைப் பிரதானமாக கொண்டு விஞ்ஞான ரீதியான ஆராய்ச்சிகளை முன்னேற்றுவதல்.

5.4.1.1 தேசிய கொள்கை நிரலில் கொள்கைக் கூற்று 1

கொள்கைக் கூற்று 1 இன் கீழ் இலங்கையின் வனாந்தர நிலைமைகளுள் யானைகளின் நீண்டகால் வாழ்வை உறுதிப்படுத்துவதற்காக கீழ் காணும் வழிவகைகளை அறிமுகப்படுத்தப்பட்டுள்ளன.

- யானைகளைப் பேணுவதற்கான பிரதேசங்கள் (Elephant Conservation Area – ECA) மற்றும் முகாமைத்துவப்படுத்தப்பட்ட யானைகள் காட்டுச் சேதத்தை (Managed Elephant Reserve – MER) அமைத்தல்
- யானைகளைப் பேணும் பிரதேசத்தினுள் யானைகளை எல்லைப்படுத்தல்
- யானைகளைப் பேணும் பிரதேசத்தினுள் யானைகளை முகாமைப்படுத்துவப்படுத்தல்
- வாழ் நில முகாமைத்துவம் மற்றும் முன்னேற்றம்
- முகாமைத்துவப்படுத்தப்பட்ட யானைச் பாதுகாப்பகத்தின் வாழிட முகாமைத்துவம்

5.4.1.2 யானைகளைப் பேணுவதற்கான பிரதேசங்கள் (ECA) மற்றும் முகாமைத்துவப்படுத்திய யானைகள் பாதுகாப்பகத்தினை (MER) அமைத்தல்

யானைகள் வாழும் இடங்களை பேணும் பூமி வலயமாக அறியப்பட்ட வனஜீவராசிகள் மற்றும் வன பாதுகாப்பு திணைக்களத்திற்குரிய காப்பகம் போன்று மகாவலிக்குரிய பிரதேசங்களையும் கண்டறிந்து யானைகளை பேணும் மகாவலிக்குரிய பிரதேசங்களையும் கண்டறிந்து யானைகளை பேணும் பிரதேசங்களை அமைக்கவும் பிரேரணை செய்யப்பட்டிருந்தது. அதற்கமைய 2015 ஆம் ஆண்டு தொடக்கம் இவ்வகையினுள் ஐந்து யானைகளைப் பேணும் பிரதேசங்கள் வனஜீவராசிகள் பாதுகாப்புத் திணைக்களத்தினால் அறியப்பட்டு யானைகள் பேணும் பிரதேசமாக பெயரிடப்பட்டிருந்தது.

யானைகள் வாழும் வனஜீவராசிகள் பாதுகாப்பு திணைக்களம், வன பாதுகாப்பு திணைக்களம் மற்றும் மகாவலி காப்பகத்திற்கு மேலதிகமாக காடுகளாக தனியார் நிலங்களையும் உள்ளடக்குவதாக முகாமைத்துவப்படுத்திய பாதுகாப்பகம் அமைக்க இதன் மூலம் பிரேரிக்கப்பட்டிருந்தது.

அதற்கமைய தற்போது இலங்கையில் முகாமைப்படுத்தப்பட்ட யானைகள் பாதுகாப்பமாக மத்தள யானைகள் முகாமைத்துவ காப்பகம் மட்டுமே அறியப்பட்டுள்ளதாக, இது முன்னோடி செயற்றிட்டமாக தென் மாகாணத்தில் செயற்படுத்த பிரேரிக்கப்பட்டுள்ளது.

உரு 06 – பிரேரிக்கப்பட்ட யானைகள் முகாமைத்துவ பாதுகாப்பகம்

5.4.1.2.1 யானைகளை பேணும் பிரதேசத்தினுள் யானைகளை எல்லைப்படுத்தல்

யானைகளைப் பேணும் பிரதேசங்களை அமைப்பதன் மூலம் அந்த பிரதேசங்களின் வெளியில் நடமாடும் யானைகளை அப்புறப்படுத்தல் மற்றும் யானைகளைப் பேணும் பிரதேசங்களிலிருந்து யானைகள் வெளியேறுவதைத் தடுத்தலும் இதன் கீழ் இடம்பெறும்.

5.4.1.2.2 யானைப் பேணும் பிரதேசத்தினுள் யானைகளை முகாமைத்துவப்படுத்தல்

யானைகளைப் பேணும் பிரதேசங்களை அறிந்து கொண்டதன் பின் அந்தப் பிரதேசத்தினுள் யானைகளுக்குச் சுதந்திரமாக நடமாடுவதற்கு ஏற்ற வகையில் தற்போது யானைகள் பேணப்படும் பிரதேசத்தினுள் காணப்படும் தடைகளை மீளாய்வு செய்து மீண்டும் மீளமைப்பு செய்தல் மற்றும் யானைகளைப் பேணும் பிரதேசங்களில் இருக்கும் யானைகள் போன்ற அங்குள்ள அவற்றின் வாழ்நிலங்களுக்கும் முகாமைத்துவப்படுத்த இதன் கீழ் நடவடிக்கை எடுப்பதன் மூலம் மனித யானை போதனைக் குறைந்து யானைகளின் தேவைகளைப் பூர்த்தியாக்குவதோடு, முகாமைத்துவப்படுத்திய யானைகள் பாதுகாப்பகத்தினுள் மனித நடவடிக்கைகளை கட்டுப்படுத்தலும் இதன் கீழ் எதிர்பார்க்கப்பட்டுள்ளது. அதற்கமைய முன்னோடி செயற்திட்டமாக தென் மாகாணத்தில் 48,000 ஏக்கர் நிலப் பரப்பைத் தெரிவு செய்து அதை மத்தள முகாமைத்துவ யானைகள் பாதுகாப்பகம் என 2011 ஆம் ஆண்டிலிருந்து பெயரிட நடவடிக்கை எடுக்கப்பட்டிருந்தது.

5.4.1.2.3

வனஜீவராசிகள் பாதுகாப்பு திணைக்களத்தின் கீழ் பாதுகாப்புப் பிரதேசத்தினுள் வாழிட முகாமைத்துவமும் அபிவிருத்தியும்

நில பயன்பாடு தொடர்பான வரலாறு மற்றும் தற்கால வனாந்தர நிலைமைகள் அடிப்படையில் பரப்பரையான வாழ் நிலம் மற்றும் புதிய தாவர வகைகளை அறிந்துகொள்ள இதன் கீழ் நடவடிக்கை எடுக்கப்படும்.

இதற்கமைய வனஜீவராசிகள் பாதுகாப்புத் திணைக்களத்தினால் 2008 ஆம் ஆண்டிலிருந்து லுணுகம்வெகர, மின்னேரியா, மாதுலுடியா, உடவளவை பிரதேசங்களில் பாதுகாப்பாளர்கள் அமைத்து தேக்கி மற்றும் டர்ன்டைன்களை அகற்றி யானைகளுக்கு தேவையான வளங்களை வளப்படுத்தல் இடம்பெற்றுள்ளது.

முகாமைத்துவப்படுத்திய	யானைகள்	பாதுகாப்பகத்தினுள்	வாழ்நில
முகாமைத்துவத்தின்	முன்னோடி	செயற்றிட்டமாக	மத்தள
முகாமைத்துவப்படுத்திய	யானைகள்	பாதுகாப்பகத்தினுள்	இதை

நடைமுறைப்படுத்த பிரேரிக்கப்பட்டுள்ளது.

5.4.1.3

கொள்கைக் கூற்று 02

யானைகளைப் பேணும் தேசிய கொள்கைகளில் இரண்டாவது கொள்கைகளுக்கூற்றாக மனித யானை போதனைக் குறைத்தல் அறியப்பட்டுள்ளது. இதற்கான உபாயங்களாக யானைகளினால் ஏற்படும் சேதங்களைக் குறைத்தல், மோதல் ஏற்படுவதற்குள்ள அதிகாரங்களைக் குறைத்தல், காட்டு யானைகள் பிரிந்து செல்வதைக் குறைத்தல் போன்ற பிரதான காரணிகளுக்குத் தேவையான உபாயங்களை அறிந்துகொள்ளப்பட்டிருந்தன. அவற்றுள் பின்வரும் நடவடிக்கைகளும் இனங்காணப்பட்டிருந்தன.

- ❖ யானைகளினால் ஏற்படும் சேதங்களைக் குறைத்தல்
- யானைத் தடைகளை அமைத்தல்
- பயிர் பாதுகாப்பதற்காக “முன்னெச்சரிக்கை அறிவித்தல்” முறைமையை முன்னேற்றல்
- பாரம்பரிய பயிர்ச்செய்கைகளை பாதுகாக்கும் முறைமை முன்னேற்றல்

- யானை கட்டுப்பாட்டு அலகுகளை தாபித்தல்.
 - சிக்கல்களை உருவாக்கும் யானைகளை அகற்றுதல்
 - அபாயங்களுக்கு உட்படக்கூடிய மக்களுக்காக மாற்றுவழியினை வழங்கல்
- ❖ மோதல் உண்டாகும் மூலங்களை குறைத்தல்
 - கிராமிய குழுக்களை அமைத்தல்
 - அதிர்வு வெடிகளை வழங்கல்
 - ஆரம்பக் கல்வியறிவை வழங்கல்
- ❖ காட்டு யானைகள் வெளியேறிச் செல்வதைக் குறைத்தல்
 - சட்டங்களை நடைமுறைப்படுத்தல்
 - கல்விசார் அறிவூட்டல் வேலைத்திட்டங்களை நடைமுறைப்படுத்தல்.
 - அபிவிருத்தி செயற்றிட்டங்களை நடைமுறைப்படுத்துகையில் நிறுவனங்களுக்கிடையான அறிவுரைகளை உறுதிப்படுத்தல்
 - யானைகளைப் பேணுவதற்காக வனஜீவராசிகள் பாதுகாப்புத் திணைக்களத்தின் வலய மட்ட திட்டங்களை செயற்படுத்தல்
 - காயமேற்பட்ட யானைகளுக்கும் போதுமானவளவு மிருக வைத்திய சிகிச்சை வழங்கல்

5.4.1.3.1

பயிர்களைப் பாதுகாப்பதற்காக “அபாய அறிவிப்பு” முறைமையை முன்னேற்றல்

பயிர்கள் மற்றும் சொத்துக்களை யானைகளிடமிருந்து பாதுகாத்து செல்வதற்காக முற்பாதுகாப்பு நடவடிக்கைகளாக சிறிய விவசாய பண்ணைகளுக்கு “அபாய அறிவிப்பு முறைமை” உருவாக்கல் அதிக பயனுள்ளதாக அறியப்பட்டுள்ளது அதற்கேற்ப இதற்கு முன்னோடி செயற்திட்டமாக 2009 ஆம் ஆண்டு ரிட்டிகல பிரதேசத்தில் “அபாய அறிவிப்பு” முறைமை தாபிக்கப்பட்டுள்ளது.

5.4.1.3.2

யானைகள் கட்டுப்பாட்டு கூறு (நுடநியவெ ஊழவெசமுட ருவெ - நுஊரு) அமைத்தல்

மனித - யானை மோதல் அதிகளவில் நடைபெறுவதாக அறியப்பட்டுள்ள பிரதேசங்களில் சிறந்த பயிற்சிகளில் மனிதர்களை ஈடுபடுத்தி யானைகளைக் கட்டுப்படுத்தும் கூறை அமைத்து அதன் மூலம் யானைகளை விரட்டல், வலயத்தினுள் யானைகளின் புலம்பெயர்வு தொடர்பான தகவல்களைச் சேகரித்தல் மற்றும் “ஐன சஹன உதான” வேலைத்திட்டத்தின் கீழ் கிராமிய குழு அங்கத்தவர்களைப் பயிற்றுவித்தல் போன்ற பிரதான காரணிகளை நிறைவேற்றுவது நோக்கமாகவுள்ளது. அதற்கமைய 2008 ஆம் ஆண்டின் கல்கமுவ, நிக்கவரட்டிய, கருவலகல்வெவ, பிம்புரத்தாவ, ஹப்பந்தோட்டை, மட்டக்களப்பு, கந்தளால் போன்ற பிரதேசங்களில் ஏழு யானைகள் கட்டுப்பாட்டு கூறுகளை ஆரம்பிப்பதற்கு வனஜீவராசிகள் பாதுகாப்புத் திணைக்களம் நடவடிக்கை எடுத்துள்ளது.

5.4.1.3.3

விபத்திற்குள்ளாகக்கூடிய மக்களுக்காக மாற்று வழிகளை வழங்கல்

காட்டு யானைகள் பெருமளவில் நடமாடும் சில கஷ்டப் பிரதேசங்களில் தன்மையான மனித வாழ்விடங்கள் அமைந்துள்ளபோது அங்க வாழ்வோருக்கு பாதுகாப்பான பிரதேசங்களில் இடங்களை வழங்கலும், மாற்று வாழ்க்கை வழிகளை வழங்கலும் இதில் அறிமுகப்படுத்தப்பட்டுள்ளது. அதற்கமைய புத்தளம், புத்திதகன்டும், லுணுகம்வெகரை, வெடஹரியாகந்த பிரதேசங்கள் உள்ளிட்ட பல பிரதேசங்களில் பல்களை வெளியேற்றி வேறு பிரதேசங்களில் குடியிருந்த வனஜீவராசிகள் பாதுகாப்பு திணைக்களம் முயற்சி செய்துள்ளது.

5.4.1.3.4

கிராமிய குழுக்களை அமைத்தல்

மனித யானை மோதல்கள் அதிகமுள்ள பிரதேசங்களில் பிரதேச செயலகங்களினூடாக தன்னிச்சையான தொண்டர்களினால் உண்டாக்கப்படும் தொழிற்படும் குழுக்களினூடாக கிராமிய குழுக்களை அமைத்து, யானைகள் பாதுகாப்பு நடவடிக்கைகளுக்காக அந்த குழுக்களுக்கு அனுமதி வழங்கப்பட வேண்டும். அதற்கமைய மனித யானை மோதல்கள் இடம்பெறும் பிரதேசங்களில் “கஜ மீதுரோ” எனும் பெயரில் கிராமிய குழுக்களை அமைத்தல் வனஜீவராசிகள் பாதுகாப்புத் திணைக்களத்தினால் ஆரம்பிக்கப்படடிருந்தது.

உரு 07 - கிராமிய குழுக் கூட்டமொன்று

5.4.1.3.5 கல்விசார் தொடக்கங்கள்

யானைகளைப் பேணும் பிரதேசத்தினுள்ளும் அதன் சுற்றுப்புறத்திலும் வாழும் மக்களை நோக்காகக் கொண்டு தெளிவுறுத்தல் வேலைத்திட்டங்களை பாடசாலை மற்றும் பொதுக் குழுக்கள் ஊடாக நடைமுறைப்படுத்துவதற்கும், பரந்த கல்வி வேலைத்திட்டங்களை முன்னேற்றல், யானைகளைப் பேணுதல், தொடர்கான சிகல்களில் பிள்ளைகளை அகற்றுதல் மற்றும் மனித யானை மோதல்களின் சிக்கல்களை அவர்கள் அறிந்து கொள்வதற்கு அவசியமான தகவல்களைப் பாடசாலை பாடவிதானத்தோடு வழங்குதல் போன்றவற்றை நடாத்த முடியும்

5.4.1.3.6 சட்டங்களை நடைமுறைப்படுத்தல்

நாட்டில் யானைகள் தொடர்பாக நடைமுறையிலுள்ள சட்டங்களை கடுமையான முறையில் நடைமுறைப்படுத்தி யானைகளைப் பேணும் பிரதேசங்களை அனுமதியின்றி கையகப்படுத்தல், யானைகளுக்குக் காயம் ஏற்படுத்தல் மற்றும் கொல்லுதல் தொடர்கான குற்றவாளிகளுக்கு எதிராக குற்றச்சாட்டுகளை முன்வைத்துத் தண்டனைகளை பெற்றுக் கொடுக்க வேண்டியுள்ளமையை இந்தக் எண்ணக் கூற்றில் தெரிவிக்கப்பட்டுள்ளது.

அட்டவணை இல 07 - யானைகளின் மரணங்களின் எண்ணிக்கை மற்றும் அதற்கான சட்டத்தினை நடைமுறைப்படுத்தல் - 2015 – 2017

ஆண்டு	மக்களின் செயற்பாடுகளின் காரணமாக ஏற்பட்ட மரணங்களின் எண்ணிக்கை	யானைகளின் மரணங்களுக்கான சட்டத்தினை நடைமுறைப்படுத்தல் எண்ணிக்கை	யானைகளின் மரணங்களுக்காக நடவடிக்கை எடுக்காத சந்தர்ப்பங்கள்
2015	117	18	99
2016	131	09	122
2017	142	16	120
	-----	-----	-----
	390	43	341
	=====	=====	=====

இதற்கமைய மனித நடவடிக்கைகளினால் ஏற்பட்ட மரண எண்ணிக்கையுடன் ஒப்பிடுகையில் கடந்த 03 ஆண்டுகளில் சட்ட ரீதியாக நடவடிக்கை மேற்கொள்ளப்பட்ட சந்தர்ப்பங்கள் 10 சதவீதமாக உள்ளது.

5.4.1.3.7 அபிவிருத்தி செயற்றிட்டங்களைத் திட்டமிடுகையில் நிறுவனங்களுக்கிடையான அறிவுறுத்தல்களை உறுப்படுத்தல்

நாட்டின் முன்னேற்ற நடவடிக்கைகளைச் செயற்படுத்துகையில் சுற்றுச் சூழல் செல்வாக்கு கணிப்பீடு (நுஐயு) மற்றும் ஆரம்ப சுற்றாடல் கணிப்பீடு (ஐநுநு) கட்டாயமாக உள்ளதெனினும், இந்த சட்டதிட்டங்களைப் புறக்கணித்தும் அரசு மற்றும் தனியார் நிறுவனங்கள் நடவடிக்கையெடுத்துள்ளன. யானைகள் வாழும் பிரதேசங்களில் எந்தவொரு அபிவிருத்தி நடவடிக்கைகளுக்கு முன்பும் வனஜீவராசிகள் பாதுகாப்புத் திணைக்களத்துடன் கூட்டிணைந்து செயற்படுமாறு முன்னைய நிறுவனங்களுக்கு அறிவுரை வழங்கப்பட வேண்டும். அவ்வாறே யானைகள் பேணும் வேலைத்திட்டங்களைத் தயாரிக்கையில் வனஜீவராசிகள் பாதுகாப்புத் திணைக்களத்தினதும் ஏனைய உரிய நிறுவனங்களினதும் கருத்துக்களை அறிந்துகொள்ள வேண்டும் அவ்வாறே அபிவிருத்தி செயற்றிட்டங்களில் யானைகளைப் பேணுதல் தொடர்பாக நடைமுறைப்படுத்த வேண்டிய நிபந்தனைகளைப் பூர்த்தி செய்யாமை மற்றும் உரிய நிபந்தனைகள் மீறப்படும் சந்தர்ப்பங்களில் வனஜீவராசிகள் பாதுகாப்புத் திணைக்களம் நிபந்தனைகளை நிறைவேற்றிக் கொள்ள போதியளவு முயற்சி மேற்கொள்ள வேண்டும்.

உதாரணம்:- ஹம்பாந்தோட்ட துறைமுகம் மற்றும் மத்தள விமான நிலையம் என்பவற்றை நிர்மாணிப்பதற்கு ஒழுங்குப்படுத்தப்பட்டிருந்த சுற்றாடல் செல்வாக்கு கணிப்பீட்டு அறிக்கையில் இந்த அபிவிருத்தி நடவடிக்கைகளோடு காட்டு யானைகளுக்குப் பாதுகாப்பு வழங்களுக்காக அம்பாந்தோட்டை காட்டு யானை முகாமைத்துவ பாதுகாப்பகத்தை நியமிக்குமாறு குறிப்பிடப்பட்டிருந்தது.

5.4.1.4 கொள்கைக் கூற்று 03

யானைகளைப் பேணும் தேசிய கொள்கைகளில் மூன்றாவது கொள்கையாக யானைகளைப் பேணுவதனுடாக சமூக – பொருளாதார பலன்களைப் பெற்றுக் கொள்ளல் அறியப்பட்டிருந்தது. விவசாயிகளினால் யானையானது குறிக்கப்படுவது அபாயகரமான அடக்க முடியாததொன்றெனின் விவசாயிகளிடமிருந்து யானைகளைப் பேணுவதற்கான ஊக்குவிப்புக்கள் பெறப்படமாட்டாது. அவ்வாறு நடைபெறாதிருக்க வேண்டுமெனின் யானைகள் பேணுவதனுடாக அந்த நமுகத்திற்கு பொருளாதார பலன்கள் பெருகுவதைக் கவனத்திற் கொள்ள வேண்டும். அதற்காக தேவையான உபாயங்களுள் பின்வரும் நடவடிக்கைகள் அறியப்பட்டுள்ளன.

- யானைகளை மையப்படுத்திய சமூக அடிப்படை “ரு தெஸ் - சுற்றுலா செயற்திட்டம்” (நுஊமு – வழரசளைரஅ) முன்னேற்றுதல்.
- யானைகளை அடிப்படையாகக் கொண்ட வீட்டுக் கைத்தொழில்களை முன்னேற்றுதல்.
- வனஜீவராசிகள் முகாமைத்துவ நடவடிக்கைக்காக சேதங்களுக்கு உள்ளான சமுகத்தினரின் பங்களிப்பை அதிகரித்தல்.
- யானைகளைப் பேணுவதற்கு “கல்வி கற்றல்” அபிவிருத்தியை அதிகரித்தல்.

5.4.1.4.1 யானைகளை அடிப்படையாகக் கொண்ட வீட்டுக் கைத்தொழில்களை முன்னேற்றுதல்

இதன் கீழ் யானைகளின் சாணத்தை மூலப்பொருளாகக் கொண்டு கடதாசி தயாரிக்கும் வேலைத்திட்டம் ஆரம்பிக்கப்பட்டுள்ள போதும் அதற்காக போதியளவு சந்தர்ப்பங்களைக் கவர முடியாமையினால் இந்தக் கைத்தொழில் வெற்றிபெறாதுள்ளது.

5.4.1.5 கொள்கைக் கூற்று 04

யானைகளைப் பேணும் தேசிய கொள்கைகளில் நான்காவது கொள்கையால் மனித யானை மோதலில் துன்பத்துக்குள்ளாகும் சமூகத்திற்கு ஏற்படும் செலவை ஈடுசெய்தல் அறியப்பட்டுள்ளது. மனித யானை மோதலில் பிரதானமாக செல்வாக்கு செலுத்துவது அங்குள்ள மக்களுக்கு ஏற்படும் பொருளாதார நட்டங்களாகும். அதற்காக நட்டஈடு வழங்கல் மற்றும் காப்புறுதி திட்டங்களின் கீழ் முடிந்தளவு பரிகாரங்களை மேற்கொள்வதோடு தேவையான வழிவகைகளுள் பின்வருவன அறியப்பட்டுள்ளன.

- நடைமுறையிலுள்ள நட்டஈடு முறையை மீளமைத்தலும் ஒழுங்குமுறைப்படுத்தலும்
- பாதிப்புக்குள்ளான குடும்பங்களிலுள்ள பிள்ளைகளுக்கு காப்புறுதித் திட்டங்களை அறிமுகப்படுத்தல்.
- அரசு மற்றும் தனியார் உதவியுடன் நட்டஈடு மற்றும் காப்புறுதி முறைகளை ஆரம்பித்தல்.
- உயிரிழப்பு நேரிடுகையில் மரண செலவை ஈடுசெய்ய உடனடியாக நிவாரணம் வழங்கல்

5.4.1.6 கொள்கைக் கூற்று 05

யானைகளைப் பேணும் தேசிய கொள்கைகளில் ஐந்தாவது கொள்கையாக முகாமைத்துவக் காரணங்களுக்காக காடுகளிலிருந்து யானைகளை வெளியேற்றுவதற்கு ஒழுங்கான பொறிமுறையை தயாரித்தல் அறியப்பட்டுள்ளது. தீங்கிழைக்கும் யானைகளைப் பிடித்தல் மற்றும் வேறு வாழ்நிலங்களில் விடுவிப்பதல் மூலம் தற்கால மனித யானை மோதல்களைக் குறைத்தல் மற்றும்

முகாமைத்துவப்படுத்துவதற்குத் தேவையான வழிவகைகளுள் பின்வருவன அறியப்பட்டுள்ளன.

- சிக்கல்களை உண்டாக்கும் யானைகளை அறிந்து கொள்ளல்
- யானைகளைப் பிடிக்கும் குழுக்களை அமைத்தல் (ஊயிவரசந வநயஅ)
- தற்காலிக யானை தங்குமிடங்களை அமைத்தல்

5.4.1.6.1 தற்காலிக யானைகள் தங்குமிடங்களை அமைத்தல்

சுதந்திரமாக நடமாட இடமளிக்க முடியாத, நெருக்கடியளிக்கும் யானைகளை அறிந்து அவற்றைப் பிடித்து அடைத்து வைத்தலுக்கு மாற்று வழியாக தற்காலிக யானைகள் தங்குமிடங்களை அமைத்து யானைகளை அந்த தங்குமிடங்களில் முகாமைத்துவப்படுத்தல் இங்கு நடைபெறுகிறது.

இதற்காக வனஜீவராசிகள் பாதுகாப்பு திணைக்களத்தில் யானைகள் தங்கும் மத்திய நிலையங்கள் பல அறியப்பட்டுள்ளதோடு அங்கு முன்னோடி செயற்திட்டமாக ஹொரபொத்தான யானைகள் தங்கும் மத்திய நிலையம் அமைக்கப்பட்டுள்ளதோடு, லுணுகம்வெகரை யானைகள் தங்கும் மத்திய நிலையத்தை அமைப்பதற்கு தேவையான நடவடிக்கைகள் ஆரம்பிக்கப்பட்டு வருகின்றது.

5.4.1.7 கொள்கைக் கூற்று 06

யானைகள் பேணும் தேசிய கொள்கைகளில் ஆறாவது கொள்கையாகக் காட்டு யானைகள் பாதுகாப்பு மற்றும் முகாமைத்துவத்தை அடிப்படையாகக் கொண்ட விஞ்ஞான ரீதியான ஆராய்ச்சிகளை முன்னேற்றுதல் அறியப்பட்டுள்ளதோடு அதற்கான வழிவகைகளாக முகாமைத்துவத்திற்குரிய விஞ்ஞான ரீதியான ஆராய்ச்சிகளை தீக்கமாக்கல் மற்றும் ஆராய்ச்சி முன்னுரிமையை அறிதல் இடம்பெறுவது அறியப்பட்டுள்ளது.

5.4.2 யானைகள் பேணும் தேசிய கொள்கை மீளாய்வு

யானைகளைப் பேணும் தேசிய கொள்கைகளில் காணப்படும் குறைபாடுகளை நீக்குவதற்காக யானைகளைப் பேணும் கொள்கைகளை மீளாய்வு செய்வதற்கு வனஜீவராசிகள் பாதுகாப்புத் திணைக்களம் நடவடிக்கை எடுத்து வருவதோடு, இது வரையிலும் அந்த மீளமைப்பிற்கு அமைச்சரவை குழுவின் அனுமதியைப் பெற்றுக்கொள்ள நடவடிக்கை எடுக்கப்பட்டு வருகின்றது.

5.4.3 காட்டு யானைகள் கிராமத்தினுள் பிரவேசிப்பதனால் ஏற்படும் மனித யானை மோதல்களைக் குறைப்பதற்கு மேற்கொள்ளப்பட்டுள்ள ஏனைய உபாய வழிமுறைகள்

மனித - யானை மோதல்களைக் குறைப்பதற்கான உபாய வழிமுறைகளாக வனஜீவராசிகள் பாதுகாப்புத் திணைக்களத்தினால் கடந்த காலங்களில் மின்சார வேலி அமைத்தல், யானை வெடி பகிர்ந்தளித்தல், யானை வழித்தடங்களிலுள்ள தடைகளை அகற்றல் மற்றும் வாழ்நிலங்களுக்கிடையிலுள்ள தொடர்புகளை அதிகரித்தல், மக்களை தெளிவுறுத்தல் மற்றும் மக்கள் பங்களிப்புப் பெற்றுக் கொள்ளல் போன்ற உபாய முறைகளை அறிந்திருந்த போதிலும் மின்சார வேலி அமைத்தல் மற்றும் யானை வெடி பகிர்ந்தளித்தல் போன்ற காரணிகளில் கூடிய கவனம் செலுத்தப்பட்டிருந்தது.

அட்டவணை இல 08 – 2013 முதல் 2017 இற்கு இடைப்பட்ட காலப்பகுதியினுள் ஒவ்வொரு பணிக்காகவும் வருடாந்தம் செலவிடப்பட்டுள்ள தொகை

செலவினத்தின் தன்மை	2017	2016	2015	2014	2013	மொத்தம்
	ரூபா	ரூபா	ரூபா	ரூபா	ரூபா	ரூபா
மின் வேலி அமைத்தல்	99,951,977	239,502,262	275,819,926	195,340,000	209,232,518	1,019,846,683
மின் வேலிகளின் பராமரிப்பு	86,596,000	73,511,250	2,070,000	1,860,000	-	164,037,250
யானை வெடிகளை கொள்வனவு செய்தல்	69,261,166	86,616,504	75,867,343	58,331,560	48,403,600	338,480,173

மக்களுக்கு அறிவூட்டல் மற்றும் பங்களிப்பு யானைகளின் மாறும் இடங்களிலுள்ள தடைகளை நீக்குதல்	-	3,080,000	2,899,000	1,948,000	1,151,000	9,078,000
	-	727,028	-	-	-	727,028

1,532,169,134
=====

5.4.3.1 யானைகள் கிராமத்திற்குள் பிரவேசிப்பதைத் தடுப்பதற்கு மின்சார வேலி அமைத்தல்

5.4.3.1.1 “யானைத் தடைகளை அமைத்தல்” மனித யானை மோதல்களை கட்டுப்படுத்துவதற்குள்ள பிரதான தீர்வாக உள்ளதோடு, வெற்றிகரமான யானைத் தடையாக மின்சார வேலி அமைத்தல் அறியப்பட்டுள்ளது. 2016 ஆம் ஆண்டு வரையிலும் அமைக்கப்பட்டிருந்த யானை வேலியின் நீளம் 4,211.8 கிலோமீற்றர் வரையாகும். 2013 ஆம் ஆண்டு தொடக்கம் 2017 ஆம் ஆண்டு வரையுள்ள 05 ஆண்டில் மின்சார வேலி அமைத்தலுக்காக அரசாங்கத்தினால் ஏற்பாடு செய்யப்பட்டிருந்த நிதி, திணைக்களத்தினால் அமைப்பதற்கு செலவிடப்பட்ட தொகை மற்றும் அந்தந்த ஆண்டுகளில் அமைக்கப்பட்ட மின்சார வேலிகளின் நீளம் பின்வறுமாறு காட்டப்பட்டுள்ளது.

அட்டவணை இல 09 - 2013 முதல் 2017 ஆம் ஆண்டுகளினுள் நிர்மாணிக்கப்பட்ட மின்சார வேலியின் தூரங்கள் மற்றும் மேற்கொள்ளப்பட்ட செலவினம்

ஆண்டு	மதிப்பிடப்பட்ட தூரம்	நிர்மாணிக்கப்பட்ட தூரம்	நிதியேற்பாடு	செலவினம்	நிதி செயலாற்றல்	பௌதீக செயலாற்றல்
	கி.மீ	கி.மீ	ரூபா	ரூபா	%	%
2017	457	305.8	100,000,000	99,951,977	99.9	67
2016	362.7	287.1	250,000,000	239,502,262	95.8	79
2015	279	226.16	300,000,000	275,819,926	92	81
2014	262.7	179.2	250,000,000	195,344,087	78	68
2013	433.5	341.85	210,914,925	209,232,518	99.2	78.8

உரு 08 - நிர்மாணிக்கப்பட்டுள்ள யானை வேலியொன்று

5.4.3.1.2 மின்சார வேலி அமைப்பதற்கு ஒதுக்கப்பட்ட நிதியில் 57 சதவீதம் மின்சார வேலி உபகரணங்களைக் கொள்வனவு செய்வதற்கும், 27 சதவீதம் சக்தி குடிக்களை அமைப்பதற்கும் மிகுதி 16 சதவீதம் மின்சார வேலி பாதையை வெளியாக்குவதற்கும் பயன்படுத்தப்பட்டுள்ளது. மின்சார வேலி அமைப்பதற்கு வருடாந்தம் ஒதுக்கப்படுகின்ற நிதியின் மூலம் நிர்மாணிப்பதற்கு பிரேரிக்கப்பட்ட மின்சார வேலிகளின் நீளத்திற்கமைய மின் கம்பம் மற்றும் ஏனைய மின் உபகரணங்களை ஒரே தடவையில் திணைக்களத்தினால் கொள்வனவு செய்யப்பட்ட உரிய வலய காரியாலயங்களுக்கு அனுப்பப்படும்.

ஒவ்வொரு வனஜீவராசிகள் வலயங்களில் கீழே காணப்படும் நீள அளவுகளில் மின்சார வேலி அமைப்பதற்கு போதியளவு நிதி ஒதுக்கப்பட்டுள்ளது.

அட்டவணை இல 10 - வனசீவராசிகளின் வலயங்களின் பிரகாரம் கடந்த வருடங்களினால் மின்சார வேலிகளின் நிர்மாணம்.

	2017	2016	2015	2014	மொத்தம்	மொத்த சதவீதம்
	கி.மீ	கி.மீ	கி.மீ	கி.மீ	கி.மீ	%
கிழக்கு	33.75	16.5	25	137.1	212.35	15.6
பொலன்னறுவை	37.5	110	43.5	40	231	17
அனுராதபுரம்	68	40	40	40	188	13.8
ஊவா	106.8	51	18	07	182.8	13.4
தெற்கு	66	71.7	26	-	163.7	12
வடமேல்	-	07	51.5	-	58.5	4.3
மத்திய	40	23	07	20	90	6.6
திருகோணமலை	66	-	30	-	96	7.1
வவுனியா கிளிநொச்சி	∴ 39	43.5	38	18.6	139.1	10.2
	457	362.7	279	262.7	1,361.45	

5.4.3.2 மின்சார வேலி கம்பங்கள் மற்றும் உபகரணங்கள் கொள்வனவு செய்தல்

5.4.3.2.1 மின்சார வேலி அமைப்பதற்கு ஒதுக்கப்பட்ட நிதிக்கேற்ப நிர்மானத்திற்கும் பிரேரிக்கப்பட்ட கிலோமீற்றர் அளவிற்கும் தேவையான மின்சார வேலி கம்பங்கள் மற்றும் உபகரணங்களை ஒரே தடவையில் கொள்வனவு செய்யப்பட்டது. கடந்த 04 ஆண்டுகளில் வேலிக் கம்பங்கள் மற்றும் உபகரணங்கள் கொள்வனவு செய்வதற்கு பின்வருமாறு செலவிடப்பட்டிருந்தது.

அட்டவணை இல 11 - மின்சார வேலி கம்பங்கள் மற்றும் உபகரணங்களை கொள்வனவு செய்வதற்காக மேற்கொள்ளப்பட்ட செலவினம் 2014-2017

	2017	2016	2015	2014
	-----	-----	-----	-----
மின்சார வேலி	210,364,165	88,045,884	94,735,392	92,193,083
உபகரணங்கள்				
மின்சார வேலிக் கம்பங்கள்	60,877,507	103,771,310	92,963,724	40,236,503
கூட்டுத்தொகை	271,243,672	191,817,194	187,699,116	132,429,586

5.4.3.2.2

மின்சார வேலி ஒரு கிலோமீற்றரை அமைப்பதற்கு பாவிக்கப்பட்ட சாதாரண வேலிக் கம்பங்களின் எண்ணிக்கை 51 ஆக அறியப்பட்ட போதும், முழுக் கம்பங்கள் மற்றும் தாங்கும் கம்பங்கள் அந்தந்த வேலிகளின் தன்மைக்கேற்ப வேறுபடும். முன்னைய ஆண்டுகளின் கொள்வனவு செய்யப்பட்டிருந்த சாதாரண வேலிக் கம்பங்களின் எண்ணிக்கையை கருத்திற் கொள்கையில் நிர்மாணிக்கப்பட்டிருக்கக் கூடிய மின்சார வேலியின் கிலோமீற்றர் அளவு மற்றும் உண்மையில் நிர்மாணிக்கப்பட்ட மின்சார வேலியின் கிலோமீற்றர் அளவுகளுக்கிடையில் கருத்திற் கொள்ளுமளவில் வேறுபாடு காணப்படுவதோடு, அதற்கேற்ப பாரியளவில் கம்பங்கள் மேலதிக எண்ணிக்கையில் உள்ளமையை காணக்கூடியதாக உள்ளது விபரங்கள் கீழே காட்டப்பட்டுள்ளன.

அட்டவணை இல 12 - மின்சாரக் கம்பங்களை பயன்படுத்தல் 2012-2013

	2012 ஆம் ஆண்டு -----	2013 ஆம் ஆண்டு -----
கொள்வனவு செய்த சராசரி கம்பங்களின் எண்ணிக்கை	22,293	38,157
நிர்மாணிக்கக்கூடிய கி.மீ எண்ணிக்கை	437	748
அந்தந்த வருடங்களின் திசெம்பர் 31 ஆந் திகதி நிர்மாணிக்கப்பட்ட கி.மீ அளவு	-----	-----
நிர்மாணங்கள்	179	496
சதவீதம்	59%	33.7%
எஞ்சியுள்ள தூண்களின் எண்ணிக்கை	9,129	25,256
அலகு விலை (ரூபா)	2,060	2,060
	-----	-----
எஞ்சிய தூண்களின் பெறுமதி (ரூபா)	18,805,740	52,027,360
	=====	=====

கொள்வனவு செய்யப்பட்ட கம்பங்களில் 2012 மற்றும் 2013 ஆம் ஆண்டுகளில் நிர்மாணத்திற்கு உபயோகிக்கப்பட்டவை முறையே 59% மற்றும் 33.7% மட்டுமே.

5.4.3.2.3 மின்சார வேலி நிர்மாணிப்பதற்கு ஒதுக்கப்பட்ட நிதியில் 57% மின்சார வேலி உபகரணங்களுக்காகவும் 27% சக்தி குடிகளை அமைக்கவும், மிகுதி 16% நிதி மின்சார வேலி பாதையை வெளியாக்குவதற்கும் மற்றும் மின்சார வேலி அமைக்கவும் செலவிடப்பட்டிருந்தது. மின்சார வேலி நிர்மாணிப்பதற்கு வருடாந்தம் ஒதுக்கப்படும் நிதியில் நிர்மாணிப்பதற்கு பிரேரிக்கப்பட்ட மின்சார வேலியின் நீளத்திற்கமைய தேவையான மின்சார வேலிக்கம்பங்கள், மின்சார உபகரணங்கள் உள்ளிட்ட மின்சார வேலி நிர்மாணிக்கத் தேவையான உபகரணங்களை ஒரு தடவையில் வனஜீவராசிகள் பாதுகாப்புத் திணைக்களத்தினால் கொள்வனவு செய்து நிர்மாணிப்பதற்கு பிரேரிக்கப்பட்ட வனஜீவராசிகள் வலய காரியாலயத்திற்கு அனுப்பப்படும்.

5.4.3.2.4 கணக்காய்வு பரிசோதனைக்கு உட்படுத்தப்பட்ட தெற்கு உதவிப் பணிப்பாளர் காரியாலயத்திற்குக் கிடைக்கப் பெற்றிருந்த வேலிக் கம்பங்களின் எண்ணிக்கை மற்றும் அக்காரியாலயத்தினால் வழங்கப்பட்ட வேலிக் கம்பங்களின் எண்ணிக்கை என்பன அட்டவணை 13 இல் காட்டப்பட்டுள்ளது.

அட்டவணை இல 13 - தெற்கு உதவி பணிப்பாளர் அலுவலகத்திற்கு கிடைத்திருந்த வேலிக் கம்பங்கள் மற்றும் வழங்கிய எண்ணிக்கை

	2012	2013	2014.06.23 ஆந் திகதியில் உள்ளபடியாக
	-----	-----	-----
வருடத்தின் ஆரம்பத்தில் கணிப்பிடப்பட்டிருக்க நிலவிய மீதி வில்லை.		4,624	1,076
பெறுவனவுகள்	5,441	2,077	4,787
	-----	-----	-----
மொத்த பெறுவனவுகள்	5,441	6,701	5,863
விநியோகம்			

ஊவா வலயம்	715	1,805	167
தெற்கு வலயம்	102	3,820	1,120
எஞ்சிய இருப்பு			
	-----	-----	-----
	4,624	1,076	4,576
	=====	=====	=====

5.4.3.3 மின்சார வேலி நிர்மாணிக்கும் காணிகள் சிவில் பாதுகாப்புத் திணைக்களத்திடம் ஒப்படைத்தல்

5.4.3.3.1 காட்டு யானைகளால் ஏற்படும் சேதங்களை குறைப்பதற்காக நிர்மாணிக்கப்படும் மின்சார வேலிகளை பாராமரித்தல் என்பதால் கமநல சேவைகள் மற்றும் வனசீவராசிகள் அமைச்சரால் சமர்ப்பிக்கப்பட்ட 45/2011 ஆம் இலக்க 2011 திசெம்பர் 08 ஆந் திகதிய அமைச்சரவை பிரமாணக்குறிப்பின் பிரகாரம் (பின்னிணைப்பு 03) யானை மற்றும் மனதர்களுக்கிடையேயான பிரச்சினைகளை குறைக்கும் நோக்கில் நிர்மாணிக்கப்படும் மின்சார வேலிகளை பாராமரிப்பதற்கு தேவையான 260 அமைய ஊழியர்களை பெற்றுக்கொள்வதற்கும், அவர்களுக்கு சம்பளம் செலுத்துவதற்கு வருடொன்றிற்கு 41 மில்லியன் படியான நிதியேற்பாடுகளை மேற்கொள்வதற்காக அமைச்சரவையின் அங்கீகாரம் கோரப்பட்டிருந்தது. அந்த பிரமாணக் குறிப்பிற்குரிய அங்கீகாரம் அமப/11/2299/549/031 ஆம் இலக்க மற்றும் 2012 சனவரி 06 ஆந் திகதிய தீர்மானங்கள் பின்வருமாறு பெற்றுக்கொள்ளப்பட்டிருந்தது. (பின்னிணைப்பு 04).

- (i) அமைச்சரினால் குறித்த பிரதேசத்தில் உள்ள விவசாய அமைப்புகள் மற்றும் “கம் மித்துரன்” போன்ற பிரதேச சமூக அடிப்படை அமைப்புகளில் அங்கத்தவர்களின் சேவையை பெற்றுக்கொள்ளும் இயலுமை தொடர்பில் தேடிப் பார்த்தல் வேண்டும், மற்றும்
- (ii) மேற்படி பணி தோல்வியடைந்தால் குறித்த பிரதேசங்களில் காணப்படும் சிவில் பாதுகாப்பு பிரிவுகளின் அங்கத்தவர்களை ஈடுபடுத்துவதற்கான இயலுமை தொடர்பில் அமைச்சின் செயலாளருடன் கலந்துரையாடல்.

5.4.3.3.2 அந்த தீர்மானத்தின் பிரகாரம் வனசீவராசிகள் பாதுகாப்பு பணிப்பாளர் நாயகத்தின் வசீ16/02/02/172-A ஆம் இலக்க மற்றும் 2012 யூன் 06 ஆந் திகதிய கடிதத்தின் பிரகாரம் மின்சார வேலிகளை பாராமரிப்பதற்காக சிவில் பாதுகாப்பு வீரர்களுக்கு சேவையை பெற்றுக்கொள்வதற்காக சிவில் பாதுகாப்பு திணைக்களத்தின் பணிப்பாளர் நாயகத்திடம் கோரிக்கை விடுக்கப்பட்டிருந்தது. (பின்னிணைப்பு 05)

- 5.4.3.3.3 2012 ஓக்டோபர் 19 ஆந் திகதி ஹம்பாந்தோட்டையில் இடம்பெற்ற விசேட மாவட்ட இணைப்புக் குழுக் கூட்டத்தின் போது சனாதிபதியால் வழங்கப்பட்ட அறிவுரைகளின் பிரகாரம் “நாட்டின் வனசீவராசிகள் மற்றும் வனப் பாதுகாப்பு வலயங்களுக்குரிய அனைத்து மின்சார வேலிகளையும் நிர்மாணித்தல், பாதுகாத்தல் மற்றும் பராமரித்தல் ஆகிய உரிய முறையில் மற்றும் உரிய மேற்பார்வையின் கீழ் சிவில் பாதுகாப்பு திணைக்களத்திற்கு கையளிப்பதற்கு” ஆலோசனை வழங்கப்பட்டிருந்தது. (பின்னிணைப்பு 06)
- 5.4.3.3.4 அதன் பிரகாரம் வசீ16/02/02/17 ஆம் இலக்க மற்றும் 2012 நவம்பர் மாதம் திகதியன்று வன சீவராசிகள் பாதுகாப்பு நாயகத்தினால் உரிய மாவட்டத்தின் மாவட்ட செயலாளருக்கு அனுப்பப்பட்டிருந்த கடிதத்தின் மூலம் கஜ மித்தூரோ நிகழ்ச்சித்திட்டம் மற்றும் தேசத்திற்கு மகுடம் நிகழ்ச்சித்திட்டத்தின் கீழ் பல்வேறு செயற்திட்டங்களுடாக நிர்மாணிப்பதற்கு நிமித்தமாகவுள்ள மின்சார வேலிகள் சிவில் பாதுகாப்பு திணைக்களத்திற்கு கையளிப்பதற்கு நடவடிக்கை எடுக்குமாறும், கேள்விகளை கையளித்துள்ள மின்சார வேலிகள் 2012 ஆம் ஆண்டினுள் நிறைவு செய்யப்படாவிடின் 2013 ஆம் ஆண்டினுள் சிவில் பாதுகாப்பு திணைக்களத்திற்கு அந்த பணியை கையளிப்பதற்கு நடவடிக்கை எடுக்குமாறு குறிப்பிடப்பட்டிருந்தது. (பின்னிணைப்பு 07)
- 5.4.3.3.5 2013 மற்றும் 2014 ஆம் ஆண்டுகளில் 1227 கிலோமீற்றர் நீளமான 60 மின்சார வேலி நிர்மாணிப்புகள் சிவில் பாதுகாப்பு திணைக்களத்திடம் ஒப்படைக்கப்பட்டிருந்தபோதும் அதற்காக ரூபா 103.67 மில்லியன் நிதி வழங்கப்பட்டிருந்தது. சிவில் பாதுகாப்புத் திணைக்களத்தினால் 2014 நவம்பர் 30 ஆந் திகதி தயாரிக்கப்பட்டிருந்த முன்னேற்ற அறிக்கையின்படி அப்போது 341 கிலோமீற்றர் நீளமான 18 மின்சார வேலி நிர்மாணிப்பு முடிவுறுத்தப்பட்டிருந்தது.
- 5.4.3.3.6 மின்சார வேலி 01 கிலோமீற்றர் நிர்மாணிப்பதற்கு செலவிடப்படும் பொருட்கள் தொடர்பான பொது மதிப்பீடொன்றை அடிப்படையாகக் கொண்டு புதிதாக நிர்மாணிப்பதற்கு பராமரிக்கப்பட்ட முழு மின்சார வேலி கிலோமீற்றர் எண்ணிக்கைக்கு வேலிக் கம்பங்கள் மின்சார உபகரணங்கள் மற்றும் ஏனைய உபகரணங்கள் கொள்வனவு நடவடிக்கை இடம்பெற்றிருந்தது.
- 5.4.3.3.7 வேலிப் பாதையை வெலியாக்குதல் வேலி நிர்மாணித்தல் சக்தி குடில் அமைத்தல் போன்ற மொத்த தெரிவு அடிப்படையில் தயாரிக்கப்பட்டிருந்த மதிப்பீட்டில் நேரான வலு பாவனையில் 15 சதவீதத்தை குறைத்து அதற்கு 10 சதவீத நிகழ்த்தக்க செலவு மற்றும் 05 சதவீத நிர்வாக செலவையும் சேர்த்து

அந்த தொகையை ஒதுக்கீடாக சிவில் பாதுகாப்பு திணைக்களம் வழங்கியிருந்த போதும், அந்தத் திணைக்களத்தினால் நிர்மாணம் முடிவுறுத்தப்பட்டிருந்த வேலிகள் உண்மையில் செலவிடப்பட்டிருந்த தொகை மதிப்பீட்டை விடவும் மிகவும் குறைந்த தொகையாக சிவில் பாதுகாப்பு திணைக்களத்தின் அறிக்கையின் படி தெளிவாகின்றது.

5.4.3.3.8 அதற்கமைய சிவில் பாதுகாப்பு திணைக்களத்தினூடாக 2014 ஆம் ஆண்டிறுதியில் நிர்மாணம் முடிவுற்ற 05 மின்சார வேலிகளுக்குரிய 80.5 கிலோமீற்றருக்கான முழு மதிப்பீட்டுத் தொகை ரூபா 8,824,470 அது உள்ளதோடு நிர்மாணத்தை முழுமையாக முடிவுறுத்த சிவில் பாதுகாப்பு திணைக்களம் ரூபா 1,885,033 மட்டுமே செலவிடப்பட்டிருந்தது. இதற்கமைய மேலதிக மதிப்பீடு ரூபா 6,849,437 ஆனதுடன் அது உண்மையான செலவிக்கிடையான வேறுபாடு 75 சதவீதமாகும்.

அட்டவணை இல 14 - சிவில் பாதுகாப்பு திணைக்களம் மின்சார வேலியை நிர்மாணிப்பதற்காக மேற்கொண்ட செலவினம்.

மின்சார வேலியின் பெயர்	கி.மீ அளவு	மதிப்பிடப் பட்ட நிர்மாணக் கிரயம்	நிர்மாணங்களை நிறைவு செய்வதற்காக சிவில் பாதுகாப்புத் திணைக்களத்திற்கு ஏற்பட்ட செலவினம்	சேமிப்பு	சேமிப்பின் சதவீதம்
தம்மின்ன - கந்தேகம	13	1,340,459	35,840	1,304,619	97
பாசியாவ	-	2,916,267	416,963	2,499,304	86
பலுவத்தன					
ஹசருஸ்கொட்டுவ	20	2,863,276	938,873	1,924,403	67
ஹுணுவிலகம	-	530,465	321,070	209,395	40
போகொட					
அபயபுர	-	974,003	172,387	551,716	57
கொன்வடுவான					
மொத்தம்	80.5	8,624,470	1,885,033	6,489,437	75

5.4.3.3.9 நிர்மாணத்திற்கும் பிரேரிக்கப்பட்ட சில மின்சார வேலிப் பாதைகளின் மூலம் சரியான முறையில் அறிந்து கொள்வது மதிப்பிடப்பட்டு அதனடிப்படையில் நிதி விடுவிக்கப்பட்டிருந்ததோடு இதில் 60 கிலோமீற்றர் நீளமான 03 மின்சார வேலிகள் முழுமையாக முடிவுறுத்தப்பட்டபோதும் அவற்றின் மொத்த தூரம் 43.1 கிலோமீற்றர் மட்டுப்பட்டிருந்தது.

அட்டவணை இல 15 - மின்சார வேலிகளை நிர்மாணிப்பதற்காக மதிப்பிடப்பட்ட நீளம் உள்ளபடியாக பூர்த்தி செய்யப்பட்ட அளவு மற்றும் கிரயம்

வேலிப் பாதை	மதிப்பிடப்பட்ட நீளம்	வழங்கிய திகதி	பூர்த்தி செய்யப்பட்ட வேலி		நீளம் வேறுபடும் சதவீதம்
			நீளம்	கிரயம்	
	கி.மீ	ரூபா			
திவுல்கஸ்வெவ - சீனிபுர	10	1,004,324	05.6	366,665	44%
நாமல்வத்த கல்யாணபுர கட்டம் - 1	30	3,952,856	26.5	2,000,624	11.7%
மத்தலகம	20	2,649,558	11.0	1,209,429	45%
	60	7,606,738	43.1	3,756,429	

5.4.3.3.10 மின்சார வேலி நிர்மானிக்கையில் நிறைவேற்றப்பட வேண்டிய முன்னனி காரணிகளான சமூக உடன்பாட்டைப் பெற்றுக் கொள்ளல் மற்றும் குறித்த நிலம் தெளிபடுத்தத் தேவையின்றி மின்சார வேலி நிர்மாணிக்கும் பணி சிவில் பாதுகாப்புத் திணைக்களத்திடம் ஒப்படைக்கப்பட்ட காரணத்தால் ஏற்பட்டுள்ள சிக்கல் நிலைமைகளினால் 2019 ஓகஸ்ட் 31 ஆம் திகதி வரையில் கீழ் காணும் வகையில் 11 மின்சார வேலிகளை நிர்மாணித்தல் முடிவுறுத்த முடியாதிருந்தது.

- 1 வதினகல - கரபன
- 2 கொனகெட்டியாவ - தேவாலமங்கட
- 3 கொஹலங்கல - கரம்பெவ
- 4 ஹூலங்மாலபய வடக்கு

- 5 கிகினியாவ
- 6 வலதம்பாபுர - மஹவத்த
- 7 மஹவத்த - வெலிபிட்டிய
- 8 வெலிபிட்டிய - கட்டம்பேரி
- 9 ஹூல்மென்ன உரணிய (மோதரபெலெஸ்ஸ)
- 10 சந்தலெகம - இலுக்பெலஸ்ஸ - கஹநெடுவ
- 11 அலுதகங்ஆர - உனாதவெவ

5.4.3.3.11 2014 திசெம்பர் 16 ஆந் திகதி இரு தரப்பினரிடையே இடம்பெற்ற கலந்துரையாடலினை அடிப்படையாக கொண்டு 2015 ஆம் ஆண்டு முதல் மின்சார வேலிகளை நிர்மாணிக்கும் பணிகள் மீண்டும் வனசீவராசிகள் பாதுகாப்பு திணைக்களத்தின் கீழ் கையேற்கப்பட்டிருந்ததுடன், மின்சார வேலிகளை பராமரித்தல் மற்றும் பாதுகாத்தல் ஆகியன தொடர்ந்தும் சிவில் பாதுகாப்பு திணைக்களத்தினால் மேற்கொள்ளப்படும்.

5.4.3.4 **மின்சார வேலி அமைத்தல் மற்றும் உபகரணங்களை கொள்வனவு செய்தலை கண்காணித்தல்**

5.4.3.4.1 வனஜீவராசிகள் பாதுகாப்புத் திணைக்களத்தின் யானைகள் பேனும் பிரிவினால் மின்சார வேலி உபகரணங்களைக் கொள்வனவு செய்தல் மற்றும் மின்சார வேலிகளை நிர்மாணிக்கும் நடவடிக்கைகளை செயற்படுத்த ஒழுங்குமுறை செய்ததோடு வனஜீவராசிகள் வலய காரியாலயத்தினால் மேற்கொள்ளப்படும் மின்சார வேலி நிர்மாணித்தல் தொடர்பான மாதாந்த மும்மாத முன்னேற்ற அறிக்கைகளை வலய காரியாலயங்களிலிருந்து பெற்று அவற்றை மீளாய்வு செய்து நிர்மானப் பணிகளை துரிதப்படுத்த தேவையான நடவடிக்கைகளை எடுத்தல் வேண்டும்

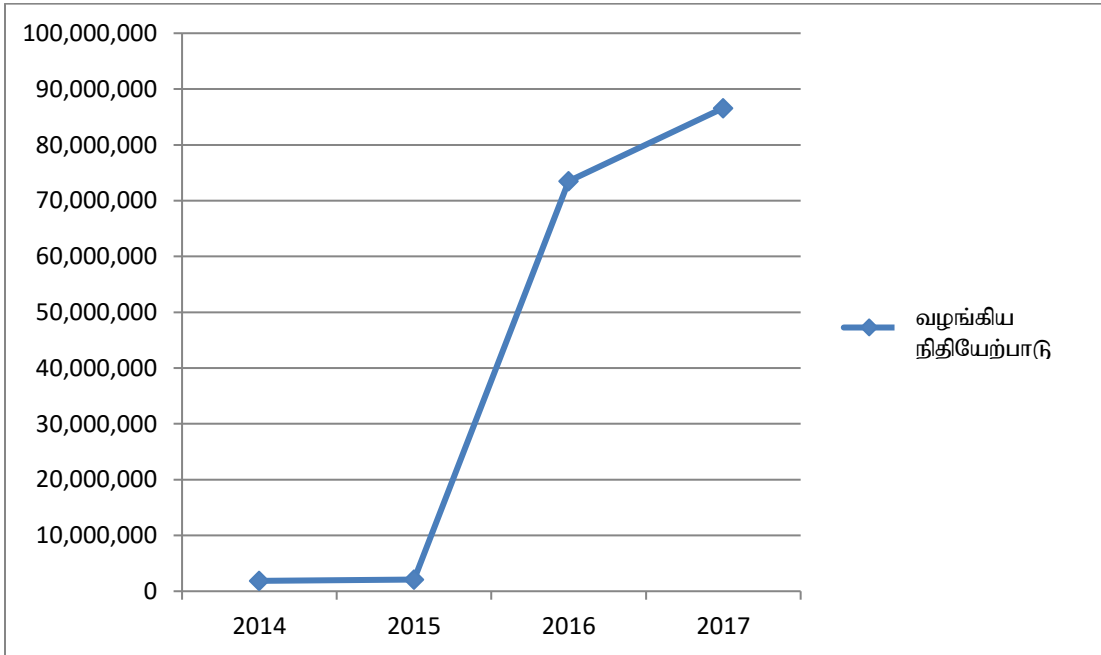
5.4.3.4.2 மேலும் சிவில் பாதுகாப்பு திணைக்களம் மற்றும் பிரதேச செயலாளர்களுக்கு நிர்மாணத்திற்காக வழங்கப்பட்டிருந்த மின்சார வேலி நிர்மானப் பணி மேற்பார்வை மற்றும் தொடர் நடவடிக்கை செயற்பாடுகளும் வனஜீவராசிகள் பாதுகாப்புத் திணைக்களத்தினால் மேற்கொள்ளப்பட வேண்டியதுடன், மின்சார வேலி நிர்மானங்களை துரிதப்படுத்த தேவையான நடவடிக்கைகள் எடுக்கப்பட வேண்டும். சிவில் பாதுகாப்பு திணைக்களத்தின் உத்தியோகத்தரை நியமித்து அவர் சிவில் பாதுகாப்பு திணைக்களத்தில் இணைக்கப்பட்டுள்ளார்.

5.4.3.5 மின்சார வேலி பராமரிப்பு செலவு

5.4.3.5.1 மின்சார வேலி பராமரிப்பு 2013 ஆம் ஆண்டு தொடக்கம் சிவில் பாதுகாப்பு திணைக்களத்திடம் ஒப்படைக்கப்பட்டிருந்த போதும், அதற்காக 2014 ஆம் ஆண்டிலிருந்து பின்வருமாறு செலவிடப்பட்டிருந்தது.

அட்டவணை இல 16 - மின்சார வேலியின் பராமரிப்பிற்காக சிவில் பாதுகாப்பு திணைக்களத்திற்கு வழங்கிய நிதி 2014 - 2017

ஆண்டு	வழங்கிய நிதியேற்பாடு
2014	1,860,000
2015	2,058,000
2016	73,511,250
2017	86,596,000

உரு 05 - மின்சார வேலியின் பராமரிப்பிற்காக சிவில் பாதுகாப்புத் திணைக்களத்திற்கு வழங்கிய நிதி

மின்சார வேலி பராமரிப்பிற்காக செலவிடப்பட்ட மேற்கூறிய தொகைகளை முழுமையான நிதி ஒதுக்கீடு சிவில் பாதுகாப்பு திணைக்களத்தில் வழங்கப்பட்டிருந்தது. 2014 ஆம் ஆண்டில் ரூபா 1.8 மில்லியனாக இருந்த மின்சார வேலி பராமரிப்பு செலவு 2017 ஆம் ஆண்டில் ரூபா 86.5 மில்லியன் வரையில் அதிகரித்துள்ள போதும் இது 2014 ஆண்டுடன் ஒப்பிடுகையில் 4705% அதிகரிப்பாகும்.

5.4.3.5.2 2018 சனவரி 31 ஆந் திகதி வரையில் சிவில் பாதுகாப்பு திணைக்களத்திடம் 4,366 கிலோமீற்றர் நீளமான 259 மின்சார வேலிகள் பராமரிப்பிற்காக ஒப்படைக்கப்பட்டிருந்தன.

5.4.3.5.3 மின்சார வேலிகளை உயிர்ப்புடன் செயற்படுத்துவதற்காக தினந்தோறும் மின்சார வேலிகளைப் பரிசோதனை செய்ய வேண்டியுள்ளதுடன் மரங்கள் முறிந்து விழுதல், அல்லது மின்கழிவு ஏற்படுமாயின் அவற்றை தினந்தோறும் இற்றைப்படுத்த வேண்டும் அவ்வாறு இல்லாவிடின் அந்த இடங்களில் காட்டு யானைகள் பிரவேசித்தல் மற்றும் மின்சார வேலி முழுமையாக சேதமடைதல் இடம்பெறக் கூடும். மின்சார வேலி பராமரிப்பதற்காக வருடத்திற்கு ரூபா 86 மில்லியன் வரையில் சிவில் பாதுகாப்பு திணைக்களத்தினூடாக செலவிடப்பட்டாலும் தினந்தோறும் இந்தச் செயல்கள் நிறைவேற்றப்படுகின்றன என்பது தொடர்பாக வனஜீவராசிகள் பாதுகாப்பு திணைக்களம் தொடர் நடவடிக்கை மேற்கொள்ள வேண்டும்

உரு 09 - நிர்மாணிக்கப்பட்ட மின்சார வேலியொன்று யானைகளால் சேதமாக்கப்படும் சந்தர்ப்பமொன்று

5.4.3.5.4 மின்சார வேலி மேற்பார்வை தொடர்பான தீர்மானிக்கப்பட்ட நடைமுறையொன்று அறிமுகப்படுத்தப்படல் மற்றும் சிவில் பாதுகாப்பு உத்தியோகத்தர்களின் கடமை நேரம், நாளாந்த கடமை மேற்பார்வை, இரவு காலை கடமை மற்றும் பராமரிப்பு உபகரணங்கள் பெற்றுக் கொடுக்கும் நடைமுறை தொடர்பாக சிவில் பாதுகாப்பாளர்கள் மற்றும் வனஜீவராசிகள் பாதுகாப்பு உத்தியோகத்தர்களுக்கிடையில் உடன்படிக்கை மேற்கொண்டு கடமைரீதியான சிக்கல்களைக் குறைத்து மின்சார வேலி பராமரிப்பு மற்றும் பாதுகாப்பை மகிழ்ச்சிகரமான முறையில் செய்ய வேண்டும்.

5.4.4 தனியார் மின்சார வேலிகள் அமைத்தல்

வனஜீவராசிகள் பாதுகாப்பு திணைக்களத்தினால் மின்சார வேலிகள் நிர்மாணிக்கப்படாத சில பிரதேசங்களில் தமது பயிர் நிலங்களைப் பாதுகாப்பதற்காக அப்பயிர் நிலங்களைச் சுற்றி சொந்த மின்சார வேலி நிர்மாணிக்கப்படுவதோடு அவற்றிற்காக பல்வேறு ஆதாரங்களிலிருந்து மின்சாரத்தைப் பெற்றுக் கொள்ளுவதும் அவதானிக்கப்பட்டுள்ளது.

5.4.5 காட்டு யானை இடம்பெறும் பிரதேசம் (யானைகள் மாறுமிடம்)

5.4.5.1 காட்டு யானைகளானது சுதந்திரமாகத் திரியும் விலங்காவதோடு அவற்றிற்கு மரபுவழியாக பழக்கப்பட்ட வழியிலேயே பயணம் செய்யும் பல்வேறு அபிவிருத்தி நடவடிக்கைக்காக காட்டு யானைகளின் நிலத்தை வெளியாக்கி உள்ள போதும் அவற்றின் நடமாட்ட நிலத்தைக் காட்டு யானைகள் கைவிடவில்லை அதனால் மனிதரினால் யானைகளின் வழிப் பாதையை தடைசெய்ய நடவடிக்கை செய்யப்பட்ட போதும் அவை அந்த வழியிலேயே பயணம் செய்கின்றன. அவ்வாறு இல்லாவிடில் வேறு பாதையைத் தேடி யானைகள் பயணம் செய்வதனால் யானைகள் கிராமத்தினுள் பிரவேசிப்பது இடம்பெறுகின்றது. இவ்வாறு யானை வழித்தடம் தடையாகும் வகையிலான மனித நடவடிக்கைகளால் மனித யானை மோதல் ஏற்படுவதற்கு காரணமாகின்றது.

உரு 10 - யானைகள் மாறும் இடத்தினை தடுக்கும் வகையில்
நிர்மாணிக்கப்பட்ட பாதையினூடாக யானைகள் மாறும் சந்தர்ப்பமொன்று

5.4.5.2 இந்த நிலைமைக் குறைப்பதற்காக காட்டு யானைகள் அடம்பெறுவதற்காக பிரவேசிக்கும் பிரதேசங்களை (யானை வழித்தடம்) அறிந்து அவற்றைப் பாதுகாப்பதற்காக முறையில் நடவடிக்கை எடுத்தல் வனஜீவராசிகள் பாதுகாப்புத் திணைக்களத்தின் கடமையாகும். காட்டு யானைகள் பேணும் வலய மற்றும் விசேட பாதுகாப்பு வலய என்பவற்றுக்கிடையில் வலய பிரதேசங்களை அமைப்பதன் மூலம் காட்டு யானைகளுக்குத் தேவையான நிலப் பரப்பை குறிப்பிடத்தக்களவு அதிகரிக்கக் கூடியதாக உள்ளதோடு 2016 ஆம் ஆண்டில் ரூபா 727,028 நிதி யானை வழித்தட தடைகளை அகற்றுவதற்குச் செலவிடப்பட்டிருந்தது. 2004 ஜூன் 01 ஆம் திகதி 1343/10 ஆம் இலக்க வர்த்தமானியினூடாக (பின்னிணைப்பு 06) கவுடூல்ல, மிக்கேரியா மற்றும் ஆனையிறவு (Elephantpass) போன்ற இடங்கள் மட்டும் பிரதேசங்களாக அறியப்பட்டு வர்த்தமானியில் வெளியிடப்பட்டிருந்தது. மேலும் வனப் பிரதேசங்களை மனித நடவடிக்கைகளின்றி அமைப்பதனால் காட்டு யானைகளுக்குச் சுதந்திரமாக இடம்பெயருவதற்கு இடமளிக்க பொருத்தமான 16 இடம்பெயரும் பிரதேசங்கள் 2015 மே மாதம் இடம்பெற்ற காட்டு யானை – மனித மோதல் முகாமைத்துவத்திற்கான செயற்றிட்ட பிரேரணைகளினூடாக அறியப்பட்டிருந்தது அவ்வாறு அறியப்பட்டும் இதுவரை வர்த்தமானியில் பிரசுரிக்கப்படாத 16 எனப் பிரவேசங்கள் கீழே காட்டப்பட்டுள்ளன.

- 1 கொஹொலங்கல - புன்தல மற்றும் மத்தள
- 2 உணாதுவெவ - மத்தள தொடக்கம் லுணுகம்வெகர
- 3 கெடஹிரகந்த - லுணுகம்வெகர தொடக்கம் உடவளவை
4. தறய்யாசல - உடவளவை பூங்கா தொடக்கம் போனஹபட்டிய பாதுகாப்பகம்
5. புவக் படுவ - கல்லூயா தொடக்கம் மாதூறு ஓயா

6. உல்ஹிட்ய - மாதூறு ஓயா தொடக்கம் வஸ்கமுவு
7. ஹுங்கமால ஓயா - மாதூறு ஓயா தொடக்கம் பள்ளத்தாக்கு
8. மகாவெவ - மாதூறு ஓயா தொடக்கம் பள்ளத்தாக்கு
9. ரதனல்ல - விக்டோரியா ரத்தெனிகல, ரன்டம்பே தொடக்கம் நக்கிள்ஸ்
10. திகம்பதாவ - சிகிரியா தொடக்கம் ரிடிசல மற்றும் கஹல்ல பல்லேகல
11. பஹேகனுவ - கலாவெவ தொடக்கம் நாச்சதுவ
12. நாச்சதுவ தொடக்கம் மஹகணதராவ
13. நாச்சதுவ தொடக்கம் வில்பத்து
14. சூரியபுர - சோமாவதி தேசிய பூங்கா தொடக்கம் சுண்ணக்காடு பாதுகாப்பகம்
15. மடு வீதி - வில்பத்து தொடக்கம் அபய பூமி
16. புளியங்குளம் - வவுனிக்குளம் தொடக்கம் பதவிய

மேற்குறிப்பிடப்பட்ட யானை உலாவும் நுழைவுகளில் 09 வன பாதுகாப்பு திணைக்களத்திற்குரிய பூமிகளிலும், 03 நுழைவுகள் மஹாவலி அபிவிருத்தி அதிகாரசபைக்குரிய காணிகளிலும் அமைந்துள்ளன. (பின்னிணைப்பு – 07) 2016 ஆம் ஆண்டில் செலவிடப்பட்ட ரூபா 727,028 ஐ தவிர வேறு எந்த நிதியும் யானை வழித்தட தடைகளை அகற்ற செலவிடப்பட்டிருக்கவில்லை.

5.4.6 காட்டு யானைகளை விரட்டல் அமைப்பு, செயற்படுத்தல் மற்றும் பின்தொடர் நடவடிக்கைகளை மேற்கொள்ளல்

5.4.6.1 வழமையான வாழிவிடங்கள் அற்றுபோவதோடு உணவுத் தேவையைப் பூர்த்தி செய்வதற்கான யானைகள் பயிர் நிலங்களுக்கும் கிராமங்களுக்குள்ளும் நுழைவதால் அவற்றை விரட்டுவதற்கு திணைக்களத்தினால் நிதி ஒதுக்கப்பட்டிருந்தது. 05 வருடத்தினுள் யானை வெடிகள் கொள்வனவு செய்வதற்கும் யானைகளை விரட்டவும் கீழே காட்டப்பட்டுள்ளவாறு செலவிடப்பட்டிருந்தது.

அட்டவணை 17 - யானைகளை அப்புறப்படுத்துவதற்காக செலவிடப்பட்ட செலவினம் 2013-2017

ஆண்டு	பாரியளவான அதிர்வு வேட்டு		சிறிய அதிர்வு வேட்டு		சமிக்ஞை வெடி		கூட்டுமொத்தம்	
	அளவு	செலவினம்	அளவு	செலவினம்	அளவு	செலவினம்	அளவு	செலவினம்
	அலகு	ரூபா	அலகு	ரூபா	அலகு	ரூபா	அலகு	ரூபா
2013	260,000	22,459,500	132,000	8,499,400	163,000	17,444,700	555,000	48,403,600
2014	284,500	27,055,840	150,000	10,451,000	182,500	20,824,720	617,000	58,331,560
2015	360,000	36,652,710	150,000	11,242,500	225,000	27,972,132	735,000	75,867,342
2016	375,500	41,377,802	156,500	13,442,618	234,750	31,796,083	766,750	86,616,504
2017	360,000	27,609,194	150,000	10,023,200	225,000	31,628,772	735,000	69,261,166
மொத்தம்	1,640,000	155,155,046	738,500	53,658,718	1,030,250	129,666,407	3,408,750	338,480,172

அட்டவணை 18 - தொல்லை கொடுக்கும் காட்டு யானைகளை அகற்றுதல் மற்றும் அதற்காக மேற்கொள்ளப்பட்ட செலவினம் 2012-2016

ஆண்டு	தொல்லை தரும் காட்டு யானைகளை பிடித்தல் மற்றும் அகற்றுதல்		ஒரு சந்தர்ப்பத்திற்கான செலவினம்
	அளவு	செலவினம்	
		ரூபா	
2012	16	6,225,734	389,108
2013	13	2,211,363	170,105
2014	11	3,047,334	277,030
2015	11	1,913,665	173,970
2016	16	4,458,233	278,640
	67	17,856,329	1,288,853

2016 ஆம் ஆண்டில் யானைகளை விரட்டவும் யானை வெடிகளை கொள்வனவு செய்யவும் செலவிடப்பட்ட தொகை முறையே ரூபா 4,458,233 மற்றும் ரூபா 86,696,931 ஆகும். அதற்கமைய முந்தைய வருடத்துடன் ஒப்பிடுகையில் 2016 ஆம் ஆண்டில் யானைகளை விரட்டும் செலவு 2013 ஆம் ஆண்டுடன் ஒப்பிடுகையில் 133 சதவீதத்தினாலும் யானை வெடி கொள்வனவு செலவு 14 சதவீதத்தினாலும் அதிகரித்துச் சென்றுள்ளது.

5.4.6.2 2012 ஆம் ஆண்டிலிருந்து மின்சார வேலி நிர்மாணிப்பதற்கு செலவிடப்பட்டதெனக் படிப்படியாக அதிகரித்துச் சென்றுள்ளதோடு யானைகளை விரட்டும் செலவும் படிப்படியாக அதிகரித்துள்ளது.

அட்டவணை 19 - மின்சார வேலிகளை நிர்மாணித்தல் மற்றும் யானைகளை விரட்டும் செலவினம் 2012-2016

ஆண்டு	மின்சார வேலிகளை	யானைகளை
	நிர்மாணிக்கும்	விரட்டுதல்
	செலவினம்	
	ரூபா	
	-----	-----
2012	177,660,693	49,689,759
2013	209,232,518	50,614,963
2014	195,340,000	61,378,894
2015	275,819,926	77,781,007
2016	239,502,262	91,074,737

5.4.7 ஹொரவபொத்தான யானைகள் தடுத்து வைக்கும் மத்திய நிலையம்

அபாயகரமான யானைகளைத் தடுத்து வைக்க ஹொரவபொத்தான பிரதேசத்தில் 2500 ஏக்கர் நிலப் பரப்பில் யானைகளைத் தடுத்து வைக்கும் நிலையம் ஒன்று அமைக்கப்பட்டுள்ளது.

5.4.8 உயிர்ப்புள்ள வேலி நிர்மாணித்தல்

உயிர்ப்பான வேலிகளாக பனை, சணல், போகன்வில்லா மற்றும் எலுமிச்சை போன்ற தரை தடுப்புகளை அமைக்க பிரேரிக்கப்பட்டுள்ளது. பனை வேலி அமைத்தலினை பரீட்சித்துப் பார்க்கும் பொருட்டு உடவளவை தேசிய பூங்கா சார்ந்து இதை நடைமுறைப்படுத்த முயற்சித்த போதும், பனை விதைகள் விளையாமை மற்றும் விறு சான்றுகளுக்கு விலங்களால் சேதமேற்படல் காரணமாக இந்த செயற்றிட்டம் வெற்றிபெறவில்லை சணல் வேலி நிர்மாணித்தல் புத்தளம் மாவட்டத்தில் ஆரம்பிக்கப்பட்ட போதும், முள்ளம்பன்றி போன்ற விலங்களில் சிறு பயிர்களை சேதமாக்கப்பட்டிருந்தன.

உரு 11 - உயிர்ப்புள்ள வேலியொன்று

5.4.9 ஒருங்கிணைப்புக் குழுக்களைத் தாபித்தல்

மனித யானை மோதல்களைக் குறைப்பதற்குத் தேவையான காட்டு யானைகள் இடம்பெயரும் எனப் பிரவேசம் மற்றும் உணர்வுள்ள பிரதேசங்களில் வாழும் மக்களுக்கு மாற்று இடம் மற்றும் வழிகளை அறிந்து கொள்ளல், மின்சார வேலி நிர்மாணிக்கும் பாதையை அறிந்து கொள்ளல் மற்றும் காணப்படும் சிக்கல்களை தீர்த்தல், மின்சார வேலி பராமரிப்புக்குத் தேவையான உதவிகளையும் தொடர் நடவடிக்கையெடுக்க பிரதேச, மாவட்ட மற்றும் தேசிய மட்டத்தில் ஒருங்கிணைப்புக் குழு தாபிப்பதற்கு “இலங்கையில் காட்டு யானை மற்றும் மனித மோதல் முகாமைத்துவப்படுத்துவதற்காக செயற்திட்ட அறிக்கை - 2015” ஊடாக அறிப்பப்பட்டுள்ளது. (பின்னிணைப்பு)

5.4.9.1 பிரதேச ஒருங்கிணைப்புக் குழு தாபித்தல்

பிரதேச குழு பிரதேச செயலாளரின் பங்களிப்புடன் தாபிக்கப்படுவதற்கு பிரேரிக்கப்பட்டுள்ளதோடு ஏனைய அங்கத்தவர்களாக பிரதேச சபைத் தலைவர் மாவட்ட என அதிகாரி பூங்கா பொறுப்பாளர் அல்லது வனஜீவராசி வனப் பாதுகாப்பதிகாரி, பொலிஸ் நிலைய பொறுப்பதிகாரி, சுற்றாடல் உத்தியோகத்தர் மகாவலிஅதிகாரி, கமநல வேலைகள்திணைக்களம் சிவில் பாதுகாப்பு படையணி, காணி உத்தியோகத்தர், கமநல சங்கங்களில் அங்கத்தவர்கள் மற்றும் சுற்றாடல் தனியார் நிறுவனம் பெயரிடப்பட்டுள்ளதோடு, பிரதேசக் குழுவை ஒருங்கிணைக்கும் பிரதேசத்திற்குப் பொறுப்பான வனஜீவராசிகள் உதவிப் பணிப்பாளர் அல்லது அவரால் பெயர் குறிப்பிடப்படும் உத்தியோகத்தரொழுருவர் நடவடிக்கை எடுக்க வேண்டும். இந்தப் பிரதேசக் குழுவைத் தனியாகத் தாபிப்பதற்கு நடவடிக்கை எடுக்கப்படாததோடு, தற்போது நடைமுறையிலுள்ள பிரதேச விவசாயக் குழுக்களின் மட்டத்தை நடாத்தும் நேரங்களில் நேரத்தை ஒதுக்கி அக்குழுக்களின் நடவடிக்கைகளை மேற்கொள்ளுவது அவதானிக்கப்பட்டது.

5.4.9.2 மாவட்ட ஒருங்கிணைப்பு குழு

மாவட்ட ஒருங்கிணைப்புக்குழு மாவட்ட செயலாளரின் தலைமையில் தாபிப்பதற்கு நடவடிக்கை எடுக்கப்படுவதோடு சகல தரப்பு நிறுவனங்களினதும் தலைவர்கள் அந்தக் குழுக்களில் அங்கத்துவம் வகிக்க வேண்டுமென அறியப்பட்டிருந்தது, பிரதேசக் குழுவினாடாக தீர்க்க முடியாத சிக்கலாயின் அவற்றை மாவட்ட குழுவிடம் சமர்ப்பித்து தீர்த்துக்கொள்வதோடு இந்த குழு வலய வனஜீவராசிகள் உதவிப் பணிப்பாளர்ளினால் ஒருங்கிணைக்கப்பட வேண்டுமென மாவட்ட ஒருங்கிணைப்புக் குழு தாபிக்கப்பட்டிருக்காததோடு, மாவட்ட விவசாய குழு கூடும்போது சேதத்தை ஒதுக்கி இந்தக் காரியத்தை மேற்கொள்வது அவதானிக்கப்பட்டது.

5.4.9.3 தேசிய மட்டத்திலான ஒருங்கிணைப்பு குழு

தேசிய மட்டத்திலான குழு குறித்த அமைச்சினதும் திணைக்களத்தின் பிரதிநிதிகள் உள்ளிட்டதோடு, இதற்காக நீடித்திருக்கும் அபிவிருத்தி மற்றும் வனஜீவராசிகள் அமைச்சு, சுற்றாடல் அமைச்சு, பாதுகாப்பு அமைச்சு பொது நிர்வாக அமைச்சு, காணி மற்றும் காணி அபிவிருத்தி அமைச்சு மற்றும் குறித்த திணைக்களங்களாக வனஜீவராசிகள் பாதுகாப்பு திணைக்களத்துடன் ஏனைய நிறுவனங்களாக வனஜீவராசிகள் பாதுகாப்பு, வன பாதுகாப்பு, நிர்ப்பாசன, விவசாய, புகையிரத, சிவில்

பாதுகாப்பு திணைக்களத்துடன் ஏனைய நிறுவனங்களாக மகாவலி அதிகாரசபை, வீதி அபிவிருத்தி அதிகாரசபை அனர்த்த முகாமைத்துவ மத்திய நிலையம் போன்ற நிறுவனப் பிரதிநிதிகளின் அங்கத்துவத்துடன் ஆரம்பிக்கப்பட வேண்டியதுடன், தேசிய மட்ட குழு வனஜீவராசிகள் பணிப்பாளர் நாயகத்தினால் ஒருங்கிணைக்கப்பட வேண்டுமென அறிவுறுத்தப்பட்டிருந்தது. ஆயினும் இதுவரை இந்தத் தேசிய மட்டதிலான ஒருங்கிணைப்புக் குழுவைத் தாபிப்பதற்குத் தேவையான நடவடிக்கைகள் 2019 ஒக்டோபர் 31 ஆந் திகதி வரையிலும் மேற்கொள்ளப்பட்டிருந்தது.

5.4.10 வனஜீவராசிகள் பாதுகாப்புத் திணைக்களத்தின் பதவியணி

5.4.10.1 வனசீவராசிகள் பாதுகாப்புத் திணைக்களத்தின் 2017 திசம்பர் 20 ஆந் திகதியில் அங்கீகரிக்கப்பட்ட அலுவலர் படையணி 2,331 ஆன போதும் ஊழியர் வெற்றிடங்கள் 536 ஆக காணப்பட்டது. திணைக்களத்தின் நிர்வாக நடவடிக்கைகளை மேற்கொள்ள 57 பேர் உள்ளிட்ட முகாமைத்துவ பதவிகள் அங்கீகரிக்கப்பட்டிருந்த போதும், உண்மையில் இத்திணைக்களத்தில் தற்போது நடவடிக்கைகள் மேற்கொள்ளப்படுவது 23 பேர் ஆனதோடு தற்போது 34 வெற்றிடங்கள் நிலவுவதோடு அது 56மு ஆகும்.

அட்டவணை இலக்கம் 20 - அங்கீகரிக்கப்பட்ட மற்றும் உள்ளபடியான பதவியணியினர் - முகாமைத்துவ பதவிகள்

பதவி	அங்கீகரிக்கப்பட்டது	உள்ளபடியானது	வெற்றிடம்
1. பணிப்பாளர் நாயகம்	01	0	01
2. பணிப்பாளர் (இ.நி.சே)	02	0	02
3. பணிப்பாளர் (இ.ச.க.சே)	01	0	01
4. உதவிப்பணிப்பாளர் (இ.நி.சே)	02	0	02
5. உதவிப்பணிப்பாளர் (இ.க.சே)	30	05	25
6. கணக்காளர்	02	01	01
7. பொறியியலாளர்	02	01	01
8. மிருக வைத்தியர்	17	16	01
	-----	-----	-----
	57	23	34
	=====	=====	=====

5.4.10.2 பதவிகளுக்கு முழுநேர உத்தியோகத்தர்களின் சேவை தேவையாக உள்ளபோதும் அந்தப் பதவிகளுக்கு தற்போதுள்ள உத்தியோகத்தர்கள் தமது கடமைகளுக்கு மேலதிகமாக வெற்றிடமாகவுள்ள பதவிகளில் பதிற் கடமையாற்றுவது கீழே காட்டப்பட்டுள்ளவாறு இடம்பெறுவதை அறிய முடிகின்றது.

தற்காலிக பதவி

பணிப்பாளர் நாயகம் (பதிற் கடமை)

பணிப்பாளர் கண்காணிப்பு (கடமை நிறைவேற்றல்)

பிரதிப் பணிப்பாளர் (திட்டமிடல் மற்றும் தகவல் தொழில்நுட்பம்) கடமை நிறைவேற்றல் மற்றும் பிரதிப் பணிப்பாளர் (சட்ட அமுலாக்கம்) கடமை மேவுகை

பிரதிப் பணிப்பாளர் (யானைகள் பேணல்) கடமை நிறைவேற்றல்

நிரந்தர பதவி

பிரதிப் பணிப்பாளர் (சட்ட அமுலாக்கம்)

பிரதிப் பணிப்பாளர் (இயற்கை வள முகாமைத்துவம்)

உதவிப் பணிப்பாளர் (திட்டமிடல்)

உதவிப் பணிப்பாளர் (யானைகள் பேணல்)

இலங்கை விஞ்ஞான சேவையின் அங்கீகரிக்கப்பட்ட அலுவலகர் எண்ணிக்கை 33ஶ ஆன போதும், உண்மையான அலுவலக எண்ணிக்கை 05ஶ.ஶ ஆகும். அதற்கமைய இலங்கை விஞ்ஞான சேவையின் உத்தியோகத்தர்கள் 27 பேரினதும் ஏனைய சேவைகளின் உத்தியோகத்தர்கள் 06 பேரினதும் வெற்றிடங்கள் நிறுவனத்தினுள் நிலவுவது அவதானிக்கப்பட்டது.

6. அவதானிப்பு

6.1 காட்டு யானைகளைப் பேணல் மற்றும் முகாமைத்துவம் தொடர்பான தேசிய கொள்கைகளை நடைமுறைப்படுத்தல்

6.1.1 மனித யானை மோதலுக்குப் பரிகாரமாக காட்டு யானைகளால் பேணுவதற்கான அமைச்சரவையினால் இலங்கையில் காட்டு யானைகளைப் பேணல் மற்றும் முகாமைத்துவம் தொடர்பான தேசிய கொள்கைகளை நடைமுறைப்படுத்துவதற்கு திணைக்களத்திற்கு 2006 செப்டம்பர் 20 ஆந் திகதி அனுமதி வழங்கப்பட்டு கொள்கைக் கூற்று வெளியிடப்பட்டதெனினும், அதில் அறிமுகப்படுத்தப்பட்டுள்ள கீழ் காணும் கொள்கைகள் உள்ளடங்கலாக ஏனைய கொள்கைகளுக்கு வழிவகைகள் செய்யப்பட்டிருக்கவில்லை.

6.1.1.1 முகாமைத்துவ யானைகள் பாதுகாப்பகம் (ஆடுக) அமைத்தலின் கீழ் முன்னோடி செயற்திட்டமாக மத்தள முகாமைத்துவ யானைகள் பாதுகாப்பகம் 2011 ஆண்டிலிருந்து பெயரிட முயற்சி செய்யப்பட்ட போதும், 2019 யூலை மாதம் வரையிலும் முகாமைத்துவ யானைகள் பாதுகாப்பகமாக அறிவிக்க இயலாதிருந்தமை அவதானிக்கப்பட்டது.

6.1.1.2 வாழ்நில முகாமைத்துவத்தின் கீழ் பாதுகாப்பதிலுள்ள தேக்கு, டர்பன்டயில் மற்றும் லன்டானா அகற்றி யானைகளுக்குத் தேவையான வாழ்நிலத்தை பெருக்கியுள்ள போதும், இந்த டர்பன்டைன் மற்றும் தேக்கை வெட்டி அகற்ற நடவடிக்கை மேற்கொள்ளப்படாததால் இந்த நடவடிக்கை வெற்றிகரமாக நிறைவேற்ற முடியாதிருந்தமை அவதானிக்கப்பட்டது.

6.1.1.3 பயிர்களையும் சொத்துக்களையும் யானைகளிடமிருந்து பாதுகாத்துக் கொள்வதற்காக முன் பாதுகாப்பு வழிவகைகளாக சிறிய விவசாயப் பண்ணைகளுக்கு “முன்னெச்சரிக்கை அறிவிப்பு ஒழுங்கு முறைமை” உண்டாக்குதல் அதிக பயனுள்ளதாக அறியப்பட்ட போதிலும், இதை மக்களிடம் கொண்டு செய்வதற்குத் தேவையான நடவடிக்கை எடுக்கப்பட்டிருக்காமை அவதானிக்கப்பட்டது.

6.1.1.4 மனித யானை மோதல்கள் அதிகளவில் உள்ளதாக அறியப்பட்டுள்ள பிரதேசங்களில் அமைக்கப்பட்டுள்ள யானைகள் கட்டுப்பாட்டுக் கூறுகளில் ஆரம்பத்தில் தேவையான அளவு உத்தியோகத்தர்களை நியமித்து ஆரம்பிக்கப்பட்ட போதிலும், பின்னர் வனஜீவராசிகள் பாதுகாப்புத் திணைக்களத்தில் நிலவும் போதியளவு ஊழியர்கள் இல்லாமை சிக்கல் மற்றும் யானைகள் கட்டுப்பாட்டுக் கூறுகளில் இணைக்கப்பட்ட உத்தியோகத்தர்கள் வேறு இடங்களுக்கு இடமாற்றப்பட்டிருந்ததால் போதியளவு

ஊழியர்கள் இல்லாமையால் இந்த யானை கட்டுப்பாட்டுக் கூறுகளின் நடவடிக்கை வினைத்திறன்ற நினைமையில் உள்ளமை அவதானிக்கப்பட்டது.

6.1.1.5 காட்டு யானைகள் பாரியளவில் நடமாடும் கஷ்டம் பிரதேசங்களில் கருத்திற் கொள்ளக் கூடியளவு குடும்பங்களை அகற்றும் தீர்மானம் சரியான முறையில் நடைமுறைப்படுத்தப்படாமை மற்றும் அரசியல் அதிகாரிகளின் ஒத்துழைப்பு கிடைக்காமையினால் சகல குடும்பங்களையும் அகற்றுவதற்கு முடியாது போனமையால் இந்நடவடிக்கையை வெற்றிகரமாக முடியாதிருந்தது.

6.1.1.6 மனிதயானை மோதல்கள் இடம்பெறும் பிரதேசங்களில் “கஜ மிதுரோ” எனும் பெயரில் அமைக்கப்பட்ட கிராமியக் குழுக்களின் நடவடிக்கைகளை தொடர்ந்து ஒழுங்கமைக்கப்படாமையால் இன்று வரையிலும் அக்குழு செயலிழந்து நிலையில் உள்ளமை அவதானிக்கப்பட்டுள்ளது.

6.1.1.7 வனஜீவராசிகள் பாதுகாப்புத் திணைக்களத்தினால் மனித யானை மோதலிலுள்ள சிக்கல்கள் தொடர்பில் அறிவுறுத்தும் வேலைத்திட்டங்கள் பாடசாலை மற்றும் பொதுக் குழுக்கள் ஊடாக நடைமுறைப்படுத்த வனஜீவராசிகள் பாதுகாப்புத் திணைக்களத்தினால் பல்வேறு அறிவுட்டல் வேலைத்திட்டங்களின் நடாத்தப்பட்டாலும், அவை சரியான ஒழுங்கமைப்பில் திட்டமிடப்பட்டு நடாத்தப்பட்டதாகக் காண முடியாதிருந்ததோடு, சிறந்த கல்வி வேலைத்திட்டங்களின் பாடசாலைப் பாட விதானத்தூடாக நடாத்தத் தேவையான நடவடிக்கைகள் எடுக்கப்பட்டிருக்காமை அவதானிக்கப்பட்டது.

6.1.1.8 யானைகள் தொடர்பாக நாட்டில் அமுலிலுள்ள சட்டங்களை காரணமாக நடைமுறைப்படுத்தி யானைகள் பேணும் பிரதேசத்தை அனுமதியின்றி கையகப்படுத்தல், யானைகளுக்குக் காலம் முற்படுத்தல், மற்றும் யானைகள் கொல்லுதல் தொடர்பான குற்றவாளிகளுக்கு எதிராக குற்றச்சாட்டுக்களை முகாமைத்துவ தண்டனை பெற்றுக்கொடுத்தல் மிகவும் மந்தமான முறையில் இடம்பெறுவது அவதானிக்கப்பட்டது.

6.1.1.9 நாட்டில் மேற்கொள்ளப்படும் அபிவிருத்தி வேலைத்திட்டங்களில் யானைகளைப் பேணுவது தொடர்பில் நிறைவேற்ற வேண்டிய நிபந்தனைகளை நிறைவேற்றாமை மற்றும் குறித்த நிபந்தனைகளை மீறுதல் இடம்பெற்றுள்ள சந்தர்ப்பங்களில் வனஜீவராசிகள் பாதுகாப்புத் திணைக்களம் நிபந்தனைகளைப் பூரணப்படுத்த போதியளவு முயற்சி செய்யாமை அவதானிக்கப்பட்டது.

6.1.1.10 மத்தள முகாமைத்துவ யானைப் பாதுகாப்பகத்தினுள் பாரியளவில் மண் அகமும் வேலைத்திட்டத்திற்காக வனஜீவராசிகள் பணிப்பாளர் நாயகத்தின் அனுமதியின்றி வளப் பாதுகாப்பு உத்தியோகத்தரால் அதற்கு அனுமதியளித்திருந்தும் கடிதமொன்று வழங்கப்பட்டு --- இடமளிக்கப்பட்டிருந்தது. (இலக்கம் ஞஐடே.யு.ஊ.நு.:2017.:14 மற்றும் 2017 திசெம்பர் 28 ஆந் திகதியிலான கணக்காய்வு விசாரணை) (பின்னிணைப்பு 09)

6.1.1.11 உபாய வழிவகையாக பாதிப்புக்குள்ளான குடும்பங்களிலுள்ள பிள்ளைகளுக்கு காப்புறுதி முறைமையொன்றை அறிமுகப்படுத்தல், அரசம ற்றும் தனியார் உதவியுடன் நடட்டஈடு மற்றும் தனியார் காப்புறுதி நிறுவனத்தின் துணையுடன் நடட்டஈட்டுக் காப்புறுதி முறைமையொன்றை உருவாக்கும் சந்தர்ப்பங்களை கண்டறிந்து மட்டுமன்றி அறிமுகப்படுத்தப்பட்டுள்ள கொள்கைகளில் ஏனைய வழிமுறைகளை நடைமுறைப்படுத்தல பொருத்தமான வேலைத்திட்டங்கள் அறிமுகப்படுத்தப்பட்டிருக்கவில்லை.

6.2 உயிர்ப்புள்ள வேலிகளை நிர்மாணித்தல்

6.2.1 காட்டு யானைத் தடைகளாக உயிர்ப்புள்ள வேலிகளை அமைப்பதிலுள்ள சவால்களையும் எல்லைகளையும் கண்டறிந்து அவற்றைக் குறைத்துக் கொண்டு உயிர்ப்புள்ள வேலிகளை நிர்மாணித்தலை முன்னேற்ற தேவையான நடவடிக்கைகளை மேற்கொள்ளாமை அவதானிக்கப்பட்டது.

6.2.2 உயிர்ப்புள்ள வேலிகளாக பிணை வேலி, சனல் வேலி போன்றவற்றை நாடு முழுவதும் பயிரிட முடியாதெனினும், பயிரிடப்படக்கூடிய பிரதேசங்களில் உயிர்ப்பான வேலிகளை வளர்க்கத் தேவையான நடவடிக்கைகள் மேற்கொள்ளப்படாமை அவதானிக்கப்பட்டது.

6.3 ஒருங்கிணைப்புக் குழுக்களை அமைத்தல்

மனித யானை மோதல்களைக் குறைப்பதற்குத் தேவையான சிக்கல்களைத் தீர்க்கும் பிரதேச, மாவட்ட மற்றும் தேசிய மட்டத்தினை ஒருங்கிணைப்புக் குழுக்களை அமைத்தலின் அவசியம் அறியப்பட்டிருந்த போதும், அக்குழுக்களைத் தாபிப்பதற்குத் தேவையான நடவடிக்கை மேற்கொள்ளப்படாமை.

6.4 காட்டு யானை இடம்பெயரும் நுழைவுகளை (யானை மாறும் இடங்களை) அமைத்தல்

6.4.1 காட்டு யானைகளுக்கு சுதந்திரமாக இடம்பெயருவதற்கு இடமளிப்பதற்காக 2019 செப்டம்பர் வரையிலும் யானைப் பிரதேசங்கள் 03 மட்டுமே வர்த்தமானி மூலம் அறிவிக்கப்பட்டிருந்ததோடு 2015 மே மாதம் இடம்பெற்ற காட்டு யானை மனித மோதல் முகாமைத்துவத்திற்கான வேலைத்திட்ட பிரேரணையூடாக மேலும் 16 வேலைத்திட்டங்கள் அறியப்பட்டு இதுவரையிலும் 07 யானைப் பிரதேசங்களில் கணக்காய்வு நடாத்தப்பட்ட போதிலும், இதுவரையிலும் ஒரு காட்டு யானை பிரதேசத்தையேனும் அறிவிக்க தவறியுள்ளது.

6.4.2 சுற்றாடல் ஆராய்ச்சி மற்றும் சரியான அனுமதியின்றி காட்டு யானை நுழைவுப் பாதையைத் தடை செய்து மேற்கொள்ளப்பட்டுள்ள அனுமதியற்ற குடியிருப்புக்கள், பயிர் நிலங்களை அமைத்தல், ஹோட்டல் மற்றும் வீதிகளை அமைப்பதனால் காட்டு யானைகள் கிராமத்தினுள் நுழைவது இடம்பெற்றுள்ளதுடன் அவ்வாறான நிர்மாணங்களை மேற்கொள்ள முன் அவற்றைத் தடுப்பதற்கு நடவடிக்கை எடுக்க வனஜீவராசிகள் திணைக்களம் மற்றும் சுற்றாடல் அமைச்சு தவறியுள்ளது.

6.4.3 இனங்காணப்பட்ட காட்டு யானைகளின் நடமாட்ட நுழைவுகள் 16 இன் சுமார் 348 கி.மீ. அளவான 12 நுழைவுகளின் நிலம் வனப் பாதுகாப்பு திணைக்களத்திற்கு மற்றும் இலங்கை மஹாவலி அபிவிருத்தி அதகாரசபையிடமும் காணப்பட்டமையால், அந்த காணி வனசீவராசிகள் திணைக்களத்திடம் இல்லாதிருந்தமையால் காட்டு யானைகள் நடமாடும் பாதைகள் வர்த்தமானிகளின் மூலம் வெளியிடல் தாமதமடைந்திருந்தமை அவதானிக்கப்பட்டது.

6.5 மின்சார வேலி அமைத்தல்

6.5.1 மின்சார வேலி அமைத்தலை மேற்கொள்கையில் தேவைக்கேற்ப கிராமியன் குழுக்களின் வேண்டுகோளுக்கிணங்க பிரதேச செயலாளர் / மாவட்ட செயலாளரின் சிபாரிசின் அடிப்படையில் வலய வனசீவராசிகள் காரியாலயத்தினூடாக வனஜீவராசிகள் பணிப்பாளர் நாயதக்தின் அனுமதிக்காக சமர்ப்பிக்கும் படிமுறையை நடைமுறைப்படுத்துவதனால் காணிப் பிரச்சினை, எதிர்ப்பைக் குறைத்துக் கொள்வதற்கு நடவடிக்கை மேற்கொள்ளாது அரசியல் மற்றும் பல்வேறு தனிநபர் தேவைக்கிணங்க மின்சார வேலி அமைத்தலும், அனுமதியின்றி நிர்மாணித்தல் பிரேரிக்கப்பட்ட மின்சார வேலைகளின் எல்லைகளில் மாற்றத்தை ஏற்படுத்துதலும் இடம்பெற்றுள்ளமை அவதானிக்கப்பட்டுள்ளதோடு, இந்தக் காரணங்களால் தேவைக்கேற்ற வகையில்

மின்சார வேலிகள் அமைக்கப்படாமையும் அவ்வாறான மின்சார வேலைகளை நிர்மாணிக்கையில் மக்கள் எதிர்ப்பு உண்டானமையும் அவதானிக்கப்பட்டது.

6.5.2 மின்சார வேலி நிர்மாணிக்கையில் வனஜீவராசிகள் பாதுகாப்புத் திணைக்களம், வனப் பாதுகாப்புத் திணைக்களம், மகாவலி அதிகாரசபை, பிரதேச செயலாளர், மாவட்ட செயலாளர் போன்ற அரசு நிறுவனங்களுக்குரிய காணிகளை உபயோகப்படுத்த வேண்டிய சந்தர்ப்பங்களில் இந்த நிறுவனங்கள் அனைத்திலும் உடன்பாட்டைப் பெற்றுக் கொள்ள வேண்டியதுடன் அந்த நிறுவனங்களுக்கிடையில் நல்லதொரு ஒருங்கிணைப்பு இல்லாத காரணத்தினால் உரிய உடன்பாடு செய்யப்படாமையின் அடிப்படையில் மின்சார வேலி அமைத்தல் தாமதமடைதல், நிர்மாணப் பணி இடைநிறுத்தப்படுதல் மற்றும் மின்சார வேலி நிர்மாணம் முற்றாகத் கைவிடப்பட்ட சந்தர்ப்பங்கள் அவதானிக்கப்பட்டது. 2012 ஆம் ஆண்டில் சனாதிபதியின் அறிவுரை மற்றும் அமைச்சரவைக் குழு அனுமதியுடன் மின்சார வேலி நிர்மாணித்தல், பராமரித்தல் மற்றும் பாதுகாத்தல் சிவில் பாதுகாப்புத் திணைக்களத்திடம் ஒப்படைக்கப்பட்டதெனினும், அமைச்சரவைக் குழுவின் அனுமதியோ முறையான கட்டளையோ இன்றி 2015 ஆம் ஆண்டிலிருந்து மின்சார வேலி நிர்மாணித்தல் சிவில் பாதுகாப்புத் திணைக்களத்திடமிருந்து அகற்றப்பட்டிருந்தது.

6.5.3 சிவில் பாதுகாப்புத் திணைக்களத்தினால் மின்சார வேலி நிர்மாணித்தல் அகற்றப்பட்ட பின் 2014 திசம்பர் 31 ஆந் திகதியில் நிர்மாணம் மேற்கொள்ளப்படாத மின்சார வேலிகள் அறியப்பட்டு வழங்கப்பட்டிருந்த நிதி மீளவும் பெற்றுக்கொள்ள நடவடிக்கை மேற்கொள்ளப்பட்டிருக்கவில்லை.

6.5.4 நிர்மாணத்திற்காகப் பிரேரிக்கப்பட்ட ஒவ்வொரு மின்சார வேலிகளின் தன்மை, குறித்த நிலத்தின் தன்மை, மற்றும் மின்சார வேலியின் நீளம் போன்றவற்றைக் கருத்திற் கொண்டு மின்சார வேலியை நிர்மாணிக்கத் தேவையான செலவு, நிர்மாணிக்கத் தேவையான மின் உபகரணங்கள், மரக் கம்பங்களின் எண்ணிக்கை மற்றும் மொத்த செலவை குறிப்பிட்ட முறையான மொத்த செலவு மதிப்பீடொன்று தயாரிக்கப்பட்டிருக்கவில்லை.

6.5.5 மின்சார வேலி நிர்மாணிப்பதற்கு சிவில் திணைக்களத்திற்கு விடுவிக்கப்பட்டிருந்த நிதி ஒதுக்கீட்டை விட சிவில் பாதுகாப்புத் திணைக்கள நிர்மாணத்திற்காக உண்மையில் செலவிட்ட தொகை மிகவும் குறைந்த தொகையென அவதானிக்கப்பட்டதோடு, அதற்கமைய வனஜீவராசிகள் திணைக்களத்தினால் தயாரிக்கப்பட்டிருந்த மதிப்பீடு கூடிய மதிப்பீடு என்பதும் அவதானிக்கப்பட்டது.

- 6.5.6 சிவில் பாதுகாப்புத் திணைக்களத்தினுடாக நிர்மாணிக்கப்பட்டு முடிக்கப்பட்ட 05 மின்சார வேலிகளுக்காக உரியதான 80.5 கிலோமீற்றருக்கான முழு மதிப்பீட்டுத் தொகை ரூபா 8,824,470 ஆன போதிலும், நிர்மாணத்தை முழுமையான நிறைவு செய்வதற்கு சிவில் பாதுகாப்புத் திணைக்களம் செலவிட்டிருந்த தொகை ரூபா 1,885,033 ஆகும். இதற்கமைய, மேலதிக மதிப்பீடு ரூபா 6,849,437 ஆக உள்ளதுடன் அது உண்மையான செலவிற்கிடையிலான வேறுபாடு 75 சதவீதமென அவதானிக்கப்பட்டது.
- 6.5.7 சிவில் பாதுகாப்புத் திணைக்களத்திற்கு ஒதுக்கீடு / நிதி வைக்கப்படுவதற்கு முன் ஒவ்வொரு தரப்பினரும் கடமைகளையும் பொறுப்புக்களையும் முடிவு செய்து எதிர்பார்க்கப்படும் காரியத்தின் தன்மை, இலக்கு மற்றும் உடன்பாட்டைக் குறிப்பிட்டு புரிந்துணர்வு ஒப்பந்தத்தை ஏற்படுத்தி நடவடிக்கைகளை மேற்கொள்ள வேண்டியிருந்ததெனினும், அவ்வாறான உடன்படிக்கை செய்யப்பட்டிருக்கவில்லை.
- 6.5.8 மேலும் ஒவ்வொரு செயல்களுக்காகவும், நிதி ஒதுக்கீடு வழங்கப்படும் போது அந்தந்த செயல்களை ஆரம்பிக்க வேண்டிய திகதி, முடிக்க வேண்டிய திகதி மற்றும் நிர்மாண விவரக் குறிப்பு மற்றும் நிபந்தனைகள் என்பவற்றைக் குறிப்பிட்டு ஒப்பந்தம் செய்யப்படாதிருக்க வேண்டுமெனினும், சிவில் பாதுகாப்புத் திணைக்களத்துடன் ஒப்பந்தம் செய்கையில் அவ்வாறு நடவடிக்கை மேற்கொள்ளப்பட்டிருக்கவில்லை.
- 6.5.9 மின்சார வேலிகளை நிர்மாணிப்பதற்கு முன் மின்சார வேலியின் தூரம், ஆரம்ப மற்றும் முடியும் இடங்களை தீர்மானமாக அறிந்து கொண்டு அதற்கமைய மின்சார வேலிகளை பெயரிடுதல் இடம்பெறாததோடு, வனஜீவராசிகள் பாதுகாப்புத் திணைக்களத்தின் பிரதான காரியாலயம், என்பவற்றினால் ஒரே மின்சார வேலி பல்வேறு பெயர்களால் அறியப்படுத்தல் அவதானிக்கப்பட்டதுடன், சில சந்தர்ப்பங்களில் 60 கிலோமீற்றர் வரையான நீளமுள்ள மின்சார வேலிக்கு ஒரு பெயரை உபயோகித்து பின்னர் அதை 20 கிலோமீற்றர் பகுதிகளால் பிரிந்து மீண்டும் பெயர் மாற்றம் செய்யப்படாதிருந்தமை அவதானிக்கப்பட்டது.
- 6.5.10 ஒவ்வொரு வருடங்களிலும் பல்வேறு மின்சார வேலிகள் ஒரே பெயரில் அறியப்பட்டமையால் நிர்மாணிக்கப்பட்ட மின்சார வேலியொன்று மீண்டும் நிர்மாணிக்கப்பட்டதாக ஒழுங்கீனம் இடம்பெறக் கூடிய நிலைமை அவதானிக்கப்பட்டது.

- 6.5.11 நிர்மாணத்திற்கு பிரேரிக்கப்பட்ட சில மின்சார வேலி பாதைகளின் நீளங்கள் சரியாக அறியப்படாது மதிப்பீடு செய்யப்பட்டு அதனடிப்படையில் நிதி ஒதுக்கீடு விடுவிக்கப்பட்டிருந்தமை அவதானிக்கப்பட்டதோடு, அதில் 60 கிலோ மீற்றராக மதிப்பிடப்பட்டிருந்த 03 மின்சார வேலிகள் முழுமையாக நிர்மாணிக்கப்பட்டிருந்த போதும், அவற்றின் மொத்த தூரம், 43.1 கிலோமீற்றராக இருந்தது. இதற்கமைய கூடுதலாக மதிப்பிடப்பட்டிருந்த 16.9 கிலோமீற்றருக்காக வழங்கப்பட்டிருந்த ரூபா 4,030,309 நிதியை மீள அறவிட நடவடிக்கை எடுக்கப்பட்டிருக்கவில்லை.
- 6.5.12 மின்சார வேலி நிர்மாணித்தல் சிவில் பாதுகாப்புத் திணைக்களத்திடம் அல்லது பிரதேச செயலாளரிடம் ஒப்படைக்கப்பட்டிருப்பினும் அதற்குரிய ஆரம்பகட்ட நடவடிக்கைகள் வனஜீவராசிகள் திணைக்களத்தினூடாக இடம்பெறாமை மற்றும் போதியளவு மேற்பார்வை இல்லாமை என்பவற்றால் மின்சார வேலி நிர்மாணம் சரியான முறையில் அமைக்கப்படாத சந்தர்ப்பங்கள் அவதானிக்கப்பட்டது.
- 6.5.13 இடம்பெற்றுள்ள செயல்களின் முன்னேற்றத்தைக் கருத்திற் கொள்ளாது மதிப்பிடப்பட்ட முழுத் தொகையின் 10 சதவீத தீர்மானிக்கப்படாத செலவு 5 சதவீத நிர்வாக செலவு உள்ளிட்ட முழுத் தொகையையும் சிவில் பாதுகாப்புத் திணைக்களத்திற்கு விடுவிக்கப்பட்டிருந்தது.
- 6.5.14 சிவில் பாதுகாப்புத் திணைக்களம், மாவட்ட செயலகங்களினால் மின்சார வேலிகளை நிர்மாணிக்கையில் வனஜீவராசிகள் திணைக்களத்தினால் தேவையான மின்சார வேலி உபகரணங்கள் மற்றும் கம்பங்களை ஒரே தடவையில் கொள்வனவு செய்து குறித்த பிரதேசங்களுக்கு அனுப்புவதோடு நிர்மாணத்திற்கு தேவையான நிதி ஒதுக்கீட்டை ஒரே தடவையில் குறித்த நிறுவனத்திற்கு செலவு தலைப்பினூடாக விடுவிக்கப்படும் பல்வேறு காரணங்களினால் மின்சார வேலி நிர்மாணம் இடம்பெறாத சந்தர்ப்பங்களிலும், வனஜீவராசிகள் திணைக்களத்தின் செலவு தலைப்பின் படி 100 சதவீதம் செலவிடப்பட்டுள்ளதாக காட்டப்படினும் உண்மையில் மின்சார வேலிகள் நிர்மாணிக்கப்படாததும், அந்நிதியை மீளப் பெற்றுக்கொள்ள நடவடிக்கைகள் மேற்கொள்ளப்படாததையும் அவதானிக்கப்பட்டது.
- 6.5.15 நிர்மாணிப்பதற்குப் பிரேரிக்கப்பட்ட மின்சார வேலிக் காணிப் பிரச்சினை போன்ற பல்வேறு காரணங்களால் நிர்மாணப் பணிகள் இடம்பெறாததால் தேவையான மின்சார வேலி உபகரணங்கள் மற்றும் வேலிக் கம்பங்கள் கொள்வனவு செய்யப்பட்டிருந்தமையால் உபகரணங்களும் கம்பங்களும் வலயக் காரியாலயங்களில் குறைத்து வைக்கப்பட்டுள்ளன.

- 6.5.16 நிர்மாணிப்பதற்குப் பிரேரிக்கப்பட்ட மின்சார வேலிகளுக்குத் தேவையான உபகரணங்கள் மற்றும் கம்பங்களுக்கான கொள்வனவுக் கட்டளை தயாரிக்கையில் வனஜீவராசிகள் திணைக்கள வலய காரியாலயங்களில் காணப்படும் மேலதிகத் தொகையைப் பெற்றுக் கொண்டு உண்மையில் தேவைப்படும் உபகரணங்கள் மற்றும் வேலிக் கம்பங்களுக்கான எண்ணிக்கைக்கேற்ப கொள்வனவு செய்ய நடவடிக்கை மேற்கொள்ளப்பட்டிருக்கவில்லை.
- 6.5.17 மின்சார வேலி உபகரணங்களைப் பயன்படுத்துவது மேலதிகமாக சேகரித்து வைத்திருப்பதனால் எனர்ஜிசிர், மின்கலம், சூரியக்கலம் போன்ற சில மின்சார வேலி உபகரணங்களின் ஆயுட்கால காலாவதியாகும் வரையிலும் பயன்படுத்தப்படாத சந்தர்ப்பங்கள் அவதானிக்கப்பட்டன.
- 6.5.18 வேலிக் கம்பங்கள் சரியான தரத்தில் உள்ளதெனப் பரிசீலித்து பொறுப்பான நபரொருவரால் பாரமெடுத்தல் ∴ கையளிக்கும் முறையொன்று பின்பற்றப்படாதிருந்ததோடு முழுக் கம்பனம், வேலிக் கம்பம், ற்றும் முட்டுக் கம்பம் என வகைப்படுத்தலும் செய்யப்பட்டிருக்கவில்லை. அவ்வாறே இது தொடர்பில் முறையற்ற இருப்பு பதிவேடொன்று பராமரிக்கப்பட்டிருந்த அதன் மூலம் பெறுகை, வழங்கல் மற்றும் மீதியை சரியான முறையில் கணக்கெடுக்க முடியாதிருந்தமை சீர் செய்யக் கூடிய காரியாலயங்களின் தொகையேடுகளைப் பரிசீலிக்கையில் அவதானிக்கப்பட்டது. அவ்வாறே ஏனைய உபகரணங்களின் பெறுகை மற்றும் சிவில் பாதுகாப்புத் திணைக்களத்திடம் கையளித்தல் போன்றவற்றைக் காட்டும் ஆவணங்களும் மகிழ்ச்சிகரமான முறையில் பராமரிக்கப்படவில்லை.
- 6.5.19 அரச மரக் கூட்டுத்தாபனத்தினூடாக வழங்கப்படாதிருந்த மின்சார வேலிக் கம்பங்களின் தரம் தொடர்பான பரிசோதனையில் வழங்கப்பட்டிருந்த சில கம்பங்களில் சுற்றளவு தீர்மானிக்கப்பட்ட தரத்தினுள் காணப்படாமை அவதானிக்கப்பட்டது. வள்ளியம்பாள் வனக் காரியாலயத்தில் குறித்து வைக்கப்பட்டுள்ள 1,975 கம்பங்களில் 842 கம்பங்கள் சரியான தரத்தில் இல்லாமை அவதானிக்கப்பட்டது.
- 6.5.20 வருடாந்தம் மின்சார வேலி நிர்மாணிப்பதற்கு ஒதுக்கப்படும் நிதியில் 57 சதவீதத்தைச் செலவிட்டு மின்சார வேலி உபகரணங்கள் கொள்வனவு இடம்பெற்றலும், காணிப் பிரச்சினை, மக்கள் எதிர்ப்பு என்பவற்றால் மின்சார வேலிகள் நிர்மாணம் இடம்பெறாதிருந்தமை அவதானிக்கப்பட்டது.

- 6.5.21 வனஜீவராசிகள் பாதுகாப்புத் திணைக்களத்தின் யானைகள் பேணும் பிரிவினால் மின்சார வேலி உபகரணங்கள் கொள்வனவு செய்தல் மற்றும் மின்சார வேலி நிர்மாணிப்பு நடவடிக்கைகளை செயற்படுத்தல் ஒழுங்கான முறையில் இடம்பெறுவதோடு வனஜீவராசிகள் வலய காரியாலயத்தினால் மின்சார வேலி நிர்மாணித்தல் இடம்பெறுகின்றது. ஆயினும், மாதாந்தம், மூன்று மாதங்களுக்கு ஒரு தடவை மின்சார வேலி நிர்மாணித்தல் முன்னேற்ற அறிக்கையை பெற்று அவற்றை மீளாய்வு செய்து நிர்மாணித்தல் நடவடிக்கைகளை துரிதப்படுத்த தேவையான நடவடிக்கைகள் எடுக்கப்பட்டிருக்கவில்லை.
- 6.5.22 சிவில் பாதுகாப்புத் திணைக்களத்திற்கு மற்றும் பிரதேச செயலாளருக்கு நிர்மாணத்திற்காக பெற்றுக்கொள்ளப்பட்டிருந்த மின்சார வேலி நிர்மாணிப்புப் பணி மேற்பார்வை மற்றும் தொடர் நடவடிக்கை வனஜீவராசிகள் பாதுகாப்புத் திணைக்களத்தினால் சரியான முறையில் நடைமுறைப்படுத்தப்படாததுடன், மின்சார வேலி நிர்மாணம் தொடர்பாக மாதாந்தம் அல்லது மும்மாத முன்னேற்ற அறிக்கையைப் பெற்று மின்சார வேலி நிர்மாணத்தை துரிதப்படுத்தத் தேவையான நடவடிக்கை எடுக்கப்பட்டிருக்கவில்லை. மின்சார வேலி நிர்மாண நடவடிக்கைகளை ஒருங்கிணைக்க வனஜீவராசிகள் பாதுகாப்புத் திணைக்களத்தில் உத்தியோகத்தர் ஒருவர் சிவில் பாதுகாப்புத் திணைக்களத்தில் இணைக்கப்பட்டுள்ள போதும், அந்த உத்தியோகத்தர் மின்சார வேலி நிர்மாணம் தொடர்பாக போதியளவு ஒருங்கிணைப்பு செய்யாமை அவதானிக்கப்பட்டது.
- 6.5.23 எல்லை பிரதேசங்களில் மனிதர்களால் தமது பயிர் நிலங்களை சுற்றி அனுமதியற்ற மின்சார வேலிகளை அமைத்திருப்பது அவதானிக்கப்பட்டதுடன் அவ்வாறான வேலிகளுக்கு மின்சாரத்தினை பெற்றுக்கொடுக்கும் ஆதாரம் எது என்பதையும் பாவனையிலுள்ள வேல்ட் அளவு அனுமதிக்கப்பட்ட தரத்தினுள் உள்ளதா என்பது தொடர்பான வனஜீவராசிகள் பாதுகாப்புத் திணைக்களத்தினால் பரிசோதனை செய்து ஒழுங்குமுறை இடம்பெறுவது அவதானிக்கப்பட்டதுடன், அவ்வாறான தனியார் மின்சார வேலிகளை ஒழுங்குபடுத்த முறையான வேலைத் திட்டமொன்று அறிமுகப்படுத்தப்படாமை அவதானிக்கப்பட்டது.
- 6.5.24 மின்சார வேலியை உயர்த்துவதற்காக பேணுவதற்காக தினந்தோறும் மின்சார வேலியை பரிசோதிக்க வேண்டியிருப்பதோடு, மின்சார வேலி பராமரிப்பிற்கு வருடத்திற்கு ரூபா 86 மில்லியன் அளவில் சிவில் பாதுகாப்புத் திணைக்களத்தினூடாக செலவிடப்பட்ட போதிலும், தினந்தோறும் இந்தக் கருமம் நிறைவேற்றப்படுகின்றதா என்பது தொடர்பாக வனஜீவராசிகள் பாதுகாப்புத் திணைக்களம் பின்தொடர் நடவடிக்கை எடுக்கவில்லை என்பது அவதானிக்கப்பட்டது.

- 6.5.25 2016 மற்றும் 2017 ஆம் ஆண்டுகளில் நிர்மாணிக்கப்பட்ட 100 கிலோமீற்றர் நிலையான மின்சார வேலி சிவில் பாதுகாப்புத் திணைக்களத்தினால் மேற்பார்வைக்காக பொறுப்பேற்காததால் முழுமையாக பாதிப்புக்குள்ளாகியது.
- 6.5.26 மின்சார வேலி மேற்பார்வைக்கு அமர்த்தப்பட்ட சிவில் பாதுகாப்பாளர்கள் வனஜீவராசிகள் பாதுகாப்புத் திணைக்கள உத்தியோகத்தர்களின் கட்டுப்பாட்டில் இல்லாதிருந்தமை கட்டுப்பாடமை மற்றும் பாதுகாப்பாளர்கள் சிவில் பாதுகாப்புத் திணைக்களத்தின் செயற்திட்டங்களுக்கு உள்ளெடுக்கப்படுவதால் தினந்தோறும் மின்சார வேலி மேற்பார்வை மற்றும் பராமரிப்பு சரியான முறையில் இடம்பெறாமை அவதானிக்கப்பட்டது.
- 6.5.27 மின்சார வேலியின் இரு மருங்கிலும் சுத்தம் செய்து பேணுவது அத்தியாவசியமானதாகையால் மின்சார கம்பிகளைத் தொடும் வகையில் வளர்ந்திருந்த புற்களை அழிப்பதற்கு சிவில் பாதுகாப்புத் திணைக்களத்தின் காவலர்கள் களைக்கொள்ளிகளை உபயோகித்துள்ளதெனினும் அது வனஜீவராசிகள் பாதுகாப்புக் கட்டளைச் சட்டத்தின் பந்திக்கு முரணாக செயற்பாடாக அவதானிக்கப்பட்டது.
- 6.5.28 ஒருசில சந்தர்ப்பங்களில் நிர்மாணிக்கப்பட்ட மின்சார வேலி தரங்குறைந்த கம்பிகளால் அமைக்கப்பட்டிருந்தமையும், கம்பங்கள் சரியான ஆழத்தில் உட்படாமையும் மற்றும் சரியான வோல்ட் அளவில் இல்லாமையும் மற்றும் உயிர்ப்புள்ள கம்பி சரியான முறையில் நிலத்திலிருந்து 1 ½ அடி உயரத்தில் உள்ளவாறு அமைக்கப்பட்டிருக்க வேண்டுமெனினும், அவ்வாறு அமைக்கப்படாத காரணத்தால் யானைகளுக்கு கம்பங்களுக்கு சேதமேற்படல், பாதிப்பேற்படும் சந்தர்ப்பங்கள் அவதானிக்கப்பட்டன.
- 6.5.29 கம்பங்கள் மற்றும் பிரக்கட் உபயோகித்து வேலிப் பாதையை உயரத்தில் அமைக்கப்பட்டிருக்காததுடன் பெரிய இடங்களில் மரங்களில் தொடுக்கப்பட்டிருந்தன. லுணுகம்வெஹர பூங்காலின் வட எல்லையினுள் மின்சார வேலியினுள் பழங்கால எல்லையில் மற்றும் தெமோதா பிரதான மின்சார வேலியின் உட்புறத்தில் யானைகள் நடமாடும் பிரதேசத்தில் கால்நடைப் பட்டி அமைக்கப்பட்டிருந்தமை அவதானிக்கப்பட்டதோடு அந்தப் பட்டிக்கு மின்சார வேலி கம்பங்களை உபயோகித்துள்ள சந்தர்ப்பங்கள் அவதானிக்கப்பட்டது.
- 6.5.30 சந்தகலகம இலுக்பெலஸ்ஸ மஹநெடுல மின்சார வேலி 24 கிலோ மீற்றர் நிர்மாணிப்பதற்கு 2015 ஆகஸ்ட் 07 ஆந் திகதி ரூபா 3,763,315 நிதி ஒதுக்கம் விடுவிக்கப்பட்டிருந்தது. நிதி விடுவிப்பதற்கு முன் காணி தொடர்பான பிரச்சினைகளைத் தீர்த்துக் கொள்ள வேண்டியிருந்தது. அந்தக் காணிப் பிரச்சினை தீர்க்கப்படாத காரணத்தினால் 2016 ஆம் ஆண்டு செப்டெம்பர் வரையிலும் அந்தக் காரியத்தை

நிறைவேற்றிக் கொள்ள முடியாதிருந்தது. மேலும், காணி தொடர்பான பிரச்சினைகளைத் தீர்த்துக் கொள்வதற்கு முன்னர் அதற்கான கொள்முதல் நடவடிக்கைகள் இடம்பெற்று ஒப்பந்தத்தை வழங்குவதற்கான நிறுவனமும் தெரிவு செய்யப்பட்டிருந்தது.

6.5.31 அலுகங்ஆர்- உணத்துவெவ வரையான மின்சார வேலி 60 கிலோ மீற்றர் நிர்மாணித்தல் 06 கட்டங்களின் கீழ் இடம்பெறுவதற்கு 2014 ஆம் ஆண்டில் திட்டமிடப்பட்டிருந்தது. இந்த மின்சார வேலி ஆறு கட்டங்களினதும் பகுதிகளாக சுத்தப்படுத்தி 19.5 கிலோ மீற்றர் யானை வேலி அமைப்பதற்கு நடவடிக்கை எடுக்கப்பட்டிருந்த போதும், காணிப் பிரச்சினை காரணமாக 2016 செப்டெம்பர் வரையிலும் முடிவுறுத்த முடியாதிருந்தது. இதற்கமைய அதற்காக 2014 ஆம் ஆண்டில் செலவிடப்பட்ட ரூபா 3,233,982 நிதி பயணற்ற செலவாக உள்ளதோடு 2018 திசெம்பர் 31 ஆந் திகதி வரையிலும் இந்த மின்சார வேலியில் 49.6 கிலோமீற்றர் மட்டும் நிர்மாணிக்கப்பட்டிருந்தது.

6.5.32 மின்சார வேலி நிர்மாணிக்கையில் நிறைவேற்றப்பட வேண்டிய ஆரம்ப நடவடிக்கைகளை பொதுமக்கள் உடன்பாட்டைப் பெற்றுக்கொள்ளல் மற்றும் குறித்த இடப்பிரச்சினையைத் தீர்க்காது மின்சார வேலி நிர்மாணிக்கும் காரியத்தை சிவில் பாதுகாப்புத் திணைக்களத்திடம் ஒப்படைக்கப்பட்டிருந்தது. இதனால் மனித யானை மோதலுக்கு உள்ளாகும் மக்களுடன் சிக்கல் உண்டாகும் சந்தர்ப்பங்கள் அவதானிக்கப்பட்டன.

6.5.33 ரூபா 22,746,196 பெறுமதியான மின்சார வேலி உபகரணங்கள் காரியாலயங்களிலும் பிட்டு காரியாலயங்களிலும் பயனின்றியும் குறைப்பயன்பாட்டுடன் காணப்படுவது அவதானிக்கப்பட்டது.

6.5.34 கடந்த 05 ஆண்டுகளில் மின்சார வேலி அமைப்பதற்காக செலவிடப்பட்ட தொகை படிப்படியாக அதிகரித்தமையால் யானைகள் விரட்டுவதற்கான செலவு குறைக்கப்பட வேண்டியிருப்பினும் யானைகளை விரட்டும் செலவானது அதிகரித்துள்ளமை அவதானிக்கப்பட்டது.

6.5.35 யானை வெடி கொள்வனவு செய்தல் மற்றும் வழங்குதல் தொடர்பான சரியான முறையில் ஏடுகளைப் பராமரிக்காமை, யானை வெடிகளைப் பெற்றுக் கொள்ளுகையில் அதற்கான எழுத்து மூலம் விண்ணப்பிக்காமை பௌதீக எண்ணிக்கை மற்றும் ஏட்டு மீதிகளுக்கிடையே வேறுபாடு நிலவுவதோடு வெடிக்கக்கூடிய பொருட்கள் சரியான கட்டுப்பாட்டு மற்றும் மேற்பார்வையின்றி பாவிப்பதனால் வெடிக்கும் பொருட்கள் முறையற்ற பாவனைக்கு உட்படும் ஆபத்துக்கள் நிலவுவது அவதானிக்கப்பட்டது.

6.6 காட்டு யானைகளில் உணவுப் பிரச்சினை

6.6.1 வனப் பாதுகாப்பகத்தினுள் காட்டு யானைகளால் உணவுகளாக எடுத்துக் கொள்ளப்படாத படரும் தாவரங்களாக லென்டானா (கொம்பிஞ்சு), பொடிசிங்கஞ்சுமரம் போன்ற பெரும்பாலான தாவரங்கள் பூங்காவில் அதிகளவில் பரவுதல் காரணமாக காட்டு யானைகள் உணவாக உட்கொள்ளும் தாவரங்களின் வளர்ச்சி தடைப்பட்டுள்ளதால் காட்டினுள் உணவுத் தட்டுப்பாடு ஏற்பட்டுள்ளமை அவதானிக்கப்பட்டது. அந்த ஆக்கிரமிப்பு மிக்க தாவரங்களை அகற்றி காட்டு யானைகள் உணவாகக் கொள்ளும் தாவரங்களைப் பெருக்குவதற்கு திணைக்களத்தினால் முறையான வேலைத்திட்டம் அறிமுகப்படுத்தப்படவில்லை.

6.6.2 வனத்தினுள் உணவுத் தட்டுப்பாடு காரணமாக காட்டு யானைகள் குப்பைகளை உணவாக உட்கொள்ள பழகியுள்ளதால் இந்த யானைகளின் உயிராபத்து ஏற்படுவதால் குப்பைகளை அகற்றும் இடங்களில் யானைகளை நுழைவதனை தடுப்பதற்காக மின்சார வேலி நிர்மாணித்தல் தொடர்பான அமைச்சரவைத் தீர்மானம் உள்ளபோதும் உள்ளூராட்சி நிறுவனங்களுடன் இணைந்து போதியளவு நடவடிக்கை எடுக்கப்பட்டிருக்காமை அவதானிக்கப்பட்டது.

6.7 யானைகளைத் தடுத்து வைக்கும் மத்திய நிலையம்

6.7.1 ஹொரவப்பொத்தான யானைகள் தடுத்து வைக்கும்மத்திய நிலையத்தில் மின்சார வேலி நிர்மாணிக்கையில் அதன் தன்மை தொடர்பான பிரச்சினை எடுத்துள்ளதோடு, அங்கு தடுத்து வைக்கப்பட்டிருந்த 30 யானைகளைக் கொண்ட வன்முறையான யானைகள் தப்பிச் சென்றுள்ளதோடு அவ்வாறு நடப்பதற்கான காரணங்களைத் தேடி குறைபாடுகளை அறிந்து கொள்வதற்கு முறையான நடவடிக்கைகள் மேற்கொள்ளப்பட்டிருக்கவில்லை. மேலும், இவ்வாறு வன்முறையாக செயற்படும் யானைகள் தப்பிச் சென்று கிராமங்களுக்கும் நுழைவதனால் ஏற்படும் யானைகளினதும் கிராமங்களினதும் பாதுகாப்பு தொடர்பில் போதியளவு நடவடிக்கை எடுக்க திணைக்களம் தவறியுள்ளது.

6.8 பொதுவான அவதானிப்புக்கள்

6.8.1 2000 ஆம் ஆண்டில் இடம்பெற்ற காட்டு யானைகளின் தொகை மதிப்பீட்டின் பின்னர் இறுதியாக யானைகள் தொகை மதிப்பீடு செய்யப்பட்டது 11 வருடங்களின் பின் 2011 ஆம் ஆண்டில் அந்த வருடத்திலிருந்து 09 வருடங்கள் கடந்த போதும் இதுவரை காட்டு யானைகளின் தொகை மதிப்பீடு செய்வதற்கு நடவடிக்கை எடுக்கப்பட்டிருக்கவில்லை.

- 6.8.2 கடந்த 05 ஆண்டு தகவல்களின் படி மனித யானை மோதல்கள் குறைத்துக் கொள்ள வருடாந்தம் செலவிடப்படும் தொகை அதிகரித்துள்ள போதும் யானை - மனித இறப்பு எண்ணிக்கை படிப்படியாக அதிகரித்துள்ளது. 2013 ஆம் ஆண்டுடன் ஒப்பிடுகையில் 2016 ஆம் ஆண்டு வரையிலும் வருடாந்தம் செலவிடப்படும் தொகை 49.2 சதவீதத்தினால் அதிகரித்துள்ள போதும் யானைகளின் இறப்பு எண்ணிக்கை மற்றும் மனித மரண எண்ணிக்கை முறையே 11.6 சதவீதம் மற்றும் 17.0 சதவீதம் வரை அதிகரித்துள்ளது.
- 6.8.3 யானை மற்றும் மனித இறப்பு அதிக எண்ணிக்கையில் கிழக்கு, பொலன்னறுவை மற்றும் அநுராதபுரம் ஆகிய மூன்று வலயங்களில் காணப்படுவதால் இம்மூன்று வலயங்களுக்கும் விசேட அவதானத்தையளித்து யானை மற்றும் மனித இறப்பைக் குறைத்துக் கொள்வதற்கு நடவடிக்கை மேற்கொள்ளப்பட வேண்டுமெனினும் அது தொடர்பாக கவனமெடுக்கப்பட்டிருக்கவில்லை. (5.6.3 ஆம் பந்தி)
- 6.8.4 கடந்த 04 ஆண்டுகளில் மனித யானை மோதல் அதிகமுள்ள வலயங்களாக அநுராதபுரம் பொலன்னறுவை, கிழக்கு வனசீவராசிகள் வலயத்தினுள் முழு மோதல்களில் 55 சதவீதம் அறியப்பட்டுள்ள போதிலும், மின்சார வேலி நிர்மாணிக்க நிதிஏற்பாடு செய்யப்பட்டிருந்தது. முழு ஒதுக்கீட்டால் 46 சதவீதம் மட்டுமே. அதற்கமைய பிரச்சினைக்குரிய பிரதேசத்திற்காக போதியளவு நிதிஏற்பாடு செய்யப்படாமை அவதானிக்கப்பட்டது (5.6.3 மற்றும் 5.6.4 ஆம் பந்தி)
- 6.8.5 கடந்த 04 ஆண்டு காலப்பகுதியினுள் இடம்பெற்றுள்ள 971 காட்டு யானை மரணத்தில் 50 சதவீதம் மனிதரினால் வேண்டுமென்று ஏற்படுத்தப்படும் தாக்குதல்களினாலும் அதிகளவில் ஊடகங்களினால் விவாதிக்கப்படும் அனர்த்தங்களினால் இடம்பெறும் யானை இறப்பு எண்ணிக்கை 4 சதவீதமான உள்ளமை அவதானிக்கப்பட்டது.
- 6.8.6 வனஜீவராசிகள் பாதுகாப்புத் திணைக்களத்தில் நிலவும் ஊழியர் வெற்றிடங்களால் ஏற்பட்டுள்ள சேவை இடர் காரணமாக உரிய பதவிகளில் தேவையான தீர்மானமெடுக்கும் ஆற்றலின்மை மற்றும் உத்தியோகத்தர்களின் தட்டுப்பாடு மனித யானை மோதல்களைக் குறைப்பதில் செல்வாக்கு செலுத்த நேரடி காரணியாக அமைந்துள்ளது. மேலும், 33 வெற்றிடங்களுக்கான கடமையை 05 உத்தியோகத்தர்களினால் நிறைவேற்றிக் கொள்ள திணைக்களத்திற்கு ஏற்பட்டுள்ளதால் ஒரு உத்தியோகத்தருக்கு பல பதவிகளின் கடமைகளை நிறைவேற்ற வேண்டியுள்ளதுடன் திணைக்களத்தின் தீர்மானமெடுக்கும் செயன்முறை 05 உத்தியோகத்தரிடம் தங்கியுள்ளது.

7. பரிந்துரைகள்

- 7.1 2006 செப்டம்பர் 06 ஆந் திகதி அமைச்சரவையினால் அனுமதியளிக்கப்பட்ட யானைகளைப் பேணும் தேசிய கொள்கையை நடைமுறைப்படுத்த மூலோபாயங்களை தயாரித்து நடைமுறைப்படுத்துவதினூடாக யானை மற்றும் மனிதர்களுக்கிடையேயான மோதலுக்குத் துரிதமாக தீர்மானம் பெற்றுக்கொள்ள நடவடிக்கை எடுத்தல். (6.1 ஆம் பந்தி)
- 7.2 வனப் பாதுகாப்பு திணைக்களத்திற்கு மற்றும் மாஹாவலி அபிவிருத்தி அதிகாரசபைக்குரியவை என இனங்காணப்பட்டுள்ள சுமார் 348 கி.மீ. க அடிகள் நீளமான யானைகள் உலாவுப் நுழைவுப் பாதைகள் உள்ளடங்கலான நாடெங்கிலும் உள்ள அனைத்து யானைகளினதும் நடமாடும் பாதைகளை அவ்வாறு அறிவிப்பதற்கு வனசீவராசிகள் திணைக்களத்தில் காணப்படும் தடைகளை நீக்குவதற்கு நடவடிக்கை எடுக்க வேண்டும். (6.4 ஆம் பந்தி)
- 7.3 யானை இடம்பெயரும் பிரவேசத்தினூடாக நிர்மாணிக்கப்பட்டள்ள பாதைகளின் குறுக்கே காட்டு யானைகளுக்குத் தடங்கலின்றி பயணம் செய்யக்கூடியவாறு அமைத்தல் மற்றும் புகையிரதத் அனர்த்தங்களினால் காட்டு யானைகள் இறப்பதைக் குறைத்துக் கொள்ள இலங்கை புகையிரதத் திணைக்களத்துடன் இணைந்து இருமருங்கிலும் அபாயமின்றி இலகுவாக யானைகளுக்குத் கடக்கக் கூடிய வழிவகையினைத் துரிதமாக செயற்படுத்தும் காட்டு யானைகள் நடமாடும் பிரதேசத்திற்கும் குறுக்கே புகையிரதப் செல்லுகையில் பின்பற்றப்பட வேண்டிய வழிவகைகளை அறிந்து கொள்ளல். (6.4 ஆம் பந்தி)
- 7.4 மின்சார வேலி நிர்மாணிக்கும் தேவைகளைப் பொறுத்து விண்ணப்பம் கிராமிய குழுக்களின் விண்ணப்பம் பிரதேச செயலாளர் ∴ மாவட்ட செயலாளரின் சிபாரிசின் அடிப்படையில் வலய வனஜீவராசிகள் காரியாலயத்தினூடாக வனஜீவராசிகள் பணிப்பாளர் நாயகத்திடம் வழங்கும் பொறி முறைகளுக்கிணங்க இடம்பெறுதல்.
- 7.5 மின்சார வேலி நிர்மாணத்தலை ஆரம்பிக்கும் முன் காணிப் பிரச்சினை, பொது மக்கள் எதிர்ப்பு போன்ற மின்சார வேலி நிர்மாணித்தலின் புறச் சிக்கல்களை தீர்க்கப்பட்டதன் பின் மட்டுமே மின்சார வேலி நிர்மாணித்தலை ஆரம்பித்தல். (6.5.1 ஆம் பந்தி)

- 7.6 மின்சார வேலி நிர்மாணிக்கையில் வனப் பாதுகாப்புத் திணைக்களம், மகாவலி அதிகாரசபை, பிரதேச செயலகம், மாவட்ட செயலகம் போன்ற அரச நிறுவனங்கள் ஆகியவற்றுக்குரிய காணிகளினை பயன்படுத்தும் போது நிலவும் எதிர்ப்புக்கள் ∴ சிக்கல் தொடர்பாக உரிய அமைச்சு செயலாளர்கள் மற்றும் நிறுவனத் தலைவர்களுடன் வனஜீவராசிகள் பணிப்பாளர் நாயகம் நேரடியாக தொடர்பு கொண்டு அந்த சிக்கல்களுக்கு தீர்வு உடனடியாக பெற்றுக்கொள்ளல். (6.5.2 ஆம் பந்தி)
- 7.7 மனித யானை மோதலில் கூடிய கவனமெடுத்து அந்தப் பிரதேசங்களுக்கு மோதலைக் குறைப்பதற்கு அதிக நிதி ஒதுக்கீடு செய்வதும் மின்சார வேலி நிர்மாணிக்கையில் அதற்காக தீர்மானிக்கப்பட்ட தரங்களை உருவாக்குதல் வெளித்தரப்பினருக்கு மின்சார வேலி நிர்மாணிக்க வழங்கும் போது சரியான படிமுறைகளை உருவாக்குவதற்கு நடவடிக்கை எடுத்தல். (6.5.6 ஆம் பந்தி)
- 7.8 வனஜீவராசிகள் வலயக் காரியாலயங்களில் மின்சார வேலி உபகரணங்கள் தொடர்பான சரியான தொகைக் கட்டுப்பாட்டைக் கடைப்பிடிக்க வேண்டியதுடன், மின்சார வேலி உபகரணங்கள் மற்றும் வேலிக் கம்பங்கள் கொள்வனவு செய்கையில் மேலதிக தொகையினை பரீட்சித்து தேவையான எண்ணிக்கையைத் தீர்மானித்து அதற்கேற்ப மட்டுமே கொள்வனவு செய்தல் (6.5.18 ஆம் பந்தி)
- 7.9 சிவில் பாதுகாப்புத் திணைக்களத்தினால் மின்சார வேலி பராமரிப்பு மற்றும் பாதுகாப்பு தொடர்பாக வனஜீவராசிகள் திணைக்களத்தினால் ஒழுங்கான மேற்பார்வை முறைகளை உருவாக்க வேண்டியதுடன், வனஜீவராசிகள் திணைக்கள உத்தியோகத்தர்கள் மற்றும் சிவில் பாதுகாப்புத் திணைக்கள உத்தியோகத்தர்களுக்கிடையே ஏதேனும் கடமைகள் சிக்கல் நிலைமைகளைத் தவிர்த்துக் கொள்ள நிறுவனத் தலைவருடாக பொருத்தமான வழிமுறைகளை உருவாக்குதல். (6.5.22 ஆம் பந்தி)
- 7.10 மின்சார வேலியை உயிர்ப்பாகம் பேணுவதற்கு தினந்தோறும் மின்சார வேலிகளை பரிசோதித்து மரங்கள், மரக்கிளைகள் முறிந்து விழுதல், யானைகள் தாக்குவது போன்ற பல்வேறு காரணங்களினால் மின்சாரம் கசிந்து மின்சார வேலி செயலிழத்தல் அல்லது வோல்ட் அளவு குறைந்திருப்பின் தினந்தோறும் அவற்றை இற்றைப்படுத்தாது விடின் அந்த இடங்களில் காட்டு யானைகள் கிராமத்தினுள் பிரவேசித்தல் மற்றும் மின்சார வேலியை முற்றாக சேதமாக்கல் முடியுமாயின் தினந்தோறும் மின்சார வேலியை உயிர்ப்புடன் பேணப்படுவதனைப் பரிசோதிக்கும் ஒழுங்குமுறையை உருவாக்குதல். (6.5.23 ஆம் பந்தி)

- 7.11 காட்டு யானைத் தடுப்பாக உயிர்ப்புள்ள வேலிகளை அமைத்தலை முன்னேற்றல் மற்றும் பனை, சனல் வேலி போன்ற உயிர்ப்பான வேலிகளை நிர்மாணிக்க செல்வாக்கு செலுத்தும் எல்லைகளை மற்றும் அளவினை அறிந்து அவற்றைக் குறைத்துக் கொண்டு உயர்ப்பான வேலிகளை நிர்மாணிக்க தேவையான நடவடிக்கை எடுத்தல் பொருத்தமானதென சிபாரிசு செய்யப்படுகின்றது. (6.2 ஆம் பந்தி)
- 7.12 குப்பைகளை வெளியேற்றல் தொடர்பாக மாகாண சபை நிறுவனங்களுடன் கலந்துரையாடி பொது வேலைத் திட்டத்தைத் தயாரிக்கப்பட வேண்டியதுடன் யானைகள் குப்பைகளை உணவாக கொள்ள வருவதை தடுக்க யானைத் தடுப்புக்களை உருவாக்குதல் (6.6.2 ஆம் பந்தி)

ஓப்பம்./டபிள்யூ. பி. சி. விக்ரமரத்ன
கணக்காய்வாளர் தலைமை அதிபதி

டபிள்யூ.பி.சி.விக்ரமரத்ன
கணக்காய்வாளர் தலைமை அதிபதி
2020 ஜூலை 20 ஆந் திகதி

Special Audit Report on Human Elephant Conflict in Sri Lanka

Executive Summary

About 250 elephants and 50 human beings die annually due to human-elephant conflict and as a result of causing properties and cultivation damages annually at a grand scale many social and economic problems have arisen. Main reasons identified for the human elephant conflicts happened in few areas of the country at present include, population growth of people and elephants, habitats of elephants invaded by human beings, elephants attracted to human settlements due to agricultural activities. Furthermore, the people clear the jungle and cultivated the lands and as such those cultivated related lands become suitable places to inhabit elephants. Similarly, as they lose their natural habitats, coming the elephants towards cultivated lands is being further increased. As more nutritious foods are in plenty in cultivated areas and water sources built by the people for agricultural purposes, elephants use to come to cultivated lands in plenty. In order to identify the effect on the society in the continuous existence of the human elephant conflict and the objective of giving an optimum solution on this matter by paying attention of the responsible parties, this report has been issued.

Even though, a national policy on wild elephants conservation and management had been approved by the Department of Conservation of Forest as a solution to this problem, the Department had failed to implement the policy. As there are weaknesses in coordinating between the institutions which should take responsibility in this issue and the putting up and maintenance of elephant fence, mainly uses for the prevention of coming the elephants to settlements of the people are not carried out at an optimum level, including certain the problems, there was no evidence to see whether a considerable solution was made on this issue even up to the date of this report.

Accordingly, it was recognised that it is foremost essential that the above mentioned national policy needs to be formally implemented expeditiously for resolving this problem which spreads daily, by taking action to prevent the wild elephants coming to villages.

1. Background of the issue of report

Even though, the provisions spent for the minimisation of human elephant conflict are increased annually according to the information of the last 5 years, it was not observed that the number of deaths and loss of properties caused to human elephant conflict had decreased. Accordingly, it was identified that the number of deaths of human beings and elephants had increased by 11.6 per cent and 17.0 per cent respectively by the year 2016 as compared with the year 2013. This human elephant conflict had arisen many social and economic problems in several areas. In order to identify whether the responsible entities in this connection have fulfilled their functions appropriately and as this matter is discussed frequently in medias, this report was issued in terms of powers entrusted to me in accordance with Section 13 of the National Audit Act No.18 of 2018.

2. Scope of Audit

Whether sufficient methodologies have been planned by the Department of Wildlife Conservation for the minimisation of human elephants conflict and whether they have been implemented as specified, and as a result, whether human elephants conflict has been minimised, and if not, what the reasons therefor have been examined.

3. Audit methodologies followed

3.1 Examination of books, records and documents

- 3.1.1 Performance reports of the Department of Wildlife Conservation from 2012 to 2017.
- 3.1.2 The National Policy of 2006 on wild elephants conservation and Management in Sri Lanka.
- 3.1.3 Cabinet memorandums and special presidential decisions.
- 3.1.4 Project Reports
- 3.1.5 Fauna and Flora Protection Ordinance No.02 of 1937 (Cap 469) and related amendments.

- 3.1.6 Related gazette notifications
- 3.1.7 Written statements, explanations and confirmations obtained from relevant entities.
- 3.1.8 Performance report of the Department of Civil Security in respect of putting up an elephant fence.
- 3.1.9 Project reports on human-elephants conflicts management of Sri Lanka – 2015
- 3.1.10 Wild elephants census report of the year 2011.

3.2 Conducting Interviews

Discussions held with the officers of the Department of Wildlife Conservation and the Department of Civil Security and their verbal and written explanations.

3.3 Physical Verifications

- 3.3.1 Verification of putting up the electric fence
- 3.3.2 Verification of stock of elephant shots and electric fence.
- 3.3.3 Distribution of stock

4. Scope Limitations

In the preparation of this report, it is emphasised that my scope was subjected to the following limitations.

- 4.1 Presentation of information requires for audit had been delayed by the Department of Wildlife Conservation and the Department of Civil Security.
- 4.2 Unable to check a sample, representing all electric fences built Island wide due to limitation of time and resources.
- 4.3 Difficult to obtain explanations and information from the existing officers as the subject officers in the Department of Wildlife had gone on transfer or retired.
- 4.4 As vacancies of the top management had not been filled, the operation of the Department of Wildlife had become inefficient.

5. The Process

5.1 Introduction of the wild elephants in Sri Lanka

5.1.1 Wild elephants population in Sri Lanka

According to the wild elephants census carried out by the Department of Wildlife Conservation in the year 2011, identified that the wild elephant population was 5,879 out of which 55.9 per cent, 25.3 per cent, 12.4 per cent and 6.4 per cent had represented elderly, young, cub and infant animals respectively. The Department of Wildlife Conservation has introduced this survey as a survey carried out by covering the whole island at the first time by using direct test method.

Table No.01 Wild elephants population in Sri Lanka from 1951 to 2011

Year	Estimate	Source
1951	1000 – 1500	Noris (1959)
1954	900	Nicolus – Administrative report of Department of Wildlife Conservation
1956	750-800	Holms – do -
1958	1700	Administrative reports of the Department of Wildlife Conservation
1959	1662 –(1590)	Noris (1959)
1973	1600-2200	Maki, Smith Sonion study report (1973)
1975	4000	Hofman (1975)
1978	3000-4000	Oliver (1978)
1978	6000	Hofman (1978)
1984	2500	Sults & Eswaran (1984)
1987	2800-3200	A.B.Fernando (1987)
1993	1967	Department of Wildlife Conservation (1993)

1997	4000-4500	De silve & Athapattu (1997)
2000	3160-4405	Kemp & Santhya Pillei (2000)
2011	5879	Department of Wildlife Conservation

5.1.2 Locomotion requirements of Wild Elephants

According to the reports of the Department of Wildlife Conservation observed that a gang of matriarchal wild elephants utilises approximately 2,540 hectares for their habitat range and a male animal uses about 13,376 hectares for this normal behaviour. According to a survey conducted in the year 1998 by the Department of Wildlife Conservation, the habitat range of male elephants has been computed as 75 square km. Island wide wild elephants census conducted by the Department of Wildlife Conservation, in the year 2011 identified that 67.2 per cent, 29.78 per cent and 3.02 per cent of the wild elephants population were extended in wildlife conservation zones, reservations of the Department of Forest Conservation and in scrubs spread independently, respectively.

Even though, it is not a normal event that wild elephants walk out of the reservation zones, in certain instances, they use to go out of the reservation zones to eat nutritious food exists in cultivated lands, as identified by the Department of Wildlife Conservation.

Wild elephants spend about 15 to 18 hours per day for taking foods and an elephant requires about 150 kg of portion of plants and about 120 litres of water a day. Elephants prefer grass land and bush related jungle and the favour changes in accordance with the weather condition. Normally the wild elephants become active in the day break, evening and night of the day and the single elephant tries to come out of the reservations during that time.

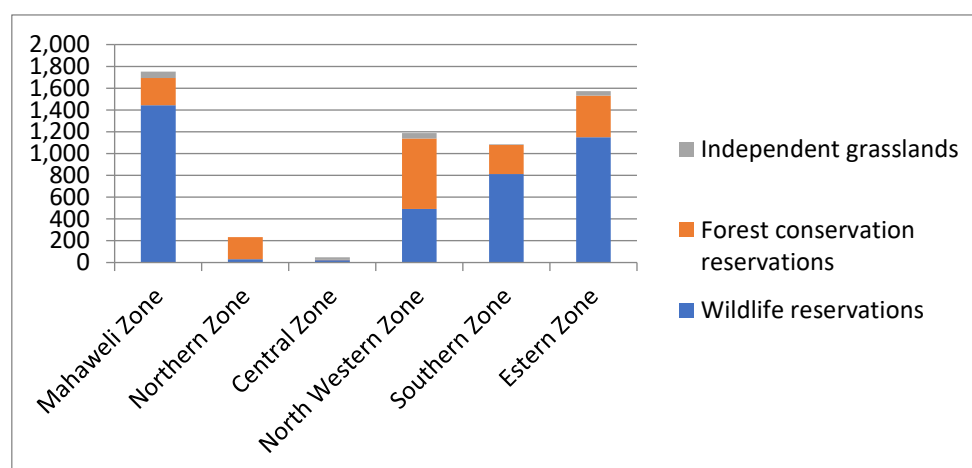
5.1.3 Propagation of wild elephants

According to the wild elephants census reports of the year 2011, the propagation of wild elephants in Sri Lanka is depicted in Table 02 below.

Table 02 – Zonal wise wild elephants propagation in Sri Lanka.

Expansion of wild elephants	Mahaweli Zone	Northern Zone	Central Zone	North Western Zone	Southern Zone	Eastern Zone	Total	Percentage %
Wild life reservations	1,443	30	22	493	811	1,151	3,950	67.2
Forest conservation reservations	250	203	04	646	267	381	1,751	29.78
Independent grass lands	58	-	21	50	08	41	178	3.02
						-		
Total	1,751	233	47	1,189	1,086	1,573	5,879	
Percentage %	29.48	3.96	0.8	20.22	18.47	26.75		

Picture No.01 – Propagation of wild elephants in Sri Lanka – Zonal Wise

Accordingly, of the total wild elephant population in Sri Lanka, the most elephant population representing 29.8 per cent lives in Mahaweli zone and the least population of 0.8 per cent lives in central zone. Out of the total wild elephant population in Sri Lanka 76.77 per cent live in Mahaweli, Eastern and North Western zone.

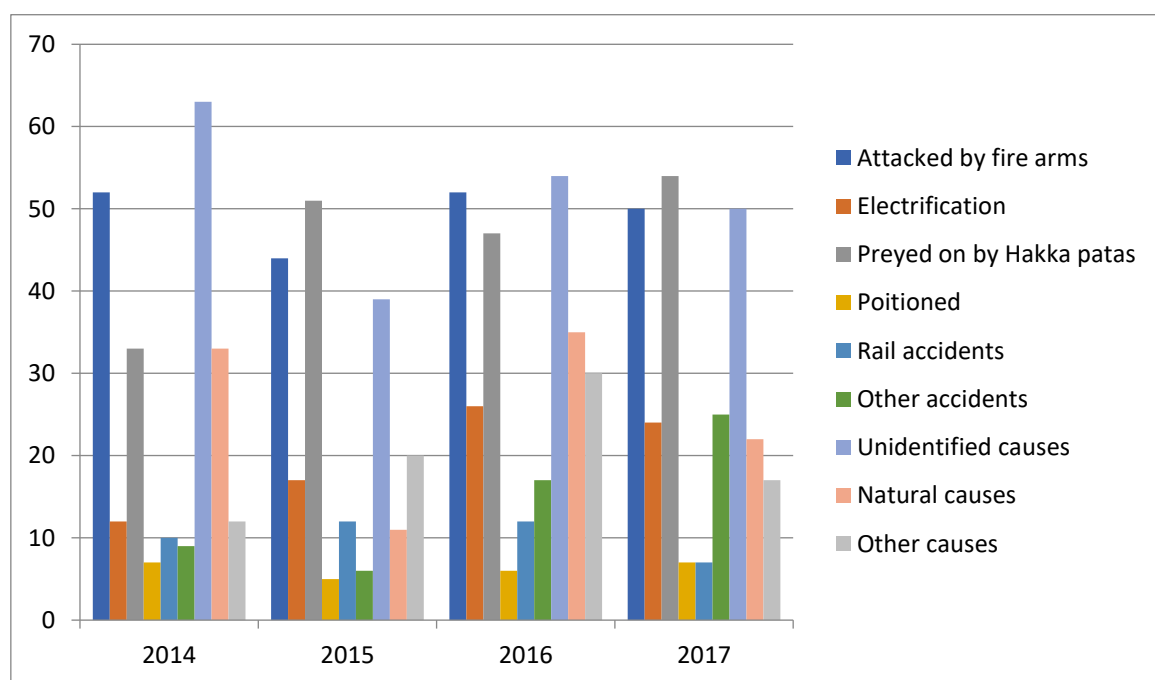
5.1.4 Deaths of wild elephants

According to the records of the Department of Wildlife Conservations, 971 wild elephants died of various reasons during the period from 2014-2017.

**Table No.03 – Number of wild elephants died of various reasons –
2014 – 2017**

Year	Attacked by fire arms	Electrification	Preyed on by Hakkapatas	Positioned	Rail accidents	Other accidents	Unidentified causes	Natural causes	Other causes	Total
2014	52	12	33	07	10	09	63	33	12	231
2015	44	17	51	05	12	06	39	11	20	205
2016	52	26	47	06	12	17	54	35	30	279
2017	50	24	54	07	07	25	50	22	17	256
2018	53	38	64	03	16	32	29	32	46	313
	251	117	249	28	57	89	235	133	125	1,284
Percentage %	19.5	9.1	19.4	2.2	4.5	6.9	18.3	10.4	9.7	

**Picture No.03 – Number of wild elephants died of various reasons –
2014 – 2017**

Accordingly, about 60 per cent of elephants died during the last 4 years had happened due to human activities.

Picture No.01 – An elephant killed by the people

5.2 Functions of the Department of Wildlife Conservation and the reservations belong thereto.

5.2.1 Functions of the Department of Wildlife Conservation

The predominant function for the long term protection and conservation of Wildlife resources within the territory including the coastal line of Sri Lanka is entrusted to the Department of Wildlife Conservation. The legal responsibility for the establishment and management of the Wildlife reservations within Sri Lanka under No.44 of 1964, No.01 of 1970 and No.49 of 1993 of the Fauna and Flora Protection Ordinance (Cap 460) (Annexure 01) is also entrusted to this Department for the fulfilment of this wide function and the elephant conservation division has been established and the functions of this division appear below.

- Implementation of the National Elephants Policy.
- Establishment of wild elephants conservation areas in such manner that protects wild elephants incoming and access areas.
- Establishment of physical barriers by putting up electric fence, living fence and other modern methods in such manner that obstructs wild elephants coming to settlements.

- Organize and follow up to drive wild elephants away.
- Catching wild elephants and drive them away.
- Manage and updating data base and information in respect of wild elephants.
- Payment of compensation for damages caused by wild elephants.

5.2.2 Reservations belong to the Department of Wildlife Conservation

Reservation lands established by the Department of Wildlife Conservation represented 14 per cent of the entire geographical area of Sri Lanka and such reservations classified as national reservations, sanctuaries and elephant pass exceeds 10,000 square km.

Table No.04 – Reservations currently promulgated

Type of reservations	Number of reservations promulgated (up to 31 December 2017)	Extent (Sq.Km)
Severe natural reservations	03	245.33
National parks	26	6,457.07
Natural reservations	09	1,027.14
sanctuaries	62	2,660.92
Elephant passes	01	87.77
	----- 101 =====	----- 10,478.23 =====

5.3 Reason for human elephant conflict and consequences arisen therefrom

5.3.1 The change of land pattern due to informal development activities carried out by the public and private sectors and illegal forest massacres, deprivation and minimisation of usable and perfect habitats shortage of foods for wild elephants and obstruction of elephant passes etc. have caused the wild elephants walk to villages and as such human-elephant conflict has now promptly improved. Conflict between wild elephants walk to villages and the people damages both parties causing human deaths elephant deaths, physical damages and property damages predominately.

Picture 02 - Property damages deaths

Picture 03 -Human deaths

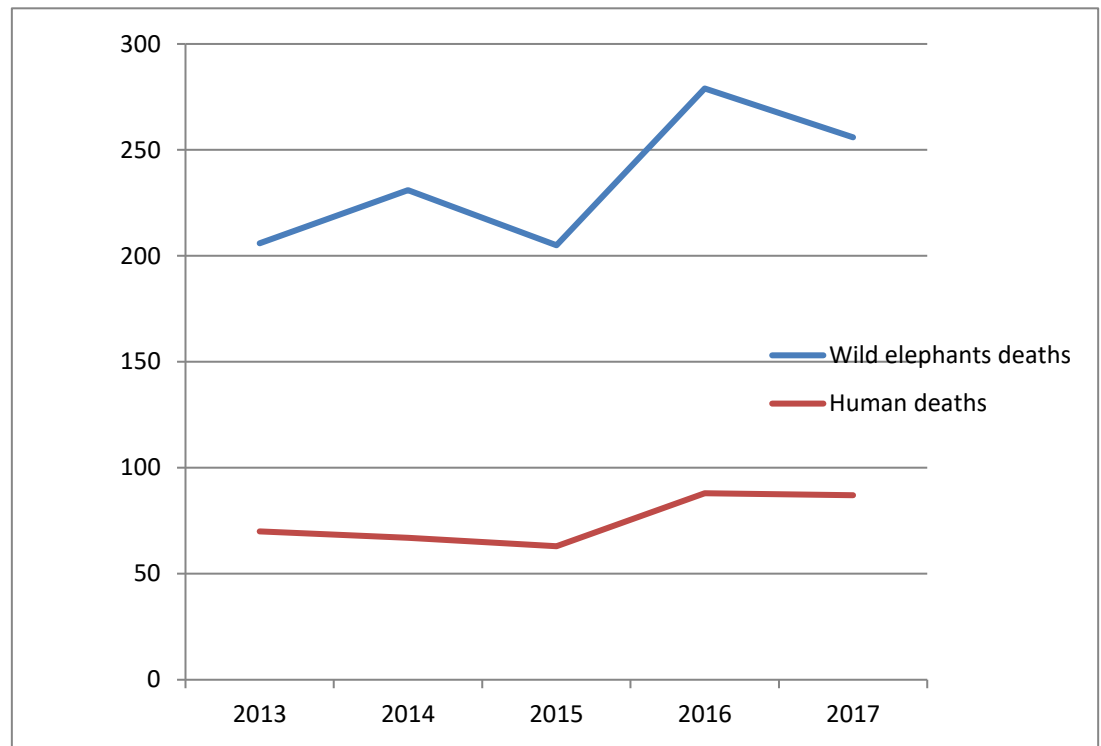
Picture 04-Wild elephants

5.3.2 Human elephant conflict mainly propagates in 58 Divisional Secretarial Divisions in 8 provinces. The Department of Wildlife Conservation has recognised Divisional Secretarial areas of Wellawaya, Lunugamvehera, Ampara, Uhana, Porathivupattu, Koralepaththu South, Mahiyanganaya, Dehiattakandiya, Wilgamuwa, Dimbulagala, Welikanda, Kekirawa, Palugaswewa, Galgamuwa, Kotawehera and Nikaweratiya which extensively exist human-elephant conflict.

Table No.05 – Accidents happened during the period from 2013 to 2017.

	2017	2016	2015	2014	2013
Wild elephants deaths	256	279	205	231	206
Human deaths	87	88	63	67	70
Physical damages	82	78	52	66	79
Property damages	1,003	1,542	1226	1,425	1262

Picture No.04 – Accidents happened during the period from 2013 to 2017.

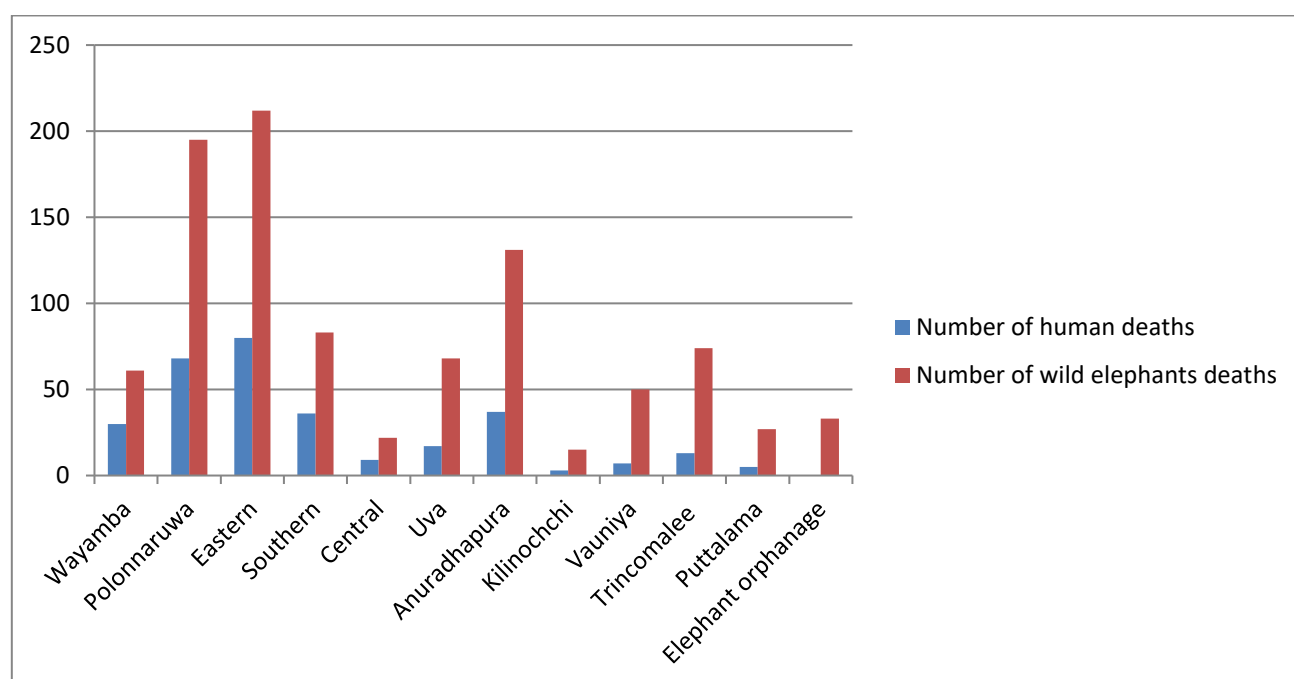
5.3.3 Expansion of area wise wild elephant deaths and human deaths in Sri Lanka is as follows.

Picture No.06 Zonal wise expansion of wild elephant deaths and human deaths

Wildlife zone	Number of human deaths	Percentage %	Number of wild elephants deaths	Percentage %
Eastern	80	26.23	212	21.83
Polonnaruwa	68	22.3	195	20.08
Anuradhapura	37	12.13	131	13.49
Southern	36	11.8	83	8.54
Wayamba	30	9.8	61	6.28
Uva	17	5.57	68	7.00
Trincomalee	13	4.26	74	7.62
Central	09	2.9	22	2.26
Vauniya	07	2.29	50	5.15

Puttalama	05	1.63	27	2.78
Kilinochchi	03	0.98	15	1.54
Elephant orphanage	-	-	33	3.39
	-----		-----	
	305		971	
	=====		=====	

Picture No.04 Zonal wise expansion of wild elephant deaths and human deaths

Accordingly, 185 human deaths and 538 wild elephant deaths were recorded in 3 zones of Polonnaruwa, Anuradhapura and east during the past 4 years. Thus, 60 per cent and 55 per cent of the total human deaths and wild elephant deaths had occurred in those 3 zones but only 46 per cent of the total provision for elephant fences had been made for those 3 zones.

5.3.4 It was revealed that once cattle belongs to villagers being entered the park and prompt growth of arrogant plants which are not eaten by wild elephants causing interruption of growing grass, wild elephants walk to villages in finding foods. It was also observed that wide expansion of ‘cantana’ and ‘podisighomuram’ plants was shown specially in Udawalawa and Lunugamwehera national parks.

Picture No.05 – An instant where cattle entered into the sanctuary.

5.3.5 Since the shortage of foods in the forest, it was identified that about 300 wild elephants loiter in 54 places where garbage is disposed of and as a result of eating such garbage by wild elephants, they suffer from various deceases and finally die. As revealed by the veterinarians reports, at post mortem inquests shown that there were many indigestible tarpaulin, shopping bags, plastic bottles and many other refuses in the stomach of elephants.

5.4 Action taken to minimise human elephants conflict

5.4.1 Introduction to the elephant conservation National Policy

The approval of the Cabinet of Ministers had been granted on 20 September 2006 to the Department for the implementation of a series of policies name as “National Policy on Wild elephants conservation and Management in Sri Lanka” for the conservation of wild elephants by identifying the national importance of the protection of elephants. (Annexe 02) Accordingly, the national policy on Wild elephants conservation and management includes the following 6 policies.

- i. Establishment of the sustainable existence of elephants within the forested condition.
- ii. Take action to minimise and prevent human elephants conflict.

- iii. Ascertainment of socio-economic benefit through the conservation of elephants.
- iv. Settlement of expenses need to be incurred by the community affected by human elephant conflict.
- v. Formulation of a monitoring methodology for the removal of elephants from the jungle on management purposes.
- vi. Promotion of scientific researches, based on wild elephants conservation and management.

5.4.1.1 Policy statement 01 in the National Policies 1

 Under the policy statement of the following strategies have been recognised for ensuring the sustainable existence of elephants within the forested condition of Sri Lanka.

- Establishment of Elephant Conservation Area (ECA) and Managed Elephant Reserves (MER)
- Limiting elephants to elephant conservation area
- Management of elephants within the elephant conservation areas.
- Improvement of habitats management.
- Habitats management within the managed elephant reserves.

5.4.1.2 Establishment of Elephant Conservation Areas (ECA) and Managed Elephant Reserves (MER)

 It was proposed to established elephant conservation areas by using the area belong to the Departments of forest conservation and Wildlife Conservation and the Mahaweli Zone being identified as a land area which is conserved in the elephants' in habitats itself. Accordingly, the Department of Wildlife Conservation had identified 5 elephant conservation areas in Sri Lanka since 2015 and dominated as elephant conservation areas.

This had also proposed to establish managed elephant reserves in the reservations belong to the Departments of Forest Conservation, Wildlife Conservation and Mahaweli Reservations where elephants live, including the private lands available as forests. Accordingly, only the Mattala Managed Elephant Reserve has been identified as the Managed Elephant Reserve in Sri Lanka at present and this has been proposed to implement as a pilot project in the Southern Province.

Picture No.6 – Proposed managed elephant reserve

5.4.1.2.1 **Limitation of elephants to reserved areas**

Subsequent to the establishment of elephant conservation areas, the removal of elephants, if they go around that area and to prevent exist elephants from conserved areas is done under this project.

5.4.1.2.2 **Management of elephants within the conservation area**

After being identified the elephant conservation area re-installation of elephant conservation areas being reviewed factors available in such areas in order to roam the elephants freely within those areas and to manage elephants and their inhabits in the conserved areas are done under this program. It is also anticipated to minimise human-elephant conflict and fulfilling elephants requirements and to control human activities within the managed elephant reserves. Accordingly, a land, 48,000 acres in extent had been selected in the southern province as a pilot project and action has been taken to dominate it as the Matttala managed elephant reserve since the year 2011.

5.4.1.2.3 Management and improvement of habitats within the reserved areas under the Department of Wildlife Conservation

Under this scheme, identification of contiguous habitats and strange plant cultivation, based on the past and present position of land use is carried out.

Accordingly, habitats require for elephants had been widened having being removed teak and turpentine plantation from the reserves of Lunugamwehera, Minneriya, Maduruoya and Udawalawa since 2008 belong to the Department of Wildlife Conservation.

It was proposed to implement this as a pilot project of the managed elephant reserves within the Mattala managed elephant reserve.

5.4.1.3 Policy Statement 2

The minimisation of elephant-human conflict has been recognised as the second policy statement of the Elephant Conservation National Policy. Strategies for the main factors including the minimisation of damages caused by elephants, minimisation of the potentiality of causing human elephants conflict and the removal of wild elephants have been identified. They include;

- Minimisation of damages caused by elephants
 - Installation of elephant barriers.
 - Promotion of “Pre alarm” system for the protection of crops.
 - Promotion of traditional crop protection systems
 - Establishment of elephant control units.
 - Removal of elephants create problems.
 - Provision of alternative opportunities for communities who may subject to meet casualties.
- Minimisation of potentialities which may create conflicts.
 - Establishment of village committees.
 - Supply of gigantic shots.
 - Educational Initiations.

- Minimisation of removal of wild elephants.
 - Law enforcement.
 - Conducting educational awareness programmes.
 - Ensuring the inter institutional counselling in the implementation of Development Projects.
 - Implementation of regional plans of the Department of Wildlife Conservation on Elephants conservations.
 - Provisions of sufficient veterinary services to wounded elephants.

5.4.1.3.1 Promotion of “pre alarm systems” for crop protection

Establishment of a ‘pre-alarm system’ for the protection of crops and properties from wild elephants for small farms as a pre protection measure has been identified as a more effective method. Accordingly, a pre-alarm system had been established in the year 2009 in Ritigala area as a pilot project.

5.4.1.3.2 Establishment of Elephant Control Units

Under the “Jana Sahana Udana” programme, main objectives expected to be achieved include, the establishment of elephant control units by using well trained persons in the areas identified having more human elephant conflicts, expel the elephants therefrom and collection of elephants migration information and to train village committee members. Accordingly, the Department of Wildlife Conservation had taken action to open seven elephant control units in the year 2008 in Galgaluwa, Nikaweratiya, Karuwalagaswewa, Pimburaththewa, Hambantota, Batticaloa and Kanthale Areas.

5.4.1.3.3 Provision of alternative opportunities for communities subjected to cause casualties

When there are isolated dwellings situated in certain remote areas where wild elephants are loitering, provision of accommodation in secured areas to such dwellers and supply of alternative livelihood are introduced under this scheme. Accordingly, the Department of Wildlife Conservation had made an attempt to re-settle the affected persons in another areas by

removing the people in the areas of puttalama, Buddhidasungama, Lunugamwehera, Wetahiriyakanda and some other areas.

5.4.1.3.4 Establishment of Village Committees

Being established village committees by forming working group consisting of voluntary employees by the Divisional Secretariats where human-elephant conflict is in plenty, the approval needs to be given to such committee for elephant conservation functions. Accordingly, the Department of Wildlife Conservation had commenced to establish village committees denominated as “Gaja Mithuro” in the human-elephant conflict areas.

Picture No.7 – A meeting of the village committee

5.4.1.3.5 Educational initiations

Implementation of awareness programmes targeted at people live in the elephant conservation areas and nearby through the school and community organisations, improvement of wild educational programmes, exposure of elephant conservation related problems to children and to provision of information requires to make them understand the complexity of human-elephant conflicts through the curriculum etc. can be carried out.

5.4.1.3.6 Law enforcement

 This policy statement states that being framed charges against offenders in respect of the encroachments of elephant conservation areas, causing injuries to elephants and killing elephants being enforced the prevailing law in connection with elephants of the country, they need to be punished.

Table No.07 – Number of elephant deaths and the enforcement of law therefor – 2015 - 2017

Year	Number of deaths caused due to human activities	Number of law enforcement for elephant deaths	Instances not taken action against elephant deaths
2015	117	18	99
2016	131	09	122
2017	142	16	120
	-----	-----	-----
	390	43	341
	=====	=====	=====

Accordingly, instances of enforcement of law during the last 3 years as compared with the number of deaths occurred due to human activities was about 10 per cent.

5.4.1.3.7 Ensuring the inter-institutional counselling in planning development projects

 Even though the evaluation of environmental effect and the initial environmental evaluation is mandatory in carrying out development activities in the country, the government and private sector entities carry out their activities, being deviated and ignored such laws, rules and regulations. Instructions need to be given to other entities to coordinate with the Department of Wildlife Conservation before any development work in the areas where elephants live. In addition, in arranging elephant

conservation programmes, opinions of the Department of Wildlife Conservation and other related institutions need to be inquired. Similarly, an adequate attempt has to be made to fulfil the conditions of the Department of Wildlife Conservation, when the conditions need to be fulfilled in respect of elephants conservation and where relevant conditions are breached in the development projects. e.g. In the environmental effect evaluation report prepared for the construction of port of Hambantota and the Mattala Airport, it was stated that along with this development work Hambantota, wild elephants management reserve needs to be announced for the provision of protection to wild elephants.

5.4.1.4 Policy Statement - 3

Obtaining socio-economic benefits from conservation of elephants has been identified as the 3rd policy of the Elephants Conservation National Policy. If the farmers consider the elephant as a dangerous epidemic, they do not inspire elephants conservation. If it is not happened, economic benefits need to be flown to them through the elephant conservation. Of the required strategies, the following functions have been identified.

- Promotion of community based “Ru-des-Eco-tourism, centred on elephants”
- Promotion of cottage industries based on elephants.
- Promotion of effected community participation for wildlife management activity.
- Promotion of “Clinging to education” development for elephant conservation.

5.4.1.4.1 Promotion of cottage industries based on elephants

Even though paper manufacturing programmes by using dungs of elephants have been commenced under this, this industry has been failed as a sufficient market has not been attracted.

5.4.1.5 Policy statement – 4

Settlement of expenses to be incurred by the distressed people affected by human-elephant conflict has been identified as the fourth policy of the elephant conservation National Policy. The major impact caused to the community from human elephant conflict is the economic loss. By payment of compensation and insurance methods, the loss can be remedied in a certain extent and the following functions had been identified out of the required strategies.

- Review and formulation of existing compensation methods.
- Introduction of an insurance scheme for children of the affected families.
- Commencement of compensation and insurance schemes with the assistance of public and private sectors
- Granting sudden concessions to settle funeral expenses in a loss of life.

5.4.1.6 Policy Statement - 05

Setting a monitoring methodology for the removal of elephants from jungles on management purposes has been identified as the 5th policy statement of the elephant conservation National Policy. Of the strategies for the minimisation and management of the present human-elephant conflicts by capturing destructive elephants and discharging them to some other areas, the following matters were identified

- Identification of problematical elephants
- Set up elephant capture teams
- Establishment of temporary elephants detaining premises.

5.4.1.6.1 Establishment of temporary elephants detention premises

Under this, having being established temporary elephant detaining parks as an alternative method to stable, being identified problematical elephants which could not be allowed to go around an area freely and capture them and manage in those detaining yards.

For this purpose, the Department of Wildlife Conservation had identified a few elephants detaining yards and the Horoupathana elephants detaining park had been set up as a pilot project thereof. Action is being taken to put up the Lunugamwehera elephant detaining park.

5.4.1.7 Policy Statement - 06

Promotion of scientific researches has been identified as the basis for the conservation and management of wild elephants as the sixth policy of the elephants conservation National Policy. As strategies on this the encouragement of scientific researches relates to management and the identification of research priorities had been identified.

5.4.2 Revision of the elephants conservation National Policy

In order to obviate weaknesses in the elephant conservation National Policy, the Department of Wildlife Conservation is taking action to revise the elephant conservation policy and action is already taken to get the cabinet approval for such revisions.

5.4.3 Other strategic measures taken for the minimisation of human elephant conflict caused by walking wild elephants to villages.

Strategies comprised of putting up electric fence, distribution of elephant gun shots, removal of elephant pass encumbrances, strengthening of coordination between habitats, community awareness and obtaining people participation had been identified by the Department of Wildlife Conservation as strategic measures to minimise human-elephant conflicts. However, more attention had been paid for putting up electric fence and distribution of elephant gun shots.

Table No.08 – The amount spent during the period from 2013 to 2017 annually for each function.

Nature of expenditure -----	2017 ----- Rs.	2016 ----- Rs.	2015 ----- Rs.	2014 ----- Rs.	2013 ----- Rs.	Total ----- Rs.
Putting up electric fence	99,951,977	239,502,262	275,819,926	195,340,000	209,232,518	1,019,846,683
Maintenance of electric fence	86,596,000	73,511,250	2,070,000	1,860,000	-	164,037,250
Purchase of elephant gun shots	69,261,166	86,616,504	75,867,343	58,331,560	48,403,600	338,480,173
Community awareness and people participation	-	3,080,000	2,899,000	1,948,000	1,151,000	9,078,000
Removal of elephant pass encumbrances	-	727,028	-	-	-	727,028
						----- 1,532,169,134 =====

5.4.3.1 Putting up elephant fence to prevent the elephants walk to villages

5.4.3.1.1 Establishment of elephants barriers is a major solution of controlling human elephant conflict and the construction of electric fence has been identified as the most successful elephant barriers. By the year 2016 the length of the elephant fence put up was about 4211.8 km. Provision made by the government for putting up electric fence during the 5 years from 2013 to 2017, the expenditure incurred by the Department for putting up electric fence and the length of the electric fence put up each year are as follows.

Table No.09 – Distance of electric fence put up during 2013 – 2017 and expenditure incurred.

Year	Estimated distance	Distance put up	Provision	Expenditure	Financial Performance	Physical Performance
	Km	Km	Rs.	Rs.	%	%
2017	457	305.8	100,000,000	99,951,977	99.9	67
2016	362.7	287.1	250,000,000	239,502,262	95.8	79
2015	279	226.16	300,000,000	275,819,926	92	81
2014	262.7	179.2	250,000,000	195,344,087	78	68
2013	433.5	341.85	210,914,925	209,232,518	99.2	78.8

Picture No.08 – An Elephant fence put up

5.4.3.1.2 Out of the provisions made for putting up electric fence, 57 per cent, 27 per cent and 16 per cent had been spent for the purchase of equipment for electric fence, putting up power and energy cubicles and the clearing the route of electric fence respectively. The Department purchases electric posts and other electrical equipment as bulk in accordance with the length of the proposed electric fence from the provisions made annually and sends to the relevant zonal offices.

Sufficient provisions have been made for the putting up electric fence for the following lengths of each wildlife zone.

Table No.10 – Putting up electric fence in terms of Wildlife zones during the past few years.

	2017	2016	2015	2014	Total	Total Percentage
	----- Km	----- Km	----- Km	----- Km	----- Km	----- %
Eastern	33.75	16.5	25	137.1	212.35	15.6
Polonnaruwa	37.5	110	43.5	40	231	17
Anuradhapura	68	40	40	40	188	13.8
Uva	106.8	51	18	07	182.8	13.4
Southern	66	71.7	26	-	163.7	12
North Western	-	07	51.5	-	58.5	4.3
Central	40	23	07	20	90	6.6
Trincomalee	66	-	30	-	96	7.1
Vavuniya/ Kilinochchi	39	43.5	38	18.6	139.1	10.2
	----- 457	----- 362.7	----- 279	----- 262.7	----- 1,361.45	
	=====	=====	=====	=====	=====	

5.4.3.2 Purchase of electric fence posts and equipment

5.4.3.2.1 According to the provisions made for the putting up electric fence, posts and equipment require for electric fence are purchased together in terms of the proposed number of Km. The expenditure incurred for the purchase of fence posts and equipment during the past 4 years is as follows.

Table 11 – Expenditure incurred for the purchase of electric fence posts and equipment during the period 2014 – 2017

Year	2017	2016	2015	2014
-----	-----	-----	-----	-----
Electric fence equipment	210,364,165	88,045,884	94,735,392	92,193,083
Electric fence posts	60,877,507	103,771,310	92,963,724	40,236,503
Total	271,243,672	191,817,194	187,699,116	132,429,586

5.4.3.2.2 The number of average fence posts uses for the putting up one Km of electric fence has been identified as 51 posts; and the number of angle posts and supporting posts vary in terms of the nature of each fence. In considering the number of fence posts purchased in the previous years, there was a considerable difference between the number of Km of electric fence needs to be put up and the actual number of Km of electric fence put up and accordingly, a large number of posts had remained excess as per details below.

Table No.12 – Utilisation of electric posts – 2012 and 2013

	Year 2012	Year 2013
	-----	-----
Average number of posts purchased	22,293	38,157
Number of Km enabling to put up	437	748
Number of Km put up as at 31 December of each year	<u>258</u> 179	<u>252</u> 496
Actual Km put up Percentage	59%	33.7%
Number of posts available as balance	9,129	25,256
Unit price Rs.	2,060	2,060
The Value of the balance posts Rs.	<u>18,805,740</u>	<u>52,027,360</u>

Out of the fence posts purchased in the years 2012 and 2013 only 59 per cent and 33.7 per cent had been utilized respectively for making fence.

5.4.3.2.3 Out of the provisions made for putting up electric fence, 57 per cent, 27 per cent and 16 per cent had been spent for the purchase of equipment for electric fence, putting up power and energy cubicles and the clearing the route of electric fence respectively. The Department purchases electric posts and other electrical equipment as bulk in accordance with the length of the proposed electric fence from the provisions made annually and sends to the relevant Zonal offices.

5.4.3.2.4 Number of fence posts received by the Assistant Director's Office, South, subjected to audit examination and number of posts issued by that office are shown in Table 13 below.

Table No.13 – Receipts and issues of fence posts by the Assistant Director's Office South

	2012	2013	Balance as at 23.06.2014
	-----	-----	-----
Balance as at the beginning of the Year	Not computed	4,624	1,076
Receipts	5,441	2,077	4,787
	-----	-----	-----
Total Receipts	5,441	6,701	5,863
Issues			

Uva Zone	715	1,805	167
Southern Zone	102	3,820	1,120
	-----	-----	-----
Balance Stock	4,624	1,076	4,576
	=====	=====	=====

5.4.3.3 Assignment of the putting up electric fence to the Department of Civil Security

5.4.3.3.1 The approval of the Cabinet of Ministers had been requested to obtain 260 ad-hoc labourers, necessary for the maintenance of the electric fence erected, with the objective of minimizing the conflict between the wild elephants and humans and to make available provisions, a sum of Rs.41 million each per year for the payment of salaries for them, by No.45/2011 and by the Cabinet Memorandum dated 08 December 2011, furnished by the Minister of Agrarian Services and Wildlife, under the topic “Maintenance of Electric Fence erected for minimizing the damages incurred by Wild Elephants”. (Annexure 03) The approval relating to that Memorandum had been granted as follows, by the decision No.අමප/1/2299/549/03 and by the decision on 06 January 2012. (Annexure 04)

- (i) It should be inquired by the Ministry on the possibility of obtaining the service of the Farmers’ Organizations of the relevant area and of the Regional Community based Organizations such as “Gam Mithuro” and
- (ii) Discussing with the Secretary to the Ministry on the capability of deploying the members of the Civil Security Forces who live in the relevant areas on the occasions where the above function deemed to be unsuccessful.

5.4.3.3.2 As per those decisions, requests had been made to the Director General of the Department of Civil Security for the maintenance of the electric fence as per No. ටඒ 16/02/02/172 - A and as per the Letter dated 06 June 2012. (Annexure 05)

- 5.4.3.3.3 Instructions had been given to “Entrust the erection, safeguarding and maintenance of all electric fences relating to the Wildlife and the Forest Conservation Zones in the Island, under a proper procedure and regulations, to the Department of Civil Security”, as per the instructions given by the President in the Special District Coordination Committee Meeting held in Hambantota on 19 October 2012. (Annexure 06)
- 5.4.3.3.4 Putting up of 60 electric fences, 1227 km in length, had been entrusted to the Department of Civil Security in the years 2013 and 2014 and a provision of Rs.103.67 million had been given therefor. According to the progress report prepared by the Department of Civil Security as at 30 November 2014, putting up of 18 electric fences to the extent of 341 km had been completed.
- 5.4.3.3.5 As such, it had been informed by No.ඉඹ/192/2/1/23 and by the undated Letter referred to all the District Secretaries of the relevant Districts by the Director General of Wildlife Conservation to take action to entrust all the electric fences that are scheduled to be erected by the “Gaja Mithuro” programme, “Dayata Kirula” programme and also, by various projects to the Department of Civil Security and to take action to confer that function to the Department of Civil Security within the year 2013 on the occasion of not being able to complete the works of the electric fences, of which Tenders had been granted, in the year 2012. (Annexure 07)
- 5.4.3.3.6 Based on a general estimate for putting up of 01 kg of electric fence, fence posts, electrical and other instruments had been purchased for the total number of km of electric fence proposed to be put up.
- 5.4.3.3.7 Of the estimates prepared on the basis of cost components of clearing of fence routes, putting up fence, construction of power and energy cubicles and 15 per cent has been deducted and added 10 per cent and 05 per cent for contingencies an administrative cost respectively there to and that sum had been given to the Department of Civil Security. However, it was revealed according to the records of the Department of Civil Security that the expenditure actually incurred by that Department for the completed fences had been very much less than that of the estimate.

5.4.3.3.8 Accordingly, the total estimated amount relates to 5 electric fences, 80.5 Km in length fully completed by the end of the year 2014 by the Department of Civil Security was Rs.8,824,470 whereas the Department had spent only Rs.1,885,033 for the completion of such fences. Accordingly, the surplus estimate amounted to Rs.6,849,437, representing 75 per cent variance from the actual expenditure.

Table No.14 – Expenditure incurred by the Department of Civil Security for putting up electric fences.

Name of Electric Fence	No.of Km	Estimated constructed cost	Actual expenditure incurred by the Department of Civil Security for the completion of work	Savings	Percentage of Savings
		Rs.	Rs.	Rs.	%
Damminna - Kondegam	13	1,340,459	35,840	1,304,619	97
Pasiyawa - Paluwaddana	20	2,916,267	416,963	2,499,304	86
Hathareskotuwa	20	2,863,276	938,873	1,924,403	67
Hunuwilagama - Bogoda	20.5	530,465	321,070	209,395	40
Abhayapura - Konduwatuwana	07	974,003	172,387	551,716	57
Total	80.5	8,624,470	1,885,033	6,489,437	75

5.4.3.3.9 Without being identified the actual length of the electric fences proposed to be put up, cost has been estimated the cost and provisions had been released accordingly. Even though, 60 Km therefrom had been fully completed in 3 electric fences, the overall distance thereof was only 43.1 Km.

Table No.15 – The estimated length for the putting up electric fences, actually completed length of fence routes and the cost incurred thereon.

Fence route -----	Estimated length ----- Km	Provisions released ----- Rs.	Completed fence routes -----		Percentage of difference of length ----- %
			Length ----- Km	Cost ----- Rs.	
Divulagaswewa - Sinipura	10	1,004,324	05.6	366,665	44%
Namalwatta – Kalyanapura State I	30	3,952,856	26.5	2,000,624	11.7%
Mattalagama	20	2,649,558	11.0	1,209,429	45%
	----- 60 =====	----- 7,606,738 =====	----- 43.1 =====	----- 3,756,429 =====	

5.4.3.3.10 As the putting up of electric fence had been entrusted to the Department of Civil Security, without obtaining the consent of the community and settlement of lands to be fulfilled before putting up the electric fence, certain difficulties had arisen and as such the putting up of the following 11 fences could not be completed even by 31 August 2019.

1. Wandinagala – Karambana
2. Konaketiyawa – Dewalamankada
3. Koholankala – Karambawewa
4. Hungamalaoya North
5. Nikiniyawa
6. Walalhambapura – Mahawatta
7. Mahawatta – Welipitiya
8. Welipitiya – Kattamberi

9. Wilmenna Uraniya (Modara Pelassa)
10. Sadalagama – Ilukpelessa – Muhanetula
11. Aluthganara – Unathawewa

5.4.3.3.11 The erection activities of the electrical fence had been conferred under the purview of the Department of Wildlife Conservation again from the year 2015, based on a discussion held between the two parties on 16 December 2014 and the maintenance and safeguarding of the electrical fence is further being carried out by the Department of Civil Security.

5.4.3.4 Monitoring the putting up electric fence and purchase of equipment

5.4.3.4.1 Purchase of electric fence equipment and implementation of the putting up electric fence is monitored by the Elephant Conservation Division of the Department of Wildlife Conservation. Quarterly reports in respect of putting up of electric fence by the Wildlife Zonal Offices need to be obtained from the zonal offices, reviewed them and necessary steps need to be taken to expedite the construction work.

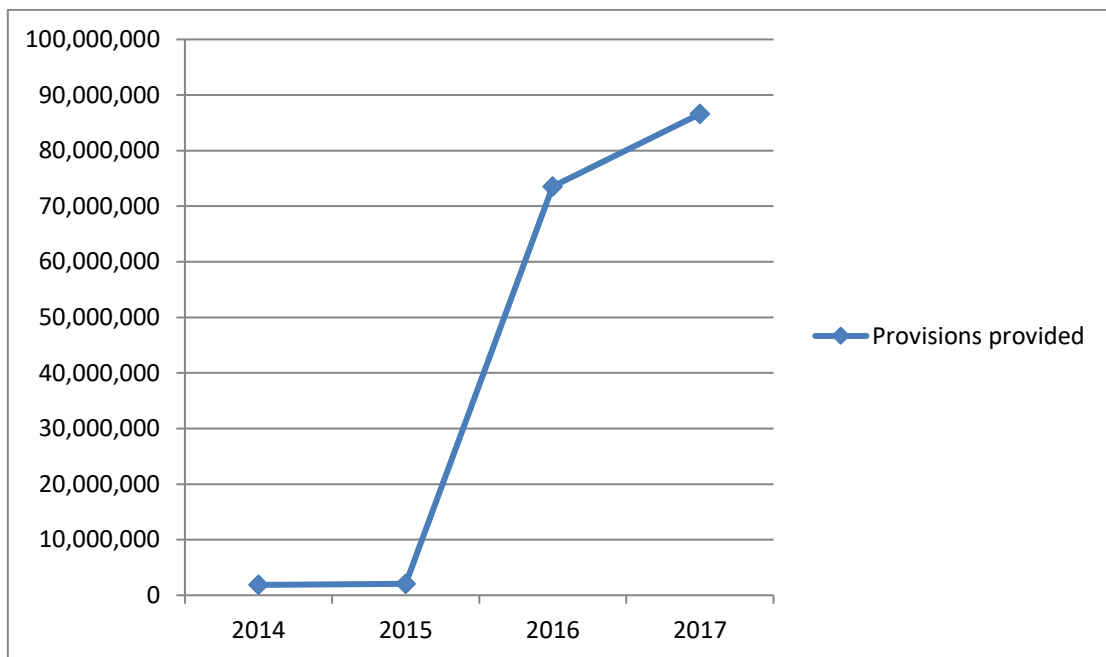
5.4.3.4.2 Moreover, the construction work of electric fence assigned to the Divisional Secretariats and to the Department of Civil Security needs to be supervised and followed up by the Department of Wildlife Conservation and expedite the putting up of electric fences as well. An officer of the Department of Wildlife Conservation has been attached to the Department of Civil Security for the coordination of putting up electric fence.

5.4.3.5 Maintenance expenses of electric fence

5.4.3.5.1 Maintenance of electric fence had been assigned to the Department of Civil Security since 2013 and the following expenses were incurred from the year 2014.

Table No.16 – Provisions released to the Department of Civil Security for the maintenance of electric fence – 2014 – 2017

Year	Provisions released
-----	-----
	Rs.
2014	1,860,000
2015	2,058,000
2016	73,511,250
2017	86,596,000

Picture No.05 - Provisions released to the Department of Civil Security for the maintenance of electric fence – 2014 – 2018

The above total provisions had been given to the Department of Civil Security for the maintenance of electric fence. The electric fence maintenance expenditure of Rs.1.8 million in the year 2014 had increased to Rs.86.5 million by the year 2017 and it represented 4705 per cent increase as compared with the year 2014.

5.4.3.5.2 By 31 January 2018, 259 of electric fence to the extent of 4,366 km had been handed over to the Department of Civil Security for maintenance.

5.4.3.5.3 In order to maintain the electric fence actively it needs to be checked daily and if trees are fallen or electricity is leaked they need to be daily updated. If not, wild elephants may enter from those places and the electric fence may be completely destroyed. As about Rs.86 million is spent per year for the maintenance of electric fence through the Department of Civil Security, a follow up needs to be done by the Department of Wildlife Conservation to ensure whether this duty is properly done daily.

Picture No.09 – A build elephant fence is being destroyed by an elephant.

5.4.3.5.4 Electric fence needs to be satisfactorily maintained and protected, being minimised duty problems by agreement between civil security solders and the wildlife conservation officers in respect of the introduction of a specific methodology relating to the supervision of electric fence and the methodology gives for the duty period of civil security officers, assignment of night shift duties and the system of issuing maintenance equipment.

5.4.4 Putting up private electric fences

In certain areas in which the Department of Wildlife Conservation had not put up electric fences, private electric fences had been put up for the protection of their cultivated lands and it was revealed that electricity was obtained from various sources therefore.

5.4.5 Wild Elephants Locomotion Access (Elephant pass)

5.4.5.1 The wild elephant is purely a tourist animal and they walk through their native and habitual ways. Even though the habitats of elephants are cleaned up for various development works, they do not give up their tourist areas. Therefore, they work on their habitual access roads themselves, even though the people taken action to block their routes. Otherwise, they find new ways resulting the wild elephants walk to villages. Such human activities done in a manner obstructive to elephant pass, may cause human elephants conflict.

Picture No.10 – Transit of elephants across the road put up in a manner obstruct to elephant pass.

5.4.5.2

In order to minimise this situation, the identification of wild elephants locomotion access areas (elephant pass) and protection them are the functions of the Department of Wildlife Conservation. Establishment of access ways between the wild elephant conservation zones and special conservation zones can further extent the area requires for wild elephants to a certain extent. A sum of Rs.727,028 had been spent in the year 2016 for the removal of elephant barriers. Only Kaudulla, Minneriya and elephant pass have been identified as access ways and gazetted by gazette notification No.1343/10 of 01 June 2004. (Annexe 06) Furthermore, 16 elephant movement access ways, suitable for allowing the wild elephants to move more freely by maintaining forest access ways without human activities had been identified by the project proposal for human elephant conflict management carried out in May 2015. Sixteen such forest access ways so identified but not yet gazetted are as follows.

1. Koholankala – Bundala park and Mattala
2. Unathuwewa – From Mattala to Lunugamwegera
3. Wetahirakanda – From Lunugamwehera to Udawalawa
4. Dahayyagala – From Udawalawa park to bogaha pattiya Forest Conservation
5. Puwakpele – Galoya to Maduruoya
6. Ulhitiya – Maduruoya to Wasgamuwa
7. Hungamala Oya – Maduruoya to Flood Valley
8. Mahawewa – Maduruoya to Flood Valley
9. Rathnella – Victoria, Randenigala, Rantambe to Nucleus
10. Digampathana – Sigiriya to Ritigala and Kahalla Pallekele
11. 5th post Kalawewa to Nachchaduwa
12. Nachchaduwa to Mahakandarawa

13. Nachchaduwa to Vilpaththu
14. Suryapura – Somawathee National Park to Chunkadu Forest Conservation
15. Madu Road – Vilpattu to Madu Road Sanctuary
16. Puliyankulama – Vavunikulam to Padaviya

09 and 3 of the above wild elephant locomotion access roads are situated in the lands belong to the Department of Forest Conservation and the Sri Lanka Mahaweli Authority respectively. (Annexe – 07)

Except the sum of Rs.727,028 spent in the year 2016, any money whatsoever had not been spent for the removal of elephant pass barriers.

5.4.6 Organization, implementation and follow up of repulsion of wild elephants

5.4.6.1 As wild elephants enter into cultivated lands and villages since the alienation of their familiar habitats, provisions have been made by the Department to expel them. The following expenses had been incurred during the past 5 years for the purchase of elephant shot guns and to expel elephants.

Table No.17 – Expenditure incurred for the repulsion of elephants. 2013 - 2017

Year	Fire shots		Gigantic shots small		Signal shots		Total	
	Quantity	Expenses	Quantity	Expenses	Quantity	Expenses	Quantity	Expenses
	Units	Rs.	Units	Rs.	Units	Rs.	Units	Rs.
2013	260,000	22,459,500	132,000	8,499,400	163,000	17,444,700	555,000	48,403,600
2014	284,500	27,055,840	150,000	10,451,000	182,500	20,824,720	617,000	58,331,560
2015	360,000	36,652,710	150,000	11,242,500	225,000	27,972,132	735,000	75,867,342
2016	375,500	41,377,802	156,500	13,442,618	234,750	31,796,083	766,750	86,616,504
2017	360,000	27,609,194	150,000	10,023,200	225,000	31,628,772	735,000	69,261,166
Total	1,640,000	155,155,046	738,500	53,658,718	1,030,250	129,666,407	3,408,750	338,480,172

Table No.18 – Expenditure incurred for the removal of oppressive wild elephants – 2012 - 2016

Year	Capturing and removing onerous elephants		Expenses incurred for one case
	Quantity	Expenses	
		Rs.	Rs.
2012	16	6,225,734	389,108
2013	13	2,211,363	170,105
2014	11	3,047,334	277,030
2015	11	1,913,665	173,970
2016	16	4,458,233	278,640
	67	17,856,329	1,288,853

Expenditure on repulsion of elephants and the purchase of gun shots during the year 2016 amounted to Rs.4,458,233 and Rs.86,696,931 respectively. Accordingly, the elephants repulsion expenses and the purchase of gun shots expenses in the year 2016 had increased by 133 per cent and 14 per cent respectively as compared to the year 2013.

5.4.6.2 Expenditure on putting up electric fences as well as elephants repulsion had gradually increased since the year 2012.

Table 19 – Expenses on putting up electric fence and elephants repulsion – 2012 – 2016

Year	Expenses on putting up electric fence	Expenses on repulsion of elephants
-----	-----	-----
	Rs.	
2012	177,660,693	49,689,759
2013	209,232,518	50,614,963
2014	195,340,000	61,378,894
2015	275,819,926	77,781,007
2016	239,502,262	91,074,737

5.4.7 Horowpathana elephants detaining centre

An elephant detaining centre had been established to detain furious elephants in Horowpathana area, 2500 acres in extent.

5.4.8 Putting up live fences

It was proposed to put up plant barriers for live fence by planting Palmyra, jute, bougainvillea and lime plants. Even though, an attempt had been made to implement the project in conjunction with Udawalawa National Park as a primary experiment of putting up Palmyra fence, this project was failed as Palmyra seeds were not grown and small plants were damaged by insects. Even though, putting up jute fence has been commenced Puttalama District, Small plants had been destroyed by animals like rates and hedgehogs.

Picture No.11- A live fence

5.4.9 Establishment of coordinating committees

The project report on “Human – elephant conflict Management in Sri Lanka - 2015” (Annexe 10) has introduced that the identification of alternative land proposals for persons live in wild elephant movement access ways and sensitive areas require for the minimisation of human – elephant conflict identification of ways on which electric fences need to be put up, resolving existing problems and the establishment of coordinating committees at regional district and national level require for the maintenance and follow up of electric fence.

5.4.9.1 Establishment of Regional Coordinating Committees

Regional committees have been proposed to establish as the chairman of the Divisional Secretary and the other members consist of the chairman of the pradeshiya sabha, District Forest Officer, park caretaker or wildlife range security officer, Officer In charge of Police, Environmental Officer, Mahaweli Authority, Department of Agrarian Services, Civil Security Force, Land Officer, representatives of Farmers Associations and Environmental non-government organizations. The coordinating of the Regional Committee needs to be carried out by the area Assistant Director of Wildlife or an officer nominated by him. Action had not been taken to establish these committees separately and it was revealed that functions of these committees are carried out at the same meetings of the existing regional Agricultural Committees being allocated the time for this purpose as well.

5.4.9.2 District Coordinating Committee

District Coordinating Committees need to be established with the head of the District Secretary and the heads of all partied institutions need to be taken part as members of such committees. If any problem which could not be solved at the regional committee, it can be resolved at this meeting. This committee needs to be coordinated by the Zonal Assistant Director of Wildlife. A special District Coordinating Committee for this purpose only had not been established and it was revealed that this task is also carried out on the same date, the District Agricultural meeting is held by allocating time for this purpose as well.

5.4.9.3 National level coordinating committee

The National Committee consists of the representatives of relevant Ministries and Departments. This needs to be commenced with the membership of representatives of institutions comprising Ministry of Sustainable Development and Wildlife, Ministry of Environment, Ministry of Defence, Ministry of Public Administration, Ministry of Lands and Land Development and related Departments comprising Wildlife Conservation, Forest Conservation, Irrigation, Agriculture, Railways, Civil Security and other institutions comprising Mahaweli Authority, Road Development Authority, Disaster Management Centre. It was also introduced that the Director General of Wildlife needs to coordinate the national level committee, but action had not been taken to establish this national level coordinating committee even by 31 October 2019.

5.4.10 Staff of the Department of Wildlife Conservation

5.4.10.1 The approved cadre of the Department of Wildlife Conservation as at 20 December 2017 amounted to 2,331 and there were 536 vacancies. Even though, 57 management level posts had been approved for performing administrative functions, the actual cadre of those posts at present was 23. There were 34 vacancies representing as high as 56 per cent.

Table 20 – Approved and actual cadre – Managerial posts

	Post -----	Approved -----	Actual -----	Vacancies -----
1.	Director General	*01	0	01**
2.	Director (SLSS)	*02	0	02
3.	Director (SLHS)	01	0	01
4.	Assistant Director (SLAS)	02	0	02
5.	Assistant Director (SLSS)	*30	05*/*	25
6.	Accountant	02	01	01
7.	Engineers	02	01	01
8.	Veterinarian	17	16	01
		-----	-----	-----
		57	23	34
		====	====	====

5.4.10.2 Despite, fulltime officers require for posts, the existing officers have been appointed as acting basis for vacant posts in addition to their normal duties of substantive posts as detailed below.

Temporary post -----	Substantive post -----
Director General (Acting)	Deputy Director (Law Enforcement)
Director Operations (Covering up duties)	Deputy Director (Natural Resources Management)
Deputy Director (Planning and Information Technology) covering up duties and Deputy Director (Law Enforcement) covering up duties.	Assistant Director (Planning)
Deputy Director (Elephants Conservation) performance of duties	Assistant Director (Elephants conservation)

The approved cadre of the Sri Lanka Scientific Service is 33 but the actual cadre is 05. Accordingly, 27 officers in the Sri Lanka Scientific Service and 06 officers in the other services had fallen vacant.

6. Observation

6.1 Implementation of the national policy on wild elephant conservation and management

6.1.1 As a remedy to the human-elephant conflict, the Cabinet of Ministers had given approval on 20 September 2006 for the implementation of the national policy on wild elephant conservation management to the Department and a policy statement had been promulgated. However, strategies in respect of the following policies and other policies introduced therein had not been formulated.

6.1.1.1 Even though, an attempt had been made to name the Mattala Management Elephant Reserve as a pilot project since the year 2011 under the establishment of Management Elephants Reserve (MER) it was failed to promulgate it as a MER.

6.1.1.2 Under the habitats management, widening the elephants habitats had been done being removed teak, turpentine and lantana trees, it was observed that it was failed to perform this task satisfactorily as teak and turpentine trees had not been cut and removed.

6.1.1.3 Even though, it was identified that the establishment of “pre-warning alarm systems” for small farms as a pre-protection measure, for the protection of crops and properties from wild elephants was a more effective method, it was observed that action had not been taken to make aware of the people about this system.

- 6.1.1.4 Even though, sufficient officers had been attached to the elephant control units established in areas where human-elephant conflict exist largely at the commencement of these units, subsequently, due to dearth of officers in the Department of Wildlife Conservation, transfer of officers who were attached to those control units, it was observed that functions of the elephant control units had become insufficient.
- 6.1.1.5 Even though, a considerable number of families had been removed from the remote areas where wild elephants are loitering greatly, this task could not be successfully achieved due to non-implementation of policy decisions appropriately and lack of co-operation of the political authority and as such all effected families could not be removed.
- 6.1.1.6 As the functions of ‘Gaja Mithuro’ rural committees established in the areas of human-elephant conflict are not regularly monitored it is observed that such committees had become inoperative by now.
- 6.1.1.7 Even though, the Department of Wildlife Conservation conduct various awareness programmes, in respect of the complexity of the human-elephant conflict through schools and community organizations, it cannot be seen that those programmes are not conducted having being planned at a specific methodology and observed that it had not been carried out through school curriculum with widened educational programmes.
- 6.1.1.8 It was observed that giving punishments being charged against culprits in respect of the encroachment of elephant conservation areas, killing and making injuries to elephants are very slow having being enforced the existing laws in respect of elephants.
- 6.1.1.9 The Department of Wildlife Conservation had not made a sufficient attempt to fulfilling the conditions, when such conditions are not fulfilled and breached in respect of elephant conservation in carrying out development project in the country.

6.1.1.10 Without the sanction of the Director General of Wildlife Conservation, a range security officer had issued letters by giving approval for a grand scale soil excavation project within the Mattala Management Elephant Reserve and given the opportunity to excavate soil.
(Annexe 09) (Audit query No.SIN/A/PC/E/2017/14 of 28 December 2017)

6.1.1.11 Except the introduction of an insurance scheme for children of the affected families as a strategy, finding the ability to initiate an insurance indemnity scheme, in collaboration with the police and private assistance, a suitable procedure had not been identified to implement the other strategies out of the policies introduced.

6.2 Putting up the live fence

6.2.1 It was observed that action had not been taken to promote the putting up of live fence by identifying and minimising challenges and limitations for the putting up live fence as a wild elephant barriers.

6.2.2 Even though Palmyra fence and jute fence as live fences could not be grown island wide it was observed that action had not been taken to promote live fences even in grow able areas.

6.3 Establishment of co-ordinating committees

Even though it was recognized that the establishment of co-ordinating committees at Regional, District and National levels to settlement of problems requires for the minimisation of human-elephant conflict, it was observed that action had not been taken to establish such committees.

6.4 Establishment of wild elephants locomotion access ways (elephant pass)

6.4.1 In order to allow the wild elephants freely move, only 3 elephant access ways had been published by gazette notifications by September 2019. According to the project proposal for the human-elephant conflict management in May 2015 another 16 projects had been identified and 07 of them have been surveyed by now but non of the access ways had been promulgated up to now.

6.4.2 Wild elephants enter into villages due to encroachments, extension of cultivated lands, construction of hotels and roads by obstructing wild elephant access ways without environmental study and a proper approval. However, the Department of Wildlife Conservation and the Ministry of Environment had failed to prevent such constructions before making them.

6.4.3 Out of 16 identified wild elephants movement access ways, the land area with 12 access ways, 348 sq.km in extent belong to the Department of Forest Conservation and Mahaweli Authority of Sri Lanka. Since that land does not belong to the Department of Wildlife Conservation, it was observed that the publication of such wild elephants movement access ways by gazette notification had been delayed.

6.5 Putting up electric fences

6.5.1 Without taking action to minimise land problems and public protestations by the implementation of a method of presenting village committee requests for the approval of the Director General of Conservation of Wildlife, according to the requirement of the putting up electric fence through the zonal wildlife officers with the recommendations of the Divisional Secretary/ District Secretary, electric fences have been put up on political and personal requirements. It was also observed that the proposed limits of electric fences had been changed without approval and as such, it was observed that electric fences are not put up according to the requirement, and therefore public protests may arise.

- 6.5.2 In using lands belong to public entities like the Department of Wildlife Conservation, Department of Conservation of Forest, Mahaweli Authority, Divisional Secretaries and District Secretariats for the putting up of electric fences, concurrence of all these institutions needs to be obtained. As the relevant concurrence is not obtained due to non-availability of a proper co-ordination between them, it was observed that there were instances where delays in putting up electric fences halted halfway and completely abandoned the putting up of electric fences. Even though the putting up, maintenance and protection of electric fence had been entrusted to the Department of Civil Security since 2012 in accordance with the instructions of the President and the approval of the Cabinet of Ministers, putting up electric fence had been withdrawn from the Department of Civil Security since the year 2015 without a cabinet approval or any specific order.
- 6.5.3 After keeping the Department of Civil Security away from putting up electric fences, action had not been taken to get back the provisions given for electric fence not put up, as at 31 December 2014 having being identified them.
- 6.5.4 A formal estimate indicating the expenditure to be incurred for the putting up of electric fence in considering the nature, geographical location, length of electric fence of each fence proposed to be put up, required electric instruments, number of timber post required etc., and the cost thereon had not been prepared.
- 6.5.5 It was observed that the provisions released to the Department of Civil Security for putting up electric fence had been very much less than the actual expenditure incurred for putting up fence by the Department of Civil Security. Accordingly, the Department of Wildlife Conservation had overestimated the expenditure.

- 6.5.6 The total estimated amount relates to the 05 electric fences completed by the Department of Civil Security for 80.5 Km was Rs.8,824,470 whereas the Department of Civil Security had spent only a sum of Rs.1,885,033 for the full completion of construction work. Accordingly, the over estimation was Rs.6,849,437 representing a variance of 75 per cent of the actual expenditure.
- 6.5.7 Before being released provision/ money to the Department of Civil Security, a memorandum of understanding needs to be entered into, being determined the responsibility of each party and stating the nature, objectives and targets of the expected task. Nevertheless, such an agreement had not been entered into.
- 6.5.8 Furthermore, an agreement stating that the date of commencement of each purpose, the date of completion, construction specifications and conditions etc. in releasing provision for each task needs to be entered into. However, such agreements had not been entered into with the Department of Civil Security.
- 6.5.9 Before putting up the electric fence, it had not been named after being specifically identified its length, beginning and end places and it was observed that the same electric fence had been introduced by different names by the Head office of the Department of Wildlife Conservation, its zonal offices and the Department of Civil Security. In certain occasions, it was observed that one name for an electric fence, 60 Km. in extent had been used and subsequently, it was divided into parts about 20 Km in extent and remained by changing the first name.
- 6.5.10 Since the introduction of a similar name of varied electric fences in each year, there may be a possibility of causing discrepancy being put up an electric fence again which had already been put up.

- 6.5.11 It was observed that provisions had been released, having being estimated without identifying the correct lengths of electric fences. Even though, 3 electric fences estimated as 60 Km. had been fully completed but their actual total lengths were 43.1 Km. Accordingly, action had not been taken to get back the release of over estimated provision of Rs.4,030,309 related to 16.9 Km.
- 6.5.12 Even though, the putting up of electric fence has been entrusted to the Department of Civil Security or to the Divisional Secretaries, there were instances observed that putting up electric fence had not been done as specified as the Department of Wildlife Conservation had not carried out preliminary work and adequate supervision.
- 6.5.13 Without being considered the progress of work done, the total estimated value, including 10 per cent for contingencies and 5 per cent of administrative expense of the estimated cost had been released to the Department of Civil Security
- 6.5.14 In putting up electric fences by the Department of Civil Security and the District Secretariats, the Department of Wildlife Conservation buy fence equipment and electric posts out rights and send them to the relevant areas and the financial provisions are also released to relevant institutions outright through expenditure heads. Sometimes electric fences are not put up due to various reasons but according to the expenditure items of the Department of Wildlife Conservation 100 per cent expenditure was incurred despite certain electric fences were actually not put up. Action had also not been taken to get the excess provision back to the Department, as observed in audit.
- 6.5.15 Even though, the construction of the proposed electric fences had not been carried out due to various reasons, fence equipment, electric posts had been purchased, they had been stacked in the zonal offices.

- 6.5.16 In ordering equipment and electric posts require for electric fences, purchases had not been made by calculating the actual requirement of equipment and electric posts after being obtained the surplus stock available in the zonal offices of the Department of Wildlife Conservation.
- 6.5.17 Certain instances observed that the warranty period of some electrical equipment like energizer batteries, solar cells etc. was about to lapse due to keep this equipment excessively without being utilized.
- 6.5.18 There was no system of taking over/ handing over of electric posts by a responsible officer, having being examined whether these posts are up to the specific standard and the fence posts had not been classified as corner posts, fence posts and prop posts. Similarly, it was observed in the examination of stock books in certain zonal offices that an improper stock register was maintained and as such receipts, issues and balance stock could not be correctly computed. Registers indicating the handing over of other equipment to the Department of Civil Security had also not been satisfactorily maintained.
- 6.5.19 A test check carried out in respect of the standard of fence posts supplied by the State Timber Corporation observed that the circumference of certain posts was not up to the specific standard. Out of 1,975 posts stacked in the Walliammer Range Office, 842 posts were not in accordance with the specific standard.
- 6.5.20 Even though, 57 per cent of the provisions made for putting up electric fence had been spent for the purchase of equipment it was observed that certain electric fences had not been put up due to land problems and public protests.

- 6.5.21 The elephant conservation division of the Department of Wildlife Conservation purchases equipment and monitors the implementation of putting up electric fences and the Wildlife zonal offices put up electric fences. However, steps had not been taken to expedite the construction work having being brought the progress reports on construction works monthly and quarterly and being reviewed them.
- 6.5.22 Supervision and the follow up of construction work of electric fence given to the Department of Civil Security and the Divisional Secretaries had not been properly carried out by the Department of Wildlife Conservation. Being obtained monthly and quarterly progress reports, in respect of putting up electric fence, action had not been taken to expedite the construction work of electric fences. Even though, an officer of the Department of Wildlife Conservation has been retained in the Department of Civil Security for the coordination of putting up electric fence, it was observed that he also does not do sufficient coordination in respect of putting up electric fences.
- 6.5.23 It was observed that some persons in certain areas had put up unauthorized electric fences but it was not observed that the Department of Wildlife Conservation does not monitor or check to ensure what energy source obtains for such electric fences and whether the existing voltage is within the specific standards. A specific method had not been introduced to monitor this type of private electric fences.
- 6.5.24 The electric fence needs to be checked daily to ensure whether it maintains actively. Even though, a sum of Rs.86 million is spent annually through the Department of Civil Security for the maintenance of electric fence, the Department of Wildlife Conservation does not do any follow up action to ensure whether this task is fulfilled daily.
- 6.5.25 Since the Department of Civil Security had not accepted the supervision of electric fence, 100 km in length, put up in the years 2016 and 2017, it was completely destroyed.

- 6.5.26 As Civil Security soldiers employed for the supervision of electric fence are not under the control of the officers of the Department of Wildlife Conservation and those soldiers are employed for the projects of the Department of Civil Security, it was observed that the electric fence had not been daily supervised and maintained as specified.
- 6.5.27 Since the cleanliness of both sides of the electric fence is an essential necessity, the soldiers of the Department of Civil Security had used weed-killer to destroy wild plants which touch electric wires. However, it was observed that it is contradictory to Section 6(1)(2) of the Wildlife Ordinance.
- 6.5.28 In certain occasions sub-standard power lines were located in some electric fences already put up, electric posts were not put up with a standard depth, no specific voltage, live power lines were not put up with the specific height of 1 ½ feet above the earth. As these electric fences had not been put up in accordance with the above standards and specifications it was observed that they were attacked and destroyed by wild elephants.
- 6.5.29 The fence had not been put up in a specific height by using pillars and brackets and it was connected with trees in certain places. In the park limit inside the electric fence within the north boundary of Lunugamwehera park and inside the Demodara main electric fence it was observed that cattle sheds were put up within the elephants loitering areas and fence posts had also been used for those cattle sheds.
- 6.5.30 A provision of Rs.3,763,315 had been released on 07 August 2015 for the putting up Sandagalagama, Ilukpelessa, Mahanetula electric fence for 24 Km. As the land issues had not been settled before being released provisions, it could not be fulfilled even by September 2016. Furthermore, before being settled land problems, procurements therefore had been carried out and an entity had also been selected to award the contract.

- 6.5.31 It was planned to put up an electric fence from Aluthganara to Unathuwewa, 60 Km in extent in the year 2014 under 6 stages. Even though, action had been taken to put up this electric fence having being cleared all 6 stages part by part up to the extent of 19.5 km, it could not be completed even by September 2016 due to land problems. Accordingly, the expenditure of Rs.3,233,982 incurred thereon in the year 2014 had become fruitless expenditure. Even by 31 December 2018, only 49.6 km of this electric fence had been put up.
- 6.5.32 Without fulfilling pre-arrangements in putting up the electric fence such as obtaining community sanction and the settlement of land issues, this task had been assigned to the Department of Civil Security. Therefore, it was observed that there were disputes with the community who suffers from human-elephant conflict.
- 6.5.33 It was observed that electric fence equipment valued about Rs.22,746,196 had remained idled and under-utilized in the office and range offices.
- 6.5.34 Even though the expenditure incurred for putting up elephants fences during the post 5 years had gradually increased and the expenditure to be incurred to drive away elephants should have been decreased, expenditure on driving away elephants had also gradually increased.
- 6.5.35 A proper books and records in respect of purchase and issue of gun shots are not maintained, no written request is made in receiving gun shots, there were differences between the book balances and physical balances, use of explosives without appropriate control and supervision and it was observed that there may be a risk of misusing explosives.

6.6 Food issues of wild elephants

6.6.1 Due to widely expansion of many aggressive plants such as lantana and Podisingho muram in the forest reserves which are not eaten by wild elephants it had hindrance to grow plants which are eaten by wild elephants and as such it was observed that there was a shortage of elephants foods within the forest. A proper system to expand the plants which are eaten by wild elephants by removing aggressive plants had not been introduced by the Department.

6.6.2 Due to shortage of foods within the forest wild elephants use to eat garbage and it threats to the life of wild elephants. Even though, there is a cabinet decision in respect of putting up electric fence to prevent entering wild elephants into garbage disposal areas it was observed that sufficient action had not been taken thereon with the participation of local authorities.

6.7 Elephants detaining centres

6.7.1 In putting up electric fence in the Horowpathana elephant detaining centre, its quality issues had arisen. About 30 violent elephants detained therein had run away but no action had been taken to identify the reasons therefore. The Department had failed to take sufficient steps to protect elephants and villagers, when violent elephants rampage into villages.

6.8 General Observations

6.8.1 After wild elephants census conducted in the year 2000, another census had been conducted in the year 2011, after 11 years. Even though, 9 years had lapsed since 2011, no action had been taken to conduct a census, up to now.

6.8.2 According, to the information of the past 5 years, the amount of money spent annually to minimise human-elephant conflict is increasing but elephant – human deaths are also gradually increasing. The annual expenditure had increased by 49.2 per cent in the year 2016 as compared with that of the year 2013, but human and elephants deaths had also increased by 11.6 per cent and 17.0 per cent respectively.

- 6.8.3 As 3 zones of East, Polonnaruwa and Anuradhapura had recorded more human elephants deaths, no attention was paid to minimise human elephant deaths in those zones (Paragraph 5.6.3)
- 6.8.4 Even though 55 per cent of the total conflicts had reported in the wildlife zones of Anuradhapura, Polonnaruwa and Eastern Zone which have more human elephant conflicts during the past 4 years, only 46 per cent of the total provision had been made for the putting up of electric fences. Accordingly, it is observed that sufficient provision had not been made for the said areas (Paras:5.6.3 & 5.6.4)
- 6.8.5 It was observed that out of 971 elephant deaths reported during the past 4 years, 50 per cent been done purposely by the people and the elephant deaths caused by rail accidents which are discussed mostly in media represented about 4 per cent.
- 6.8.6 As the service scandal arises due to existing vacancies in the Department of Wildlife Conservation there is no decision making abilities and this has become a direct factor in the minimisation of human-elephant conflict. Furthermore, the Department had to get the work done by 5 officers which are the duties of 33 vacant positions. Therefore, one officer had to perform the duties of several posts and as such the decision making process depends on the 5 officers.

7. Recommendations

- 7.1 Having being formulated strategies for the implementation of National Policy on elephants conservation approved by the Cabinet of Ministers on 20 September 2006, action needs to be taken to implement it and find solution for the human elephant conflict expeditiously. (Paragraph 6.1)
- 7.2 Steps need to be taken to remove obstructions exist in the Department of Wildlife Conservation for the publication of all wild elephant movement access roads through the gazette notification available island wide, including elephants access roads, 348 sq Km in extent lead across the lands belong to the Department of Forest Conservation and the Sri Lanka Mahaweli Authority. (Paragraph 6.4)

- 7.3 In order to walk wild elephants without any hindrance, elephant locomotion access roads have to be put up and the implementation of a system, enabling the wild elephants to change without any casualties, in agreement with Sri Lanka Railways to minimise elephant deaths caused by rail accidents and to introduce guidelines to be followed in railway running in the wild elephant loitering areas. (Paragraph 6.4)
- 7.4 Requests on the requirement of putting up electric fence, village committee requests need to be sent to the Director General of Wildlife Conservation through zonal wildlife offices with the recommendations of the Divisional Secretary/ District Secretary in an appropriate method.
- 7.5 Putting up electric fence needs to be commenced only after settlement of external problems like land issues, public protests etc. (Para 6.5.1)
- 7.6 In putting up electric fence, the Director General of Wildlife Conservation needs to have direct relationship with the secretaries of the relevant ministries and Heads of institutions in respect of protests and problems when lands belong to the Department of Forest Conservation, Mahaweli Authority, Divisional Secretaries, District Secretaries are used for electric fences and resolve the problems expeditiously. (Para 6.5.2)
- 7.7 Action needs to be taken to make more provisions for the minimisation of hum-elephant conflicts by paying more attention to areas which have more conflicts, formulation of specific standards in putting up electric fences and formulation of a formal system, when putting up of electric fences is given to external parties. (Para 6.5.6)
- 7.8 Maintain a better stock control system in respect of electric fence equipment in wildlife zonal offices and purchase of equipment and fence posts needs to effected only after being verified the existing stock and decided only required quantity to be purchased accordingly (Para 6.5.18)

- 7.9 A regular supervisory methodology needs to be formulated by the Department of Wildlife Conservation in respect of maintenance and protection of electric fence by the Department of Civil Security and an appropriate methodology needs to be formulated for the prevention of any official disputes arise between the offices of the Department of Wildlife Conservation and the Department of Civil Security through the heads of institutions (Para 6.5.22)
- 7.10 In order to maintain the electric fence actively, it should be daily checked and if it becomes inactive due to various reasons such as attack by elephants, broken down branches of trees, power leaking etc. or decrease of required voltage. If they are not updated, wild elephants may walk through those places to villages and also destroy the entire electric fence. Therefore, a methodology needs to be formulated to check whether the electric fence is always in active condition. (Para 6.5.23)
- 7.11 It is recommended that it is appropriate to put up live fence by identifying and minimising limitations and challenges to put up live fences in promoting the putting up Palmyra fences, jute fences etc. as elephant barriers. (Para 6.2)
- 7.12 A general procedure needs to be formulated in respect of disposal of waste having discussions with local authorities and to put up elephant barriers to prevent the elephants come to ear waste (Para 6.6.2)

Sgd./W.P.C. Wickramaratne
Auditor General

W.P.C. Wickramaratne
Auditor General

20 July 2020

M. R. Wathana
Wild life Park
Flying Squ

1937 අංක 2 දරණ

වන සත්ව හා වෘක්ෂලතා ආරක්ෂක ආඥාපනත

(469 වන අධිකාරිය)

1942 අංක 31 දරණ සංශෝධිත ආඥාපනත

1944 අංක 12 දරණ සංශෝධිත ආඥාපනත

1945 අංක 12 දරණ සංශෝධිත ආඥාපනත

1949 අංක 38 දරණ සංශෝධිත පනත

1964 අංක 44 දරණ සංශෝධිත පනත

1970 අංක 1 දරණ සංශෝධිත පනත

1993 අංක 49 දරණ සංශෝධිත පනත

2009 අංක 22 දරණ සංශෝධිත පනත

දරණ සංශෝධිත පනත්වලින් සිදුකර ඇති සංශෝධන ඇතුළත් කරමින් මෙම ආඥාපනත වන සත්ව හා වෘක්ෂලතා ආඥාපනත අධ්‍යයනය කිරීම සඳහා පමණක් කතු වරයා විසින් සම්පාදනය කර ඇත. අධිකරණමය කටයුතු සඳහා භාවිත කිරීම පිණිස නොවේ.

"ශ්‍රී ලංකාවේ වන සතුන් හා වෘක්ෂලතා සහ ඒවායේ වාස භූමි ආරක්ෂා කිරීම සහ සංරක්ෂණය කිරීම සඳහා ද; එම වන සතුන් හා වෘක්ෂලතා සහ ඒවායේ වාස භූමි වාණිජ ලෙස සහ වෙනත් ආකාරයකට අනිසි ලෙස ප්‍රයෝජනයට ගැනීම වැළැක්වීම සඳහා ද; ශ්‍රී ලංකාවේ ජෛව විවිධත්වය සංරක්ෂණය කිරීම සඳහා ද; ඊට සම්බන්ධ හෝ ඊට ආනුෂංගික කාරණා සඳහා ද විධිවිධාන සැලැස්වීම සඳහා වූ ආඥාපනතකි."

- 1937 අංක 2,
- 1942 අංක 31;
- 1944 අංක 12,
- 1945 අංක 12,
- දරන ආඥා පනත්
- 1949 අංක 38,
- 1964 අංක 44
- 1970 අංක 1,
- 1993 අංක 49,
- 2009 අංක 22
- දරන පනත්

(1938 මාර්තු මස 01 වන දින)

1. මේ ආඥාපනත වන සත්ව හා වෘක්ෂලතා ආරක්ෂක ආඥා පනත යනුවෙන් හඳුන්වනු ලැබේ.

1 වන කොටස

ජාතික රක්ෂිත භූමි හා අභය භූමි

ප්‍රභූ ආර්. මොරිසියානු
වන සත්ව අධිකාරී ආරක්ෂක II
වන සත්ව සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව

2. (1) අමාත්‍යවරයා විසින්, ගැසට් පත්‍රයේ පළ කරනු ලබන නියමයක මාර්ගයෙන්, රජයේ යම් නිශ්චිත භූමි ප්‍රදේශයක් මේ ආඥා පනතේ කාර්යයන් සඳහා ජාතික රක්ෂිත භූමියක් ලෙස ප්‍රකාශයට පත්කළ හැකි අතර ඒ නියමයේ ම මාර්ගයෙන් හෝ අනතුරුව ගැසට් පත්‍රයෙහි පළ කරනු ලබන නියමයක මාර්ගයෙන් එකී ජාතික රක්ෂිත භූමිය සම්පූර්ණයෙන් ම හෝ ඉන් යම් නිශ්චිත කොටසක් -

ජාතික රක්ෂිත භූමි,
තහනම් අඩවි,
ජාතික උද්‍යාන,
ස්වභාව රක්ෂිත
භූමි, වන පිටිසුම්,
සමුද්‍රීය ජාතික
උද්‍යාන, සමුද්‍රීය
රක්ෂිත ප්‍රදේශ,
සීමාන්තරික
කලාප සහ අභය
භූමි

(අ) තහනම් අඩවියක් ; හෝ

(ආ) ජාතික උද්‍යානයක් ; හෝ

(ඇ) ස්වභාව රක්ෂිත භූමියක් ; හෝ

(ඈ) වන පිටිසුමක් ; හෝ

(ඉ) සමුද්‍රීය ජාතික උද්‍යානයක් ; හෝ

(ඊ) සමුද්‍රීය රක්ෂිත ප්‍රදේශයක් ; හෝ

(උ) සීමාන්තරික කලාපයක්."

(1993 අංක 49)

(2009 අංක 22)

ලෙස ප්‍රකාශයට පත් කළ හැකිය.

(2) අමාත්‍යවරයා විසින් ගැසට් පත්‍රයෙහි පළ කරනු ලබන නියමයක මාර්ගයෙන් ලංකාව ඇතුළත (ජාතික රක්ෂිත භූමියක්

වන සත්ව හා වෘක්ෂලතා ආරක්ෂක ආඥාපනත

ලෙස ප්‍රකාශිත ඉඩමක් නොවන) යම් නිශ්චිත භූමි ප්‍රදේශයක් මේ ආඥා පනතේ කාර්යයන් සඳහා අභය භූමියක් හෝ වන අලි කළමනාකරණ රක්ෂිතයක් ලෙස ප්‍රකාශ කළ යුතුය.

(2අ.) මේ වගන්තියේ (1) වන උපවගන්තිය සහ (2) වන උප වගන්තිය යටතේ සාදන ලද යම් නියමක් පාර්ලිමේන්තුව විසින් අනුමත කරනු ලැබ ඒ අනුමතය පිළිබඳ නිවේදනය ගැසට් පත්‍රයේ පළකරනු ලැබුවහොත් මිස බලාත්මක නොවිය යුතුය.

(3) අභය භූමියක් හෝ වන අලි කළමනාකරණ රක්ෂිතයක් ලෙස ප්‍රකාශිත ප්‍රදේශයකට රජයේ ඉඩම් හා රජයේ ඉඩම් නො වන ඉඩම් යන දෙවර්ගයේ ම ඉඩම් ඇතුළත් විය හැකි ය.

(4) (අ) අමාත්‍යවරයා විසින් ගැසට් පත්‍රයෙහි පළකරනු ලබන නියමයක් මාර්ගයෙන්, නිශ්චිතව සඳහන් දිනයක සිට -

- (i) යම් ජාතික රක්ෂිත භූමියක හෝ අභය භූමියක සීමා සුළු වශයෙන් වෙනස් කිරීම කරනු ලැබිය හැකිය.
- (ii) යම් ජාතික රක්ෂිත භූමියක හෝ යම් ජාතික රක්ෂිත භූමියක කොටසක් ජාතික රක්ෂිත ප්‍රදේශයක්ව තිබීම අවසන් වන බව;
- (iii) යම් අභය භූමියක් හෝ අභය භූමියක කොටසක් අභය භූමියක් ව තිබීම අවසන් වන බව;
- (iv) එක් පංතියක ජාතික රක්ෂිත භූමියක් වෙනත් පංතියක ජාතික රක්ෂිත භූමියක් වන බව

ප්‍රකාශයට පත් කළ හැකිය.

(ආ) මේ වගන්තිය යටතේ අමාත්‍යවරයා විසින් කරනු ලබන කිසිම නියමයක්, පාර්ලිමේන්තුව විසින් අනුමත කරනු ලැබ ඒ අනුමතය පිළිබඳ නිවේදනය ගැසට් පත්‍රයෙහි පළ කරනු ලැබුවහොත් මිස, බලාත්මක නොවිය යුතුය.

(5) ජාතික රක්ෂිත භූමියක හෝ අභය භූමියක හෝ වන අලි කළමනාකරණ රක්ෂිතයක හෝ මායිම් වෙනස් කිරීම හෝ එම ජාතික රක්ෂිත භූමිය, අභය භූමිය හෝ වන අලි කළමනාකරණ රක්ෂිතය අහෝසි කරන අවස්ථාවකදී, ඒ සම්බන්ධයෙන් අධ්‍යයනයක් කළ යුතු අතර එම යෝජනා වෙනස්කමෙන් සිදු විය

වන සත්ව හා වෘක්ෂලතා ආරක්ෂක ආඥාපනත

අලි පාර්ශ්වික බලපෑම් පිළිබඳ විමර්ශන ඇතුළත් විය යුතු ය.

(අ) අමාත්‍යවරයා විසින් යම් වන රක්ෂිතයකට හෝ අභය භූමියකට අදාළ භූමි ය.

2අ.(1) නියම කරනු ගොස් දේශ මත පදනම් භූමියක් සඳහා අධ්‍යයන පත් කරනු ලබන කමිටුවක් විසින් පිළියෙල කරනු ලැබ

(2) අමාත්‍යවරයා අවස්ථානුගත කරන නියමයක් මගින් සඳහා වන යම් ජාතික භූමියක් හෝ යම් රක්ෂිතයක් නියමයක් ලැබිය හැකිය.

(3) ආඥා පනත පිළියෙල කරන ලද අමාත්‍යවරයාගේ අදාළ විසින් පිටසන් කළ

(4) (අ) අධ්‍යයන අනුමැතිය සැලැස්වීම හෝ දේශනා හැකිය;

(ආ) සියලු ක්‍රියාත්මක ජනරාල ලබන අනුව ජාතික භූමියක් ක්‍රියාත්මක අවුරුදු

පනත
හා භූමි ප්‍රදේශයක්
යක් හෝ වන අලි
යුතුය.

සහ (2) වන උප
රුලිමේන්තුව විසින්
නුය ගැසට් පත්‍රයේ
ය යුතුය.

කරණ රක්ෂිතයක්
රජයේ ඉඩම් නො
විය හැකි ය.

හි පළකරනු ලබන
යක සිට -

අභය භූමියක සීමා
නු ලැබිය හැකිය.

යම් ජාතික රක්ෂිත
ප්‍රදේශයක්ව තිබීම

යක කොටසක් අභය
)

යක් වෙනත් පංතියක

වරයා විසින් කරනු
න්තුව විසින් අනුමත
නිවේදනය ගැසට්
යක් මිස, බලාත්මක

මියක හෝ වන අලි
නස් කිරීම හෝ එම
අලි කළමනාකරණ
ඒ සම්බන්ධයෙන්
නස්කමෙන් සිදු විය

හැකි පාරිසරික බලපෑම් පිළිබඳ විමර්ශනයක් ද එම අධ්‍යයනයට
ඇතුළත් විය යුතු ය.

(6) අමාත්‍යවරයා විසින් යම් වන අලි කළමනාකරණ
රක්ෂිතයකට හෝ අභය භූමියකට අදාළ නියෝග සාදනු ලැබිය
හැකි ය.

2අ.(1) නියම කරනු ලැබිය හැකි යම් මාර්
ගෝප දේශ මත පදනම්ව, යම් ජාතික රක්ෂිත
භූමියක් සඳහා අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්වරයා විසින්
පත් කරනු ලබන කළමනාකරණ සැලසුම්
කමිටුවක් විසින් කළමනාකාර සැලැස්මක්
පිළියෙල කරනු ලැබිය හැකි ය.

(2) අමාත්‍යවරයා විසින් පවත්නා
අවස්ථානුගත කරුණු සැලකිල්ලට ගනිමින්
නියමයක් මගින් කළමනාකරණ සැලැස්මක්
අවශ්‍ය වන යම් ජාතික රක්ෂිත භූමියක්, අභය
භූමියක් හෝ යම් වන අලි කළමනාකරණ
රක්ෂිතයක් නියමයක් මගින් නිශ්චිතව දක්වනු
ලැබිය හැකිය.

(3) ආඥා පනතේ විධිවිධාන අනුව
පිළියෙල කරන ලද කළමනාකරණ සැලැස්ම
අමාත්‍යවරයාගේ අමාත්‍යාංශයේ ලේකම්වරයා
විසින් පිටසන් කළ යුතුය.

(4) (අ) අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්වරයාගේ
අනුමැතියට යටත්ව කළමනාකරණ
සැලැස්මක් සංශෝධනය කිරීම
හෝ වෙනස් කිරීම කරනු ලැබිය
හැකිය;

(ආ) සියලු කළමනාකාර සැලසුම්
ක්‍රියාත්මක කිරීම අධ්‍යක්ෂක
ජනරාල්වරයා විසින් සාදනු
ලබන අනුමත සැලැස්මකට
අනුව නියාමනය කළ යුතු අතර,
එම කළමනාකරණ සැලැස්ම
ක්‍රියාත්මක කරනු ලබන දින සිට
අවුරුදු පහක කාලයක් ඇතුළත

ජාතික රක්ෂිත
භූමි සහ අභය
භූමි සඳහා
කළමනාකරණ
සැලසුම්
(2009 අංක 22)

එය ඇගයීමට භාජනය විය යුතුය.

(ඇ) අලුත් කළමනාකරණ සැලැස්මක් පිළියෙල කිරීමට ඇති අවස්ථාවක, එය මේ වගන්තියේ විධිවිධානවලට අනුකූලව පිළියෙල කළ යුතු අතර, (ආ) ඡේදයේ සඳහන් අවුරුදු පහක කාල සීමාව ඉකුත් වීමට පෙර එය පිළියෙල කොට පිටසන් කරනු ලැබිය යුතුය.

(ඇ)

(ඉ)

(3) වූ මාර්ග කළ නිස

2 ඇ. (1) රක්ෂිත ජීවීන් සේවා සහ අධ්‍යක්ෂ සැලසීම සිදු නො එම ජාති පැමිණෙ සැලසීම සැලැස්ම

(2) අධි ජාතික තුළදී, පරිපාල කළමනා

2 ඇ. (1) රක්ෂිතය රජයේ අධ්‍යයන පයින් ගෙ ගමන් ස් ප්‍රයෝජන යම් අභ්‍යන්තර තුළ ඇති මංපෙත්

ජාතික රක්ෂිත
අම් සහ අභය
අම් තුළ සිදුවන
බලපෑම
තක්සේරු සිවිම
(2009 අංක 22)

2 ආ. (1) කළමනාකරණ සැලැස්මක් යටතේ වූ යම් ක්‍රියාකාරකමක් ක්‍රියාත්මක කිරීමට සහ බලාත්මක කිරීමට පෙර එම කළමනාකරණ සැලැස්මෙන් වනසතුන් සහ වෘක්ෂලතාවලට ද ඒවායේ වාසභූමිවලට ද සිදු විය හැකි බලපෑම් පිළිබඳ තක්සේරුවක් ලබා දෙන ලෙස නියම කරනු ලැබිය හැකි ය.

(2) එවැනි ක්‍රියාකාරකමක් බලපෑම තක්සේරු කිරීම පිළිබඳ වාර්තාවට පහත සඳහන් කරුණු ඇතුළත් විය යුතු නමුත් එම වාර්තාව එම කරුණුවලට සීමා නොවිය යුතු ය. -

(අ) බලපෑම් සිදු වන සත්ව සහ ශාක විශේෂ සහ ඒවායේ වාස භූමි පිළිබඳ විස්තරයක් සහ ඒවාට තර්ජන සිදු විය හැකි ප්‍රමාණය පිළිබඳ විස්තරයක් ද ඇතුළුව වනසතුන් හා වෘක්ෂලතාවලට පවත්නා බලපෑම් හෝ අපේක්ෂිත බලපෑම් පිළිබඳ ප්‍රකාශයක් ;

(ආ) එම කටයුත්තෙහි පවත්නා හෝ අපේක්ෂිත සාමාජීය සහ ආර්ථික බලපෑම් පිළිබඳ ප්‍රකාශයක්;

(ඇ) දුර්ලභ, තර්ජනයට ලක් වූ හෝ ආවේණික සත්ව හා ශාක විශේෂවලට බලපෑම් සිදු වන හෝ බලපෑම් සිදු විය හැකි අවස්ථා

දපනත

භාජනය විය යුතුය.

කරණ සැලැස්මක්
ට ඇති අවස්ථාවක,
විදේ විධිවිධානවලට
යල කළ යුතු අතර,
දෙහන් අවුරුදු පහක
කුත් වීමට පෙර එය
ට පිටසන් කරනු

සැලැස්මක් යටතේ
යාත්මක කිරීමට සහ
එම කළමනාකරණ
සහ වෘක්ෂලතාවලට
ට ද සිදු විය හැකි
ස්ථලක් ලබා දෙන
ය හැකි ය.

බලපෑම තක්සේරු
පහත සඳහන් කරුණු
න් එම වාර්තාව එම
විය යුතු ය. -

වන සත්ව සහ ශාක
ඒවායේ වාස භූමි
කරයක් සහ ඒවාට
විය හැකි ප්‍රමණය
කරයක් ද ඇතුළුව
හා වෘක්ෂලතාවලට
පෑම් හෝ අපේක්ෂිත
බඳ ප්‍රකාශයක් ;

තෙහි පවත්නා හෝ
සාමාජීය සහ ආර්ථික
බඳ ප්‍රකාශයක්;

ජනයට ලක් වූ හෝ
සත්ව හා ශාක
බලපෑම් සිදු වන හෝ
විය හැකි අවස්ථා

පිළිබඳ ප්‍රකාශයක් ;

(අ) අහිතකර බලපෑම් ඉවත් කිරීම
හෝ අඩු කිරීම සඳහා දක්වන
ලද අක්‍රියාකාරීත්වයක් ද ඇතුළුව
විකල්ප ක්‍රියාමාර්ග ලැයිස්තුවක් ;

(ඉ) පසු ක්‍රියාමාර්ග සඳහා යම් නිර්දේශ.

(3) මේ වගන්තිය ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා
වූ මාර්ගෝපදේශ අමාත්‍යවරයා විසින් කලින්
කළ නිකුත් කරනු ලැබිය යුතුය.

2 ඇ. (1) අධ්‍යක්ෂක ජනරාල්වරයා විසින් ජාතික
රක්ෂිත භූමියක් සහ අභය භූමියක් තුළ ආගන්තුක
සේවා සහ පහසුකම් සලසනු ලැබිය හැකිය.
අධ්‍යක්ෂක ජනරාල්වරයා විසින්, එසේ පහසුකම්
සැලසීමෙන් අදාළ පරිසර පද්ධතියට හානියක්
සිදු නොවන බවට ඔහු වගබලා ගත යුතුය.
එම ජාතික රක්ෂිත භූමියට සහ අභය භූමියට
පැමිණෙන ආගන්තුකයන්ට සේවා සහ පහසුකම්
සැලසීම අදාළ අවස්ථාවල දී කළමනාකරණ
සැලැස්මට අනුකූලව කරනු ලැබිය හැකිය.

(2) අධ්‍යක්ෂක ජනරාල්වරයා විසින්, යම්
ජාතික රක්ෂිත භූමියක් හෝ අභය භූමියක්
තුළදී, සැපයිය යුතු පහසුකම් සහ සේවා
පරිපාලනය කිරීම, පාලනය කිරීම සහ
කළමනාකරණය කිරීම කළ යුතුය.

2 ඇ. (1) අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්වරයා විසින් ජාතික
රක්ෂිතයක් හෝ යම් අභය භූමියක් මත ඇති
රජයේ ඉඩමක් මත සතුන් සහ වෘක්ෂලතා
අධ්‍යයනය කිරීම හෝ නිරීක්ෂණය කිරීමට,
පයින් හෝ අවසර දෙනු ලබන අන්‍යාකාරයන්
ගමන් කිරීමට කැමති යම් තැනැත්තකුගේ
ප්‍රයෝජනය සඳහා එම ජාතික රක්ෂිතය හෝ
යම් අභය භූමියක් තුළ ඇති රජයේ ඉඩමක්
තුළ ඇති මාර්ග සහ අඩි පාරවල් ස්වභාවික
මංපෙත් වශයෙන් සලසා දිය හැකිය.

ජාතික රක්ෂිත
භූමි හෝ අභය
භූමි තුළ සේවා
පහසුකම්
(2009 අංක 22)

ස්වාභාවික
මංපෙත්
(2009 අංක 22)

වන සත්ව හා වෘක්ෂලතා ආරක්ෂක ආඥාපනත

එසේ වුවද, එම ස්වභාවික මංපෙත් පාවිච්චි කිරීම හේතුවෙන් යම් තැනැත්තකුට සිදු විය හැකි යම් තුවාල සිදුවීමක් හෝ යම් අලාභයක් සම්බන්ධයෙන් රජය වගකිව යුතු නොවේ.

(2) නියමිත ගාස්තු ගෙවීමෙන් පසු අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්වරයා විසින් නිකුත් කරන ලද අවසර පත්‍රයක් ලබාගෙන ඇත්නම් මිස, කිසිම තැනැත්තකු විසින් ස්වභාවික අඩි පාරක් භාවිතා කරනු නොලැබිය යුතුය.

(3) එවැනි ස්වභාවික අඩි පාරක් යම් තැනැත්තකු විසින් භාවිතා කරනු ලැබිය හැකි ආකාරය නිශ්චිතව දක්වමින් නියෝග සාදනු ලැබිය හැකිය.

(4) අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්වරයා විසින් මේ වගන්තියේ විධිවිධාන බලාත්මක කිරීමේ දී මේ ආඥා පනත යටතේ පිහිටවනු ලැබූ උපදේශක කමිටුවේ උපදෙස් සහ නිර්දේශ සැලකිල්ලට ගත යුතුය.

තහනම් අඩවිවල

ජාතික උද්‍යානවල හා අභය භූමිවල අවශ්‍ය අංග (1993 අංක 49)

(2009 අංක 22)

3. (1) මෙහි මින් මතු විධිවිධාන සලස්වා ඇති පරිදි හැර -

(අ) යම් දැඩි ස්වභාවය රක්ෂිතයකට හෝ ස්වභාව රක්ෂිත භූමියකට, ඇතුළු වීමට හෝ එහි වූ වෘක්ෂලතාවලට හානි කිරීමට කිසිම තැනැත්තෙකුට හිමිකම් නැත්තේය.

(ආ) යම් ජාතික උද්‍යානයකට හෝ යම් සමුද්‍රීය ජාතික උද්‍යානයකට එහි ඇති වන සතුන් හෝ වෘක්ෂලතා බැලීමේ කාර්යය සඳහා විනා අන් කාර්යයක් සඳහා ඇතුළු වීමට කිසිම තැනැත්තකුට හිමිකම් නැත්තේ ය;

(ඇ) දැඩි ස්වභාව රක්ෂිතයක දී, සමුද්‍රීය ජාතික උද්‍යානයක දී ජාතික උද්‍යානයක දී හෝ ස්වභාව රක්ෂිත භූමියක දී, කිසිම සතු දඩයම් කිරීම, මැරීම හෝ ගැනීම හා කිසිම පැළෑටියකට හානි කිරීම, පැළෑටියක් උගුල්ලා ගැනීම හෝ විනාශ කිරීම නොකළ යුතු ය.

(ඈ) යම් අභය භූමියක වූ වන සතු දඩයම් කිරීම, වෙඩි තැබීම, මැරීම හෝ අල්ලා ගැනීම හෝ යම් පක්ෂියකුගේ හෝ උරගයකුගේ බිජුවක් ගැනීම හෝ

විනාශ කිරීම හෝ විනාශ යුතු ය.

(1අ) නියමිත ගා

ස්තූත කරනු ලැබූ අවශ්‍ය නියමයන්ට මෙහිදී භූමියක් ඇතුළත කිසිම තැනැත්තකු විසින් භාවිතා කිරීමක් හෝ වෙනත් කුමක් හෝ තමාගේ උප වගන්ති ආදී පනතෙහි විධිවිධාන සලකිමක් වශයෙන්

(2) ඉවත් කරන

(3) (අ) යම් තැනැත්තෙකු විසින් ස්වභාවික උද්‍යානයකට යම් ඉඩ (කොටසක්) නීතියෙන් හෝ සාමාන්‍ය ආරක්ෂා දුරක් ස්වභාවික වන පිවිසුම් පෙරාතුව ගනු ලැබූ ක්‍රියාත්මක විධිවිධාන ලෙස හෝ අතර, එසේ

(ආ) මේ උප දේශන උද්‍යානයක ජාතික උද්‍යානයකට පිහිටි ඉඩ (කොටසක්) වූ රජයේ වාරිනු හෝ අමාත්‍යවරයාගේ

ාවික මංපෙත් පාවිච්චි තැනැත්තකුට සිදු විය මක් හෝ යම් අලාභයක් වගකිව යුතු නොවේ.

ගව්මෙන් පසු අධ්‍යක්ෂ නිකුත් කරන ලද අවසර ඇත්නම් මිස, කිසිම ස්වභාවික අඩි පාරක් ලිය යුතුය.

වික අඩි පාරක් යම් චිතා කරනු ලැබිය හැකි ක්වමින් නියෝග සාදනු

රයා විසින් මේ වගන්තියේ කිරීමේ දී මේ ආඥා පනත ලැබූ උපදේශක කමිටුවේ සාමාජිකයන්ට ගත යුතුය.

හා ඇති පරිදි හැර -

කට හෝ ස්වභාව රක්ෂිත ට එහි වූ වෘක්ෂලතාවලට තකුට හිමිකම් නැත්තේය.

හෝ යම් සමුද්‍රීය ජාතික සතුන් හෝ වෘක්ෂලතා හා අන් කාර්යයක් සඳහා කුට හිමිකම් නැත්තේ ය;

සමුද්‍රීය ජාතික උද්‍යානයක ට ස්වභාව රක්ෂිත භූමියක ම, මැරීම හෝ ගැනීම හා බිරීම, පැළැටියක් උගුල්ලා නොකළ යුතු ය.

න සතකු දඩයම් කිරීම, අල්ලා ගැනීම හෝ යම් කුගේ බිඳවක් ගැනීම හෝ

විනාශ කිරීම හෝ යම් පක්ෂියකුගේ කුඩුවක් ගැනීම හෝ විනාශ කිරීම කිසිම තැනැත්තකු විසින් නො කළ යුතු ය.

(1අ) නියමිත ගාස්තුව ගෙවූ විට නියමිත බලධරයා විසින් නිකුත් කරනු ලැබූ අවසර පත්‍රයක බලය යටතේ සහ ඒ අවසර පත්‍රයේ නියමයන්ට හෝ කොන්දේසිවලට අනුකූලව හැර යම් අභය භූමියක් ඇතුළත රජයේ ඉඩමක හෝ එහි යම් කොටසක, කිසියම් තැනැත්තකු විසින්, කිසිම වර්ගයක තුවක්කුවක් හෝ පහරොමක් හෝ වෙනත් පුපුරන ද්‍රව්‍යයක් ගෙන යෑම හෝ තම සන්නකයේ හෝ තම පාලනය යටතේ තබා ගැනීම නොකළ යුතුය. මේ උප වගන්තියෙහි ඉහත සඳහන් විධිවිධාන තුවක්කු ආඥා පනතෙහි විධිවිධානවලට අතිරේකව විනා ඒ විධිවිධානවල මඳ හිත කිරීමක් වශයෙන් නොවන්නේ ය.

(1970 අංක 01)

(2) ඉවත් කරන ලදී.

(1993 අංක 49)

(3) (අ) යම් තැනැත්තකු විසින් යම් ජාතික උද්‍යානයක, ස්වභාවික රක්ෂිත භූමියක, සමුද්‍රීය ජාතික උද්‍යානයක, වන පිවිසුමක සීමා ඇතුළත පිහිටි යම් ඉඩමක් මත හෝ යම් අභය භූමියක් තුළ වූ යම් රජයේ ඉඩමක් මත ක්‍රියාත්මක කිරීමට නීතියෙන් හෝ වාරිත්‍රයෙන් හෝ ව්‍යවහාරයෙන් හෝ සාම්ප්‍රදායික පරිචය අනුව අත්කරගෙන ඇත්තා වූ අයිතිවාසිකමක් එම ජාතික උද්‍යානය, ස්වභාවික රක්ෂිත භූමිය, සමුද්‍රීය ජාතික උද්‍යානය, වන පිවිසුම හෝ අභය භූමිය පිහිටුවීමේ දිනයට පෙරාතුව ඒ තැනැත්තා විසින් එසේ අත්කර ගනු ලැබූ අයිතිවාසිකමක් ඒ තැනැත්තා විසින් ක්‍රියාත්මක කිරීම මේ වගන්තියේ කලින් සඳහන් විධිවිධානවල ඇතුළත් කිසිවකින් තහනම් කරන ලෙස හෝ සීමා කරන ලෙස නොසැලකිය යුතු අතර, එසේ තේරුම් නොගත යුතුය;

(2009 අංක 22)

(ආ) මේ උප වගන්තියේ කාර්ය සඳහා යම් ජාතික උද්‍යානයක, ස්වභාවික රක්ෂිත භූමියක, සමුද්‍රීය ජාතික උද්‍යානයක, වන පිවිසුමක සීමා ඇතුළත පිහිටි ඉඩමක් මත හෝ යම් අභය භූමියක් තුළ වූ රජයේ ඉඩමක් මත ක්‍රියාත්මක කළ හැකි වාරිත්‍ර හෝ ව්‍යවහාර සහ සාම්ප්‍රදායික පරිචයන් අමාත්‍යවරයා විසින් නියම කරනු ලැබිය හැකිය.

අධි 469

(1970 අංක 01)

වන සත්ව හා වෘක්ෂලතා ආරක්ෂක ආඥාපනත

(4) (3) වන උප වගන්තියෙහි සඳහන් යම් අයිතිවාසිකමක් හිමිකම් ඇති තැනැත්තා විසින් අවුරුදු දෙකක අඛණ්ඩ කාල සීමාවක් තුළ ක්‍රියාත්මක කරනු නොලැබූ හෝ ක්‍රියාත්මක කරනු නොලබන එකී අයිතිවාසිකම් අවලංගු වී ඇති ලෙස හෝ අවලංගු වන ලෙස හා රජයට පාවා දී ඇති ලෙස හෝ පාවා දෙනු ලබන ලෙස සැලකිය යුතුය.

ජාතික රක්ෂිත භූමියක සිට සැතපුම්ක ඇතුළත සංචාරක හෝටල් යනාදිය තහනම් කිරීම

(1970 අංක 01)

(1993 අංක 49)

(2009 අංක 22)

3 අ.(1) ජාතික රක්ෂිත භූමියක මායිමෙන් සැතපුම් එකක ඇතුළත කිසිම තැනැත්තකු විසින් සංචාරක හෝටලයක් ඉදි කිරීම හෝ සංචාරක හෝටලයක් විසින් සපයනු ලබන සේවා හෝ පහසුකම්වලට සමාන යම් සේවා හෝ පහසුකම් සැපයීම නොකළ යුතුය.

(2) කිසිම තැනැත්තකු විසින්, ජාතික රක්ෂිත භූමියක මායිමේ ඕනෑම ලක්ෂයක සිට එකී මායිමට ලම්බකව සැතපුම් එකක සෘජු දුරක් සිටින ලෙස නිර්ණය කරන කලාපය ඇතුළත පිහිටි සංචාරක හෝටල් පුළුල් කිරීම, ආරම්භ කිරීම හෝ ආරම්භ කිරීමට සැලැස්වීම නොකළ යුතුය;

(3) යම් ජාතික රක්ෂිත භූමියක මායිමේ ඕනෑම ලක්ෂයක සිට එකී මායිමට ලම්බකව සැතපුම් එකක සෘජු දුරක් සිටින ලෙස නිර්ණය කරන කලාපය තුළ පිහිටි යම් ගොඩනැගිල්ලක් හෝ වෙනත් සමාන ඉදිකිරීමක අයිතිකරු හෝ පදිංචි එම ගොඩනැගිල්ල හෝ ඉදි කිරීම පිහිටා ඇති ඉඩමේ පිඹුරු යම් බලයලත් නිලධරයෙකු විසින් ඉල්ලා සිටිනු ලැබූ විට එම පිඹුරු පරීක්ෂා කිරීම සඳහා එම නිලධරයා වෙත ඉදිරිපත් කළ යුතුය;

(4) මේ වගන්තියේ විධිවිධානවලට අනුකූලව ක්‍රියා කිරීම පැහැරහරින යම් තැනැත්තෙක් වරදකට වරදකරු වන්නේ ය;

මේ වගන්තියේ කාර්යය සඳහා 'අදාළ බලධරයා' යන්නෙන් වනජීවී අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්වරයා හෝ වනජීවී සංරක්ෂණ අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්වරයා විසින් තත්කාර්ය සඳහා යථා පරිදි බලය පවරන ලද යම් වනජීවී නිලධරයකු අදහස් වන්නේ ය.

තහනම් අවවිචලට ඇතුළුවීම සීමා කිරීම (1970 අංක 01)

4. (1) අධ්‍යක්ෂ නොවන අන් කිසිම තැනැත්තකු විසින්,

(අ) අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්ගේ උපදෙස් අනුව හෝ ඔහුගේ ලිඛිත අවසරය ඇතිව යම් රාජකාරි කටයුත්තක් ඉටු කිරීමේ කාර්යය සඳහා : හෝ

වන සත්

(ආ) අධ්‍යක්ෂගේ යටතේ හා අවධියක් ; රැඳී සිටීම

(2) (1) (ආ) උප වගන්තියෙන් විද්‍යාත්මක පර්යේෂණ සඳහා.

(1) නියමිත ගාස්තු සඳහා කරනු ලැබූ අවශ්‍ය කොන්දේසි අනුකූලව ජාතික උද්‍යානයකට ඇතුළු විය යුතුය.

(2) (1) වන උප වගන්තියෙන් ජාතික උද්‍යානයකට ඇතුළු වීමට අවශ්‍ය කාර්යය සඳහා පමණක්.

(3) (1) වන උප වගන්තියේ සඳහා කිසිම ගාස්තු ගාස්තු අය කිරීමට.

(4) (1) වන උප වගන්තියෙන් නොමැතිව යම් සිටිමින් ඒ අවසර පත්‍රයකින් තොරව තැනැත්තෙක් මේ පනත යටතේ.

(5) (1) වන උප වගන්තියෙන් කරනු ලැබ ඇති යම් කාර්යයකට ඇතුළු කාර්යය සඳහා එම අවසර පත්‍රය භාවිතා කිරීමට වරදකට වරදකරු ව

(6) වන සත්ව සංරක්ෂණ නිලයක් දරන වන ජීවී ලැබූ, (4) වන හෝ (5) සඳහා වරද පිළිගන්නා

න් යම් අයිතිවාසිකමකට දෙකක අඩුණි කාල හෝ ක්‍රියාත්මක කරනු ඇති ලෙස හෝ අවලංගු හෝ පාචා දෙනු ලබන

(ආ) අධ්‍යක්ෂගෙන් ලැබුණු ලිඛිත අවසර පත්‍රයක බලය යටතේ හා එහි කොන්දේසි අනුව විනා යම් තහනම් අඩවියක් තුළට පිවිසීම හෝ ඒ තහනම් අඩවිය තුළ රැඳී සිටීම නොකළ යුතුය.

(2) (1) (ආ) උප වගන්තිය යටතේ අවසර පත්‍රයක් නිකුත් කළ යුත්තේ විද්‍යාත්මක පර්යේෂණයකට බලය දීමේ කාර්යය සඳහා පමණකි.

යයිමෙන් සැතපුම් එකක් චාරක හෝටලයක් ඉදි හෝ සපයනු ලබන සේවා හෝ පහසුකම් සැපයීම

5. (1) නියමිත ගාස්තුව ගෙවූ විට නියමිත නිලධරයා විසින් නිකුත් කරනු ලැබූ අවසර පත්‍රයක බලය යටතේ හා ඒ අවසර පත්‍රයේ කොන්දේසි අනුව විනා කිසිම තැනැත්තකු විසින් යම් ජාතික උද්‍යානයකට ඇතුළු වීම හෝ ඒ තුළ රැඳී සිටීම නොකළ යුතුය.

ජාතික උද්‍යාන තුළට ඇතුළුවීම සීමා කිරීම (1993 අංක 49)

ජාතික රක්ෂිත භූමියක සීමට ලම්බකව සැතපුම් කරන කලාපය ඇතුළත රම්භ කිරීම හෝ ආරම්භ

(2) (1) වන උප වගන්තිය යටතේ අවසර පත්‍රයක් නිකුත් කළ යුත්තේ ජාතික උද්‍යානයක් තුළ වූ වන සතුන් හා වෘක්ෂලතා පිළිබඳව හැදෑරීමට හෝ එකී වන සතුන් හෝ වෘක්ෂලතා නිරීක්ෂණය කිරීමට අවසර පත්‍රය දරන්නාට හැකි කරවීමේ කාර්යය සඳහා පමණකි.

මායිමේ ඕනෑම ලක්ෂයක එකක සෘජු දුරක් සිටින විට යම් ගොඩනැගිල්ලක් තිකරු හෝ පදිංචි එම ඇති ඉඩමේ පිඹුරු යම් විටු ලැබූ විට එම පිඹුරු වන ඉදිරිපත් කළ යුතුය.

(3) (1) වන උප වගන්තිය යටතේ අවසර පත්‍රයක් නිකුත් කිරීම සඳහා කිසිම ගාස්තුවක් නියම කර නොමැති නම් ඒ අවසර පත්‍රය ගාස්තු අය කිරීමෙන් තොරව නිකුත් කරනු ලැබිය යුතු ය.

ලට අනුකූලව ක්‍රියා කිරීමට වරදකරු වන්නේ ය;

(4) (1) වන උප වගන්තිය යටතේ නිකුත් කරන ලද අවසර පත්‍රයක් නොමැතිව යම් ජාතික උද්‍යානයකට ඇතුළු වී ඒ තුළ රැඳී සිටීමේ ඒ අවසර පත්‍රයේ යම් කොන්දේසියක් කඩ කරන යම් තැනැත්තෙක් මේ පනත යටතේ වූ වරදකට වරදකරු වන්නේ ය.

(2009 අංක 22)

අදාළ බලධරයා' යන්නෙන් හෝ වනජීවී සංරක්ෂණ තත්කාර්ය සඳහා යම් තනිවී නිලධරයකු අදහස්

(5) (1) වන උප වගන්තිය යටතේ අවසර පත්‍රයක් නිකුත් කරනු ලැබ ඇති යම් තැනැත්තකු විසින් එම අවසර පත්‍රය නිකුත් කරනු ලැබූ කාර්යය සඳහා හැර වෙනත් යම් කාර්යයක් සඳහා එම අවසර පත්‍රය භාවිතා කරන්නේ නම් ඔහු මේ පනත යටතේ වූ වරදකට වරදකරු වන්නේ ය.

ම තැනැත්තකු විසින්, ජ අනුව හෝ ඔහුගේ ලිඛිත කටයුත්තක් ඉටු කිරීමේ

(6) වන සත්ව අඩවි ආරක්ෂක නිලයට වඩා අඩු නොවන නිලයක් දරන වන ජීවී නිලධරයකු විසින් අනාවරණය කරගනු ලැබූ (4) වන හෝ (5) වන උප වගන්ති යටතේ වූ යම් වරදක් සඳහා වරද පිළිගන්නා යම් තැනැත්තකු විසින් තමා වරද පිළිගත්

එම වරද සම්බන්ධයෙන් නඩු පවරනු ලැබීම වෙනුවට නියම කරනු ලැබිය හැකි යම් ගෙවීමක් සිදු කළ හැකි අතර, ඔහු විසින් කරනු ලබන ගෙවීම වන ජීවී සංරක්ෂණ අරමුදලට බැර කරනු ලැබිය යුතු ය.

ස්වභාව රක්ෂිත භූමිවලට ඇතුළුවීම සීමා කිරීම (1993 අංක 49)

5 අ. (1) නියමිත ගාස්තුව ගෙවූ විට නියමිත නිලධාරියා විසින් නිකුත් කරනු ලැබූ අවසර පත්‍රයක බලය යටතේ හා එකී අවසර පත්‍රයේ කොන්දේසි අනුව විනා, කිසිම තැනැත්තකු විසින්, යම් ස්වභාව රක්ෂිත භූමියකට ඇතුළු වීම හෝ ඒ තුළ රැඳී සිටීම නොකළ යුතු ය.

ජාතික රක්ෂිත භූමි ආදිය තුළ හිරිහැර හෝ බාධා සිදු කිරීම (2009 අංක 22)

(2) (1) වන උප වගන්තිය යටතේ අවසර පත්‍රයක් නිකුත් කිරීම සඳහා කිසිම ගාස්තුවක් නියම කර නොමැති නම්, ඒ අවසර පත්‍රය ගාස්තු අය කිරීමකින් තොරව නිකුත් කරනු ලැබිය යුතුය.

5 ආ. රජයේ ඉඩමක් මත පිහිටි යම් ජාතික උද්‍යානයකට ස්වභාවික රක්ෂිත භූමියකට හෝ සමුද්‍රීය ජාතික උද්‍යානයකට ඇතුළු වීමට හෝ ඒ තුළ රැඳී සිටීමට අවසර ලැබී ඇති තැනැත්තෙකු එම ස්ථානයට තර්ජනයක් හෝ හිරිහැරයක් විය හැකි බවට හෝ එම ස්ථානය තුළ හිරිහැරයක් හෝ බාධාවක් සිදු කරමින් සිටින බවට නියමිත නිලධාරියාට පෙනී යන අවස්ථාවක, එම තැනැත්තාට එම ජාතික උද්‍යානයට, ස්වභාවික රක්ෂිත භූමියට සමෘද්ධිය ජාතික උද්‍යානයට හෝ අභය භූමියට ඇතුළු වීමට අවසර දීම ප්‍රතික්ෂේප කරනු ලැබිය හැකි ය; නැතහොත් එම ජාතික උද්‍යානයෙන්, ස්වභාවික රක්ෂිත භූමියෙන්, සමෘද්ධිය ජාතික උද්‍යානයෙන් හෝ අභය භූමියෙන් වහාම පිටවන ලෙස ඔහුට අණ කරනු ලැබිය හැකි ය; නැතහොත් එම ස්ථානවලින් ඔහු ඉවත් කරනු ලැබිය හැකි ය.

තහනම් අඩවි තුළ, ජාතික උද්‍යාන තුළ, ස්වභාව රක්ෂිත භූමි වන පිවිසුම් ආරක්ෂා ස්ථාන සමුද්‍රීය රක්ෂිත ප්‍රදේශ හෝ සීමාන්තරික කලාප තුළ තහනම් ක්‍රියා (1993 අංක 49) (2009 අංක 22)

6. (1) කිසිම තැනැත්තකු විසින් ජාතික රක්ෂිත භූමියක් තුළ-

(අ) යම් වන සතකු දඩයම් කිරීම, වෙඩි තැබීම, මැරීම, තුවාල කිරීම හෝ අල්ලා ගැනීම හෝ, මැරුණු හෝ පණ ඇති යම් වන සතකු හෝ එවැනි සතකුගේ යම් කොටසක් තම සන්තකයෙහි හෝ තම පාලනය යටතේ තබා ගැනීම; හෝ

(ආ) යම් පක්ෂියකුගේ හෝ උරගයකුගේ යම් බිඳුණක් ගැනීම හෝ විනාශ කිරීම හෝ යම් පක්ෂියකුගේ කැදැල්ලා ගැනීම හෝ විනාශ කිරීම; හෝ

(ඇ) තුවක්කුවක් පත්තු කිරීම, යම් වන සතකුට හිරිහැර වන හෝ හිරිහැරයක් විය හැකි හෝ අන් කිසි

වන ක්‍රියාව ස්ථාන හැකි ය

(ආ) යම් පැ පිළිස්සී එය වින ගැනීම,

(ඈ) වගා කී සඳහා ය

(ඊ) ගින්තක

(උ) යම් සම සතකු සොයා පාවිච්චි යම් පුපුරා ආයුධයක් හෝ පාෂාණ

(ඌ) කැලෑවක

(එ) යම් ස්ථිර සඳහා සෙවන පදිංචි වී කරනු ල එසේ ගෙ ගොඩනැ

(ඵ) යම් පාරක එසේ තන කිරීම; හෝ

(ඹ) යම් සංචාර කිරීම හෝ සේවාවලට හෝ පහසු

(ඹ) නියමිත නි කරනු ලබ යම් ඇලක

ක්‍රියාවක් කිරීම හෝ එවැනි යම් වන සතකු බෝවෙන ස්ථානයක් කෙරෙහි බාධාවක් වන හෝ බාධාවක් විය හැකි යම් ක්‍රියාවක් කිරීම; හෝ

(අ෭) යම් පැළෑටියක් කැපීම, පොතු ගැසීම, සිඳීම, මැදීම, පිළිස්සීම හෝ යම් ආකාරයකින් එයට හානි කිරීම හෝ එය විනාශ කිරීම හෝ, ඒ ස්ථානයකින් යම් පැළෑටියක් ගැනීම, එකතු කිරීම හෝ ඉවත් කිරීම; හෝ

(ඉ) වගා කිරීම, පතල් හැරීම, හෝ අන් කිසි කාර්යයක් සඳහා යම් ඉඩමක් ශුද්ධ කිරීම හෝ හැරීම; හෝ

(ඊ) ගින්නක් පත්තු කිරීම හෝ ගෙන යාම; හෝ

(උ) යම් සතෙකුට හෝ පැළෑටියකට හානි කිරීමේ හෝ සතකු හෝ පැළෑටියක් විනාශ කිරීමේ කාර්යය සඳහා පාවිච්චි කිරීමේ හැකියාවක් ඇති යම් උගුලක් හෝ යම් පුපුරන ද්‍රව්‍යයක් හෝ තුවක්කුවක් හෝ වෙනත් ආයුධයක් හෝ වස ද්‍රව්‍යයක් සන්නකයෙහි තබාගැනීම හෝ පාවිච්චි කිරීම; හෝ

(ඌ) කැලෑවක් අලුකෙන් එළි කිරීම; හෝ

(1970 අංක 01)

(එ) යම් ස්ථීර හෝ තාවකාලික ගොඩනැගිල්ලක් ඉදි කිරීම සඳහා හෝ එසේ ඉදි කෙරුණු ගොඩනැගිල්ලක් පදිංචි වීම සඳහා නියමිත නිලධරයා විසින් නිකුත් කරනු ලැබූ අවසර පත්‍රයක බලය යටතේ විනා එසේ ගොඩනැගිල්ලක් ඉදි කිරීම හෝ එසේ ඉදි කළ ගොඩනැගිල්ලක පදිංචි වීම; හෝ

(ඵ) යම් පාරක් හෝ අඩි පාරක් තැනීම හෝ ඔහු විසින් එසේ තනන ලද යම් පාරක් හෝ අඩි පාරක් පාවිච්චි කිරීම; හෝ

(ආ) යම් සංචාරක හෝ ටලයක් ඉදි කිරීම හෝ පාලනය කිරීම හෝ සංචාරක හෝ ටලයක් විසින් සපයනු ලබන සේවාවලට හෝ පහසුකම්වලට සමාන යම් සේවා හෝ පහසුකම් සැපයීම; හෝ

(1993 අංක 49)

(භ) නියමිත නිලධරයකු විසින් තත් කාර්යය සඳහා නිකුත් කරනු ලබන අවසර පත්‍රයක අධිකාරය යටතේ හැර යම් ඇලක් ඉදි කිරීම හෝ භාවිතා කිරීම; හෝ

(2009 අංක 22)

වන සත්ව හා වෘක්ෂලතා ආරක්ෂක ආඥාපනත

- (ක) යම් ජාතික රක්ෂිතයක ඇති ඉඩමකට, ඒ හරහා දිවෙන යම් පාරක ගංගාවක හෝ දෙළ පාරක ජලයට යම් විෂ ද්‍රව්‍යක්, අපද්‍රව්‍ය, කැළි කසල හෝ ජලය දූෂණය කිරීමට ඉඩ ඇති වෙනත් යම් ද්‍රව්‍යක් එක් කිරීම; හෝ
- (ඔ) ජලය දූෂණය කළ හැකි හෝ එහි වන සතුන් සහ වෘක්ෂලතාවල පැවැත්මට හෝ එම පරිසර පද්ධතියට අහිතකර බලපෑමක් ඇති කරවන යම් ක්‍රියාකාරකමක් කරගෙන යාම; හෝ
- (ච) නියමිත ගාස්තුවක් ගෙවීමෙන් නියමිත නිලධාරියා විසින් නිකුත් කරනු ලබන අවසර පත්‍රයක අධිකාරය යටතේ හැර කිමිදීම හෝ බෝට්ටු පැදීම

නොකළ යුතුය.

(2) (අ) අධ්‍යක්ෂක ජනරාල්වරයා හෝ නියමිත නිලධාරියා විසින් බලය පවරනු ලැබුවහොත් මිස, කිසිම තැනැත්තකු විසින් යම් ජාතික රක්ෂිතයක් හෝ අභය භූමියක් තුළට කිසිම සතෙකු හෝ ශාකයක් හඳුන්වා දීම හෝ එය තුළ යම් සතෙකු දිගේලි කිරීම, නිදහස් කිරීම හෝ මුද්‍රා හැරීම නොකළ යුතුය;

(ආ) තත්කාර්ය සඳහා බලය පවරනු ලැබ ඇති යම් වනජීවී නිලධාරියකු විසින් තමා සුදුසු යයි සලකන සුදුසු ආකාරයකට එම සතා හෝ ශාකය බැහැර කරනු ලැබිය හැකිය.

(3) කිසිම තැනැත්තකු විසින් ගෘහාශ්‍රිත සතෙකු යම් ජාතික රක්ෂිත භූමියකට දක්කාගෙන යාම හෝ එබඳු සතෙකුට එවැනි භූමියක දඩාවතේ යාමට ඉඩදීම නොකළ යුතුය.

(4) මේ වගන්තියේ (1) වන උප වගන්තියේ විධිවිධාන උල්ලංඝනය කරමින් ක්‍රියා කරන යම් තැනැත්තෙක් වරදකට වරදකරු වන අතර එසේම වරදකරු වීමේදී, රුපියල් විසි දහසකට නොඅඩු සහ රුපියල් ලක්ෂ එකකට නොවැඩි දඩයකට හෝ අවුරුදු දෙකකට නොඅඩු සහ අවුරුදු පහකට නොවැඩි කාලයක් සඳහා දෙයාකාරයෙන් එක් ආකාරයක බන්ධනාගාරගත කිරීම යන දෙකටම සහ

වන ස
එම වර
රුපියල්
දෙකකට
නොඅඩු
සඳහා ද
කිරීමකට
යන දෙ

(1) (අ) නියමිත
විසින් ජ
යටතේ
විනා රජ
නොවන
ඇතුළත
ජලජ සා
යුතුය.

(ආ) මසුන් අ
අවසර ප
ඇල්ලීමේ
වාස භූමි
සැලකිල්ල
නිකුත් ක
හැකිය.

(2) (අ) නියමිත
නිකුත් ක
හා එකී
පුරා විද්‍යා
විද්‍යාත්මක
යුත් ද්‍රව්‍ය
ද්‍රව්‍යයක්
රක්ෂිත
තැනැත්ත

(ආ) යම් වස්තු
ඓතිහාසි
යුත් වස්තු
විසින් නික
දී පමණක
ඓතිහාසි

ශ්‍රී ලංකාවේ වන ආලි සංරක්ෂණය සහ කළමනාකරණය පිළිබඳ ජාතික ප්‍රතිපත්තිය - 2008

වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව
පරිසර හා ස්වාභාවික සම්පත් අමාත්‍යාංශය

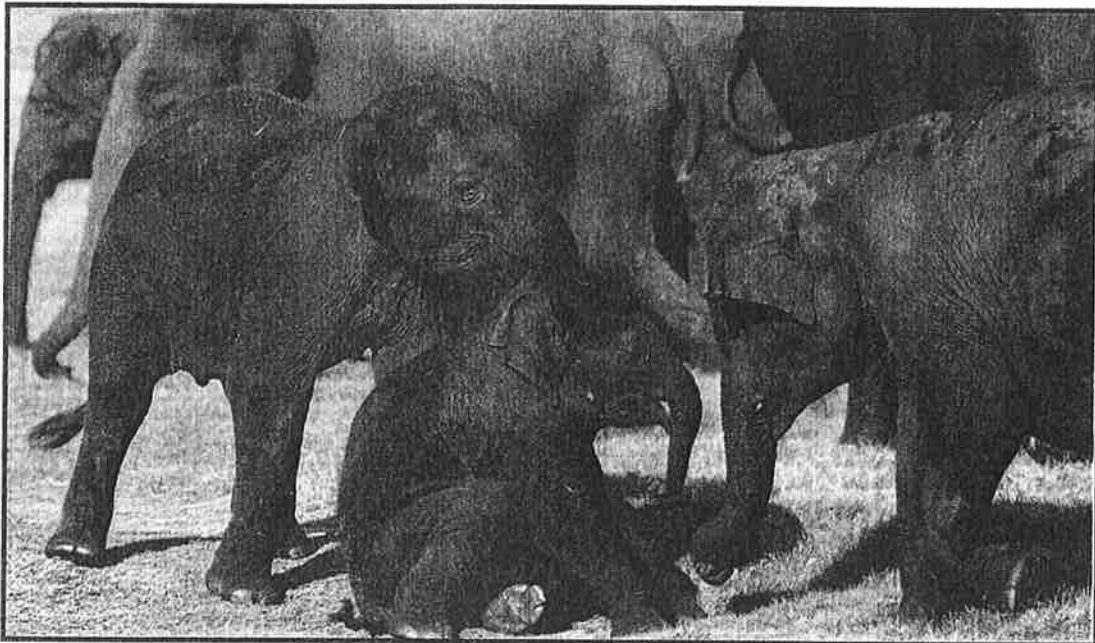

දෙවන මුද්‍රණය
2008 ජූනි

පිටකවර ජායා රූපය - මිනිතේරිය ජාතික උද්‍යානය - පාතිවරාප් ප්‍රනාන්දු
මුද්‍රණය : අතුරලිය පබ්ලිකේෂන්ස් - මාලබේ

“වනාන්තරය වූ කලී අසීමිත දයානුකම්පාවකින් සහ පරිත්‍යාගශීලී භාවයකින් යුතු අපූරු ජීවියෙකි. සකල ජීවීන්ට රැකවරණය සලසන්නා වූ එය පොරොච්ච පහරින් සිය විනාශය සලසන්නා හටද සෙවන ලබා දෙයි.”

ගෞතම බුදුරජානන් වහන්සේ
 ක්‍රි:පූ: 6 වන සියවස

මිත්තේරිය

ඡායාරූපය: රංජිත් ද සිල්වා

“මහරජ ඔබට මෙන්ම, ගුවනේ සැරිසරන පක්ෂීන්ටද, සියළු වන සතුන්ටද, මේ පොලොවේ ඔබ මොබ යාමට සහ විසීමට අයිතියක් ඇත. පොලොව රට වැසියන්ට හා අනෙකුත් සියළු සතුන්ටද අයත් වන අතර ඔබ එහි අයිතිකරු නොව පාලකයා පමණි.....”

මිහිඳු මහ රහතන් වහන්සේ
 දේවානම්පියතිස්ස රජු වෙත මිහින්තලාවේදී ක්‍රි:පූ: 3 වන සියවස

පටුන

පිටුව

හැඳින්වීම

I සිට II

අමාත්‍ය මණ්ඩල අනුමැතිය

III

වනජීවී අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්ගේ පනිවුඩය

IV

සම්පාදක කමිටු ලේකම්ගේ පනිවුඩය

V

වන සත්ත්ව පාලකතැනගේ 1951 වර්ෂය සඳහා පාලන
වාර්තාව: VIII වෙනි පරිච්ඡේදය

VI සිට VIII

ප්‍රතිපත්ති සාරාංශය

1

ප්‍රතිපත්ති ප්‍රකාශය - 1
උපාය මාර්ග සහ කාර්යයන්

2 සිට 6

ප්‍රතිපත්ති ප්‍රකාශය - 2
උපාය මාර්ග සහ කාර්යයන්

7 සිට 11

ප්‍රතිපත්ති ප්‍රකාශය - 3
උපාය මාර්ග සහ කාර්යයන්

12 සිට 15

ප්‍රතිපත්ති ප්‍රකාශය - 4
උපාය මාර්ග සහ කාර්යයන්

16 සිට 17

ප්‍රතිපත්ති ප්‍රකාශය - 5
උපාය මාර්ග සහ කාර්යයන්

18 සිට 21

ප්‍රතිපත්ති ප්‍රකාශය - 6
උපාය මාර්ග සහ කාර්යයන්

22 සිට 23

හැඳින්වීම

ශ්‍රී ලංකාවේ ඉතිහාසය, සංස්කෘතිය, ආගම, මිට්‍යා ඇදහිලි සහ දේශපාලනය සමඟ පවා අලින් කොතරම් සමීප සම්බන්ධතාවක් පවත්වන්නේ ද යත්, උන්ගෙන් තොරව ශ්‍රී ලංකාවක් ගැන සිතා ගැනීම පවා උගතටය. ශ්‍රී ලංකාවේ බෞද්ධයින් මෙන්ම හින්දුන්ටද අලියා සංස්කෘතික මෙන්ම ආගමික වශයෙන් ද අතිශයින් වැදගත් වන සත්ව විශේෂයකි. ආසියානු අලියා තරම් මිනිසා සමඟ මෙතරම් සමීප සම්බන්ධතාවයක් පවත්වා ගනිමින් තවමත් වනමය තත්ත්වයේ වෙසෙන වෙනත් කිසිදු සත්වයෙක් නොමැත. සමස්ත පරිසර පද්ධතියට සිදුකෙරෙන්නා වූ ප්‍රබල බලපෑම හැරෙන්නට වනජීවී කළමනාකරනයේ දී අලියා මෙම දිවයින තුළ පවතින පාරිසරික, ආර්ථික හා ඊට අදාළ දර්ශනාත්මක කරුණු බොහෝ කොටසකට සබැඳියාවක් විඳහා දක්වයි.

වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව (DWC) මගින් මෑතකදී පවත්වන ලද සමීක්ෂණ මත පදනම් වූ වර්තමාන ඇස්තමේන්තු අනුව ශ්‍රී ලංකාවේ සිටින මුළු වන අලින් සංඛ්‍යාව 4000 කට අඩුනොවේ. මිලියන 20කට ආසන්න ජනගහණයක් සිටින ශ්‍රී ලංකාව ලෝකයේ ඇති අධික ජනගහණ ඝනත්වයකින් යුත් රටවල් වලින් එකක් වන අතර, සිංහයන් වර්ධනය වන මිනිස් ජනගහණය හඬන්තු කරනුයේ ප්‍රධාන වශයෙන්ම කෘෂිකාර්මාන්තය මත පදනම් වූ ආර්ථිකයක් හරහාය. දිවයිනේ කුඩා ප්‍රමාණයක්, වර්ග කිලෝමීටරයකට 290 ටත් වැඩි අධික මිනිස් ජනගහණ ඝනත්වයක් හමුවේ අලි මිනිස් ප්‍රතික්‍රියාවන් නිරායාසයෙන් උද්ගත වනු ඇත. කෘෂිකාර්මාන්තය සහ මිනිස් වාසස්ථාන පුළුල් වීම නිසා අලින්ගේ පැවැත්මට අවශ්‍ය වාස භූමි සඳහා ඇති ඉඩකඩ නොකඩවා පහත බැසීම මීට හේතු වෙමින් පවතී. ශ්‍රී ලංකාවේ අලි මිනිස් ගැටුම අනතුරුදායක ලෙස ඉහළ මට්ටමකට ලඟා වෙමින් පවතී. වන ජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවේ සැලසුම් සහගත ක්‍රියා මාර්ග නිසා මෑත වසරවලදී එය බෙහෝ දුරට පාලනය කර ගැනීමට හැකිවී ඇත. අලින්ගේ මරණ වලට ප්‍රධාන හේතුව වී ඇත්තේ අලි මිනිස් ගැටුමයි. මෙම ගැටුම නොවිසඳන්නේ නම් හෝ අවම නොකරන්නේ නම් ආරක්ෂිත ප්‍රදේශවලට පරිබාහිරව වෙසෙන වන අලින්ගෙන් විශාල කොටසක් අපට අහිමි වනු ඇත.

වන අලි ඇතැම් විට මිනිසුන් මරා දමා දේපළ විනාශ කරති. එම නිසා වන අලින් හා ආරක්ෂිත ප්‍රදේශ සැලකිය යුතු ප්‍රමාණයකින් පැවතීමට නම් සංරක්ෂණ සැලසුම්, සමාජ, දේශපාලනික සහ ආර්ථික වශයෙන් පිළිගත හැකි මෙන්ම පාරිසරික වශයෙන් තිරසාර විය යුතුය. මෙම දිවයින තුළ සිදුවන සංවර්ධනයේදී එකිනෙකට නොගැලපෙන හු පරිහරණ ප්‍රතිපත්ති පදනම් වූ ක්‍රියාකාරකම් හේතුවෙන් අලි මිනිස් ගැටුම උග්‍ර වී ඇත. අද වන විට වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවට මුහුණ දීමට සිදුවී ඇති ප්‍රධාන සංරක්ෂණ ගැටළුව වී ඇත්තේ වර්ධනය වෙමින් පවතින අලි මිනිස් ගැටුම වේ. ශ්‍රී ලංකාවේ වන ජීවී සංරක්ෂණය සාර්ථක වීමට නම්, අලින්ගෙන් වැඩි වශයෙන් පීඩා විඳින ජනතාවගේ සුභසාධනය සමඟ සංරක්ෂණ ක්‍රියාදාමයන් බැඳිය යුතුය. ශ්‍රී ලංකාවේ අලි සංරක්ෂණය හුදෙක් සත්ව විශේෂයක් ආරක්ෂා කර ගැනීමේ කරුණක් පමණක් නොවිය යුතු අතර, එය භූමිය වන අලින් සමඟ පොදුවේ පරිහරණය කරන ජනතාවගේ යුහසිද්ධිය සහ පැවැත්ම තහවුරු කල යුතුය.

අලුත්
සිතා
මෙන්ම
මිනිසා
සෙන
වූපැම
ක හා

මත
කට
අධික
මිනිස්
තයක්
තහන
ත්තය
වකඩ
යක
පසුම්
ඇත.
ත්තේ
ගන්

මිත
සහ
තුල
කම්
වට
අලු
යන්
අලු
යුතු
සහ

අතින්ගේ තිරසාර ප්‍රතිපත්තියක් සහ ආයතනික බැඳුම් පද්ධතියක් නොතිබීම හේතුවෙන් ශ්‍රී ලංකාවේ අලු සංරක්ෂණය අවශ්‍ය ඉලක්කය කරා යොමු නොවූ අතර එමඟින් වන ජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවේ උත්සාහයන්ද දුර්වල කෙරුණි. සංවර්ධන ක්‍රියාවලියේදී වන සත්ව හා වෘක්ෂලතා ආඥාපනතේ සහ අනෙකුත් අදාළ ව්‍යවස්ථාපිත නීතිරීති කෙරෙහි අවධානය අඩුවීම නිසා වන අලුන්ගේ දීර්ඝ කාලීන පැවැත්මට බාධා විය. එබැවින් අලු සංරක්ෂණයේදී හා අලු කළමනාකරනයේදී අනුගමනය කරනු ලබන ප්‍රතිපත්ති වන සත්ව හා වෘක්ෂලතා ආරක්ෂක පනතට සහ අනෙකුත් ව්‍යවස්ථාපිත පනත් වලට අනුකූල විය යුතුය.

කළමනාකරණයේදී වළදායී මෙවලමක් වීමට නම් ප්‍රතිපත්ති නිරතුරුවම සංශෝධනයට ලක්විය යුතුය. ප්‍රතිපත්ති සැකසීම පදනම් වනුයේ ඒවා සකසන අවස්ථාවේ පවතින තොරතුරු මතය. ප්‍රතිපත්ති ක්‍රියාවට නැංවීමේදී හෙතෙර්ගිකව අනුකූරු වීම අත්‍යවශ්‍ය වනු ඇත. විශේෂයෙන්ම ජීව විද්‍යාත්මක හෝ පරිසර විද්‍යාත්මක අංශයන්හිදී එය එසේ විය යුතුය. එම නිසා ප්‍රතිපත්තිමය කරුණු කාලීනව සමාලෝචනයට භාජනය විය යුතුය. වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවේ ජනවිහිදුම්කරණ අංශය විසින් මෙම ප්‍රතිපත්ති ක්‍රියාත්මක කිරීමට මහජනයා සමග නිරන්තර සංවාදයක් පවත්වාගත යුතු යැයි අපි යෝජනා කරමු. එබැවින් මෙම ප්‍රතිපත්තිය වසර පහකට වරක් සමාලෝචනය හා සංශෝධනය කළයුතු යැයි යෝජනා කරන්නෙමු.

2006-08-20

අලු සංරක්ෂණ සහ කළමනාකරණ
ප්‍රතිපත්ති සම්පාදක කමිටුව

ප්‍රතිපත්තිය සැකසීම සඳහා වූ අමාත්‍ය මණ්ඩල අනුමැතිය :-

2006 මාර්තු මස 08 වන දින පැවති අමාත්‍ය මණ්ඩල රැස්වීමේදී එළඹී තීරණය අනුව අමාත්‍ය මණ්ඩල පත්‍රිකා 06/0367/221/004 වූ, “ශ්‍රී ලංකාවේ වන අලි සංරක්ෂණය සඳහා ජාතික ප්‍රතිපත්තියක් සැකසීම වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව” යන මෑයෙන් පරිසර ඇමතිතුමා ඉදිරිපත් කළ 2006.02.22 දිනැති සංදේශය අනුව - වන අලි සංරක්ෂණය කිරීම සඳහා ජාතික ප්‍රතිපත්තියක් සකස් කිරීම සඳහා සංදේශයේ අවසන් ඡේදයේ (2) යටතේ සඳහන් සාමාජිකයින්ගෙන් සමන්විත කමිටුවක් පත්කිරීම සඳහා අනුමැතිය දෙන ලදී. විද්‍යා හා තාක්ෂණ ඇමතිතුමාගේ සහ උද්භිද හා සත්ත්ව උද්‍යාන ප්‍රවර්ධන ඇමතිතුමාගේ නියෝජිතයින්ද මෙම කමිටුවට ඇතුළත් කළ යුතුයයි එකඟ වන ලදී.

ප්‍රතිපත්තිය ක්‍රියාවට නැංවීම සඳහා වූ අමාත්‍ය මණ්ඩල අනුමැතිය :-

2006 සැප්තැම්බර් මස 20 වන දින පැවති අමාත්‍ය මණ්ඩල රැස්වීමේදී එළඹී තීරණය අනුව අමාත්‍ය මණ්ඩල පත්‍රිකා 06/1662/221/004 -II වූ, “ශ්‍රී ලංකාවේ වන අලි සංරක්ෂණය සඳහා වන ජාතික ප්‍රතිපත්තිය - වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව” යන මෑයෙන් පරිසර ඇමතිතුමා ඉදිරිපත් කළ 2006.09.05 දිනැති සංදේශයෙහි - (අමප 06/207/221/004 -I පිළිබඳව වූ 2006.07.05 දිනැති අමාත්‍ය මණ්ඩල තීරණයට අදාළ) සඳහන් කරුණු සැලකිල්ලට ගනිමින්, සංදේශයට අනුයුක්ත “ශ්‍රී ලංකාවේ වන අලි සංරක්ෂණය සහ කළමනාකරණය පිළිබඳ ජාතික ප්‍රතිපත්තිය” යන මැයිත් වූ කෙටුම් පතෙහි නිදර්ශිත ප්‍රතිපත්ති මාලාව අනුමත කර එය ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා අනුමැතිය දෙන ලදී.

වනජීවි සංරක්ෂණ අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්ගේ පණිවුඩය.....

අනුව
හිතක
තුමා
හිතක
සත්
ආණ
මෙම

භය
භය
සර
-I
වට
වද
භය

ශ්‍රී ලංකාවේ වියළි කලාපයේ ප්‍රධාන වශයෙන් ග්‍රාමීය ප්‍රදේශවල පවත්නා අලි-මිනිස් ගැටුමට විසඳුම් සෙවීම සහ වන අලින් දිගුකාලීනව සංරක්ෂණය කිරීම සඳහා ක්‍රමවේද දියත් කිරීම වර්තමානයේදී වනජීවි සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව මුහුණ පා සිටින ප්‍රධානම කළමනාකරණ ගැටළුව බවට පත්ව ඇත. මෙම අර්බුදය විසඳාලීමට පසුගිය වසර ගණනාව තුළ මෙම දෙපාර්තමේන්තුව කෙතරම් ප්‍රයත්න දැරුවත් තවමත් මෙය නොවිසඳුන ගැටළුවක්ව පවතී. මෙම ගැටළුවට ප්‍රධාන හේතුවක් වී ඇත්තේ වන අලි ගහණයෙන් වැඩි ප්‍රමාණයක් රක්ෂිත ප්‍රදේශ වලින් පරිබාහිරව ප්‍රදේශවල විසීමයි. එබැවින් මෙසේ ශ්‍රී ලංකාවේ රක්ෂිත වනාන්තර ප්‍රදේශවලින් පරිබාහිරව වෙසෙන වන අලි ආරක්ෂාකර ගැනීම සඳහා භව කළමනාකරණ ප්‍රවේශයකට අවතීරණ විය යුතුව තිබේ.

මෙම ගැටළුව විසඳීමෙහිලා මෙතෙක් ගොවි ජනතාවගේ සතුරකු ලෙස පෙනීගිය අලියා ආර්ථික වශයෙන් වටිනා සම්පතක් ලෙස දැකීමට ඔවුන් තුළ ආකල්පමය වෙනසක් ඇති කිරීම මෙහිදී ඉතා වැදගත් වේ. ඒ අනුව අලියා සහ මිනිසා අතර සහජීවනයක් ගොඩනගා ගැනීමටත්, වත්මන් ඉඩම් පරිහරණ රටාවේ වෙනසක් සිදුකරමින් සහභාගිත්ව කළමනාකරණ ප්‍රතිපත්තියක් අනුගමනය කිරීමත් අවශ්‍යව තිබේ.

අතිතයේ වනජීවි සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව විසින් කළමනාකරණ ක්‍රමවේදයන් ක්‍රියාත්මක කරනු ලැබුවේ රක්ෂිත ප්‍රදේශ ජාලය තුළ පමණි. එය එතරම් ඵලදායී නොවන බව පසුකාලීනව දෙපාර්තමේන්තුව විසින් අවබෝධ කරගෙන තිබේ. එබැවින් අලි සංරක්ෂණය කෙරෙහි නැඹුරු වූ ඒකාබද්ධ සංරක්ෂණ ප්‍රතිපත්තියක අවශ්‍යතාවය ප්‍රබලව දැනෙන්නට වී ඇත.

මෙයට පිළියමක් ලෙස වනජීවි සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවේ පළපුරුදු නිලධාරීන් මෙන්ම පරිසර සහ ස්වභාවික සම්පත් අමාත්‍යාංශයේ සහ එම අමාත්‍යාංශයේ යටතේ පැවති වනජීවි සංරක්ෂණයට අදාළ ආයතනවල ජ්‍යෙෂ්ඨ නිලධාරීන්, වනඅලි පිළිබඳ පර්යේෂකයින්, විශ්ව විද්‍යාලවල ආචාර්යවරුන් සහ නිල ඇලි ඇතුන් අයිතිකරුවන්ගේ නියෝජිතයෙකුගෙන්ද සමන්විත කමිටුවක් මගින් ජාතික අලි සංරක්ෂණ ප්‍රතිපත්තියක් 2006 වසරේදී කෙටුම්පත් කරන ලදී. මෙතෙක් පැවති ගැටළු රැසකට විසඳුම් සඳහා නිර්දේශ ලබාදෙමින් බිහිව ඇති මෙම අලි සංරක්ෂණ ජාතික ප්‍රතිපත්තිය ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා 2006 සැප්තැම්බර් මස අමාත්‍ය මණ්ඩල අනුමැතිය ද ලැබී තිබේ.

මෙම ප්‍රතිපත්ති මාලාව ක්‍රියාත්මක කිරීම තුලින් ශ්‍රී ලංකාවේ පොදු ජනතාව සතු සම්පතක් වන වනඅලි සංරක්ෂණය ඉදිරි අනාගතයේදී නව ශතවාදී මාවතකට යොමු වනු ඇතැයි මම විශ්වාස කරමි.

වනජීවි සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව
2008 මැයි 28

ඩබ්. ඒ. ඩී. ඒ. විජේසූරිය
අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්

සම්පාදක කමිටු ලේකම්ගේ පණිවුඩය

වන පීචි සංරක්ෂණය සඳහා රජය විසින් වෙනම දෙපාර්තමේන්තුවක් (වන සත්ව දෙපාර්තමේන්තුව) බිහි කරන ලද්දේ 1950 වසරේදීය. එතැන් පටන් මෙම දෙපාර්තමේන්තුව පරිපාලනය කල අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්වරුන් (වවකට වන සත්ව භාරකරු) විසින් ප්‍රකාශයට පත් කරන ලද වාර්ෂික පරිපාලන වාර්තා (Annual Administration Reports) පරීක්ෂා කිරීමේදී වන අලින් සඳහා විශේෂ ආරක්ෂාව (Special Protection to Elephant) යන මාතෘකාව යටතේ වෙනම පරිච්ඡේදයක් වෙන් කොට වවකට අලි සංරක්ෂණය සඳහා වූ තම ප්‍රතිපත්ති සඳහන් කොට තිබේ. මෙය හුවා දැක්වීම සඳහා මෙම දෙපාර්තමේන්තුව භාරව මුලින්ම පත්වූ අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් සී. ඩබ්. නිකොලස් මැතිතුමාගේ ප්‍රථම (1951) පරිපාලන වාර්තාවේ VIII පරිච්ඡේදය (Chapter VIII) ලක්දිව අලි ඇතුන් පිළිබඳ වර්තමාන තත්ත්වය (Present Status of Ceylon Elephant) මාතෘකාව යටතේ පළකොට ඇති එතුමාගේ වාර්තාව පාඨක ඔබ සැමගේ දැනගැනීම සඳහා මේ සමඟ ඇති ඇමුණුම මගින් සටහන් කොට තබමි. අද නිතර කතා බහට ලක්වන අලි විදුලි වැට අලිවෙඩි පිළිබඳ මූලික සංකල්පය එතුමන් විසින් 1951 දී එම වාර්තාව මගින් ප්‍රකාශ කොට ඇත.

ශ්‍රී ලංකාවේ වන ආවරණය අද දින තරම් පහත නොබැස තිබූ එම යුගයේදී පවා අලි මිනිස් ගැටුම පැවති බව එම වාර්තාව කියවීමේදී මනාව පැහැදිලි වේ. එදා සිට පැවති අලි මිනිස් ගැටුම අද වන විට වසරකට වන අලි 150 - 160 ලක් පොළොවෙන් තුරන් කිරීමට හා වසරකට මිනිස් ඝාතන 50 - 60 දක්වා සිදුවන තරමට උග්‍ර වී තිබේ. වන අලින් සිදුකරන කෘෂිකාර්මික බෝග විනාශයන් හමුවේ වියළි කලාපීය ගොවිජනතාවට සිදුවන හානිය දැරිය හැකි ඉවසීමේ සීමාව ඉක්මවා ගොස් ඇත. මේ අතර වනපීචි සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවේ සමස්ත කාර්යය මණ්ඩලය සිය රාජකාරි කාලයෙන් 50% වඩා වැය කරනු ලබන්නේ මෙම අලි මිනිස් ගැටුම අවම කරලීමට සහ අලි සංරක්ෂණය සඳහා බවට තබන මෙම සටහන අභියෝග්‍යත්වයක් නොවන බව මා විශ්වාස කරමි.

එතෙකුදු වුවත් අප්‍රිකානු මහද්වීපයේ මෙම අර්බුදය සමචයකට පත් කරනු වස් සිදුකරනු ලබන අලි ගහණය තුනී කිරීම (Culling Operation) අපට කිසිසේත්ම සිදුකල නොහැකිය. එහෙත් මෙම අර්බුදය අවම කරලීම සඳහා සම්ප්‍රදායිකව අපට ආවේනික වූ ක්‍රමවේද ගණනාවක් තිබේ. රාජ්‍ය දෙපාර්තමේන්තුවක් හැටියට අප විසින් විශාල බහස්කන්දයක් වැය කරමින් වෙහෙස දරා දිවි පරදුවට තබමින් මෙම ගැටුම අවම කිරීමට ක්‍රියා කරමින් සිටියද ඊට සරිලන ලෙස අර්බුදය අවම වී ඇතැයි සතුටු විය නොහැකි තත්ත්වයකට අප පත්ව ඇත. අනෙක් අතට මෙම අර්බුදය අවම කරලීමට ගතයුතු සුදුසුම ක්‍රමවේද පිළිබඳව අප දැන සිටියත් ඒවා ක්‍රියාවට නැංවීම සඳහා අප පෙළෙඹෙන විට ඊට එරෙහිව නැගෙන විවිධ විරෝධයන් හමුවේ වාර ගණනාවකදීම අප ආපස්සට යාම සිදුවූ බව 40 වසරක මෙම දෙපාර්තමේන්තු සේවා කාලයේදී ලැබූ අත්දැකීම් තුළින් මා ප්‍රකාශ කර සිටිමි.

දැන් අප සතුව අමාත්‍යමණ්ඩලය අනුමත කරන ලද ප්‍රතිපත්ති මාලාවක් ඇත. එබැවින් දිනෙන් දින උග්‍ර වෙමින් පවතින මෙම ගැටළුව විසඳාලීම තවදුරටත් කල් දැමිය යුතු නැත. මෙම ගැටුමෙන් බැට කන වියළි කලාපීය ගොවිජනතාවගේ දුක් අදෝනාවන් අපගේ හදවත් සසල කරමින් පවතින බැවින් වනපීචි දෙපාර්තමේන්තුවේ නිලධාරීන් හැටියට අප කල යුතු දෑ ඉටු කිරීමට අප පසුබට නොවිය යුතු කාලය දැන් එළඹ ඇත. ඒ සඳහා අවශ්‍ය ශක්තිය මෙම ප්‍රතිපත්ති මාලාව මගින් අපට ලබාදී ඇත. එවැනි සිතුවිල්ලක් ඇතිව මෙම ප්‍රතිපත්ති මාලාව ඉතා හොඳින් හැදෑරීමේදී මෙම දිවයින තුල පවතින ආගමික හා සංස්කෘතික රටාව අනුව සමාජීය පිළිගැනීම් හමුවේ, උත්සන්න වී ඇති මිනිස් අලි ගැටුම් අර්බුදය අවම කරලීමට ගතහැකි සියලු පියවර මෙහි අන්තර්ගත වී ඇති බව වැටහෙනු ඇත. මේ අනුව අප හමුවේ ඇති අභියෝගය ජයගැනීමට ඒකරාශී වන ලෙසට අත්වැල් බැඳ ගන්නා ලෙසට වනපීචි සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවේ සේවය කරන සියළුම නිලධාරීන් සහ සේවකයින්ගෙන් මම ආයාචනය කර සිටිමි.

වනපීචි සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව
2008 මැයි 28

එඩ්මන්ඩ් විල්සන්
ලේකම්-ප්‍රතිපත්ති සම්පාදක කමිටුව
හියෝප්ප අධ්‍යක්ෂ (අලි සංරක්ෂණ)

(V)

ලංකාව

වන සත්ව පාලනනැග් 1951 වර්ෂය

සඳහා පාලන වාර්තාව

VIII වෙනි පරිච්ඡේදය

වන සත්ව භාරකරු
(සී. ඩබ්ලිව්. නිකොලස් මහතා)

VIII වෙනි පරිච්ඡේදය - ලක්දිව අලි ඇතුන් පිළිබඳ වර්තමාන තත්ත්වය

ලංකාවේ වෙසෙන සතුන් අතරින් අභාවයට නොයෑම සඳහා දැනට විශේෂ ආරක්ෂාවක් අවශ්‍ය වී සිටින්නේ අවාසනාවකට මෙන් එහි ඉතාමත්ම විශාල වූද ඉතාම ශ්‍රේෂ්ඨවූද එමෙන්ම සෛත්‍ර සියල්ලන්ටම වඩා සදහනවත්ත වූද සතාවන ඇතැයි. පසුගිය අවුරුදු ස්වල්පය තුළ නොයෙක් වාරවල ගණන් බලා තිබෙන පරිදි මෙරට සිටින ඇතුන් සංඛ්‍යාව 2,000 ටත් 3,000 ටත් වන අතර වේ. මේ වාර්තාව සපයන ලේඛක තැනැත්තෙකුට කල්පනාව අනුව නම් මේ සංඛ්‍යාව දැනට 1000 කට වැඩි නැත. ප්‍රථම වරට 1951 දී බලපත්‍ර නොමැතිව සිටින ආරක්ෂාව සඳහා හෝ බව හෝග ආරක්ෂා කර ගැනීම පිණිස හෝ ඇතුන් වෙඩි තැබීම ගැන කොට්ඨාශ ඩාර සත්ව ආරක්ෂක තැන විසින් පරීක්ෂා පවත්වා වාර්තා සපයන ලදී.

අවුරුද්ද තුළ එවැනි අවස්ථා 54ක් වාර්තා කරන ලදී. එහි සාමාන්‍ය ගණන සෑම සතියකටම එකකි. මේ තත්ත්වය එළිදරව්වීමට හේතුවූයේ මනුෂ්‍ය වාසස්ථාන අසල ඇතුන්ගේ මලකුණු සම්භවීමයි. තවද වෙඩි තබා තුවාල කරන ලද වනාන්තර වල දුර බැහැර ගොස් මැරෙන්නට ඇති ඇතුන් ගැන සොයා දැන ගැනීමක් කර නැත. එසේ මළ ඇතුන් සිටින්නට ඇතුළුව කිසිදු සැකයක් නැත. පිටිතාරක්ෂාව සඳහා මොවුන්ට වෙඩි තැබීම කලාතුරකින් වුවද බව හෝග ආරක්ෂා කර ගැනීම ගැන නම් බොහෝවිට වෙඩි තබනු ලැබේ. ඇතැ කෙතරම් ප්‍රබල බව හෝග විනාශකාරී සහෙකුදැයි කැලැබද ගම්වැසියෝ දැනිත්.

වගාකරන ලද ඉඩම් වලට ඇතුල්වන, නැතහොත් ඇතුල්වන්නට උත්සාහ කරන, අලි ඇතුන් මැරීමේ බලය නීතියෙන් තිබේ. වැවිලිකරුව ඇතැ ඇතුල් වී සිටින වේලාවේ වෙඩි තබන්නට බැරිවුවහොත්, යම් යම් පළාත් පාලන නිලධාරීන්ට දැන්වීමෙන් පසු, සතා ලුහුබැඳ ගොස් කැලයේදී මරන්නටද වැඩි දුරටත් බලය තිබේ. වල් අලින් කුඹුරු වලට කානිකළ වීට, ඒ කුඹුරු වැට කඩුළු දමා රැකවරණ ඇතිව තිබුණු ඒවා නම්, ආණ්ඩුව විසින් ගණන් බලා වන්දි ගෙවනු ලැබේ. මිනිසා විසින් වල් අලි සංඛ්‍යාව අවුරුදු පතා අඩුකරනු ලබන ක්‍රම තුනකි. එනම් (අ) අන්තරායදයකයි ප්‍රකාශකර ඇති අලි ඇතුන් මැරීම (ආ) පිටින සහ වැවිලි ආරක්ෂාකර ගැනීමට අලි ඇතුන් මැරීම, (ඉ) කිලකර වැඩ ගැනීමට බලපත්‍ර පිට අලි ඇතුන් ඇල්ලීම යන ක්‍රීඩා ක්‍රමයයි. පිටින සහ වැවිලි ආරක්ෂාකර ගැනීමට මරන ලද ඇතුන් සංඛ්‍යාව ගැන, 1951 අවුරුද්දට හැර, වෙන අවුරුදුවලට වාර්තා සැපයී නැත. පසුගිය අවුරුදු 7 ඇතුළත අන්තරායදයක ඇතුන් වෙඩි තැබීමට සහ ඇතුන් ඇල්ලීමටද දෙනලද බලපත්‍ර සංඛ්‍යාව

මෙසේයි:-

1945	184
1946	94
1947	(නිවැරදි සංඛ්‍යා නැත)	
1948	125
1949	72
1950	69
1951	67

මේ අනුව සාමාන්‍ය ගණන අවුරුද්දකට 100කි. වැවිලි ආරක්‍ෂාකර ගැනීමට මරණ ලද ඇතුන්ද මීට ඇතුළත් කළ යුතුය. 1951 වැවිලි ආරක්‍ෂාවට මරණ ලද ගණන මිමීමක් වශයෙන් ගතහොත් අවුරුද්දකට 50 සිට 70 දක්වා ගණනක් මරණ ලද බව පෙනේ. ඒනිසා ඉකුත් අවුරුදු කිපය තුළ අවුරුදු පතා නැතිවී ගිය වල් අලි සංඛ්‍යාව 150 සිට 170 ක් පමණ වෙයි. හිලැකළ අලින්ගෙන් බෝවීමක් නැති නිසා ඔවුන් පරම්පරාව වැඩි නොකරන්නන් ලෙස සැලකිය යුතුයි. වල් අලින්ගෙන් සියයට 40ක් උත්පාදක ගක්තිය ඇති වැඩිවිය පත් ගැහැණු සතුන්ගෙන් සමන්විත නම්, එමෙන්ම පැටවු උපදින්නේ අවුරුදු 4කට වරක් බැගින් නම්, වර්ෂයකට වැඩිවන මුළු ප්‍රමාණය සියයට 10ක් වනවා ඇත. ඇතෙකුගේ සාමාන්‍ය ජීවිතය අවුරුදු 60 සිට 70 දක්වා කාලයක් නම් වාර්ෂික මරණ ප්‍රමාණය සියයට 1½ක් වනවා ඇත. එනිසා ඉතාම සතුටුදයක තත්ත්වයන් යටතේ වුවද වල් අලින්ගේ නියම වැඩිවීම සියයට 8½ක් පමණ වනු ඇත. එහෙත් එවැනි තත්ත්ව ඇත්ත වශයෙන් පවතින්නේ නොවේ. අනතුරු, වෙඩිවලින් ලබන තුවාල, නීති විරෝධී ලෙස ඇතුන් ඇල්ලීම, බාල ඇතුන් අල්ලාගත් පසු මව් සතාට වෙඩි තැබීම, නියං කාලවලදී වතුර නැතිව මිය යෑම, කැලෑ එළි කිරීමේදී ඇත් පට්ටි වෙන්වී විසිරී යෑම, ආදී නොයෙක් හේතුන් උත්පත්ති සහ මරණ සංඛ්‍යාවට බලපවත්වන හෙයින් සාමාන්‍ය වැඩිවීමේ නියම ගණන සියයට 6ක් හෝ 7ක් පමණ යයි සැලකිය හැක. මුළු ඇත් සංඛ්‍යාව 1,000 ක් යයි ගණන් ගතහොත් මැරීමෙන් සහ අල්ලා ගැනීමෙන් අඩුවන ගණන වැඩිවන ප්‍රමාණය මෙන් දෙගුණයක් පමණ වන්නේය. වෙනත් වචන වලින් කියතොත් මේ අඩුවීම අප රටේ මූලික ධනයක් ලෙස ලබාගැනීමේ නාස්ති වී යෑමක් වන්නේය. මේ අඩුවීම වනවහා නොනැවැත්වූව හොත් ලංකාවේ හස්තියාගේ නෂ්ටප්‍රාප්තිය වැළැක්වීම උගතට වන්නේය.

40. මේ මහා විපත්තිය වැළැක්වීම සඳහා ප්‍රාරම්භ කටයුතු සමහරක් දැනටම කර තිබේ. 1952 කේ සිට ඇතුන් ඇල්ලීමට සාමාන්‍යයෙන් බලපත්‍ර හිකුත් කළ යුත්තේ (1) ලෝක සංවර්ධන යෝජනා ක්‍රම කර ගෙනයන ප්‍රදේශ සඳහා (2) ඇතුන්ගෙන් වැවිලිවලට හානි විය හැකියයි පහතේ සඳහන් ප්‍රදේශ සඳහාත්ය. 1952කේදී ඇතුන් ඇල්ලීමට හිකුත් කරනු ලබන බලපත්‍ර සංඛ්‍යාව අර්ධයකින් පමණ අඩුවනවා ඇත. පෞද්ගලික ලෙස ඇතුන් පිටරට යැවීම තහනම් කර තිබේ. විනෝදය සඳහා මීහරක් හෝ ඇතුන් හෝ වෙඩි තැබීමට බලපත්‍ර නොදෙනවා ඇත.

41. ඇතුන් ඇල්ලීම වෙළඳ ව්‍යාපාරයක් බවට පත්වී තිබේ. රක්‍ෂාවක් හැටියට ඇතුන් අල්ලන්නෝ කවදත් සිටිති. ඉන් සමහරෙක් පනික්කි යන නමින් හැඳින්වෙති. ඔවුහු ඇතුන්ට මල දැමීමේ ශාස්ත්‍රය පරම්පරාගතව උගනිති. පූර්වයේ ඔවුන් ජීවත්වූයේ නම්බුව තකා හෝ ලාභය තකා හිලෑ ඇතුන් ඇතිකළ අයගෙන් ලැබෙන පරිත්‍යාගවල උදව්වෙනි. එහෙත් දැනට ඇතුන් අල්ලා රක්‍ෂාවට විකුණන තැරැවිකාර කොටසක් කලඑලි බැස සිටිති. අවුරුද්දක් පාසාම බලපත්‍ර

ලබාගන්නා ඔවුහු ඒවා හැකි තරම් වැඩියෙන් ගැනීම පිණිස තමන්ගේ මිනිසුන් ඒ ඒ දිස්ත්‍රික්කවලට දමා ඔවුන් ලවා බලපත්‍ර ඉල්ලුම් කරවති. ඉක්බිති අලි අල්ලන්නන් කුලියට යොදවා උන් අල්ලාගෙන වැඩිම ගණන් ගෙවන්නන්ට විකුණති. බොහෝ විට අලි අල්ලන්නන්ට ණය දී මෙන් ඔවුන් තමාට සතුකර තබාගැනීමද මොවුන්ගේ තවත් උප ක්‍රමයකි. මේ මිනිසුන්ගේ එකම අභිප්‍රාය තමන්ට සහ තම සගයන්ටද අවුරුද්දක් පාසා හැකි තරම් වැඩි ගණනක් බලපත්‍ර ලබාගැනීමයි. ලංකාවේ ඇතා අද පත්වී සිටින භයංකර තත්ත්වයට ප්‍රධාන හේතුව ඇතා වෙළඳ වස්තුවක් කරගෙන තිබීමයි. ඇතුන් ඇල්ලීම ආණ්ඩුව අතට ගැනීම ගැන දැන් කල්පනා කරගෙන යනු ලැබේ. මේ සම්බන්ධයෙන් යම් යම් යෝජනා වගයක්ද රක්ෂාව සඳහා ඇතුන් අල්ලන්නන් වෙත ඉදිරිපත් කර ඇත්තේය. එහි පරමාර්ථය වූ කලී (අ) නියම ප්‍රමාණයේ ඇතුන්, ඔවුන් උවමනා නොකරන ප්‍රදේශවලින් සීමා සහිතව ඇල්ලීමයි, (ආ) ඇල්ලීමේදී හිංසා පීඩා නොවන ක්‍රම යෙදීම සහ අල්ලා හිරකර තැබීමේදී සිදුවන තුවාලත් තුවාල නිසා මැරීමත් හැකිතරම් අඩු කරන ලෙස කටයුතු කිරීම සහ (ඉ) ඇතුන් වෙන්දේසියේ විකුණා ඔවුන් අල්ලන්නන්ට ආදායමෙන් සැහෙන කොටසක් දීමටද යන මේවාය.

42. වල් අලි කුඹුරු සහ හේන් වලින් වෙඩි නොතබා එලවීමේ මාර්ග සෙවීමද අවශ්‍ය කරුණකි. ඇතුන් දිනාවට ආකාස වෙඩි තැබීමේ ක්‍රමය කෘෂිකර්ම ජාතික උද්‍යානයේ සාර්ථක ලෙස ක්‍රියාවේ යොදවා තිබේ. එයින් සතුන්ට තුවාල වන්නේ නැත. විශාල කුඹුරුයාය වලට ඇතුන්ගෙන් හානි වන්නේ වටේ අයිත් ප්‍රදේශය පමණකි. එහෙත් හේන්වල ප්‍රමාණය සාමාන්‍යයෙන් අක්කර 2ක් හෝ 3ක් පමණ වන නිසා සම්පූර්ණ හේන්ම ඇතුන්ගෙන් හානිවීමට ඉඩ තිබේ. අතිතයේදී ආරක්ෂාව රඳා පැවතුනේ රාත්‍රී මුර තැබීම සහ මුරකළ අයගේ සංඛ්‍යාවද උඩය. තවමත් මේ විධියේ මුර තැබීම් මඩකලපු දිස්ත්‍රික්කයේ දක්නට ලැබේ. එහෙත් බොහෝ ප්‍රදේශවලට මුරකරු වශයෙන් දක්නට ලැබෙන්නේ තුවක්කුවක් සහ විදුලි පන්දමක් අතින් දරාගෙන ඉඩමට ඇතුල්වන සතුන් මැරීමට හෝ එලවාහැරීමට වෙඩි වුණ්ඩය කෙරෙහි විශ්වාසය තබමින් සිටින හුදකලා පුද්ගලයින්ගේ උවමනාවට වැඩියෙන් ඇතුන්ට වෙඩි තබන අතර මරණු ලබන ගණනට වැඩි සංඛ්‍යාවක් තුවාල කරනු ලැබේ. කැලේ ඇතුන් යන පාරවල් අසල ගස් උඩට වී කණ්ඩායම් වශයෙන් සිට ඇත් රැළ යන විට පිටපිට වෙඩි මුර තබන අවස්ථා ගැනද දැනගන්නට තිබේ. ඇතාගේ ආරක්ෂාව සඳහා කළ හැකි සියල්ලක්ම කරනු දැක්ම මේ රටේ බහු ජනතාවගේ ආශාව බව සැලකිය යුතුය. ඒ අතරම වැවිලි වගාවලටද, සැහෙන තරම් ආරක්ෂාව සැලසිය යුතුය. දැනට හුවුචමනාවේ කරන වෙඩි තැබීම් අත්හළහොත් බොහෝ ප්‍රයෝජන ලැබිය හැක. ඇතුන්ගේ ආරක්ෂාවට අදාළවන තවත් කරුණක් නම් සංවිධාන වී කීප දෙනෙක් මුර තැබීමයි. හේන් එකිනෙකට කිට්ටුවන සේ සැදුව හොත් එයින් මුරකරුවන් අඩු ගණනකට වැඩි කායඝීෂ්ණමභාවයකින් තම කටයුතු කිරීමට හැකිවනවා ඇත. විදුලි පන්දම සාමාන්‍යයෙන් අලි එලවීමෙහි සමත්වන නමුත් එලිය දිනාවට තර්ජනාත්මකව දුවගෙන එන ඇත්තුද හදිසියේ සිටිති. ආකාස වෙඩි සහ බැටරියකින් ලිහිල් විදුලි වේගයක් ගෙන යන කම්බිද තවම අලි එලවා දැමීම සඳහා අත්හද බලා නැත.

ණ ලද
යයෙන්
අවුරුදු
ලැකළ
යි. වල්
න්විත
න මුළු
දක්වා
දයක
හෙත්
, නිති
නියං
ආදී
නියම
ණන්
ණයක්
නියේ
යාගේ

තිබේ.
ඊධන
තියයි
ප්‍රපත්‍ර
කර
ඇත.

තුන්
මල
හය
තුන්
පත්‍ර

**ශ්‍රී ලංකාවේ වන අලි සංරක්ෂණය සහ කළමනාකරණය පිළිබඳ
ජාතික ප්‍රතිපත්තිය - 2006**

1

ශ්‍රී ලංකාවේ වනමය තත්ත්වයන් තුළ අලිගේ දිගු කාලීන පැවැත්ම
සහතික කිරීමත්,

2

අලි - මිනිස් ගැටුම් අවම කිරීම සහ වැළැක්වීමට ක්‍රියා කිරීමත්,

3

අලි සංරක්ෂණය තුළින් සමාජ ආර්ථික ප්‍රතිලාභ ලබාගැනීමත්,

4

අලි - මිනිස් ගැටුම හේතුවෙන් වයින් බලපෑමට ලක්වන ප්‍රජාවන්
හට
දැරීමට සිදුවන වැය පියවීමත්,

5

කළමනාකරණ අවශ්‍යතා මත වනාන්තර වලින් අලිගේ ඉවත් කිරීම
සඳහා වූ නියාමන යාන්ත්‍රණයන් සැකසීමත්,

6

වන අලි සංරක්ෂණය සහ කළමනාකරණය මූලික කරගෙන
විද්‍යාත්මක පර්යේෂණ ප්‍රවර්ධනය කිරීමත්ය.

අලි ඇතුන් රැක ගැනීමේ ජාතික වැදගත්කම හඳුනා ගනිමින් වන අලි සංරක්ෂණය
කිරීම සඳහා ශ්‍රී ලංකා රජය ඉහත දැක්වෙන ප්‍රතිපත්ති මාලාව ක්‍රියාවට නංවනු ඇත.

ප්‍රබල

ශ්‍රී ලංකාවේ වනමය තත්ත්වයන් තුළ අලුත්ගේ දිගු කාලීන පැවැත්ම සහතික කිරීම

තත්ව

ත්,

න්

ම

ඉහත ප්‍රතිපත්තියෙන් අදහස් කෙරෙනුයේ වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවේ ආරක්ෂිත ප්‍රදේශ තුළ සහ ඉන් පිටත යන දෙකෙහිම, භූමියට දැරිය හැකි සහ ඉඩම් හිමියන් පිළිගන්නා සාධාරණ (viable) අලු ගහණයන් හැකි තරමක් කළමනාකරණය කිරීමය.

අලු සංරක්ෂණය සඳහා විශාල ප්‍රදේශ අවශ්‍ය වේ. එහෙත් වර්ග කිලෝ මීටර සිය ගණනක විසුම්බිම් අවශ්‍ය කරන එසේම පෘථුල සංවරණයකින් හෙබි සත්ව විශේෂයක් වූ අලුත් ආරක්ෂා කර ගැනීම පමණක් සඳහා තවත්වත් ආරක්ෂිත ප්‍රදේශ වෙන් කිරීම, ශ්‍රී ලංකාවේ භූමි ප්‍රමාණයන්, එහි පවතින ජනගහන ඝනත්වයන් අනුව කළ නොහැක්කකි. එසේම වර්තමානයේ අලුත් සැරිසරන ප්‍රදේශවලින් 70% පමණ පිහිටා ඇත්තේ වනජීවී ආරක්ෂිත ප්‍රදේශ වලින් පරිබාහිරවය. එම නිසා, වනජීවී ආරක්ෂිත ප්‍රදේශ සමඟ අලුත්ගේ පැවැත්මට ඉවහල් වන වනජීවී ආරක්ෂිත ප්‍රදේශ වලින් පරිබාහිර භූමිද අලු සංරක්ෂණ ප්‍රදේශ (Elephant Conservation Area - ECA) වශයෙන් ඒකාබද්ධ කිරීම අවශ්‍යයෙන්ම කළ යුත්තකි.

එම අලු සංරක්ෂණ ප්‍රදේශ, වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවේ රක්ෂිත ප්‍රදේශ, වන සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවේ වන රක්ෂිත සහ යෝජිත කළමනාකරණ අලු රක්ෂිතයන්ගෙන් (MER) සමන්විත වේ (කාර්යය 1.1.2 බලන්න). අලු සංරක්ෂණ ප්‍රදේශ හඳුනා ගැනීමේ කාර්යය මගින් වන ජීවී රක්ෂිත වලට ආසන්නව පිහිටි, භූමි සහ නව ප්‍රතිපත්තියට අනුව අලුත්ගේ පැවැත්මට අවශ්‍ය යැයි හඳුනා ගන්නා ප්‍රදේශ, යෝග්‍ය භූ පරිහරණ ප්‍රවේශයක් කරා ගෙන එනු ඇත. මෙම ප්‍රතිපත්තිය ක්‍රියාත්මක වීමත් සමඟ අලු-මිනිස් ගැටුම උත්සුක වීමට හේතු සාධක වන අනවසරයෙන් ඉඩම් අල්ලා ගැනීම වැනි කාර්යය අවම වනු ඇත.

උපාය මාර්ග: 1.1

අලු සංරක්ෂණ ප්‍රදේශ (Elephant Conservation Area-ECA) සහ කළමනාකරණ අලු රක්ෂිතයන් (Managed Elephant Reserves-MER) පිහිටුවීම

අලු සංරක්ෂණ ප්‍රදේශයක් යන යෙදුම, අලුත් උන් සිටින ස්ථානයන්හිම (In-situ) සංරක්ෂණය කෙරෙන භූ-කලාපයක් සඳහා යෙදෙන අතර, ඒ තුළ වනජීවී රක්ෂිත ප්‍රදේශ, වන සංරක්ෂණ රක්ෂිත හා යෝජිත කළමනාකරණ අලු රක්ෂිතයන් සේ හඳුනාගත් වෙනත් භූමිද ඇතුළත්ය. එය පහසු කළමනාකරණ පරිහානියකි. අලු සංරක්ෂණ ප්‍රදේශ සහ කළමනාකරණ අලු රක්ෂිතයන් හඳුනාගැනීම සිදුකරනු ලබන්නේ අදාළ රාජ්‍ය ආයතන සමග සාකච්ඡා කොට වනජීවී සහ වන සංරක්ෂණ ප්‍රතිපත්තිවලට අනුකූලවය.

යය
:ත.

කාර්යය 1.1.1 අලි සංරක්ෂණ ප්‍රදේශ හඳුනා ගැනීම

අලි සංරක්ෂණ ප්‍රදේශයක අවම ප්‍රමාණය, අලි ඇතුන්ගේ සැරිසැරීමේ අවශ්‍යතාවයන් සහ එම ප්‍රදේශ අලිගේ දිගු කාලීන සංරක්ෂණ ප්‍රදේශයක් වීමට ඇති හැකියාවට බලපාන සාධක යන කරුණු සැලකිල්ලට ගනිමින්, පවතින ඉහළම විද්‍යාත්මක තොරතුරු මත පදනම් විය යුතුය. අලි සංරක්ෂණ ප්‍රදේශයක් ප්‍රමාණයෙන් අවම වශයෙන් වර්ග කිලෝමීටර 50ක් වත් වීම ඉතාමත් සුදුසු තත්ත්වය වන්නේය.

කාර්යය 1.1.2 කළමනාකරණ අලි රක්ෂිතයන් පිහිටුවීම

කළමනාකරණ අලි රක්ෂිතයන් යොජනා කරනු ලබන්නේ වන සත්ව හා වෘක්ෂලතා ආඥා පනත 2006 සකසන ලද යෝජිත සංශෝධන තුලිනි. එම රක්ෂිතයන් පිහිටුවීමේදී හුදකලා ගම්මාන ඒ තුළ පිහිටිය හැකිය. එවැනි තත්ත්වයන් තුළ පිවත්වන ප්‍රජාව අලිගේ විනාශකාරී ක්‍රියාවන්ගෙන් ආරක්ෂා කරගත යුතු අතර, ඔවුන්ගේ ආරක්ෂාව තහවුරු කිරීමට විධිවිධාන යෙදිය යුතුය.

සටහන: කළමනාකරණ අලි රක්ෂිතයන් වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවේ රක්ෂිත ප්‍රදේශ සහ වන සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවේ වනරක්ෂිත වලට පරිබාහිර ප්‍රදේශ වේ. වන සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවට අයත් රක්ෂිත වලට අයත් නොවන එහෙත් අලි ඇතුන් සංරක්ෂණය වන භූමිභාගයන් වේ. එවැනි රක්ෂිතයන්හි භූමියේ හිමිකමක් වනජීවී දෙපාර්තමේන්තුවට නොමැති අතර, ඒවා හිමිකම් දරණ රාජ්‍ය හෝ රාජ්‍ය නොවන ආයතනයන්ට, සංවිධානයකට, පුද්ගලයකුට හෝ පුද්ගලයින්ට අයිතිවීමට ඉඩ ඇත. එහෙත් හඳුනා ගනු ලබන මිනිස් ක්‍රියාකාරකම් පාලනයකට, සීමාවකට යටත්වනු ඇත. කළමනාකරණ අලි රක්ෂිත හඳුනාගැනීමේ පදනම එම ප්‍රදේශ වල අලි රංචු වල පැවැත්ම වේ. ස්ථිර මිනිස් වාසස්ථාන සහ ස්ථිර ගොවිතැන් ප්‍රදේශ කළමනාකරණ අලි රක්ෂිත වශයෙන් නම් නොකෙරෙන අතර හේන් ප්‍රදේශ ඊට ඇතුළත් විය හැක.

කාර්යය 1.1.3 කළමනාකරණ අලි රක්ෂිත ලැයිස්තුගත කිරීම හා ලැයිස්තුවෙන් ඉවත් කිරීම.

කළමනාකරණ අලි රක්ෂිතයක් ලැයිස්තුගත කිරීමට හා ලැයිස්තුවෙන් ඉවත් කිරීමට ක්‍රියාමාර්ග සහ රෙගුලාසි සම්පාදනය කලයුතු වේ. ලැබී තිබෙන විද්‍යාත්මක තොරතුරු මත පදනම්ව, වන සත්ව හා වෘක්ෂලතා ආරක්ෂක ආඥා පනතේ විධිවිධානයන් තුළින් එම ක්‍රියාමාර්ග සැකසීමට පුළුවන. ඒවා තුළට වන අලිගේ යළි ස්ථානගත කිරීම් සහ නැවත හඳුන්වාදීම් පිළිබඳව සලකා බැලීම සිදුකළ යුත්තේද මෙම විද්‍යාත්මක විමසීම්වලට යටත්වය.

යම් ප්‍රදේශයක අලිගේ ප්‍රාදේශීයව වැඩි ගිය කල්හි එබඳු ප්‍රදේශයන් තුළ යලි අලිගේ ස්ථානගත කිරීම සහ නැවත හඳුන්වාදීම් සඳහා සලකා බැලිය නොහැකි නම් එය කළමනාකරණ අලි රක්ෂිතයක් ලෙස තවදුරටත් පැවතීම නතර වනු ඇත. කිසියම් කළමනාකරණ අලි රක්ෂිතයක් සංවර්ධන ක්‍රියාකාරකම් (උදා. ස්ථිර කෘෂිකර්ම හෝ මිනිස් වාසස්ථාන පිහිටුවීම) සඳහා යොදා ගැනීමෙන්, අලිගේ ගැවසීමට නොගැලපෙන තත්ත්වයක් උදා වුවහොත් එම කළමනාකරණ අලි රක්ෂිතය ලැයිස්තුවෙන් ඉවත් කිරීමට සිදුවනු ඇත.

කළමනාකරන අලි රක්ෂිතය ලැයිස්තුවෙන් ඉවත් කිරීමේ ක්‍රියාදාමයේදී, අදාළ ප්‍රදේශයෙන් අලින් ඉවත් කිරීමට සිදුවන අතර, එහිදී අලි - මිනිස් ගැටුම් අවම කිරීම සඳහා සුදුසු පියවර ගැනීමට සිදුවනු ඇත. මේ ක්‍රියාකාරකම් සඳහා මෙන්ම එසේ ඉවත් කරනු ලබන අලි කළමනාකරණය කිරීම සඳහා සිදුවන වියදම් ද අදාළ සංවර්ධන ආයතනය මගින් දැරිය යුතුවේ.

තාවයන්
ක්‍රියාවට
තරතුරු
වර්ග

උපාය මාර්ග 1.2

අලි සංරක්ෂණ ප්‍රදේශ තුළට අලි සීමා කිරීම

අලි සංරක්ෂණ ප්‍රදේශ පිහිටුවීමෙන් අනතුරුව (අ) එම ප්‍රදේශයෙන් පිටත සැරිසරණ අලි වේ නම් උන් ඉවත් කිරීම සහ (ආ) අලි සංරක්ෂණ ප්‍රදේශ වලින් අලි බැහැර වීම වැළැක්වීමත් කල යුතුය.

කාර්යය 1.2.1 අලි සංරක්ෂණ ප්‍රදේශයේ මායිම් වලට පිටතින් සිටින අලි ඉවත් කිරීම සහ ඔවුන් අලි සංරක්ෂණ ප්‍රදේශයකට පරිස්ථාන ගත කිරීම.

අලි සංරක්ෂණ ප්‍රදේශ මායිම්වලින් පිටත අලි රංචු සිටි නම් ඔවුන් අලි සංරක්ෂණ ප්‍රදේශ තුළට පරිස්ථාන ගත කිරීම සිදු කරනු ලබන්නේ “අලි පලවා හැරීම” (Elephant Drives) මගිනි. තනි අලි සිටි නම් අල්ලා ප්‍රවාහනය (Capture-transport) මගිනි.

සටහන: පිටතින් රැගෙන එන අලි මේ අන්දමින් යම් ප්‍රදේශයකට නිදහස් කිරීම නිසා අලි සංරක්ෂණ ප්‍රදේශයට දැරිය හැකි උපරිම ධාරිතාව ඉක්මවා යන්නේ නම් සහ අතිරේක සතුන්ට ඉඩ සලසාදීමට ප්‍රදේශය තවදුරටත් පුළුල් කිරීම හෝ වැඩි දියුණුකිරීමට නොහැක්කේ නම්, අලි සංරක්ෂණ ප්‍රදේශය තුළ අලි ගහණය සහ අල්ලාගත් හෝ පලවා හරිනු ලැබූ අලි සංරක්ෂණය කිරීමේ අවශ්‍යතාවය මත, අලි සංරක්ෂණ ප්‍රදේශ වලට පරිබාහිර ප්‍රදේශ වලින් අලි ඉවත් කිරීමේදී විකල්ප ක්‍රියාමාර්ග සලකා බැලීමට සිදුවනු ඇත. (ප්‍රතිපත්ති ප්‍රකාශය 5 බලන්න)

සංරක්ෂණ
රක්ෂිත
මිනිසුන්
සහයට,
මිනිස්
එම
අලි

රීම.
රීමට
තුරු
යන්
කිරීම
මක

කාර්යය 1.2.3 අලි සංරක්ෂණ ප්‍රදේශයන්ගෙන් අලි බැහැර වීම සීමා කිරීම

අලි සංරක්ෂණ ප්‍රදේශයේ මායිම ඔස්සේ අලි බාධක පිහිටුවීමේදී, පවතින විවිධ වර්ගයේ බාධක අතරින්, වඩාත්ම ඵලදායී බාධකය හැටියට ප්‍රත්‍යක්ෂ වී ඇත්තේ විදුලි වැටයි. (උපායමාර්ග 2.1 බලන්න)

සටහන: අලි සංරක්ෂණ ප්‍රදේශයේ සීමාවන් වල යොදා ඇති විදුලි වැට කඩා බිඳ දමමින් පිටතට පැමිණෙන සහ එම නිසා සංරක්ෂණ ප්‍රදේශය තුළට සීමා කිරීමට නොහැකි අලි වේ නම් ඔවුන් ගැන එවිට 5 වන ප්‍රතිපත්තිය යටතේ ක්‍රියා කළයුතුය.

යලි
එය
යම්
නිස්
පහ
මට

උපාය මාර්ග 1.3

අලි සංරක්ෂණ ප්‍රදේශය තුළ අලින් කළමනාකරණය කිරීම

අලි සංරක්ෂණ ප්‍රදේශ හඳුනාගැනීමෙන් පසු, එම ප්‍රදේශය තුළ අලින්ට නිදහසේ සැරිසැරීමට හැකිවන පරිදි, දැනටමත් එකී අලි සංරක්ෂණ ප්‍රදේශ තුළ පවතින බාධකයන් සමාලෝචනය කොට නැවත ප්‍රතිස්ථාපනය කළ යුතුය. අලි සංරක්ෂණ ප්‍රදේශය තුළ සිටින අලින් මෙන්ම එහි ඇති ඔවුන්ගේ වාස භූමිද කළමනාකරණය කිරීම අවශ්‍ය වේ. අලි-මිනිස් ගැටුම් අවම කරමින් අලින්ගේ අවශ්‍යතා සැපිරෙන පරිද්දෙන්, කළමනාකරණය කරන ලද අලි රක්ෂිතයන් තුළ මිනිස් ක්‍රියාකාරකම් පාලනය කිරීමද සිදුකළ යුතුය.

කාර්යය 1.3.1 අලි සංරක්ෂණ ප්‍රදේශවලට අලින් නිදහස් කිරීම.

අලි සංරක්ෂණ ප්‍රදේශවලට අලින් ඇතුළු කිරීම, එම ප්‍රදේශ වලින් පිටත සැරිසරන අලින් පරිස්ථානගත (Relocation) කිරීම සහ අනාවාහාරවල (ඇත් අතුරු සෙවන වැනි) සිටින අලින් නිදහස් කිරීම මගින් සිදුවිය හැක. එවැනි පරිස්ථාන ගත කිරීම් කළ යුත්තේ උපාය මාර්ග 1.2, ක්‍රියාව 1.2.1 අනුවය.

ඇත් අතුරු සෙවනෙහි සිටින අලින් රක්ෂිත තුළ නිදහස් කිරීමේ දැනට සිදුකරන වැඩ පිලිවෙල, පුළුල් හා විද්‍යාත්මක නිරීක්ෂණයකට ලක්වීම අවශ්‍ය වේ. එසේ නිදහස් කිරීමේදී එමගින් එම රක්ෂිත වල එවකට හේවාසිකව වෙසෙන අලි ගහණයේ පැවැත්මට බාධා නොවන බවත් පසු කාලයකදී හෝ අලි - මිනිස් ගැටුම් වැඩිවීම උග්‍ර නොවන බවට සහතික කිරීම සඳහා අවශ්‍ය පිලියම් යෙදිය යුතුය.

උපාය මාර්ගය 1.4

වන පිටි සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව යටතේ ආරක්ෂිත ප්‍රදේශ තුළ වාසභූමි කළමනාකරණය හා වැඩි දියුණු කිරීම.

වාසභූමි කළමනාකරණය කිරීමේදී එය කළ යුත්තේ අලින් සඳහා ඉතා ප්‍රශස්ත තත්ත්වයන් පවත්වාගෙන යාමටය. විශේෂයෙන්ම ආහාර සහ ජලය පහසුවෙන් ලබා ගැනීමට හැකිවීම පිණිසයි.

සටහන: වනපිටි දෙපාර්තමේන්තුවේ දැනට පවතින රක්ෂිත ප්‍රදේශ තුළ අලින් සඳහා වාසභූමි කළමනාකරණයකදී, ස්වාභාවික වන ආවරණ කිසිදු අන්දමකින් අඩු නොවන බව සහතික කරවිය යුතු අතර එවැනි කළමනාකරණයන් “සන්නතික වාසභූමි” (Successional Habitats) සහ “ආගන්තුක වන වගා” (Exotic tree Plantations) වලට සීමා විය යුතුය.

වන සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව සතු රක්ෂිතයන් කළමනාකරණය කරනු ලබන්නේ ඔවුන්ගේ කළමනාකරණ සැලසුම්වල නිර්දේශයන්ට අනුව විය යුතුය.

අවශ්‍ය වුවහොත් අලි සංරක්ෂණය සඳහා පිහිටුවා ඇති රක්ෂිත ප්‍රදේශවල වන වගා වල ඇති වැඩි ගස් සහ ආගන්තුක ශාකයන් (Exotic Plants) ඉවත් කිරීමෙන් අලි සඳහා ධාරිතාව වැඩිකළ හැක.

කාර්යය 1.4.1 වාසගුම් කළමනාකරණය සඳහා ප්‍රදේශ හඳුනා ගැනීම

ඉඩම් පරිහරණය පිළිබඳ ඉතිහාසය සහ වර්තමාන වනමය තත්ත්වය පදනම්ව “සත්තනික වාසගුම්” සහ “ආගන්තුක ශාක වගා” හඳුනා ගත හැකිය.

සටහන : ඉහත කළමනාකරණ කාර්යය සඳහා “සත්තනික වාසගුම්” (Successional Habitats) ලෙස සලකනු ලබන්නේ අදාළ වන පියස පසුගිය වසර 35ක කාලය ඇතුළත කෘෂිකර්මාන්තය (ස්ථිර හෝ හේන්) පිළිබඳ ඉතිහාසයක් ඇති හෝ මුළු මනින්ම ගස් කපා ඉවත් කිරීම (Clear Felling) නිසා එළි පෙහෙලි වී ඇති ප්‍රදේශ වේ.

උපාය මාර්ගය 1.5

කළමනාකරණ අලි රක්ෂිත (MER) තුළ වාසගුම් කළමනාකරණය

අලි රක්ෂිත තුළ අලි සංරක්ෂණය කරනුවස් සහ පරිබාහිර ප්‍රදේශයේ අලි - මිනිස් ගැටුම් අවම කරනුවස් කළමනාකරණ අලි රක්ෂිතයන් තුළ සිදුවෙමින් පවතින ක්‍රියාකාරකම් කිසියම් කළමනාකරණයකට යටත් කිරීම අවශ්‍ය වේ. එබැවින් පවතින විකල්පයන් බොහෝමයක් අතරින්, විශේෂයෙන්ම එක් ක්‍රියාකාරකමක් අත්හදා බැලීමේ පර්යේෂණයකට ලක් කිරීම අවශ්‍ය වේ. එය පදනම් වනුයේ වන අලි හොඳින් වැඩුණු කැලෑවලට වඩා හේන් වශයෙන් පැවති ප්‍රදේශවලට වැඩි කැමැත්තක් දක්වන්නේය යන සිද්ධාන්තය මතය. එබඳු පෙදෙස්, අලි ආකර්ෂණය කර ගන්නා බවත් වැඩි ගහණ ඝනත්වයකින් යුතුව අලි රඳවා ගන්නා බවත් ප්‍රකට කරැණකි.

කාර්යය 1.5.1 කළමනාකරණ අලි රක්ෂිත තුළ වාසගුම් කළමනාකරණය පිළිබඳ නියමු ව්‍යාපෘතියක් ක්‍රියාවට නැංවීම

අලි කළමනාකරණය සමඟ, භූ පරිහරණ කළමනාකරණය සහ අලි සංරක්ෂණය තුළින් ආර්ථික ප්‍රතිලාභ ප්‍රජාවට ලබා දීමට අලි කළමනාකරණය සමඟ ඒකාබද්ධ කිරීමේ සාර්ථකත්වය ඇගයීම පිණිස ශ්‍රී ලංකාවේ දකුණු පළාතේ නියමු ව්‍යාපෘතියක් ආරම්භ කිරීමට යෝජනා කෙරේ.

මේ යටතේ සිදුකිරීමට අපේක්ෂාකරන ක්‍රියාකාරකම් වනුයේ:-

- කළමනාකරණ අලි රක්ෂිත භූමි වල හේන් ගොවීන් සඳහා අතිරේක කෘෂිකාර්මික සේවා සැපයීම.
- ණය සඳහා ප්‍රවේශයන් සැපයීම.
- වෙළෙඳපොළ ප්‍රවේශය සඳහා පහසුකම් සැපයීම.
- වන අලිගෙන් වගාවන් සහ දේපළ ආරක්ෂා වන ක්‍රියාදාමයක් බිහි කිරීම.
- වන අලිගෙන් ප්‍රජාවට සිදුවන හානි අවම කිරීම.

අලි - මිනිස් ගැටුම අවම කිරීම

ශ්‍රී ලංකාවේ අලි සංරක්ෂණය මුහුණ පාන වඩාත්ම බරපතල අභියෝගය ලෙස හඳුනාගෙන ඇත්තේ අලි - මිනිස් ගැටුමය. එහි දිගු කාලීන ප්‍රතිඵලය වනුයේ වන ජීවී රක්ෂිත ප්‍රදේශ වලින් පරිබාහිර ප්‍රදේශ වලින් අලින් සම්පූර්ණයෙන්ම තුරන් වීම සහ වගා, දේපල සහ මිනිස් ජීවිත අහිමිවීම වේ. එසේම, උතුරු නැගෙනහිර ප්‍රදේශ තුළ දැක තුනකට ආසන්න කාලයක් මුළුල්ලේ පවතින සිවිල් අර්බුදය, අලි - මිනිස් ගැටුම වඩා අයහපත් තත්ත්වයකට පත්කර ඇත. සිවිල් ගැටුම්කාරී ප්‍රදේශවලින් පලායන ජනතාවගේ ගෙවතු අලින්ට ඉතා බලගතු ආකර්ෂණයක් වී ඇති අතර, එය ආපසු පැමිණෙන සරණාගතයන් යළි පදිංචි කෙරෙන ප්‍රදේශවල අලි - මිනිස් ගැටුම් උත්සන්න කිරීමට දායක වී ඇත. අද මිලියන 20ක ජනතාවක් අතරේ අලින්ගේ පැවැත්මට ඉඩකඩ තව තවත් අහිමි වෙමින් පවතී. පැවැත්මට අවශ්‍ය ප්‍රදේශය අහිමි වූ විට, අලින් මියයති.

උපාය මාර්ගය 2.1

අලින්ගෙන් වන හානිය අවම කිරීම.

අලි මිනිස් ගැටුමෙහි වඩාත් පෘථුල බලපෑමක් වී ඇත්තේ අලින් විසින් සිදු කරන වගා සහ දේපල හානිය යි. අලින්ගේ එබඳු අවම කිරීමට හා වැළැක්වීමට නම් විවිධ ක්‍රමවේදයන් අවශ්‍ය වේ. සෑම ස්ථානයකටම සරිලන එකී ක්‍රමවේදයක් නොමැත. පසුගිය දශක කිහිපය පුරා නොයෙක් ආකාරයේ බාධක සහ හානි වැළැක්වීමේ ක්‍රමවේදයන් ක්‍රියාවට නංවා තිබුණද, ඒවායේ ඵලදායිතාවය නිසි ඇගයීමකට ලක් වී නොමැත.

එම නිසා වගාවන් මුර කිරීම, අස්වනු නෙලන සමයේ දී අලින් පලවා හැරීම, පූර්ව අනතුරු ඇඟවීමේ පද්ධති සවි කිරීම, අලි විකර්ෂක භාවිතා කිරීම, ජීව වැටවල් පිහිටුවීම, යබිද නිවාරක භාවිතය සහ මායිම් ඔස්සේ අලින්ට අරුචි හෝග වගා කිරීම වැනි අලි - මිනිස් ගැටුම් අඩු කිරීමේ ක්‍රමවේදයන්, ඒවායේ සාර්ථකත්වය මත භාවිතයට යොදාගැනීමට ඇති හැකියාව පිළිබඳව පර්යේෂණාත්මක ඇගයීමට ලක්කල යුතුය. ඇතැම් තත්ත්වයන් යටතේ සමහර ප්‍රදේශවලට කිසියම් තනි ක්‍රමවේදයක් ඵලදායි විය හැකිය. එහෙත් ඒවා පොදු විසඳුම් ලෙස නිර්දේශ කළ නොහැක.

අලි සංක්‍රමණ රෝධක බාධකයන් (Elephant Barriers) පොදුවේ භාවිතා කෙරෙන අතර, ඒවා අක්‍රිය හෝ සක්‍රිය විය හැක. අක්‍රිය බාධක වනුයේ, අලින්ට පියවර තබා එගොඩ වීමට අපහසු අගල් සහ කාණු ආදිය වේ. මේවායින් ලැබී ඇත්තේ සීමිත සාර්ථකත්වයක් පමණි. අලින්ට එරෙහිව තනා ඇති විවිධ සක්‍රිය බාධකයන්ගෙන් වඩාත් ඵලදායි බව තහවුරු වී ඇත්තේ ත්, වැඩි වශයෙන්ම

යොදා ගැනෙනුයේත්, විදුලි වැටයි. නමුත්, විදුලි වැට උපයෝගී කර ගන්නා විට අධික ඉදි කිරීම් විශදම් හා නඩත්තු කිරීම් අපහසුතා සැලකිල්ලට ගත යුතු කරුණක් වේ.

කාර්යය 2.1.1 අලි බාධක පිහිටුවීම

ප්‍රජාව විසින් ඔවුන් පරිහරණය කර ප්‍රදේශ තුලට අලින් ඇතුළු වීම වැළැක්වීමට, එම බිම් වටා සුදුසු සහ කාර්යක්ෂම බාධක පිහිටුවීමට පෙළඹවීම.

කාර්යය 2.1.2 හෝග ආරක්ෂා කිරීම සඳහා “පූර්ව අනතුරු ඇඟවීමේ” පද්ධති ප්‍රවර්ධනය කිරීම

සීමිත පර්යේෂණ මගින් පෙන්වා දී ඇත්තේ හෝග ආරක්ෂා කිරීමේ “පූර්ව අනතුරු ඇඟවීමේ” පද්ධති කුඩා ගොවිපොළ සඳහා වලදායී බවයි. එවැනි පද්ධති සඳහා වැයවන විශදම අඩුය. එමගින් හෝග සහ දේපල අලින්ගෙන් ආරක්ෂා කර ගැනීම සඳහා පූර්ව ආරක්ෂක ක්‍රියාමාර්ග ගැනීම ගොවියාට පහසුවෙන්ම කරගත හැකිය.

කාර්යය 2.1.3 සම්ප්‍රදායික හෝග ආරක්ෂක ක්‍රම ප්‍රවර්ධනය කිරීම

හෝග ආරක්ෂා කිරීමේ සම්ප්‍රදායික ක්‍රමවේදයන් (උදා:- දඬු වැට, උඩ පැළ සහ සාමූහික වගා ආරක්ෂාව) අලි මිනිස් ගැටුම් අඩු කළ හැකි අතර, එමගින් හෝග ආරක්ෂාව සඳහා ගොවීන් පොළඹවා ගත හැක. ඒවායෙහි සාර්ථකත්වය තක්සේරු කිරීම අවශ්‍ය වන අතර, අදාල අවස්ථාවන්හි දී එවැනි ක්‍රම යොදාගත හැක.

ක්‍රියාව 2.1.4 “අලි පාලන ඒකක (Elephant Control Unit - ECU) පිහිටුවීම”

මනා පුහුණුව ලත් පුද්ගලයන් මගින් සිදුකරනු ලබන අලි හානි අවම කිරීමේ ක්‍රියාවන් අලි මිනිස් ගැටුම් අවම කිරීමට හා වැළැකීමට මහෝපකාරී වේ. අලි මිනිස් ගැටුම් වැඩි වශයෙන් ඇතැයි හඳුනාගත් ප්‍රදේශ සඳහා වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව අලි පාලන ඒකක පිහිටුවිය යුතුය. ඔවුන්, අලින් පලවා හැරීම, කලාපය තුළ අලින්ගේ සංක්‍රමණය පිළිබඳ තොරතුරු එක් රැස්කිරීම සහ “ජන සහන උදාන” (Community Outreach) වැඩසටහන යටතේ (උපාය මාර්ග 2.2) ගැමි කමිටු සාමාජිකයන් පුහුණු කිරීම යන කරුණුවලට අදාළව කටයුතු කළ යුතුය.

කාර්යය 2.1.5 ගැටළු ඇති කරන අලුත් ඉවත් කිරීම

නිරතුරුවම හෝ වගාවන් ආක්‍රමණය කරන කරන අලු සහ දේපළ හානි සිදු කරමින්, කළහකාරී ලෙස හැසිරෙන අලුත් සම්බන්ධයෙන් ක්‍රියා කිරීම සඳහා වෙනම ප්‍රවේශයක් අවශ්‍ය වේ. එබඳු සතුන් අවට තිබෙන කැලෑ තුළට පළවා හැරීම විසඳුමක් නොවන්නේ, ඔවුන් ආපසු පැමිණෙන බැවිනි. මෙම සතුන් ප්‍රතිපත්තිය 5 සහ කාර්යය 1.2.1 අනුව අල්ලා ඉවත් කිරීම සඳහා සලකා බැලිය යුතුවේ.

කාර්යය 2.1.6 අනතුරුවලට ලක්විය හැකි ප්‍රජාවන් සඳහා විකල්ප අවස්ථා සැපයීම

වන අලුත් විශාල වශයෙන් ගැටළු ඇති දුෂ්කර ප්‍රදේශවල හුදෙකලා වූ මිනිස් වාසස්ථාන පිහිටා තිබේ. එවැනි පදිංචි කරුවන් සඳහා වඩා ආරක්ෂිත ප්‍රදේශවල ඉඩකඩ සැපයීමත්, විකල්ප පිවන මාර්ගයන් සැපයීමත් සිදු කළ හැක. ළමයින් සඳහා වඩා යහපත් අධ්‍යාපන පහසුකම් සැපයීම සඳහා විශේෂ උත්සාහයක් දැරිය යුතුය.

උපාය මාර්ග 2.2

ගැටුම් ඇති විමට ඇති විභවය අවම කිරීම

අලුත්ගෙන් හානි සිදුවීමේ විභවය අවම කරන ක්‍රියාමාර්ග අතින් ක්‍රමවේද වලට වඩා ලාභදායී වේ. ඒ සඳහා මූලික තොරතුරු සහ සැලසුම් අවශ්‍ය වේ. තවද පුහුණු පිරිස් සහ විවිධ සිවිල් ආයතන සම්බන්ධ කර ගැනීම ද අවශ්‍ය වේ.

කාර්යය 2.2.1 ග්‍රාමීය කම්බු පිහිටුවීම

අලු - මිනිස් ගැටුම් බහුල ප්‍රදේශවල “ජන සහන උදාන කම්බු” වැනි ග්‍රාමීය කම්බු පිහිටුවිය යුතුය. ඒවායේ ස්වේච්ඡා සේවකයන්ගෙන් සැදුම්ලත් ක්‍රියාකාරී කණ්ඩායම් ඇති කර ගත හැක. ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාල මගින් එවැනි කණ්ඩායම් හඳුනාගෙන අලු සංරක්ෂණ කටයුතු (අල්ලා ගැනීම හැර) සිදු කිරීම සඳහා ඔවුන්ට අවසර ලබාදිය යුතුය. මෙම කණ්ඩායම් වලට අලුත්ගේ ගමන් බිමන් නිරීක්ෂණය කළ හැකි අතර, අවශ්‍යතාවයක් පැන නැඟුණු විටෙකදී අලුත් ආසන්නයේම පිහිටා ඇති අලු සංරක්ෂණ ප්‍රදේශ කරා පලවා හැරිය හැකිය.

කාර්යය 2.2.2 “ගිගුම් වෙඩි” සැපයීම

අලුත්ගේ හානිකර හැසිරීම් සම්බන්ධයෙන් ක්ෂණිකව ක්‍රියා කිරීමට හැකිවනු පිණිස වනජිවි සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව විසින් අනුමත ග්‍රාමීය කමිටුවලට අවශ්‍ය තරම් “ගිගුම් වෙඩි” සංඛ්‍යාවක් සැපයිය යුතුය.

කාර්යය 2.2.3 අධ්‍යාපනික මූලාමතයන්

අලු සංරක්ෂණ ප්‍රදේශ තුළ හා ඒ අවට පිවත් වන ජනතාව ඉලක්ක කොටගත් දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන්, පාසල් සහ ප්‍රජා සංවිධාන හරහා ක්‍රියාත්මක කළ යුතුය. ළමුන් සහ පොදුවේ ප්‍රජාව ඉලක්ක කොටගත් පුළුල් පාරිසරික අධ්‍යාපනික වැඩසටහන් වර්ධනය කිරීම, අලු සංරක්ෂණය සම්බන්ධ ගැටළුවලට ළමුන් නිරාවරණය කිරීමට සහ අලු-මිනිස් ගැටුමේ සංකීර්ණත්වය ඔවුන්ට අවබෝධ කර ගැනීමට අවශ්‍ය තොරතුරු පාසල් විෂය මාලාවෙන් සැපයීම අභියෝගයක් වනු ඇත.

සටහන: අලු නිසා සිදු වන මිනිස් ඝාතන හා තුවාල විමි සැලකිය යුතු ප්‍රමාණයකට හේතු වී ඇත්තේ මිනිසුන් නිසි ආරක්ෂිත ක්‍රියාමාර්ග නොගැනීම, නොසැලකිල්ල සහ බිමත්කමෙහි ප්‍රතිඵල ලෙසිනි. දැනුවත්භාවය වැඩි කරන අධ්‍යාපනික වැඩසටහන් තුළින් සහ අලුත්ගේ ආරක්ෂාව සපයන සම්ප්‍රදායික කෘෂිකර්මික ක්‍රමයන් මගින් අලු-මිනිස් ගැටුම් යම් ප්‍රමාණයකින් අඩුකර ගැනීමට හැකිවනු ඇත.

අලු නිසා ඇතිවන මරණ හා තුවාල විමිවලට දක්වන්නා වූ අන්තගාමී ප්‍රතිචාරයන් ඇතිවනුයේ හානිදායී සිද්ධිය නිසා උද්ගතවන මනෝ- සමාජය (Psycho - Social) තත්ත්වයන් නිසාය. අනෙක් සතුන් මෙන් නොව අද දින අලුයා තම ප්‍රදේශයේ ස්වාභාවිකව පැවතෙන සත්ව කොටසක් ලෙස ග්‍රාමීය ජනතාවගේ පිළිගැනීම හින වෙමින් පවතී. ඔවුන් අලුයා සලකනු ලබන්නේ රාජ්‍ය දේපළක් ලෙසය. එබැවින්, අලුන් විසින් සිදු කරනු ලබන හානි සඳහා මුළුමනින්ම රජය වගකිව යුතු බව වැඩි ප්‍රජාවගේ අදහසයි. නමුත් අලුත්ගේ වන හානි අවම කර ගැනීමට ප්‍රජාව විසින් ගත හැකි පියවර ඇති බවත්, එය අලු සංරක්ෂණ ප්‍රදේශ අවට සහ තුල වාසය කරන ප්‍රජාවගේද වගකීමක් බවත්, දැනුවත් කිරීමේ සහ අධ්‍යාපනික වැඩ සටහන් මගින් පැහැදිලි කල යුතුය.

උපාය මාර්ග 2.3

වන අලුන් තුරන් වීම අවම කිරීම

වන අලු මරණ සඳහා සැලකිය යුතු ලෙස අලු - මිනිස් ගැටුම් තුළින් සිදුවන අලු මරණ දායක වේ. අලු - මිනිස් ගැටුම් අවම කිරීම තුළින්, අලුන් අහිමිවීම අවම කළ හැකි අතර, ප්‍රතිපත්ති 1, 2 සහ 5 ඔස්සේ එම පරමාර්ථයන් මුදුන්පත් කරගත හැකිය.

රමින්,
යයක්
න්හේ,
අනුව

මිනිස්
බකඩ
වඩා

3 වේ.
යතන

කමිටු
ඇති
අලු
ප්‍රතුය.
අතර,
ක්ෂණ

කාර්යය 2.3.1 නීති ක්‍රියාත්මක කිරීම

අලුත් සම්බන්ධ රටෙහි බලපැවැත්වෙන නීතිය දැඩිලෙස ක්‍රියාත්මක කළ යුතු අතර, අලු සංරක්ෂණ ප්‍රදේශ අනවසරයෙන් අල්ලා ගැනීම, අලුන්ට තුවාල සිදු කිරීම සහ මරා දැමීම සම්බන්ධ වරදකරුවන්ට විරුද්ධව චෝදනා ගොනු කොට දඬුවම් ලබාදිය යුතුය.

කාර්යය 2.3.2 අධ්‍යාපනික දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහනක් ක්‍රියාත්මක කිරීම. කාර්යය 2.2.3 බලන්න

කාර්යය 2.3.3 සංවර්ධන ව්‍යාපෘති සැලසුම් කිරීමේ දී අන්තර් ආයතන උපදේශනය සහතික කිරීම

අලු - මිනිස් ගැටුම් උත්සන්න වීම සඳහා එක් ප්‍රධාන හේතුවක් වී ඇත්තේ අදාළ ආයතන සමග නීති උපදේශනයකින් සහ සම්බන්ධීකාවයකින් තොරව දැවැන්ත තුල සංවර්ධන ක්‍රියාකාරකම් සැලසුම් කිරීම හා ක්‍රියාත්මක වීමයි. පාරිසරික බලපෑම් ඇගයීම (EIA) සහ මූලික පරිසර ඇගයීම (IEE) අනිවාර්ය වුවත්, ඇතැම් සංවර්ධන ක්‍රියාකාරකම් මෙම නීති රීති නොසලකා ක්‍රියාකරන බවක් හෝ මගහහැර යන බවක් පෙනේ. අලු සිටින ප්‍රදේශවල ඕනෑම සංවර්ධනයකට පෙර, වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව සමග සම්බන්ධීකරණය වන ලෙස අනෙකුත් ආයතනයන්ට උපදෙස් දිය යුතුව ඇත. එසේම අලු සංරක්ෂණ වැඩසටහන් සූදානම් කිරීමේදී වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව අනෙකුත් අදාළ ආයතනයන්ගෙන් අදහස් විමසිය යුතුය.

කාර්යය 2.3.4 අලු සංරක්ෂණය සඳහා වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවේ කලාපීය සැලසුම් ක්‍රියාවට නැංවීම.

විවිධ පාර්ශ්වකරුවන්ගේ (සහභාගිත්වයෙන් උපදේශනයන්ගෙන්) අනතුරුව වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව විසින් කලාපීය අලු සංරක්ෂණය සැලසුම් (Elephant Conservation Plans) පිළියෙල කරන ලදී. අලු - මිනිස් ගැටුම පහත හෙලීම සඳහා විස්තර කොට ඇති උපාය මාර්ග සහ අලු සංරක්ෂණය සඳහා උචිත වන ලෙස වාසනාමි නඩත්තු කිරීම, කලාපයෙන් කලාපයට වෙනස් වේ. වනජීවී සංරක්ෂණය දෙපාර්තමේන්තුව හැකි තාක් ඉක්මනින් දකුණ, වයඹ සහ මහවැලි කලාප සඳහා සකසා ඇති විශේෂ ක්‍රියාකාරී සැලසුම් (මෙම ප්‍රතිපත්තියට අනුකූලව) ක්‍රියාත්මක කල යුතුව පවතී.

කාර්යය 2.3.5 තුවාල ලැබූ අලුන් සඳහා ප්‍රමාණවත් පශු වෛද්‍ය සාත්තු සැපයීම

වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවට ප්‍රමාණවත් පශු වෛද්‍යවරුන්ගේ සේවාවන් ලැබෙන බවට සහතික වන අතරම, තුවාල ලත් අලුන් සඳහා ප්‍රතිකාර කිරීමට කඩිනම් ක්‍රියාමාර්ග ගන්නා බව සහතික වීම සඳහා බාහිර කලාපීය පශු වෛද්‍යවරුන් සමග ඉතා සමීප සම්බන්ධීකරණයක් පවත්වාගෙන යෑමට උත්සාහ ගතයුතුය. මෙය සාක්ෂාත් කර ගැනීම සඳහා අලුන්ට ප්‍රතිකාර කිරීමේ පුහුණුවීම් අවස්ථාවන් වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව මගින් සැපයිය යුතුය.

අලි සංරක්ෂණය මගින් සමාජ - ආර්ථික ප්‍රතිලාභ ලබා ගැනීම

ශ්‍රී ලංකාවේ අලි සංරක්ෂණය ප්‍රබල සමාජ ආර්ථික පිඩනයන්ට ලක්ව ඇත. මෙම පිඩනයන්, වත්මන් අලි සංරක්ෂණ ප්‍රදේශ ගිල දැමීමට තරම් තර්ජනයක් වන මට්ටමට ගොඩ නැඟෙමින් පවතී. අලින් විසින් සිදු කරනු ලබන හානි සඳහා වන්දි ලබාදීමට නොහැක්කේ නම්, ගොවි කෘෂිකර්මාන්තය සමග වන අලි අනුහුරු නොවනු ඇත. ප්‍රශ්නයේ හරය පවතින්නේ ග්‍රාමීය දුප්පත් ජනතාවට අලියෙකුගේ ඇති වටිනාකම පිළිබඳ ඇති දැක්ම මතය. ගොවීන් විසින් සාමාන්‍යයෙන් අලියා සලකනු ලබන්නේ අනතුරුදායක හා අප්‍රියජනක වසංගතයක් ලෙසින් වන අතර, උන්ගේ සංරක්ෂණය වෙනුවෙන් දිරි දීමක් සිදු නොවන බැවින්, උන් (අලින්) තම වටපිටාවෙන් අතුරුදහන් වීම ගැන ගොවීන් කණගාටු නොවනු ඇත. අලින් පිළිබඳ ප්‍රජාවගේ ආකල්ප වෙනස් කළ හැක්කේ උන්ගේ වටිනාකම හා පැවැත්ම බියකරු වසංගතයක් ලෙස පහතට හෙළිමෙන් නොව, අලි සංරක්ෂණය තුළින් එම ප්‍රජාවට ප්‍රත්‍යක්ෂ ලෙස හා අඛණ්ඩව ආර්ථික ප්‍රතිලාභ ගලා ඒමට සැලසීම තුළිනි.

අලි සංරක්ෂණය සම්බන්ධ ආර්ථිකමය කරුණුවලට අලියෙකුගේ සමස්ත ආර්ථික වටිනාකම (Total Economic Value TEV) පිළිබඳ ඇගයීමක් සිදුකරනු ලබන අතර ප්‍රතිපත්තිමය තීරණ ගැනීමේදී එකී සමස්ත ආර්ථික වටිනාකම වැඩි වශයෙන් උපයෝගී කර ගනු ලැබේ. වනාන්තර තුළ අලි සංරක්ෂණය සඳහා වැය වන පිරිවැටුම සහ හෝග සහ දේපළවලට උන් සිදු කරන හානිය තක්සේරු කිරීමේදී මෙය අදාළ කරගනු ලැබේ. අලි සංරක්ෂණයෙහි පිරිවැටුම හා ප්‍රතිලාභ විශ්ලේෂණය කිරීමට පදනම නිර්මාණය කළ යුත්තේ අලියාගේ සමස්ත ආර්ථික වටිනාකමයි. අලින්ගේ දිගුකාලීන පැවැත්ම සහතික කිරීම පිණිස, අලියෙකුගේ සමස්ත ආර්ථික වටිනාකම තක්සේරු කිරීම සඳහා යාන්ත්‍රණයක් බිහිකිරීමත්, හානියට පත් ජනතාව වෙතට ප්‍රතිලාභ බෙදාහැරීමත් අවශ්‍ය වේ. අලියෙකුගේ සමස්ත ආර්ථික වටිනාකම තක්සේරු කරගැනීම සඳහා නිසි පර්යේෂණ පැවැත්වීම සිදුකළ යුතුව පවතී.

තම වටපිටාවේ අලින් සිටීම නිසා ඉන් ප්‍රතිලාභ ඉපැයීමට මිනිසුන්ට හැකි වනු පටිදී ආයතනික විධිවිධාන නිර්මාණය කළ යුතුය. ඉහළ යමින් පවතින මෙම අර්බුදය හඳුනා නොගන්නේ නම් සහ නිර්මාණශීලී විසඳුම් ඇති නොකරන්නේ නම්, දිවයිනේ අලි සංරක්ෂණ ප්‍රදේශ ඉදිරියට පවත්වා ගත හැකිවනු ඇත්තේ අසන්නෝෂයට පත් ග්‍රාමීය ජනතාවට එරෙහිව බලය යෙදවීම තව තවත් උත්සන්න කිරීම තුළින් පමණි. මෙය සාර්ථක අලි සංරක්ෂණ ක්‍රමවේදයක් නොවනු ඇත.

භාණ්ඩ පත් ප්‍රජාවන්ට සිය ජීවන මාර්ග වැඩිදියුණු කර ගැනීම සඳහා අවස්ථාවන් සැපයීම

අලු මිනිස් ගැටුම් කළමනාකරණය, සුදුසු භූ පරිහරණ ප්‍රතිපත්තියක් සමග ඒකාබද්ධ විය යුතු වේ. එසේම, එමගින් අලුයා ප්‍රජාවට ආර්ථික වාසි ඇති කරන්නෙකු විය යුතුය. අලුන් සමග භූමිය හා සම්පත් බෙදා හදා ගැනීම නිසා, මිනිසුන්ට ආර්ථික වාසි නොසැලසී, වියදමක් පමණක් දැරීමට සිදු වන්නේ නම්, අලුන් සමග ජීවත්වීම ඔවුන්ට වැදගත් නොවනු ඇත. කෘෂිකාර්මික වසංගතයකට වඩා ආර්ථික වාසියක් ලෙස අලුයා දැකීමට මිනිසුන්ට හැකි වූ දිනක තම භූමිය තුළ අලුන් සිටීම මිනිසුන් විසින් ඉවසනු ඇත.

කාර්යය 3.1.1 අලුන් කේන්ද්‍රකොට ගත් ප්‍රජා මූලික “රූ දෙස් - සංචාරක” (Eco-tourism) ව්‍යාපාර ප්‍රවර්ධනය කිරීම

වන අලුන් නැරඹීම පදනම් කොටගත් සංචාරක ව්‍යාපාර මගින් කළමනාකරන අලු රක්ෂිත තුල හා ඒ අවට ජීවත් වන ප්‍රජාවන්ට අලු සංරක්ෂණයෙන් ලැබෙන ප්‍රතිලාභ ලබාදීමේ ඉහළ හැකියාවක් තිබේ. වියළි කාලයේ දී මෙම ගොවීන් බොහොමයක් වැඩක නොයෙදෙන අතර, එම කාලය තුළදී අලු සේන් ගොවීන් ප්‍රදේශවලට බහුල ලෙස ඇදී යති.

කාර්යය 3.1.2 අලුන් මත පදනම් වූ ගෘහස්ථ කර්මාන්ත ප්‍රවර්ධනය කිරීම

ජීව වායුව නිපදවීම, අලු (බෙට්) වසුරුවලින් කඩදාසි සහ මදුරැනායක නිෂ්පාදන කිරීම වැනි අලුන් මත පදනම් වූ කුඩා පරිමාණ ගෘහස්ථ කර්මාන්ත ප්‍රවර්ධනය කළ යුතුය. එබඳු ව්‍යාපාරයන්, අලුන් නැරඹීම පදනම් වූ “රූ දෙස් - සංචාරක” ව්‍යාපාර සමග බද්ධ කළ හැකිව පවතී.

කාර්යය 3.1.3 වනජීවී කළමනාකරණ ක්‍රියාකාරකම් සඳහා භාණ්ඩ පත් ප්‍රජාවන්ගේ සහභාගිත්වය ප්‍රවර්ධනය කිරීම.

වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව සංරක්ෂණය අරමුණු කරගෙන වන නව ප්‍රතිව්‍යුහගත කරන ලද ප්‍රවේශයේ කොටසක් ලෙස “ජනවිහිදුම්කරණ ඒකක” (Community Outreach Units) පිහිටුවා ඇති අතර එම ඒකක වල කාර්යය භාරය වනුයේ ආරක්ෂිත ප්‍රදේශ අවට ජීවත් වන ප්‍රජාවන් සමග ඒකාබද්ධ වී සංරක්ෂණ ප්‍රතිලාභ ලබාගැනීමට කටයුතු කිරීම පමණක් නොව, මෙම ප්‍රජාවන් ආරක්ෂිත ප්‍රදේශ ආසන්නව ජීවත්වීම නිසා අලු - මිනිස් ගැටුම් වලට ලක්වීමේ ප්‍රතිඵලයක් ලෙස ඔවුන්ට අතිමි වූ සංවර්ධන අවස්ථාවන්, ඔවුන්ට ලබාදීමටත්ය. එම නිසා ජනවිහිදුම් ඒකක වල කාර්ය භාරය යෝජිත ක්‍රියාකාරකම් සමග ප්‍රබල ලෙස සම්බන්ද විය යුතුය. ගම සංවර්ධන සැලසුම් සැකසීමේදී භාණ්ඩ පත් ජනතාව ඒවා සම්බන්ධ කර ගැනීමෙන් සහ අලු- මිනිස් ගැටුම් පහත හෙළීම පහසුකරවීමට ක්‍රියාකිරීමෙන් මෙම ඒකකයට සක්‍රීය කාර්යයක් ඉටු කළ හැක.

උපාය මාර්ග 3.2

අලි සංරක්ෂණයට සම්බන්ධ ක්‍රියාකාරකම් තුළින් සමස්ථ සංරක්ෂණය සහ පරිසරය පිළිබඳ දැනුවත් භාවය ප්‍රවර්ධනය කිරීම

සඳහා

යුතු වේ. නුමිස හා ඊට සිදු වන අහසට හානි සිටීම

අලි වැදගත් ජාතික උරුමයක් වන අතර අප ජීවත්වන පරිසරය තුළ අලි ගහණයක් විසීම නිසා ඉන් ජනිත වන සංස්කෘතික, ආගමික, සෞන්දර්යාත්මක, පාරිසරික සහ අධ්‍යාපනික ප්‍රතිලාභ භක්ති විඳීමේ අයිතියක් ශ්‍රී ලාංකිකයන් සතුව ඇත. ඒ ඇසුරින් අලියා අගය කිරීම උන්ගේ සංරක්ෂණයටත්, පොදුවේ වනජීවී සංරක්ෂණයටත් වාසිදායක වේ.

වාර්තා

සිසුන් සහ පොදුවේ මහජනතාව ඉලක්ක කොටගත් පෘද්ල අධ්‍යාපනික වැඩසටහන් දියත් කිරීම හා අලි සංරක්ෂණයට අදාළ ගැටළු පාසල් විෂය මාලාවට ඇතුළු කිරීම තුළින් සංරක්ෂණ ගැටළුවේ සංකීර්ණභාවය ළමුන් කුඩා වියේදීම අවබෝධ කර ගැනීමට උපකාරී වනු ඇත. අලි සංරක්ෂණ ප්‍රදේශ තුළ සහ ඒ අවට විශේෂ වැඩපිළිවෙලවල් ක්‍රියාත්මක කළ යුතුව ඇත.

අලි ප්‍රතිලාභ වැඩසටහන අදාළ

කාර්යය 3.2.1 අලි සංරක්ෂණ සඳහා වන “අධ්‍යාපනික උපාදාන” සංවර්ධනය ප්‍රවර්ධනය කිරීම

න කිරීම යුතුය. ග බද්ධ

අධ්‍යාපන වැඩසටහන් වල කොටසක් හැටියට ශ්‍රී ලංකාව තුළ අලි සංරක්ෂණය කිරීමේ වැදගත්කම පිළිබඳ ප්‍රවර්ධනය කිරීමට සහ පාසල් සහ සංරක්ෂණ අධ්‍යාපනය කටයුතු වලදී ප්‍රයෝජනයට ගතහැකි පරිදි පෝස්ටර්, ඉගැන්වීම් ආධාරක, ලියකියවිලි සහ රූපවාහිනී වැඩසටහන් වැනි දේ බිහිකළ යුතුය.

කාර්යය 3.2.2 පර්යේෂණ හා අධ්‍යාපන සඳහා වූ මධ්‍යස්ථානයක් ලෙස ඇත් අතුරු සෙවන භාවිතා කිරීම

වත්ගේ

අනාව වූ අලි පැවැත්ම ජීවත් කරවීමට සහ ඔවුන් නැවත වනාන්තර වලට මුදා හැරීම මහජනයා අතර ඉමහත් පිළිගැනීමක් ඇති බොහෝ දෙනාගේ අවධානයට ලක්වන කාර්යයක් වන අතර, එය රටේ ආගමික සහ සංස්කෘතික උරුමයන්ට ද අනුරූප වේ. එම නිසා එය අඛණ්ඩව පවත්වාගෙන යාම මහජන සම්බන්ධතා දෘෂ්ඨියෙන් වැදගත් වන අතර, අලි මුහුණ දී ඇති අසරණ තත්ත්වය මෙන්ම ඔවුන් කෙරෙහි ආදරයක් ඇතිකර ගැනීම සහ එමගින් අලි සංරක්ෂණය වැඩිදියුණු කිරීමට මහජනයා අතර සම්ප්‍රජානනය වැඩිකිරීම පිණිස යොදා ගත හැක. අපූර්වතම “ධජය ධාරී” (Flag Ship) සත්ත්ව විශේෂයක් ලෙස අලියා භාවිතා කිරීම පිළිබඳ මෙය කදිම උදාහරණයක් වන අතර, එහි වක්‍ර ආකාරයේ ඉහළ සංරක්ෂණ වටිනාකමක් ඇත. පර්යේෂණ සිදු කිරීමට සහ සංරක්ෂණ අධ්‍යාපන ප්‍රවර්ධනය කිරීමටත් ඇත් අතුරු සෙවන මහඟු අවස්ථාවක් සපයයි.

න නව ඒකක” භාරය රක්ෂණ ප්‍රදේශ ඔවුන්ට ශක්‍ය වල ය. ගම වන්න සහ) සක්‍රිය

උපායමාර්ගය 3.3

සංස්කෘතික, ආගමික සහ සමාජ - ආර්ථික කාර්යයන් සඳහා “ගාල් - අලුත්” නඩත්තු කිරීම

“හිලූ අලුත්” වර්තමානයේ ශ්‍රී ලංකාවේ සංස්කෘතික, ආගමික සහ සමාජ - ආර්ථික කාර්යයන් සඳහා යොදා ගැනේ. කෙසේ වෙතත්, පසුගිය වසර කිහිපය තුළ හිලූ අලුත් සංඛ්‍යාව අඩු වෙමින් පවතී. එසේම උන් වයස්ගත වෙමින් පවතී. එම නිසා මෙම සංඛ්‍යාවේ අඩුව පිරවීමේ සමාජ අවශ්‍යතාවයක් ඇත. මේ ප්‍රතිපත්තිය යටතේ කළමනාකරණ කාර්යයන් සඳහා ඉවත් කළ යුතු අලුත් 5.2.2 කාර්යයට යටත්ව හිලූ අලුත් ලෙස යොදා ගැනීම සඳහා සලකා බැලීමට හැකිය.

අලි- මිනිස් ගැටුමෙන් පීඩාවට ලක්වන ප්‍රජාවට දැරීමට සිදුවන වැය පියවීම

දේශපාලනික හා ආර්ථික වශයෙන් වන අලිගේ පැවැත්ම සාධාරණීකරණය කරනුයේ අලි සංරක්ෂණ ප්‍රදේශ තුළින් ප්‍රත්‍යක්ෂ ප්‍රතිලාභ උත්පාදනය විය යුතුය. වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තු ආරක්ෂිත ප්‍රදේශවලට බාහිරව සිටින අලිගේ මහජනතාවට වාසිදායක දෙයක් බවට පත්කර ගැනීමට හැකි නම්, එය අනෙකුත් වන ජීවීන්ගේ පැවැත්මට සහ වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තු ආරක්ෂිත ප්‍රදේශ වලින් පිටත පවතින ජෛව විවිධත්වය සංරක්ෂණය කිරීමට පිටුවහලක් වනු ඇත. නෛසර්ගිකවම යම් ප්‍රදේශයක අලියකු සිටීමෙන්ම අනෙකුත් වනජීවීන්ගේ වටිනාකම වැඩි වනු ඇත.

කාර්යයන් වූ වෙමින් මේ සමාජ කළ යුතු කිය.

උපායමාර්ගය 4.1

අලි මිනිස් ගැටුමින් හානියට පත් වූ ප්‍රජාවන්ට වන්දි ගෙවීම

අලි - මිනිස් ගැටුම් වලින් ජනිතවන ප්‍රධාන බලපෑමක් වනුයේ, එහි ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන් ඇති වන ආර්ථික පාඩුවයි. වන්දි ගෙවීම හා රක්ෂණ ක්‍රම මගින් මේ සඳහා යම්දුරකට පිළියම් යෙදිය හැක. අරමුදල් කඩිනමින් ගෙවීමට හැකිවනු පිණිසත්, වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව සමග වඩා යහපත් සම්බන්ධතාවයක් වර්ධනය කිරීම පිණිසත්, පවතින වන්දික්‍රම ශක්තිමත් හා වේගවත් කළයුතු වේ.

කාර්යය 4.1.1 පවතින වන්දි ක්‍රම සමාලෝචනය සහ ක්‍රමවත් කිරීම

ඉක්මනින් මුදල් ගෙවීමට හැකිවනු පිණිස වන්දි ගෙවීම සඳහා දැනට පවත්නා ක්‍රියාමාර්ගයන් තවදුරටත් සරල කොට විධිමත් කරන ලෙස යොජනා කෙරේ.

කාර්යය 4.1.2 හානියට පත් පවුල්වල ළමයින් සඳහා රක්ෂණ ක්‍රමයක් සංවර්ධනය කිරීම

ළමයින් සිටින පවුලක ප්‍රධාන ආදායම් උපයන්නා හෝ කාර්යාල/ ස්වාමිපුරුෂයා අහිමි වීමෙන් ළමුන් අනාථ වීමට සහ මානසික ආබාධයන්ට ලක්වීමට ඉඩ ඇත. එබඳු අවස්ථාවන්හි දී, ඔවුන්ගේ අනාගතය අඳුරු සහ අස්ථිර වනු ඇත.

මෙම තත්ත්වයට පිළියම් වශයෙන් අනපේක්ෂිත අනාගත සිදුවීම්වලින් ආරක්ෂා වීමට ඔවුන් පුළුල් ලෙස රක්ෂණය කිරීමට සහ ධරීඋභාවයෙන් බේරීමට ඔවුන් යම් විධිමත් අධ්‍යයනයක් ලබන බව සහතික කිරීමට ගත හැකි සෑම ප්‍රයත්නයක්ම දැරිය යුතුය.

කාර්යය 4.1.3 රාජ්‍ය සහ පුද්ගලික උපකාරයෙන් වන්දි සහ රක්ෂණ යෝජනා ක්‍රම ආරම්භ කිරීම

වන අලි භාති රක්ෂණ වන්දි යෝජනා ක්‍රම ප්‍රවර්ධනය කිරීමට ප්‍රධාන බාධකයක් වනුයේ වාරික ගෙවීමට ගොවීන්ට ඇති නොහැකියාවයි. අලි සංරක්ෂණය සඳහා මුදල් වැයකිරීම මහජනයාගේ කැමැත්ත සම්බන්ධයෙන් කළ මූලික සමීක්ෂණයන්ට අනුව එයට සාධනීය ප්‍රතිචාරයක් ලැබී ඇත. දැන් අවශ්‍ය වී ඇත්තේ මෙම කැමැත්ත යථාර්ථයක් බවට පරිවර්තනය කිරීමට රක්ෂණ ආයතන යොමු කරවා ගැනීමය.

කාර්යය 4.1.4 පිවිත අභිමිච්ඡකදී අවමංගල වියදම් පියවීම සඳහා ඝණික සහන දීම.

සියලු පද්ධතින් කොතරම් කාර්යක්ෂමව ක්‍රියාත්මක වුවද වන්දි ගෙවීම සිදු කිරීම හැමවිටම කල්ගත වන ක්‍රියාවකි. අවමංගලය වියදම් දැරීම සඳහා පූර්ව අනුමැතියක් ලබා ගැනීමකින් තොරව ඉක්මන් වන්දි මුදලක් ගෙවිය හැකි ක්‍රමයක් බිහි කල යුතුය. මේ අනුව මරණයකදී අදාල පවුලට රු 15.000/-ක ඝණික දීමනාවක් ගෙවීම අනිවාර්ය වේ.

කළමනාකරණ හේතූමත වනාන්තරවලින් අලුත් ඉවත් කිරීම සඳහා, නියාමන යාන්ත්‍රණයක් සැකසීම

ජනා ක්‍රම

විනාශකාරී අලුත් අල්ලා ගැනීම හා වෙනත් භූමි තුලට නිදහස් කිරීම මගින් වර්තමාන අලු - මිනිස් ගැටුම් අවම කිරීම සහ කළමනාකරණය කිරීම ප්‍රධාන සංරක්ෂණ සහ සමාජ දේශපාලන මාතෘකාවක් බවට පත්ව තිබේ. එසේම අලු “පලවා හැරීමේ” ක්‍රියා පිළිවෙතකි බොහෝ පසුබැමි ඇතිවිය. අතිතයේදී මෙම ප්‍රයත්නයන් මගින් ඇතිවූයේ ඉතා සීමිත ප්‍රතිඵලයකි. එහෙත් පහත විස්තර කොට ඇති අවස්ථාවන්හිදී අලුත් අල්ලා ගැනීම සහ පරිස්ථාන ගත කිරීම විකල්පයක් ලෙස සැලකිය යුතුව තිබේ.

ක් වනුයේ
හා මුදල්
න්ට අනුව
කැමැත්ත

- **අලු පලවා හැරීමකින් පසු රැඳී සිටින සතුන්**

මිනිස් කෘතන සිදු කරන සහ හෝග විනාශ කරන “අර්බුදකාරී” අලුන් ගෙන් බොහෝ දෙනෙකු ප්‍රදේශයෙන් පලවා හැරීමට තැත් කලද උන් පලවා හැරීම මෙහෙයවන්නන් හට ඇතුළුවිය නොහැකි කුඩා වන රොද වල සැකවී සිටී. නැතහොත්, ඔවුන් පසුපස හඹා එති, එමඟින් පලවා හැරීමෙන් ඉවතට පලා යති. එවැනි අවස්ථාවල එවන් අලුන් සංවර්ධිත ප්‍රදේශ තුලින් අල්ලා ඉවත් කළ යුතුවේ.

නව දීම.

සිදු කිරීම
නුමැතිකර
යුතුය. මේ
අනිවාර්ය

- **බාධක බිඳ දමන්නන්**

ක්‍රියාත්මකව පවතින විදුලි වැට ඇතුළු අලු බාධකයන් සාර්ථකව කඩාබිඳ දමන අලුන් සිටිත් ඔවුන් අල්ලා ගත යුතු අතර ඔවුන් එක්කෝ ගාල් කර හෝ අර්ධ වනමය තත්ත්වයන් තුළ කළමනාකරණය කල හැකිය.

- **උපරිම ධාරිතාව ඉක්මවා යන අවස්ථාවලදී**

එක් ප්‍රදේශයක සිට තව ප්‍රදේශයකට අලුන් පලවා හැරීමේ ප්‍රතිඵලයක් ලෙස ඔවුන්ගේ ජීවන රටාවට අවහිරතාවයක් ඇති විය හැක. එබඳු පලවා හැරීමක් සිදුකිරීමට පෙර ඉලක්ක භූමියක ඉසුරුම් ධාරිතාව පිළිබඳ අවධානය යොමු කළ යුතුය. ඉලක්ක භූමියේ ධාරිතාව ඉහළ නැංවීමට නොහැකි නම් සහ අලුන් එම ප්‍රදේශයට පරිස්ථාන කිරීමෙන් එහි ධාරිතා සීමාවන් ඉක්මවා යන අවස්ථාවකදී, එය ඉලක්ක භූමියට පරිස්ථාපිත සහ එම ප්‍රදේශයේ හේවාසික අලුන්ගේ පැවැත්මට බාධා පමුණුවයි. එවන් අවස්ථාවන්හිදී විකල්ප ක්‍රියාමාර්ගයන් ගත යුතුවේ.

පෙර සඳහන් අවස්ථා වලදී එබඳු අලුන් අල්ලා “තාවකාලික සත්ත්ව රැඳවුම් බිමක” (Temporary Animal Holding) තබා ගැනීම හෝ ඔවුන් අල්ලා තිලෑ කිරීම යෝජනා කෙරේ.

උපායමාර්ග 5.1

ඉවත් කිරීමට සතුන් හඳුනා ගැනීම

වගා බිම් ආක්‍රමණය කරමින් කලහකාරී ලෙස හැසිරෙන හා ගොවි ජනතාවගේ ජීවිත වලට අනතුරුදායක සතුන් අඛණ්ඩව එම ප්‍රදේශයේ රැඳී සිටීම දැඩි හිරිහැරයක් සහ ජන ජීවිතයට තර්ජනයක් බවට පත්ව ඇති ප්‍රදේශවලින් එම සතුන් ඉවත් කළ යුතුවේ. ඔවුන් වැටවල් කඩා බිඳ නොදමන්නේ නම් එවැනි අලුත් අර්ධ වනමය ප්‍රදේශයක් තුළ විදුලි වැටකින් සීමා කොට කළමනාකරනය කරගත හැක. එවැනි ප්‍රදේශ තුළටද සීමා කළ නොහැකි සතුන් අල්ලා ඉවත් කිරීමට සිදුවනු ඇත.

කාර්යය 5.1.1 ගැටළු ඇති කරන සතුන් හඳුනා ගැනීම

ඕනෑම විකල්පයකට කේන්ද්‍රීය වනුයේ අර්බුදකාරී සතුන් නිවැරදි ලෙස හඳුනා ගැනීමයි. වගාබිම් ආක්‍රමණය බොහෝ විට සිදුවනුයේ අඳුර වැටීමෙන් පසු නිසා, එම ස්ථානයන් හි වනජීවී නිලධාරීන් රඳවා සිටියත් ඔවුන්ට අර්බුදකාරී අලුත් නිවැරදි ලෙස හඳුනා ගැනීම අතිශයින්ම දුෂ්කර වනු ඇත. රේඩියු ගරයන් (Radio Darts) භාවිතය මගින් බොහෝ දුරට මෙම ප්‍රශ්නය මගහරවා ගැනීමට හැකිවනු ඇත.

කාර්යය 5.1.2 අනෙකුත් සතුන් හඳුනා ගැනීම

මෙම සතුන් වනුයේ අලි සංරක්‍ෂණ ප්‍රදේශවලින් පිටත වෙසෙන, එසේම අලි සංරක්‍ෂණ ප්‍රදේශ තුළ ඉසුරුම් ධාරිතාව ඉක්මවා යාම නිසා එම ප්‍රදේශ තුළට පරිස්ථාන කළ නොහැකි සතුන්ය. එබඳු සතුන් අල්ලා ඉවත් කළ යුතුය (කාර්යය 1.2.1 බලන්න). ඉසුරුම් ධාරිතාව මත පරිස්ථානගත කිරීමෙන් උද්ගතවන බලපෑම පිළිබඳ වර්තමානයේ පවතින අවබෝධය ප්‍රමාණවත් නොවන නිසා අලි සංරක්‍ෂණ ප්‍රදේශ තුළට අලුත් පරිස්ථාන කිරීම සහ එමඟින් ඔවුන්ට, නේවාසික අලුත්ට සහ ධාරිතාවට වන බලපෑම අධ්‍යයනයට සහ ඇගයීමට ලක් කල යුතුය.

කාර්යය 5.1.3 අලි අල්ලන කණ්ඩායම් පිහිටුවීම (Capture teams)

ගැටළු ඇති කරන සතුන් නිරතුරුවම සාර්ථකව ඉවත් කරන බව සහතික කිරීම සඳහා වැඩි වශයෙන් අලි - මිනිස් ගැටුම් සිදුවන ප්‍රදේශවල අලි අල්ලන කණ්ඩායම් පිහිටුවීම අවශ්‍ය වනු ඇත. වර්තමානයේ වනජීවී සංරක්‍ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව සතුව ඇති සම්පත් ප්‍රමාණය භානිදායක සතුන් අල්ලා ඉවත් කිරීම සඳහා වන සියළුම ඉල්ලීම් ඉටුකිරීම සඳහා කිසිසේත්ම ප්‍රමාණවත් නොවේ.

එම නිසා ඔහුගේ සේවය තත්ත්වයකට මුහුණදීම සඳහා අලි අල්ලා ගැනීමේ කණ්ඩායම් පිහිටුවීමේ අවශ්‍යතාවයක් පවතී. එබඳු කණ්ඩායම් වලට පළපුරුදු පශු වෛද්‍යවරුන් ඇතුළත් විය යුතු අතර, එවැනි ඒකක අලි සංරක්ෂණ ප්‍රදේශ පිහිටි අලි මිනිස් ගැටුම් උත්සන්නව පවතින කලාප ගණනාවකට ස්ථාපිත කළ යුතුය.

න් පිවිත
ක් සහ
යුතු වේ.
ක් තුළ
ද සීමා

උපායමාර්ගය 5.2

වනමය තත්ත්වයෙන් ඉවත් කරන සතුන් කළමනාකරණය

අල්ලා ඉවත් කරනු ලබන අලි සඳහා ඇති එක් විකල්පයක් නම් උන් පිළිබඳ තීරණයක් ගන්නා තුරු තාවකාලික සත්ත්ව රැඳවුමක (Temporary Animal Holding) කළමනාකරණය කිරීමයි. නිදහසේ සැරිසැරීමට ඉඩකඩ සලසා දීමට නොහැකි, අර්බුදකාරී අලි සඳහා විකල්පය වනුයේ ඔවුන් අල්ලා ගාල් කර ගැනීමයි. එබඳු අවස්ථාවලදී අවධානය යොමු කළ යුතු කරුණු වන්නේ, සතුන් හිලෑ කිරීමට අනුගමනය කරන ක්‍රියාමාර්ග පිළිවෙත සහ ඒ තුළින් සිදුවිය හැකි අලි මරණ ප්‍රවණතාවයයි. මෙසේ අල්ලන අලි බෙහෝ විට වැඩිහිටි පිරිමි අලි වේ.

ගැනීමයි.
හයන් හි
හඳුනා
මගින්

කාර්යය 5.2.1 තාවකාලික සත්ව රැඳවුම් බිම් පිහිටුවීම

අල්ලාගත් අලි රඳවා ගැනීම සඳහා වන විකල්පයක් වනුයේ ඔවුන් තාවකාලික සත්ත්ව රැඳවුම් බිමක කළමනාකරණය කිරීමයි. එබඳු කළමනාකරණ භූමියක් තුළ යටිතල පහසුකම් ඉදිකිරීම සහ නඩත්තු කිරීම සහ සතුන් නිදහස් කරන තුරු ඔවුන් කළමනාකරණය සඳහා කැප කිරීමක් සිදු කිරීම අවශ්‍ය වේ.

රක්ෂණ
න කල
බලන්න).
මානයේ
අලි
බලපෑම

කාර්යය 5.2.2 සතුන් ගාල් තුළට රැගෙන ඒමේ ක්‍රියාමාර්ග සංවර්ධනය කිරීම

අදාළ පාර්ශවයන් සම්බන්ධ කරගනිමින් මේ කාර්යය සඳහා හිසි ක්‍රියාමාර්ග හා උපදෙස් මාලාවක් සංවර්ධනය කළ යුතුය. අලි වෙන්දේසි කිරීම, අලි අයිතිකරුවන් විමට ඉඩඇති අයගේ හෝ ආයතන වල යෝග්‍යතාව සහ ගාල්කල අලි යහපත් ලෙස කළමනාකරණය සහ නඩත්තු කිරීම යන කරුණු වලට අදාළ ගැටළු මෙම ක්‍රියා පිළිවෙත මගින් ආවරණය කළ යුතුය.

සඳහා
පිහිටුවීම
ව ඇති
ඉල්ලීම්

කාර්යය 5.2.3 මුර සංචාර සහ රූ - දෙස් සංචාරක ව්‍යාපාර (Eco Friendly Tourism) සඳහා අලුත් යොදා ගැනීම ප්‍රවර්ධනය කිරීම.

පුනුණු කරන ලද අලුත් දෙපාර්තමේන්තුවේ සංරක්ෂණ ප්‍රදේශ තුළ භාවිතයට ගැනීම කෙරෙහි වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව ගැඹුරින් සලකා බැලිය යුතුය. උ න වනජීවී රක්ෂිතය තුළ මුර සංචාරක කටයුතු සඳහා සහ වනෝද්‍යාන තුළ සංචාරකයන් එහා මෙහා ගෙනයාම සඳහා යොදා ගත හැක. අලුත් පිට නැති කරනු වඩාද සංචාර ආසියාවේ සහ අප්‍රිකාවේ රූ - දෙස් සංචාරක ක්‍රියාකාරකම්වල ප්‍රධාන ආකර්ෂණයක් වී ඇත. සංරක්ෂණ ප්‍රදේශ තුළ, වාහන වෙනුවට පුනුණු කරන ලද අලුත් යොදා ගැනීමේ වාසි බොහෝය.

riendly

ප්‍රතිපත්ති ප්‍රකාශනය 6

වනමය අලින් සංරක්ෂණය සහ කළමනාකරණය සඳහා පදනම ලෙස විද්‍යාත්මක පර්යේෂණ ප්‍රවර්ධනය කිරීම

ගැතිම
න
රකයක්
සංචාර
යක් වි
යොදා

ඔහු විධි අලි පර්යේෂණ (Multi disciplinary elephant research) සඳහා ප්‍රමාණවත් ලෙස අරමුදල් යෙදවිය යුතුය. එය ශක්තිමත් කළ යුතුය. එමඟින් අලි - මිනිස් ගැටුම්වලට පිළියම් යෙදවීම සහ වනාන්තර වල සිටින අලි සංරක්ෂණය පිණිස පර්යේෂකයන්, විශ්වවිද්‍යාල සහ පර්යේෂණ ආයතනයන් සමඟ සහයෝගීතාවයන්ට එළඹීමට වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවට හැකිවනු ඇත. දැනට අනුගමනය කරන පරිදි එවැනි පර්යේෂණ අවස්ථා සඳහා බාහිර පාර්ශව යොදා ගැනීමේ ප්‍රතිපත්ති අඛණ්ඩව පවත්වාගෙන යාම, එබඳු ප්‍රවේශයකට උපකාරී වනු ඇත.

සටහන: ආසියානු අලින් පිළිබඳ විද්‍යාත්මක අධ්‍යයන සිදුකොට ඇත්තේ ඉතා මඳ වශයෙනි. එබඳු අධ්‍යයනයන් තිහවීමට හේතු වී ඇත්තේ ඔවුන් කැලෑ තුළ ජීවත් වන සතුන් වීම නිසා නිරීක්ෂණය සහ අධ්‍යයනය අසීරු වීමත්, අනෙක් අතට පුළුල් ලෙස පැතුරුණු මිනිසා සමඟ වූ ගැටුම් නිසාවෙන් ඇති වූ වර්ධාමය වෙනස්වීම් නිසා අලින් නිශචර සතුන් බවට පත්වීම සහ මිනිසුන් මහනැර සිටීමට පුරුදු වීමත් නිසාය. ආසියානු අලින්ගේ වාසභූමි හරහා සිග්‍රයෙන් ව්‍යාප්ත වන මිනිස් ජනගහණයන් සමඟ, අලි සංරක්ෂණය සහ අලි - මිනිස් ගැටුම් පහත හෙළීම යන දෙකම සඳහා අලි ගහණය සක්‍රීය ලෙස කළමනාකරණය කිරීමේ අවශ්‍යතාවයක් පැහැදිලි ඇත. කෙසේ වෙතත්, මූලික තොරතුරු නොමැතිවීම නිසා, සාර්ථක කළමනාකරණ උපාය මාර්ග සැකසීම සහ වන අලින් කෙරෙහි ඒවායේ බලපෑම නිරීක්ෂණය කිරීම අසීරු වී ඇත. එමනිසා මෙම ගැටළුවලට පිළියම් හැටියට විද්‍යාත්මක පර්යේෂණ ප්‍රවර්ධනය කිරීම, අලින්ගේ පැවැත්ම සහතික කිරීම සඳහාත් ශ්‍රී ලංකාවේ අලි - මිනිස් ගැටුම් සාර්ථක ලෙස පහත හෙළීම සඳහාත් පූර්ව අවශ්‍යතාවයක් වේ.

උපාය මාර්ගය 6.1

කළමනාකරණයට අදාළ විද්‍යාත්මක පර්යේෂණ දොරොසමත් කිරීම

එළදායි කළමනාකරණයක් සඳහා ක්‍රමානුකූල පර්යේෂණයන් අවශ්‍යය යන පදනම ලංකාව තුළ ජනිත වෙමින් පවතින ක්‍රියාවලියක් වන අතර එය තවදුරටත් තහවුරු කිරීම අවශ්‍ය වේ.

සටහන: වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව අත්‍යවශයෙන්ම කළමනාකරණ ආයතනයකි. එමනිසා වනාන්තර වල සිටින අලින්ගේ දැඩු කාලීන පැවැත්ම වැඩි දියුණු කිරීම පිණිස අවශ්‍ය කළමනාකරණ පාදක සඳහා පර්යේෂණයන් සිදු කිරීමට විශ්ව විද්‍යාල හා පර්යේෂණ ආයතනයන්හි ජීව විද්‍යාඥයින් හා සමාජ විද්‍යාඥයින්ගේ විශේෂඥ ඥාණය මත විශ්වාසය තැබිය යුතුය.

වනජීවී සංරක්ෂණ කටයුතු පිළිබඳව බොහෝ අධ්‍යයනයන්, විශේෂයෙන්ම විශ්ව විද්‍යාල මගින් කරන ලද අධ්‍යයනයන්, කළමනාකාරි බලධාරීන් හට පෙනී ඇත්තේ කළමනාකරණ ගැටළුවලට පැහැදිලි අදාළත්වයක් නොමැති, විශාල වශයෙන් අධ්‍යාපනික තොරතුරු වලට සීමාවූ ඒවා හැටියටයි. පර්යේෂකයා සහ කළමනාකරු අතර ඇති සංතිවේදන නිසා මගින් මෙම ප්‍රශ්නය තවදුරටත් ව්‍යාකූලවනු ඇත. බොහෝ විට පර්යේෂකයා තම පර්යේෂණ තොරතුරු වාර්තා කරනුයේ, කළමනාකරුට පහසුවෙන් වටහා ගත නොහැකි සහ සමහර විට ඔහුට නුතරු නුපුරුදු තාක්ෂණ වාග් මාලාවකින් පිරිහිය උපාධි ප්‍රවෘත්තියක් හෝ සභරාවක් ලෙසිනි. එම නිසා අනාගතයේ පර්යේෂකයින් සහ කළමනාකාර බලධාරීන් අතර වඩා සමීප සබඳකමක් ප්‍රවර්ධනය විය යුතුව ඇත.

උපාය මාර්ගය 6.2

පර්යේෂණ ප්‍රමුඛතාවන් හඳුනා ගැනීම

වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවේ පවතින ගැටළු සහ පර්යේෂණ අවශ්‍යතා සපුරාලන පර්යේෂණ ව්‍යාපෘති (Research Project) සිදුකිරීම සඳහා ස්වාධීන පර්යේෂණ ආයතන වන විශ්ව විද්‍යාල, රාජ්‍ය නොවන ආයතන සහ පුද්ගලික දෙපාර්තමේන්තු කළ යුතුය.

සටහන: මෙම පර්යේෂණවල ප්‍රධාන අරමුණු විය යුත්තේ වනාන්තරවල සිටින හෝ අල්ලා ගනු ලබන අලින් වඩා උසස් කළමනාකාරීත්වයක් පවත්වාගෙන යාම සඳහා අවශ්‍ය, අලින් පිටත්වන පරිසරය සහ ඔවුන්ගේ වර්ගවත් පිළිබඳ වඩා විද්‍යානුකූල අවබෝධයක් ලබා ගැනීමයි. කළමනාකරණ බලධාරීන්, පර්යේෂණ ආයතන සහ විශ්ව විද්‍යාල සමඟ අදහස් හුවමාරු කරගනිමින් විමසමින් පුළුල් පර්යේෂණ ප්‍රමුඛතා සමූහයක් ස්ථාපිත කරගැනීම මෙයට අදාළ වනු ඇත. කළමනාකරුවන්ගේ සහ සැලසුම් කරුවන්ගේ වර්තමාන දැනුමේ ඇති මූලික නිසැස් පිරවීම සඳහා වූ වුවමනාවන් සැපිරීම මෙමගින් ඉලක්ක කල යුතුය.

අවසානය

ශ්‍රී ලංකාවේ වන අලි ගහණයේ දිගු කාලීන පැවැත්ම පිළිබඳ වූ බලාපොරොත්තු යහපත්ය. අලි ගහණයෙන් කොටසක පැවැත්මට මහේෂ්වරී වන හොඳින් ස්ථාපිත වූ ආරක්ෂිත ප්‍රදේශ ජාලයක් දැනටමත් පවතී. කෙසේ වෙතත් අලි ගහණයෙන්, සැලකිය යුතු ප්‍රමාණයක් වන පීච් රක්ෂිත ප්‍රදේශ වලින් පිටත සැරිසරයි. රක්ෂිත ප්‍රදේශ වලින් පිටත හා එම ප්‍රදේශ ඇතුළත සැරිසරන අලිගේ අනාගත පැවැත්ම තහවුරු වීමට ශ්‍රී ලංකාවේ අලි සංරක්ෂණය කේන්ද්‍රීය හා තිරණාත්මක සාධකයක්ව පවතී.

සියළු ආකාරයේ සත්ව ජීවිත නිකරුණේ විනාශ කිරීම පිළිකුල් කරන සහ වනජීවී සංරක්ෂණය සඳහා සහයෝගය දැක්වන, සංවේදී උගත් සහ දැනුවත් මහජනතාවක් ශ්‍රී ලංකාවේ ඇත. මෙයට එක් හේතුවක් වනුයේ බුද්ධ ධර්මයේ සහ එහි ශාන්තිවාදී දර්ශනයේ ආභාෂයයි. නමුත් දිවයිනේ ප්‍රමාණය කුඩාවන නිසා භූමිය සාමාන්‍ය වටිනාකමට වඩා වැඩි වටිනාකමක් ගනී. එසේම එය වැඩිවන මිනිස් ජනගහනය හමුවේ සංකෝචනය වෙමින් පවතී. අඩු ජනගහණ ඝනත්වයක් ඇති අවස්ථා තැරෙන්නට, මිනිසුන් සහ අලිගේ මූලිකවම එකිනෙකාට අනුරූප නොවේ. මිනිසුන්ගේ ජනගහණ ඝනත්වය වැඩිවන විට, තමන්ගේ ජීවනෝපායට තර්ජනයක් වන වනජීවීන් කෙරෙහි මිනිසුන් වැඩි වැඩියෙන් නොරැස්සන භාවයට පත්වේ. අලිගේ විසින් කරන විනාශයන්ගෙන් ගොවීන්ට විදීමට සිදුවන අලාභ නාති වලට වන්දි ගෙවීම සඳහා මිනුම් දැඩු යොදා නොගතහොත්, කොපමණ නිති රීති සම්පාදනය කිරීම් සහ නිති ක්‍රියාත්මක කිරීම් කලත් රක්ෂිත ප්‍රදේශයන්ගෙන් පිටත අලිගේ පැවැත්ම සුරක්ෂිත කරගැනීමට නොහැකිවනු ඇත. වර්තමානයේ සතියකට 03 දෙනෙකු බැගින් වන අලි ඝාතනයට ලක්වේ. මොවුන් ඝාතනය කරන්නේ මස් සඳහා හෝ හම් සඳහා හෝ දළ සඳහා හෝ නොව, උන් මිනිසුන්ගේ ජීවනෝපාය සඳහා තර්ජනයක් වන බැවින් සහ කෘෂිකාර්මික වගාවන් විනාශ කරන බැවිනි. මෙහි මූලික ගැටළුව වන්නේ, අලිගේ වටිනාකම පිළිබඳ ග්‍රාමීය ජනතාවගේ ඇති අනවබෝධයයි. ඔවුහු අලිගේ සමග ජීවත් වීමෙන් වන මුළු පාඩුවම දරණ අතර අලි සංරක්ෂණයේ ප්‍රතිලාභ නොලබති. එමගින් අලිගේ අප්‍රිය ජනක සහ නොදැරිය හැකි බරක් සහ හයානක වසංගතයක් ලෙස දැකින්නට ඔවුන්ට පොළඹවයි.

අලි සංරක්ෂණය ශ්‍රී ලංකාවේ සාර්ථක වීමට නම් සාමාන්‍ය බුද්ධිය යොදා ගැනීමේදී නමුත් පිළි කාමය අවශ්‍ය වන අතර, අද දින අලිගේ ජීවනෝපායට වන තර්ජනය හෙට දින ඊට රුකුලක් බවට පරිවර්තනය කරවීමට වගබලා ගතයුතුය.

ප්‍රජාවගේ පැවැත්මට අර්ථවත් ලෙස දායකවීමට වනජීවීන්ගේ පැවැත්ම මගින් ඉඩ සලසා දෙනු ලබන්නේ නම්, පැවැත්ම සඳහා වන සිය අරගලයේදී වනජීවීන් අභිමිච්ච දරා ගැනීමට ප්‍රජාවට නොහැකි වනු ඇත. වනජීවීන්ගේ පැවැත්ම සැලකිය යුතු ලෙස ප්‍රජාවගේ යහපැවැත්ම සඳහා දායක නොවන්නේ නම්, වනජීවී ආරක්ෂිත ප්‍රදේශ කිහිපයක සංචාරකයන්ගේ අවශ්‍යතාවය සපුරාලීම තැරෙන්නට උන් සංරක්ෂණය කිරීමට ප්‍රජාව නොපෙලඹෙනු ඇත.

සෑ නිමි. ෧෩

ල මගින්
වඩවලට
වූ ඒවා
ප්‍රශ්නය
: වාර්තා
නුපුරුදු
ගහනයේ
ය යුතුව

පුරාලන
න විශ්ව

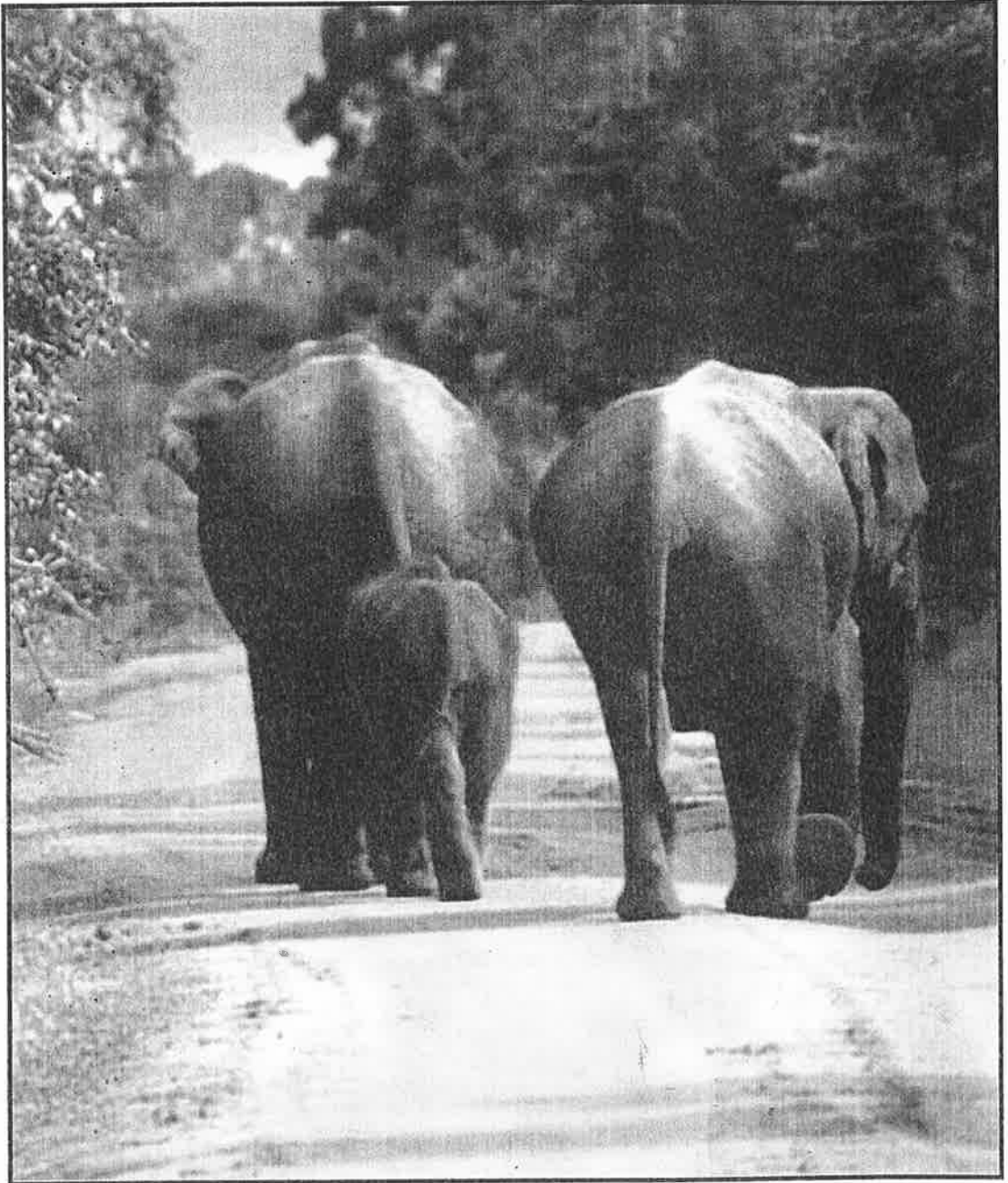
ලා ගනු
වත්වන
නැතිමයි.
නුවමාරු
වුළු වනු
) කිබැස්

ප්‍රතිපත්ති සම්පාදක කමිටුව

1. සිරිල් පල්ලේගෙදර මහතා කමිටු සභාපති. අතිරේක ලේකම් (ස්වභාවික සම්පත්) පරිසර අමාත්‍යාංශය
2. දයානන්ද කාරියවසම් මහතා. අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව
3. එම්. එස්.එස්. විල්සන් කමිටු ලේකම් හා කැඳවුම්කරු - නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ - අලු සංරක්ෂණ ගාඩාව වන ජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව
4. මහාචාර්ය එස්.ඩබ්.කොටගම - සත්ව විද්‍යා අංශය කොළඹ විශ්ව විද්‍යාලය
5. මහාචාර්ය වාල්ස් සන්නියාපිල්ලෙයි. සත්ව විද්‍යා අංශය පේරාදෙණි විශ්ව විද්‍යාලය
6. ආචාර්ය රංජිත් ඛණ්ඩාර. ආර්ථික විද්‍යා අංශය කොළඹ විශ්ව විද්‍යාලය
7. ආචාර්ය පෘතිවිරාජ් ප්‍රනාන්දු. සභාපති. සංරක්ෂණ පර්යේෂණ ආයතනය.
8. ජයන්ත ජයවර්ධන මහතා. සභාපති. පෞරව විවිධත්ව හා අලු සංරක්ෂණ භාරය
9. ආචාර්ය ඔස්ටින් ප්‍රනාන්දු. පේරාදෙණි විශ්ව විද්‍යාලය
10. නිලංග දැල ඛණ්ඩාර මහතා. දියවඩන නිලමේ. සභාපති නිල අලු ඇතුන් අයිතිකරුවන්ගේ සංගමය
11. එච්.එම්.බී.සී. හේරත් මහතා. අතිරේක ලේකම්. උද්භිත හා සත්ව උද්‍යාන ප්‍රවර්ධන අමාත්‍යාංශය
12. පී.පී.පී. අබේරත්න මහත්මිය. අතිරේක ලේකම්. විද්‍යා හා තාක්ෂණ අමාත්‍යාංශය
13. සරත් ප්‍රනාන්දු මහතා. වනසංරක්ෂක ජනරාල්. වන සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව
14. ලින් ද අල්විස් මහතා - නිවසු සත්වෝද්‍යාන සහ වනජීවී සංරක්ෂණ අධ්‍යක්ෂ
15. බ්‍රැගේඩියර් එච්.එස්.ටී. පෙරේරා. අධ්‍යක්ෂ. ජාතික සත්වෝද්‍යානය දෙහිවල
16. එස්.ආර්.බී. දිසානායක මහතා. නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ (පර්යේෂණ හා පුහුණු) වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව
17. ඩබ්. හෙන්ද්‍රාචිතාරණ මහතා. ග්‍රාමීය සමාජ විද්‍යාඥ. වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව

පද වැල

සම්පත්)	ජනවිහිදුම්කරණ	-	Community Outreach
	ඉසුළුම් ධාරිතාව	-	Carrying Capacity
තුළ	තාවකාලික සත්ව රැඳවුම	-	Temporary Animal Holding
ආ - අලි	ගාල් අලිත්	-	Captive elephant
	වනමය	-	Wild
	රෙදුඩු ගරයන්	-	Radio darts
	පරිස්ථානගත	-	Translocate
බලය	ගාල්	-	Captive
	අතුරියයි	-	Risk
	රූ - දෙස් සංචාරක	-	Eco-tourism
	වන ජීවි	-	Wildlife
	අනුහුරු	-	Adaptive
	විසුම්බිම්	-	Habitat
	වාසස්ථාන	-	Home range
	අලි සංරක්ෂණ ප්‍රදේශ	-	Elephant Conservation Area (ECA)
	කළමනාකරණ අලි රක්ෂිතය	-	Managed Elephant Reserve (MER)
	නියාමන විධිවිධානයන්	-	Regulations
වර්ධන	යළි ස්ථානගත කිරීම්	-	Re-location
	නැවත හඳුන්වාදීම්	-	Re-Introduction
	අලි පලවා හැරීම	-	Elephant drives
	අලි බාධක	-	Elephant barriers
	විදුලි වැට	-	Electric fence
	සන්නිවේදන වාසගුම්	-	Successional habitats
	ආගන්තුක වන වගා	-	Exotic tree plantations
	පූර්ව අනතුරු ඇඟවීමේ	-	Pre danger warning
ආනවි	අලි පාලන ඒකක	-	Elephant Control Unit
	ගිහුම් වෙඩි	-	Thunder Flashes
කණ	ධජය ධාරි	-	Flag ship

මත්තල

ආයාරූපය: පාහිවිරාජී ප්‍රකාශ්ද

ගොවිජන සේවා හා වනජීවී අමාත්‍යාංශය

සංදේශ අංකය: 45/2011 ලිපි ගොනු අංකය: MASW/3/5/66

RECEIVED
14 DEC 2011

අමාත්‍ය මණ්ඩල සංදේශය

රහස්‍යගතයි

වන අලිත් මිනීමැසීමේ වැටුප් කිරීම සඳහා ඉදිකරනු ලබන විදුලි වැට නඩත්තු කිරීම

පසුබිම:

ජනගහණ වර්ධනයත් එයට සාපේක්ෂව සිදුවන සංවර්ධන ව්‍යාපෘති හේතුවෙන් දිවයිනේ වන ගහණය 21% දක්වා අඩුවීම හේතුවෙන් පසුගිය දශක කිපයක සිට වනඅලි මිනීම ගැටුම වර්ධනය වී ඇත. වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව මෙම වසරේ අගෝස්තු මස සිදු කරන ලද සමීක්ෂණයේදී වනඅලි 6000ක් පමණ සිටින බව අනාවරණය වී ඇත. අලිමිනීම ගැටුම නිසා වසරකට මිනීම පීඩිත 60-70ක් අහිමි වන බව වාර්තා වේ. එය 2009 වසරේදී 50ක්, 2010දී 81ක්, 2011 වසරේ ඔක්තෝබර් වන විට 39ක් ලෙස වාර්තා විය. නව කළමනාකරණ ක්‍රමවේද අනුගමනය කිරීමත් විදුලි වැට නඩත්තු කිරීම සඳහා වැඩි ආයතක්වයක් ලබාදීමත් මෙම මරණ අඩුවීමට හේතුවක් ලෙස දැක්විය හැකිය. දශක දෙකකට වැඩි කාලයක් තිස්සේ වන අලි මිනීම ගැටුම අවමකිරීමේ උපක්‍රමයක් ලෙස විදුලි වැට ඉදිකිරීම සිදු කරයි. විදුලි වැටට අමතරව විදුලි වැටදිගේ හන, තල්සහ දෙහි, දොඩම් වැනි ශාක වගා කිරීම මගින් වනඅලි ගම්මාන වලට පැමිණීම වලක්වා ගත හැකි වේ. මෙම විදුලි වැට ඉදි කිරීම මගින් වනඅලි මිනීම ගැටුම පාලනය - කිරීමට හැකි වුවද, ඉදි කරන ලද විදුලි වැට නිරතුරුවම නඩත්තු කිරීම අත්‍යවශ්‍යයන්ම සිදු කල යුතු කාර්යයක් වේ.

විස්තරය:

දැනට දිවයිනම ආවරණය වන පරිදි විදුලි වැට කි.මී.1228ක් වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව මගින් ඉදිකර ඇති අතර 2011 වර්ෂයේදී කි.මී.257ක් ඉදිකරමින් පවතී. මෙම ඉදිකරමිද අවසන් වූ විට මුළු විදුලි වැට ප්‍රමාණය කි.මී.1488ක් වනු ඇත. මෙයට අමතරව 2012 වසරේදී කි.මී.338ක විදුලි වැටක් අළුතින් ඉදිකිරීමට සැලසුම් කර ඇත. විදුලි වැට ඉදිකිරීම සඳහා එක් කිලෝ මීටරයකට රුපියල් ලක්ෂ පහක් පමණ වැය වේ. මේ අනුව ආයෝජනය කරනු ලබන මුළු මුදල රුපියල් මිලියන 913කි.

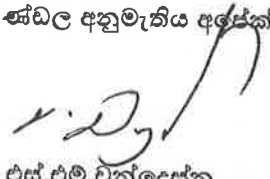
විදුලි වැට නඩත්තුව සඳහා පසුගිය වසර කිහිපය තුළ ගොවිජනතාවගේ ආයතක්වය ලබා ගැනීමට වැඩසටහන් සකස් කර ක්‍රියාත්මක කරන ලදී. එහෙත් ගොවි ජනතාව අස්වැන්න නෙලා අවසන් වූ පසු විදුලි වැට නඩත්තු කටයුතු අත්හැර දමනු ලැබේ. ප්‍රතිඵලය විදුලි වැට විනාශ වීමත් රජයේ මුදල් අපතේ යාමත්ය. විදුලි වැට නඩත්තු කිරීම සඳහා දැනට යොදාගෙන ඇත්තේ තත්කාර්ය කමකරුවන් 42කි. විදුලිවැට නඩත්තුව සඳහා කි.මී.07කට එක් කමකරුවෙකු අවශ්‍යවේ. නඩත්තු කිරීමේදී දිනපතා දෙවරක් (උදේ සවස) විදුලි මාර්ග දිගේ වැට පරීක්ෂා කරමින් ගමන් කළ යුතුය. වැට මාර්ගය එළිපෙහෙලි කිරීමත්, විදුලි ධාරිතාවය මැන බැලීම මින් ප්‍රධාන කාර්යකි . 2012 වර්ෂය අවසන් වන විට සියළු විදුලි වැට නඩත්තු කිරීම සඳහා කමකරුවන් 260ක් අවශ්‍ය වනු ඇත. එක් කමකරුවෙකු සඳහා මසකට රුපියල් 15744/-වැටුපක් (දිනකට රු.605.55x26) පවතින වැටුප් තලය යටතේ

ලබාදිය යුතු අතර, ඒ සඳහා වසරකට අවශ්‍ය මුළු මුදල රුපියල් මිලියන 41කි. මෙම කමකරුවන් විදුලි වැට රාජකාරි සඳහා පමණක්ම යොදා ගැනීමට කටයුතු කරන අතර ඊට අමතරව පහත සඳහන් කාර්යයන් ඉටු කරවා ගැනීමට අපේක්ෂිතය.

1. ඉදිකර ඇති විදුලි වැට මාර්ගය එළිපෙහෙලි කිරීම , නඩත්තු කිරීම හා රැක බලා ගැනීම
2. විදුලි වැටට සමාන්තරව ජෛව වැට ඉදිකිරීම සිදු කිරීම (හණ වැවීම, දෙහි දොඩම් වැනි කටු සහිත ශාක වැවීම)
3. ජෛව වැට ඉදිකිරීම සඳහා අවශ්‍ය පැල තවාන් සැකසීම හා නඩත්තු කිරීම
4. විදුලි වැට රැක ගැනීම සඳහා ජනතාව උනන්දු කරවීම

යෝජනාව :

ඒ අනුව, දිවයිනේ අලි මිනිස් ගැටුම අවම කිරීම සඳහා පවතින විදුලි වැට නඩත්තු කිරීම සඳහා අවශ්‍ය තත්කාර්යය කමකරුවන් 260 දෙනෙකු ලබා ගැනීමටත්, ඔවුන් සඳහා වැටුප් ගෙවීමට වසරකට රු.මිලියන 41ක් බැගින් ප්‍රතිපාදන සැලසීම සඳහාත් අමාත්‍ය මණ්ඩල අනුමැතිය අපේක්ෂා කරමි.

එස්.එම්.විජේසේන
ගොවිජන සේවා හා වනජීවී අමාත්‍ය

2011 ජූලි මස 05 දින
ගොවිජන සේවා හා වනජීවී අමාත්‍යාංශය
“ගොවිජන මන්දිරය”
80/5, රජමල්වත්ත පටුමග
බත්තරමුල්ල

Ministry of Agrarian Services & Wildlife

Memorandum No: 45/2011

File No: MASW/3/5/66

Cabinet Memorandum

Confidential

Maintenance of Electric Fence Constructed for Minimization of Damages from Wild Elephants

Background:

The wild elephant - human conflict has assumed higher proportion during the past few decades due to the reduction of island's forest cover up to 21% owing to the rapid population growth accompanied by various development projects. The wild elephant census conducted by the Department of Wildlife Conservation carried out in August this year revealed that the wild elephant population in the island is around 6000. It has been reported that 60 - 70 lives are lost annually due to human - elephant conflict. According to the reports 50 lives were lost in 2009, 81 in 2010 and 39 deaths have been reported up to October 2011. The adoption of new management strategies and proper maintenance of electric fence may be attributed as reasons for decreasing the number of deaths. Construction of electric fence is consider as effective mechanism towards minimizing human elephant conflict over a period of two decades. In addition growing of trees such as Palmyra, lime and orange along the fence would prevent wild elephants from entering villages. In as much as the construction of electric fence would pave the way for controlling the wild elephant human conflict, it is also essential to ensure the frequent maintenance of the fence.

Description:

At present construction of the electric fence has been over up to the length of 1228 Km by the Department of Wildlife Conservation and the construction of another 257 Km is in progress. Accordingly the total length of undertaking would be 1488 Km. In addition 338 Km long new electric fence is to be constructed in 2012. The expenditure of the construction is around Rs. 0.5 Million per KM. Accordingly the total investment is in the region of Rs. 913 Mn.

In the past few years arrangements were made to obtain farmers' contribution to maintain the electric fence. However, following the harvesting they abandon the maintenance leading to the distraction of the fence which results in the loss of public expenditure. At present 42 activity based labourers have been employed for repair of the electric fence. One labourer could attend to the maintenance of 7 Km length per day. He has to inspect the fence two times (morning & evening) a day in addition to clearing and measuring voltage. At the end of 2012 a total of 260 labourers have to be employed for the maintenance of the fence for whom a monthly salary of Rs. 15,744/= (at the rate of Rs. 605.55 X 26 days) per one has to be paid under the existing scale. Accordingly the total amount required for the payment of salary to them is Rs. 41 Mn per annum. They are to be employed only for maintenance of electric fence which include;

1. Clearing maintenance and protection of the electric fence.
2. Construction of bio fence in parallel to the electric fence. (Growing of trees such as lime and orange.)
3. Preparation of nurseries & nursery maintenance for bio - fence.
4. Encouraging the people towards protecting the fence.

Proposal:

Accordingly,

Approval of the Cabinet of Ministers is sought to recruit 260 activity based labourers for the maintenance of existing electric fence to minimize the human - elephant conflict and to obtain the provision of Rs. 41 Mn per year to meet their salary bill.

Sgd. S.M. Chandrasene
Minster of Agrarian services & Wildlife

Ministry of Agrarian Services & Wildlife,
"Govijana Mandeeraya"
80/5, Rajamalwatta Avenue,
Battaramulla.

08th December 2011

Div-02

රහසිගතයි.

පිටපත්: ජනාධිපති ලේකම්.
අග්‍රාමාත්‍ය ලේකම්.
මුදල් හා කු./ලේ.
විගණකාධිපති.

මගේ අංකය: අමප/11/2299/549/031
2012 ජනවාරි මස 06 දින,
කොළඹ, අමාත්‍ය මණ්ඩල කාර්යාලයේදී ය.

ගොවිජන සේවා හා වනජීවී අමාත්‍යාංශයේ ලේකම්.
රාජ්‍ය ආරක්ෂක හා නාගරික සංවර්ධන අමාත්‍යාංශයේ ලේකම්.

අමාත්‍ය මණ්ඩල
09 JAN 2012
ලේකම් කාර්යාල

වන අලිත්ගෙන් සිදුවන හානි අවම කිරීම සඳහා
ඉදිකරනු ලබන විදුලි වැට නඩත්තු කිරීම

(ගොවිජන සේවා හා වනජීවී ගරු ඇමතිතුමා ඉදිරිපත් කළ 2011-12-08
දිනැති සංදේශය)

2011 දෙසැම්බර් මස 21 දින පැවැත්වුණු අමාත්‍ය මණ්ඩල රැස්වීමේදී එළඹී
තීරණයක් අවශ්‍ය කටයුතු සඳහා මේ සමග එවා ඇත.

එල්.පී.ජයම්පති,
අතිරේක ලේකම්.

අ.කළේ/එස්.අබේසිංහ,
අමාත්‍ය මණ්ඩලයේ ලේකම්.

(ආ) න්‍යාය පත්‍රයේ විෂයයන්:

(I) අමාත්‍ය මණ්ඩල පත්‍රිකා:

29. අමාත්‍ය මණ්ඩල පත්‍රිකා අංක 11/2299/549/031 වූ, "වන අලිත්ගෙන්
සිදුවන හානි අවම කිරීම සඳහා ඉදිකරනු ලබන විදුලි වැට නඩත්තු කිරීම"
යන මැයෙන් ගොවිජන සේවා හා වනජීවී ඇමතිතුමා ඉදිරිපත් කළ
2011-12-08 දිනැති සංදේශය - මේ පිළිබඳව සාකච්ඡා කිරීමෙන්
අනතුරුව, සංදේශයේ සඳහන් කාර්යයන් ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා පහත
සඳහන් පරිදි තීරණය කරන ලදී:

- (i) අමාත්‍යාංශය විසින්, අදාළ ප්‍රදේශයේ වෙසෙන ගොවි සංවිධාන සහ
"ගජ මිතුරෝ" වැනි ප්‍රාදේශීය ප්‍රජා මූල සංවිධානවල සාමාජිකයන්ගේ
සේවය ලබා ගැනීමේ හැකියාව පිළිබඳව සොයා බැලිය යුතුය; සහ
- (ii) ඉහත කාර්යය අසාර්ථක වුවහොත්, අදාළ ප්‍රදේශවල වෙසෙන,
සිවිල් ආරක්ෂක අංශවල සාමාජිකයින් යෙදවීමේ හැකියාව පිළිබඳව
අමාත්‍යාංශයේ ලේකම් විසින් රාජ්‍ය ආරක්ෂක හා නාගරික සංවර්ධන
අමාත්‍යාංශයේ ලේකම් සමග සාකච්ඡා කිරීම.

ක්‍රියා කළයුතු: ගොවිජන සේවා හා වනජීවී අමාත්‍යාංශය
රාජ්‍ය ආරක්ෂක හා නාගරික සංවර්ධන අමාත්‍යාංශය -
සංදේශයේ පිටපතක් යාකොට ඇත.

පිටපත: මුදල් හා ක්‍රමසම්පාදන අමාත්‍යාංශය

Handwritten signatures and dates at the bottom right.

Handwritten signatures and dates at the bottom left.

(B) Agenda Items :

(I) Cabinet Papers

29. Cabinet Paper No.11/2299/549/031, a Memorandum dated 2011-12-08 by the Minister of Agrarian Services and Wildlife on "Maintenance of Electric Fence Constructed for Minimization of Damages from Wild Elephants" – after discussion, it was decided that -

- (i) the Ministry should explore the possibility of getting the services of the members of Community Based Organizations such as Farmer Organizations and 'Gaja Mithuro', living in the locality; and
- (ii) in the event of failure of the above, for the Secretary to the Ministry to discuss with the Secretary to the Ministry of Defence and Urban Development, the possibility of engaging the members of the Civil Defence Force living in the locality;

for implementation of the tasks enumerated in the Memorandum.

Action by: My/Agrarian Services and Wildlife
My/Defence and Urban Development - copy of
Memorandum annexed.

Copied to: My/Finance and Planning

වප්/16/02/02/172 - A

2012-06- 06

අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්
සිවිල් ආරක්ෂක දෙපාර්තමේන්තුව

වදුලි වැට නඩත්තු කිරීම සඳහා සිවිල් ආරක්ෂක හටයින්ගේ සේවය ලබාගැනීම

වනජීවි සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව මගින් අලු මිනිස් ගැටුම අවම කිරීම සඳහා දිවයිනේ අලු මිනිස් ගැටුම පවතින විවිධ දිස්ත්‍රික්කවල ඉදිකර ඇති වදුලි වැට ක්‍රමවත්ව නඩත්තුව සඳහා සිවිල් ආරක්ෂක හටයින්ගේ සේවය ලබා ගැනීමට කටයුතු කරන ලෙස අමාත්‍ය මණ්ඩල පත්‍රිකා අංක අමප/11/2299/549/031 හා 2012 ජනවාරි මස 06 වන දිනට අදාල ලබාදී ඇති අමාත්‍ය මණ්ඩල තීරණයෙහි දැක්වේ.

02. ඒ අනුව එය ක්‍රියාත්මක කල යුතු ආකාරය පිළිබඳ 2012-02-28 දින ඔබ දෙපාර්තමේන්තුව සමග පැවති රැස්වීමේදී සිවිල් ආරක්ෂක හටයින් ලබා දීමට එකඟ වූ පරිදි අදාල වදුලි වැට ලැයිස්තුව හා එම වදුලි වැට නඩත්තුව සඳහා අවශ්‍ය සිවිල් ආරක්ෂක හටයින්ගේ සංඛ්‍යාව ඇමුණුම I හි ඇතුළත් කර ඇත.

03. එම සිවිල් ආරක්ෂක හටයින් සංඛ්‍යාවට අමතරව ඇමුණුම II හි ඇතුළත් කර ඇති වදුලි වැටවල් සඳහා අවශ්‍ය වන සිවිල් ආරක්ෂක හටයින්ගේ සංඛ්‍යාවද එයට ඇතුළත් කර ඇති අතර එම සිවිල් ආරක්ෂක සංඛ්‍යාවද ලබාදෙන්නේනම් මැනවි.

04. මෙම සිවිල් ආරක්ෂක හටයින්ගේ සේවයේ යෙදවීමට ඉදිරි කටයුතු සිදුකිරීම සඳහා කාරුණිකව ඉදිරිපත් කරමි.

UW
c/o උද්දනි චක්‍රමසිංහ
වනජීවි සංරක්ෂණ අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්
වනජීවි සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව

පිටපත :- (1) ලේකම් :- කා. දැ. පි.
ගොච්ඡන සේවා වනජීවි අමාත්‍යාංශය

(2) අධ්‍යක්ෂ මුදල් (D.W.C) :- කා. දැ. පි.

ජනාධිපති කාර්යාලය
சனாதிபதி அலுவலகம்
PRESIDENTIAL SECRETARIAT

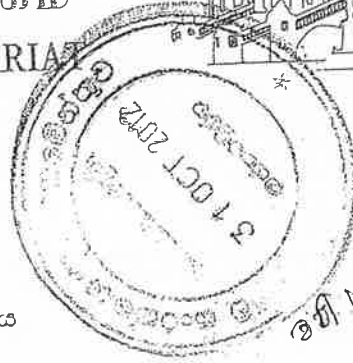
අංකය: PCMD/2/8/209/2/1

12 ඔක්තෝබර් මස 2012 වන දින

ලේකම්
ආරක්ෂක හා නාගරික සංවර්ධන අමාත්‍යාංශය

ලේකම්
රියර අමාත්‍යාංශය

ලේකම්
විජන සේවා හා වනජීවී අමාත්‍යාංශය

විශේෂ දිස්ත්‍රික් සංවර්ධන රැස්වීම - හම්බන්තොට - 2012.10.19
විදුලි වැටවල් ඉදිකිරීම

අතිගරු ජනාධිපතිතුමාගේ ප්‍රධානත්වයෙන් පැවැත්වෙන විශේෂ දිස්ත්‍රික් සංවර්ධන රැස්වීම මාලාවේ හම්බන්තොට විශේෂ දිස්ත්‍රික් සංවර්ධන රැස්වීම 2012.10.19 දින හම්බන්තොට දිස්ත්‍රික් ලේකම් කාර්යාල පරිශ්‍රයේ දී පවත්වනු ලැබුණි.

ආහ්වාන රැස්වීමේ දී, “දිවයිනේ වනජීවී සහ වන සංරක්ෂණ භූමිවලට අදාළ සියලුම විදුලි වැටවල් සකස් කිරීම, ආරක්ෂා කිරීම හා එහි නඩත්තු කටයුතු විධිමත් ක්‍රමවේදයකට හා නියාමනයකට යටත්ව සිටීම ආරක්ෂක දෙපාර්තමේන්තුවට පැවරීමට” අතිගරු ජනාධිපතිතුමා විසින් උපදෙස් දෙන ලදී.

මේ පිළිබඳ ඔබ අමාත්‍යාංශයේ ක්ෂණික අවධානය යොමු කර අවශ්‍ය පියවර කඩිනමින් ගෙන අතිගරු ජනාධිපතිතුමා වෙත වාර්තා කිරීම පිණිස එහි ප්‍රගතිය නොපමාව දන්වා එවන ලෙස ඉතා කාරුණිකව දැන්වමි.

අනුර දිසානායක
ජනාධිපති අතිරේක ලේකම්
ජනාධිපති ලේකම් වෙනුවට

- 01 අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් - අවශ්‍ය කටයුතු සඳහා
සිවිල් ආරක්ෂක දෙපාර්තමේන්තුව
- 02 වනජීවී අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් - අවශ්‍ය කටයුතු සඳහා
වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව
- 03 වන සංරක්ෂක ජනරාල් - අවශ්‍ය කටයුතු සඳහා
හා සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව
- 04 දිස්ත්‍රික් ලේකම් - අවශ්‍ය කටයුතු සඳහා
හම්බන්තොට

(Handwritten signature)

වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව
வனசீவராசிகள் பாதுகாப்புத் திணைக்களம்
DEPARTMENT OF WILDLIFE CONSERVATION

ප්‍රධාන කාර්යාලය - අංක 811/ඒ, ජයන්තිපුර පාර, බත්තරමුල්ල
பிரதான அலுவலகம், இல. 811/ஏ, ஜயந்திபுர வீதி, பத்தரமுல்லை
Head Office - No. 811/A, Jayanthipura Road, Battaramulla

මගේ අංකය }
எனது இல. }
My No. }

වණ/19/2/21/23

ඔබේ අංකය }
உமது இல. }
Your No. }

දිනය } 2012-11-
திகதி }
Date }

දිස්ත්‍රික් ලේකම්/ දිසාපති,
පොලොන්නරුව, අනුරාධපුරය, මඩකලපුව, ත්‍රිකුණාමලය, අම්පාර, බදුල්ල, මොණරාගල, මහනුවර, නුවරඑළිය,
හම්බන්තොට, රත්නපුරය, කුරුණෑගල, පුත්තලම.

විදුලි වැට ඉදිකිරීම් හා නඩත්තු කිරීම් පුනරුත්ථාපනය කිරීම් සිවිල් ආරක්ෂක
දෙපාර්තමේන්තුව මගින් ඉටු කරවා ගැනීම

අතිගරු ජනාධිපතිතුමන් 2012-10-19 දින හම්බන්තොට පැවැති විශේෂ දිස්ත්‍රික් සම්බන්ධීකරණ රැස්වීමේ දී වනඅලි හානි අවම කිරීම සඳහා දිවයින පුරා ඉදිකර ඇති විදුලි වැට නඩත්තු කිරීම් පුනරුත්ථාපනය කිරීම මෙන්ම ඉදිරියේදී ඉදිකිරීමට නියමිත විදුලි වැටවල් සිවිල් ආරක්ෂක දෙපාර්තමේන්තුව මගින් ඉටුකරවා ගැනීමට කටයුතු කරන ලෙස උපදෙස් හා නියෝග දෙන ලදී. මේ පිළිබඳව ජනාධිපති ලේකම් විසින් මා වෙත එවා ඇති PCMD/2/8/209/2/1 අංක හා 2012-10-24 දිනැති ලිපියේ පිටපතක් ඔබගේ කාරුණික අවධානය සඳහා මෙයට අමුණා ඇත.

02 එබැවින් සිවිල් ආරක්ෂක දෙපාර්තමේන්තුවේ අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් හා දිස්ත්‍රික් මට්ටමේ ප්‍රධානීන් සමග සකවිජා කර වනඅලි හානි අවම කිරීම සඳහා ඉදිකර ඇති සියළු විදුලි වැටවල් නඩත්තු කිරීමටත් ඉදිරියේ දී ඉදිකිරීමට නියමිත විදුලි වැටවල් එම ආයතනය මගින් ඉදිකරවා ගැනීමටත් එව වැඩ පිළිවෙල මෙම මස සිට ක්‍රියාත්මක කිරීමටත් කටයුතු කරනු ලැබේ.

03. ඒ අනුව ගජමිතුරෝ වැඩසටහන යටතේ සහ දැයට කිරුළ වැඩසටහන යටතේ මෙන්ම විවිධ ව්‍යාපෘති මගින් ඉදිකිරීමට නියමිත විදුලි වැටවල් සිවිල් ආරක්ෂක දෙපාර්තමේන්තුව මගින් ඉදිකර ගැනීමට කටයුතු කරන අතර, දැනටමත් දිස්ත්‍රික් ලේකම්වරුන් වෙත ප්‍රතිපාදන නිදහස් කර ටෙන්ඩර් ප්‍රදානය කරන නොමැති විදුලි වැටවල් ඉදිකිරීම සඳහා සිවිල් ආරක්ෂක දෙපාර්තමේන්තුව වෙත පැවරීමට කාරුණිකව කටයුතු කරන්න. එමෙන්ම ටෙන්ඩර් ප්‍රදානය කර ඇති විදුලි වැටවල් මෙම වර්ෂය තුළ අවසන් නොකළහොත්, 2013 වසර තුළ සිවිල් ආරක්ෂක දෙපාර්තමේන්තුවට පැවරීමට කාරුණිකව කටයුතු කරන්න.

04. විදුලි වැටවල් ඉදිකිරීමට සැලසුම් කිරීමේදී හා ඉදිකිරීමේදී මෙන්ම ප්‍රජාව සමග නඩත්තු කිරීමේදී මෙතෙක් දක්වන සහයෝගය ඉතා අගය කොට සලකන අතර, ඉදිරියේදී විදුලි වැට සැලසුම් කිරීමේදී ගජමිතුරෝ මෙහෙයුම් කමිටු මගින් අදහස් ලබාගෙන විදුලි වැටවල් ඉදිකිරීමට කටයුතු කරන බව ද කාරුණිකව දන්වමි.

05. ඉහත කරුණු සම්බන්ධයෙන් ප්‍රාදේශීය ලේකම්වරුන් මගින් ග්‍රාම නිලධාරීන් හා ගජමිතුරෝ ග්‍රාමීය කමිටු දැනුවත් කරන ලෙස කාරුණිකව ඉල්ලා සිටිමි.

ඉංජි: උදේනි වික්‍රමසිංහ
වනජීවී සංරක්ෂණ අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්

පිටපත්:-

1. ජනාධිපති ලේකම්,	- PCMD/2/8/209/2/1 -2012-10-24 දිනැති ලිපිය අනුව කාරුණික දැනගැනීම පිණිස
2. අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්, (සිවිල් ආරක්ෂක දෙපාර්තමේන්තුව)	- කාරුණික දැනගැනීම පිණිස
3. සියළුම වනජීවී සහකාර අධ්‍යක්ෂ වරුන්	- අවශ්‍ය කටයුතු සඳහා මාසිකව ප්‍රගතිය වාර්තා කිරීම

ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ගැසට් පත්‍රය

අති විශේෂ

The Gazette of the Democratic Socialist Republic of Sri Lanka
EXTRAORDINARY

අංක 1343/10 - 2004 ජූනි 01 වැනි අඟහරුවාදා - 2004.06.01
No. 1343/10 - TUESDAY, JUNE 01, 2004

(Published by Authority)

PART I : SECTION (I) — GENERAL

Government Notifications

FAUNA AND FLORA PROTECTION ORDINANCE (CHAPTER 469)

L.D.B. 9/73.

Order under Section 2

ORDER made by the Minister of Environment and Natural Resources under sub-section (2) of Section 2 of the Fauna and Flora Protection Ordinance (Chapter 469) as last amended by Act, No. 49 of 1993.

A. H. M. FOWZIE,
Minister of Environment and Natural Resources.

01st June, 2004,
Colombo.

ORDER

1. It is hereby declared that the area of land specified in the Schedule hereto shall be a national reserve for the purpose of the Fauna and Flora Protection Ordinance (Chapter 469).
2. The area of land declared to be a national reserve, shall be known as the "Kaudulla Minneriya Jungle Corridor" and the limits of such national reserve are specified in the Schedule hereto.

SCHEDULE

All that crown land in extent of 8777.344 hectares situated in the Divisional Secretary's Divisions of Hingurakgoda and Medirigiriya in the District of Polonnaruwa, North Central Province bounded as follows :

1A

- North:** Starting from the place where the Hatares Kotuwa Oya crosses the road starting from the Galoya Junction on the Habarana Trincomalee Road and running to Minneriya. Thence, towards Minneriya along the above road up to the railway crossing and thence towards Minneriya along the above road to a point situated towards Hatares Kotuwa at a distance of 1/8 of a mile, thence along a straight line towards South up to the trigonometrical station on Meegalakanda, thence on a straight line up to the point where it meets Daranawaya on the Southern boundary of the Galoya right bank mentioned on Southern boundary of Kaudulla National Park published in the *Gazette Extraordinary* No. 1,230/5 dated 18th April, 2002 and these downwards along Galoya which is the Southern boundary of the said National Park approximately for a distance of about 1 1/2 miles upto the point where it meets bifurcation of Galoya.
- East:** From the last mentioned point on a straight line when travelling from Minneriya along the Minneriya - Galoya road up to the point where it first meets the Yoda Ela bund and thence along the Yoda Ela bund towards South until it meets Galoya-Batticaloa railway line.
- South :** From the last mentioned point along the said railway line towards Galoya up to a point situated at a distance of 1/10 of a mile, thence along a straight line towards South up to the point of meeting Habarana Polonnaruwa highway at a minimum distance, thence along the said highway to with the Northern boundary of Minneriya National Park published in the *Gazette* No. 2,709 dated 09.11.1983, towards Habarana up to the point where it meets the Erige Oya which is the starting point of Northern boundary of the said National Park.
- West:** From the last mentioned point along the upstream of Erige Oya mentioned thereof thence along a straight line up to a point on Habarana-Trincomalee Railway line which is running closer to Halbediya tank bund, thence along the railway line towards Trincomalee for approximate distance of 3 1/2 miles where it meets the canal flowing down to Makulukele tank, thence along that canal up to Makulukele tank, thence along the high water mark of Makulukele tank up to the meeting of bound of the said tank by a minimum distance, thence along the said tank bund up to the point where it meets Hatares Kotuwa canal flowing down upto Galoya and thence along that canal until it meets the starting point.

Extract from the "Ceylon Government Gazette"
No. 14,889 of January 16, 1970

L. D.—D. 83/37.

THE FAUNA AND FLORA PROTECTION ORDINANCE

ORDER made by the Minister of State under section 2 (1) of the Fauna and Flora Protection Ordinance (Chapter 469), as amended by Act, No. 44 of 1964.

J. R. JAYAWARDENA,
Minister of State.

Colombo, 13th January, 1968.

Order

1. The area of Crown land specified in the Schedule hereto, is hereby declared to be a National Reserve for the purposes of the Fauna and Flora Protection Ordinance (Chapter 469), as amended by Act, No. 44 of 1964.

2. The whole of the aforesaid National Reserve is hereby declared to be a Jungle Corridor under section 2 (1) (d) for the purposes of the aforesaid Ordinance.

SCHEDULE

NELUGALA JUNGLE CORRIDOR

All that area of Crown land situated in Polonnaruwa District covered by lot 272 in P.T.P. 12 and lot No. 219 in P.T.P. 13 (declared Crown land) of the North-Central Province and in Batticaloa District of the Eastern Province; containing in total extent 25,600 acres or 40 square miles and bounded as follows:—

North: From the point of intersection of a line drawn due north from the western end of the Naliva Kulam land and the right bank of the Kandakadu-ela north-eastwards along the right bank of the said Ela till it meets the point about 250 yards from the point of intersection of the northern boundary of Valvevetto Villu and the right bank of the said Ela.

East: By a line drawn from the last-mentioned point eastwards, south-eastwards and southwards curving and crossing the boundary of North-Central and Eastern Provinces and falling in the Batticaloa District runs crossing Bodigoda Aru, goes to a point about $\frac{1}{2}$ of a mile due east of small Trig. and Forest Department, Circuit Bungalow, thence southwards crossing the said boundary of North-Central Province and Eastern Province falling into Polonnaruwa District, thence crossing Habarana-Batticaloa main road at 36th Mile-post, and thence runs again southwards cutting Makappa M.C.C. Scheme, Maduru Oya, the boundary of North-Central Province and Eastern Province and falling into Batticaloa District and runs southwards to a point $\frac{1}{2}$ of a mile south-east of Nelugala Trig.

South: By a straight line of 2 miles drawn from the last-mentioned point westwards about 550 yards south of Nelugala Trig.

West: By a line drawn from the last-mentioned point generally northwards and north-eastwards parallel to the eastern boundary of this Jungle Corridor crossing the boundary of North-Central Province and Eastern Province and Maduru Oya, falling into the Polonnaruwa District and passing through the western side of Makappa M.C.C. Scheme northwards till it meets the 35th Milestone on Habarana-Batticaloa main road, thence generally northwards and north-westwards parallel to the eastern boundary of the said Jungle Corridor crossing Bodigoda Aru and runs through Thammankaduwa Livestock Project to the starting point of the northern limit of the area.

L 1-748

PRINTED AT THE DEPARTMENT OF GOVERNMENT PRINTING, CEYLON. 16
Price: 10 cents. Postage: 10 cents.

අනු අංකය	වනඅලි පිවිසුම් මාර්ගයේ නම	පිවිසුම අයත් වන දිස්ත්‍රික්කය හෝ දිස්ත්‍රික්ක	පිවිසුම මගින් සමබන්ධ වන රක්ෂිතයන්	ඉඩම් වල අයිතිය
01	කොහොලංකල	හම්බන්තොට	බුන්දල ජාතික උද්‍යානය හා මත්තල	වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවෙන් කළමනාකරන අලි රක්ෂිතයක් ලෙස ප්‍රකාශයට පත්කිරීමට නියමිතය
02	උනාතුචුව	හම්බන්තොට/මොණරාගල	මත්තල ලුණුගම්වෙහෙර ජාතික උද්‍යානය	වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවෙන් කළමනාකරන අලි රක්ෂිතයක් ලෙස ප්‍රකාශයට පත්කිරීමට නියමිතය
03	වැටහිරකන්ද	මොණරාගල	ලුණුගම්වෙහෙර ජාතික උද්‍යානය හා උඩවලව ජාතික උද්‍යානය	වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවෙන් ගැසට් කර ඇත
04	දහසියාගල	මොණරාගල / බදුල්ල	උඩවලව ජාතික උද්‍යානය හා බෝගහපට්ටිය වන රක්ෂිතය	වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවෙන් අභය භූමියක් ලෙස ප්‍රකාශයට පත්කර ඇත
05	පුවක්පැලේ	අම්පාර	ගල්ඔය ජාතික උද්‍යානය හා මාදුරුඔය ජාතික උද්‍යානය	වන සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව විසින් රක්ෂිතයක් ලෙස ප්‍රකාශයට පත්කර ඇත
06	උල්හිටිය	අම්පාර/ බදුල්ල/ මාතලේ	මාදුරුඔය ජාතික උද්‍යානය හා වස්ගමුව ජාතික උද්‍යානය	මහවැලි අධිකාරිය සතු ඉඩම්
07	හුංගමාලඔය	අම්පාර / පොළොන්නරුව	මාදුරුඔය ජාතික උද්‍යානය හා ජලගැළුම් නිමිත ජාතික උද්‍යානය	මහවැලි අධිකාරිය සතු ඉඩම්
08	මහවැව	අම්පාර/ පොළොන්නරුව	මාදුරුඔය ජාතික උද්‍යානය හා සෝමාවතිය ජාතික උද්‍යානය අතර පවතින ප්‍රදේශයකි	මහවැලි අධිකාරිය සතු ඉඩම්
09	රත්නඇල්ල	මහනුවර/ මාතලේ	වික්ටෝරියා රන්දෙනිගල රන්ටැඹේ අභය භූමිය හා නකල්ස් වන රක්ෂිතය	වන සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවෙන් රක්ෂිතයක් ලෙස ප්‍රකාශයට පත්කර ඇත
10	දිගම්පොකාන	අනුරාධපුර/ පොළොන්නරුව	සීගිරිය අභය භූමිය රිටිගල දැඩි රක්ෂිතය හා කහල්ල පල්ලකැලේ අභය භූමිය	වන සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවෙන් රක්ෂිතයක් ලෙස ප්‍රකාශයට පත්කර ඇත

(Handwritten signature)

11	5කණුව	අනුරාධපුරය	කලාවැව හා නංච්චදූව	වන සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවෙන් රක්ෂිතයක් ලෙස ප්‍රකාශයට පත්කර ඇත
12	නාච්චදූව- මහකනදරාව	අනුරාධපුරය	නාච්චදූව සිට මහකනදරාව	වන සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවෙන් රක්ෂිතයක් ලෙස ප්‍රකාශයට පත්කර ඇත
13	නාච්චදූව විල්පත්තුව	අනුරාධපුරය	නාච්චදූව අභය භූමිය හා විල්පත්තුව ජාතික උද්‍යානය	වන සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවෙන් රක්ෂිතයක් ලෙස ප්‍රකාශයට පත්කර ඇත වනජීවී /වනසංරක්ෂණ
14	සූරියපුර	පොළොන්නරුව	සෝමාවතිය ජාතික උද්‍යානය හා චූන්තක්කාඩු වන රක්ෂිතය	වන සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවෙන් රක්ෂිතයක් ලෙස ප්‍රකාශයට පත්කර ඇත
15	මඩුපාර	වවුනියාව	විල්පත්තුව ජාතික උද්‍යානය හා මඩුපාර අභය භූමිය	වන සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවෙන් රක්ෂිතයක් ලෙස ප්‍රකාශයට පත්කර ඇත
16	පුලියන්කුලම	වවුනියා/ අනුරාධපුර	වවුනිකුලම වනරක්ෂිතය හා පදවිය අභය භූමිය	වන සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවෙන් රක්ෂිතයක් ලෙස ප්‍රකාශයට පත්කර ඇත

 සුරියපුර වනරක්ෂිතය
 වනරක්ෂිත සංරක්ෂණ
 අංක 815
 2016-2017

ශ්‍රී ලංකාවේ වනජලී මිනිස් ගැටුම් කළමනාකරණය
සඳහා වූ ව්‍යාපෘති වාර්තාව

වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව
තිරසර සංවර්ධන හා වනජීවී අමාත්‍යාංශය

2015

දුරකථන
අංකය
Telephone

0094 11 248 4565 (Director General)
0094 11 248 4612 (Office)
0094 11 248 4613

දුරකථන
පණිවුඩ
Email

dem@pd.treasury.gov.lk

දුරකථන
අංකය
Fax

0094 11 244 8363
0094 11 243 1620

ජාතික ක්‍රමලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව
ජාතික ප්‍රවෘත්ති හා ආර්ථික කටයුතු දෙපාර්තමේන්තුව
தேசிய திட்டமிடல் திணைக்களம்
தேசிய பொருளாதார அலுவலகம், அமைச்சு
Department of National Planning
Ministry of National Policies and Economic Affairs

ඔබේ ලේඛන
අංකය
Your No

බලාපොරොත්තුව (සලකුණු)
අංකය 01
දෙපාර්තමේන්තුව (පළමු මහල)
කොළඹ 01
The Secretariat (First Floor)
Colomb 01

09.10.2015

Recommendation on Multi-disciplinary approach to Mitigate Human-Elephant Conflict in Sri Lanka

To: Director General / Department of National Budget
Copy to: Secretary, Ministry of Sustainable Development and Wildlife
Total Estimated Cost: Rs. 7,200 mn
Funding: Consolidate fund
Executing Agency / Project Proponent: Ministry of Sustainable Development and Wildlife
Project Implementing Agency: Department of Wildlife Conservation
Reference: No: MS/06/01/16-A dated 09.07.2015; submitted by Ministry of Tourism and Sports

Project Objectives

The project aims at long term conservation of wild elephants in the designated areas and to prevent conflict by separating human and elephant while providing suitable habitats for wild elephants.

Project Duration

10 years

Need Assessment

Human-Elephant conflict (HEC) has become a very crucial issue faced by around 20% of the entire population of Sri Lanka. This conflict is prevailing in 107 DS divisions in 17 districts, out of which 17 DS divisions are considered as high intensity areas of HEC.

High Intensity areas of HEC

District	DS division/s
Matale	Wilgamuwa
Hambantota	Lunugamwehera
Batticaloa	Poraitivupattu, Koralaipattu, Koralaipattu West
Ampara	Dehiattakandiya, Ampara, Uhana
Kurunegala	Geigamuwa, Kotawehera, Nikaweratiya
Anuradhapura	Kekirawa, Palugaswewa,
Polonnaruwa	Dimbulagala, Welikanda
Badulla	Mahiyanganaya
Moneragala	Wellawaya

During the five year period of 2008-2012, 373 human lives and 1,178 elephants have been lost due to HEC. The amount of compensation made is Rs. 65 mn.

Year	No. of lives lost	
	Human	Elephant
2008	75	224
2009	66	228
2010	97	227
2011	58	255
2012	79	244
Total	373	1,178

In addition, during the same period, 5,621 incidents of property damages have been reported which was valued at Rs. 75 mn.

Project Cost

1	Establishing Elephant Conservation Areas (ECAs) and Special Conservation Areas (SCAs)	5
2	Establishing important forest connectivity and control human activities prevail within ECAs and forest connectivity	400
3	Upgrading legal and administrative status of identified forest lands and abandon protected areas including sanctuaries	250

4	Improvement of elephant habitats within ECAs	370
5	Preparation of land use plans and implementation in every DS divisions	150
6	Establishing a mechanism to obtain scientific information regarding elephant conservation and HEC control	150
7	Establishing effective mechanism to make aware the general public on elephant conservation and HEC control	145
8	Completion of erecting suitable barriers to control elephant movements within human habitations	2,740
9	Proper fence maintenance and monitoring mechanism at all DS divisions	2,050
10	Ensuring elephant free human habitation by removing/driving peripheral elephants to ECAs	100
11	Establishing elephant holding grounds	425
12	Establishing a mechanism to manage elephants in semi-wild condition	5
13	Establishing Task Forces	350
14	Establishing a mechanism to ensure economic benefits for local communities through elephant based tourism	10
15	Establishing coordinating committees in Regional, District and National level	50
	Total	7,200

Justification

The proposed project will fulfill the necessity of a comprehensive plan that includes all the necessary activities to combat HEC. It encompasses the best practices such as erection of electric fence simultaneously with the establishment of bio shields, proper maintenance of electric fence, establishment of elephant conservation areas and special conservation areas, re-establishment of elephant corridors, habitat enrichment, strengthening legal and administrative capacity and preparation and implementation of land use plans at DS division level.

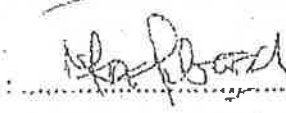
Benefit Assessment

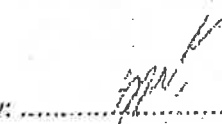
- This project would create 3,000 direct employment opportunities and 8,000 indirect opportunities
- Implementation of this project would enable the school children to carry out the studies without a fear thereby upgrading the educational status in the affected areas
- At the same time, social and economic condition of the families will be increased, since the eradication of HEC would allow the people to carry out agricultural work and other economic activities without hindrance.

Recommendations

Considering the contribution of the above project in eliminating HEC and its socio-economic benefits, the Department of National Planning recommends above project for implementation.

Appraised by Asst. Director (SF)

Verified by Director (AM)

Project Recommended by: Director General
Department of National Planning

ප්‍රාද
වාස
උභ
කෙ
ගැල
පුරා
විම

සංර
දකු
සංර
උභ
වන
කල
මධ
පො
ත්‍රික
වන
කල
අනු
කිලි
සංර

දකු
සංර
විස
සංර
මධ
සංර

පසු
වන
පව
අල
ව්‍යා
මෙහි
වල
පසු
මෙම
සංර

වන
1
2

වනඅලි මිනිස් ගැටුම් කළමනාකරණය සඳහා වූ බහුවිධ ප්‍රවේශය

ප්‍රාදේශීය වනජීවී කලාප 10 ක් පුරා පැතිරුණු ප්‍රාදේශීය ලේන්ම් කොට්ඨාස 107 ක වනඅලි මිනිස් ගැටුම වාර්තාවේ. මේ අතරින් ගැටුම් නිරන්තරයෙන් වාර්තාවන ප්‍රදේශ ලෙස වැල්ලවාය, ලුණුගම්වෙහෙර, අම්පාර, උහන, පෝරතිවපත්තු, කෝරලෙයිපත්තු, දිඹුලාගල, ඔඩ්ඩමාවඩි, වැලිකන්ද, කැකිරාව, පලුගස්වැව, ගල්ගමුව, කොටවෙහෙර සහ නිකවැරටිය හඳුනාගෙන ඇත.

ගැටුම් කළමනාකරනය හා සංරක්ෂණය පදනම්කරගත් කල ව්‍යාපෘතිය වනඅලි ව්‍යාප්තව ඇති මුළු ප්‍රදේශය පුරාම ක්‍රියාත්මක වේ. එහෙත් බහුවිද ක්‍රමෝපායන් එලගැන්වීම උදෙසා වනඅලි සංරක්ෂණ කලාප (ECA) හා විශේෂිත සංරක්ෂණ කලාප(SCA) ලෙස ප්‍රදේශ හඳුනාගෙන ඇත.

සංරක්ෂණ කලාපය	අයත්වන දිස්ත්‍රික්කය	ආවරණය වන වනාන්තර
දකුණු වනඅලි සංරක්ෂණ කලාපය	රත්නපුර, බදුල්ල සහ යොණරාගල	උඩවලව, වැටහිරකන්ද, දහයියාගල, බෝගහගට්ටිය
ඌව නැගෙනහිර වනඅලි සංරක්ෂණ කලාපය	හම්බන්තොට, මොණරාගල, අම්පාර, මඩකලපුව	ලුණුගම්වෙහෙර, යාල, කුමන, ලාහුගල, ගල්ඔය, අම්පාර, බුද්දන්ගල, සෙල්ලක්කාඔය, බන්මිටිය, නෙල්ලිකැලේ, මලයාඔඩි
මධ්‍යම, පොලොන්නරු ත්‍රිකුණාමලය වනඅලි සංරක්ෂණ කලාපය	මහනුවර, බදුල්ල, පොලොන්නරුව, ත්‍රිකුණාමලය	වස්ගොමුව, ජලගැලුම් නිමිණය, සෝමාවතිය,කවුඩුල්ල, මින්නේරිය, අංගම්මැඩිලිල, මින්නේරිය ගිරිතලේ, ඇලහැර, හුරුළුවැව, නකල්ස්
අනුරාධපුර වවුනියා කිලිනොච්චි වනඅලි සංරක්ෂණ කලාපය	අනුරාධපුර, වවුනියාව, කිලිනොච්චිය, මන්නාරම	විල්පත්තු, මඩුපාර, සීලාවතුර, වවනිකුලම්, පදවිය, මිහින්තලේ, නෙල්ලිකුකම්, තම්මැන්නාගල, නාවිවදුව, අලිස්තන්ය, පොසොන්පුර, තලාපුලියන්කුලම, මහකනුමුල්ල, මන්නාව, ගල්මඩුව, නොච්චිකුලම, ගල්කුලම, තලගුලුවිහාරකන්ද,පෙරමියන්කුලම, මරදන්කැල්ල, මහකණදරාව
දකුණු විශේෂිත සංරක්ෂණ කලාපය	හම්බන්තොට	බුන්දල, මන්නල
වයඹ විශේෂිත සංරක්ෂණ කලාපය	කුරුණෑගල, පුත්තලම	කහල්ල පල්ලේකැලේ, තබ්බේව
මධ්‍යම විශේෂිත සංරක්ෂණ කලාපය	මහනුවර, බදුල්ල	වික්ටෝරිය රන්දෙනිගල රන්ටැඹේ

පසුබිම

වනඅලි ශ්‍රී ලංකාවේ පහතරට වියලි කලාපයේ පිහිටි වනජීවී හා වන සංරක්ෂණ රක්ෂිත ආශ්‍රිතව ව්‍යාප්තව ඇත. පවතින වනාන්තර ප්‍රමාණය හා සසඳන කළ අවශ්‍ය වාසස්ථාන හා නීතිමය ආරක්ෂාව මත සැලකිය යුතු වන අලි ගහණයක් ශ්‍රී ලංකාවේ සංරක්ෂණය වේ. නමුත් සංවර්ධන ක්‍රියාකාරකම් වල ප්‍රතිඵලයක් ලෙස වන අලි ව්‍යාප්ත වී තිබූ ප්‍රදේශ ක්‍රමක්‍රමයෙන් අඩු වීම හේතුවෙන් ඔවුන්ගේ නිදහස් සංචරණ රටාවට බාධා ඇති විය. මෙහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස වන අලි මිනිස් ගැටුම නිර්මාණය වී ඇත. වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තු වාර්ථා වලට අනුව වාර්ෂිකව මිනිස් ජීවිත 75ක් පමණද වන අලි 200 ක් පමණද මෙම ගැටුම නිසා විනාශයට පත් වේ.

පසුගිය දශකය තුළ වන අලි මිනිස් ගැටුම අවම කිරීම සඳහා ගෙන ඇති ක්‍රියාමාර්ග

මෙම ගැටළුවේ ඇති බරපතල කම හඳුනාගත් රජය ඒ සඳහා සුදුසු විකල්ප හා යෝජනා ඇතුළත් ජාතික වන අලි සංරක්ෂණ ප්‍රතිපත්තියක් කැබිනට් මණ්ඩලය විසින් 2006/09/20 දින අනුමත කර ඇත.

වනඅලි සංරක්ෂණ ප්‍රතිපත්තියේ ප්‍රධාන අරමුණු -

1. සාධ්‍ය වන අලි සහනයක් සංරක්ෂණය කිරීම
2. වනඅලි මිනිස් ගැටුම් පාලනය

වනඅලි සංරක්ෂණ ප්‍රතිපත්තිය මඟින් හඳුනාගත් ප්‍රධාන කරුණු ලෙස,

1. වන අලිගේ දීර්ඝ කාලීන සංරක්ෂණය තහවුරු කිරීම
2. අලි මිනිස් ගැටුම පාලනය කිරීම
3. වනඅලි සංරක්ෂණ තුළින් සමාජ ආර්ථික ප්‍රතිලාභ තහවුරු කිරීම
4. වනඅලි හානි සඳහා වන්දි ප්‍රධානය
5. කළමනාකරණ අවශ්‍යතාවන් සඳහා වනඅලි වනාන්තර වලින් ඉවත් කිරීම සඳහා ක්‍රමවේදයක් සකස් කිරීම
6. වනඅලි සංරක්ෂණය හා අලි මිනිස් ගැටුම කළමනාකරණය සඳහා අවශ්‍ය විද්‍යාත්මක පර්යේෂණ ප්‍රවර්ධනය

එක් එක් ප්‍රතිපත්තීන් යටතේ පහත උපාය මාර්ග හඳුනාගෙන ඇත (DWC, 2010)

1. වනඅලි සංරක්ෂණ කළාප, කළමනාකරණ අලිරක්ෂිත, වන පිවිසුම් හඳුනාගැනීම හා අවශ්‍ය ක්‍රියාමාර්ග ගැනීම
2. පවත්නා විදුලි වැට සමාලෝචනය කිරීම හා සුදුසු පරිදි වෙනස් කිරීම
3. වනඅලි බාධක ඉදිකළ යුතු නව ප්‍රදේශ හා ක්‍රමවේදයන් හඳුනාගැනීම
4. වනඅලි සංරක්ෂණ කළාප වලින් පිටත විසිරී ඇති කුඩා වන ලැහැබි වල දිවා කාලයේ ආරක්ෂාව ලබා ගනිමින් ගැටුමට මුල් වන වනඅලිගේ ඉවත් කිරීම
5. වනඅලි සංරක්ෂණ කළාප වල හා කළමනාකරණ අලි රක්ෂිත වල වාසස්ථාන වැඩි දියුණු කිරීම
6. තීරණ ගැනීම සඳහා සුදුසු යාන්ත්‍රණයක් සියලු පාර්ශව කරුවන් හා එක්ව ස්ථාපිත කිරීම
7. ශ්‍රී ලංකාවේ පවතින වනාන්තර ප්‍රමාණයට ගැලපෙන ධරණීය අලි ගහණය පිළිබඳ අධ්‍යයනය කිරීම

ඉහත උපාය මාර්ගයන් හා වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව විසින් ගැටුම අඩු කිරීම සඳහා ගන්නා ක්‍රියාමාර්ග සඳහා වාර්ෂිකව රුපියල් මිලියන 400ක් රජයේ වියදමින් දරයි. එහෙත් අනෙකුත් ප්‍රතිපාදනයන් හා සහයෝගයන් සැලකීමේදී මෙම මුදල ඊට වඩා වැඩි අගයකි. කෙසේ වෙතත් වසර 10 ක් සඳහා අවම වශයෙන් රුපියල් මිලියන 4000ක් වර්ථමාන තත්වය එසේම පවත්වා ගැනීම සඳහා වැය කළ යුතු වේ එහෙත් සැකයකින් තොරව කිව හැකි කරුණ නම් මෙතෙක් මෙම ගැටුම පාලනය කිරීම සඳහා ගත් උපාය මාර්ග වලින් අවසන් අරමුණ කරා ලඟා වීමට නොහැකි වී ඇති බවයි.

වනඅලි මිනිස් ගැටුම ව්‍යාප්ත වී ඇති ප්‍රදේශ

පසුගිය වසර 5ක කාලය තුළ වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව ලද තොරතුරු අනුව ශ්‍රී ලංකාවේ වනඅලි මිනිස් ගැටුම් ස්වරූපය දැඩි, මධ්‍යම, සාමාන්‍ය ලෙස වර්ග කළ විට එක් එක් ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාශ පහත සිතියමේ පරිදි වර්ග කළ හැක.

ගැටුම දැඩිව පවතින ප්‍රදේශ ලෙස වැල්ලවාය, ලුණුගම් වෙහෙර, අම්පාර, උහණ, පෝරතිවි පත්තු, කෝරලෙයි පත්තු, මහියංගනය, දෙහිඅත්තකණ්ඩිය, විල්ගමුව, දිඹුලාගල, කොරලෙයි පත්තු දකුණ, වැලිකන්ද, කැකිරාව, පලුගස් වැව, ගල්ගමුව, කොට්ටෙහෙර සහ නිකවැරටිය හඳුනාගෙන ඇත.

සිතියමේ රතු පාටින් සලකුණු කර ඇති ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාශ වල ගැටුම නිරන්තරයෙන් වාර්ථා වේ. දුඹුරු පැහැයෙන් දක්වා ඇත්තේ මධ්‍යම ප්‍රමාණයෙන් ගැටුම වාර්ථා වන ප්‍රදේශයි. කොළ පාටින් දක්වා ඇත්තේ වන අලි ව්‍යාප්ත ව ඇති එහෙත් සුළු වශයෙන් ගැටුම් පවතින ප්‍රදේශයි.

සිතියම 1- වන අලි මිනිස් ගැටුමේ ස්ථානීය ව්‍යාප්තිය

වනඅලිත්ගේ සංවරණ අවශ්‍යතාවයන්

වනඅලිත්ගේ වාසස්ථාන අවශ්‍යතාවයන් සපුරා ගැනීම සඳහා සැලකිය යුතු ප්‍රදේශක් ඔවුන්ගේ නිවාස පරාසය ලෙස යොදා ගනී. මාතෘ මූලික වනඅලි රංචුවක් ඔවුන්ගේ නිවාස පරාසය ලෙස දළ වශයෙන් හෙක්ටයාර්8540ක් යොදා ගන්නා අතර පිරිමි සතකු තෙක්ටයාර් 13376ක් ඔවුන්ගේ සාමාන්‍ය හැසිරීම සඳහා යොදාගෙන ඇති බව වාර්ථා වේ (ප්‍රනාන්දු, 1998). ද සිල්වා විසින් 1998 කරක ලද සමීක්ෂණයට අනුව වර්ග කි.මීටර් 75ක් පිරිමි අලිත්ගේ නිවාස පරාසය ලෙස ගණන් බලා ඇත. 2011 වසරේදී වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවේ ප්‍රධානත්වයෙන් සිදුකරණ ලද දීප ව්‍යාප්ත වනඅලි සංගණනයට අනුව වනඅලි ගහනයෙන් 67.19% ක් වනජීවී රක්ෂිත කලාප වලද, 29.78%ක් වන සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවේ රක්ෂිත වලද, 2.03% ක් ස්වාධීනව විසිරී ඇති වන ලැහැබ් වලද ව්‍යාප්තව ඇති බව තහවුරු වේ. මෙම අලි සංඛ්‍යාව ගැටුමට කෙලින්ම සම්බන්ධ වන බව විශ්වාස කළ හැක.

වනඅලිත් දවසේ 60% ක් 75%ක් පමණ කාලයක් ආහාර ගිනීම සඳහා ගත කරන අතර කිලෝ ග්‍රෑම් 150ක් පමණ ශාක කොටස් ද ලීටර් 120ක් පමණ ජලයද දිනපතා ලබා ගනී. තෘණ භූමි හා පඳුරු සහිත වනාන්තර වනඅලිත් ප්‍රිය කරන අතර දේශගුණික තත්වයන් මත දක්වන ප්‍රියතාවය වෙනස් වේ (පිරිස්, 2010) වනාන්තර විවෘත භූමි සහ තැනින් තැන විසිරී ඇති ජල ප්‍රභවයන් සහිත වනාන්තර දර්ශයන් වනඅලි ප්‍රිය කරන ස්ථාන වේ. වනඅලි වසර 12 දී 15 දී පමණ ලිංගික පරිණත භාවයට පත්වන අතර ගැහැණු සතුන්ට මාස 60කට වරක් පැටවුන් බිහි කිරීමේ හැකියාව ඇත. මාස 18ක් 20ක් පමණ ගැබ් කාලය වන අතර මාස 24 ක් පැටවුන් කිරි දෙමින් රැක ගනී. සාමාන්‍යයෙන් වනඅලිත් දවසේ අලුයම, සවස සහ රාත්‍රී කාලයේ ක්‍රියාකාරී වන අතර තනි අලිත් රක්ෂිත කලාප වලින් පිටතට යාමට උත්සහ කරන්නේ එම කාලය තුළයි. වන පිවිසුම් හරහා තනි අලිත් සහ රංචු ගමන් කිරීමට හැකි වන පරිදි ඒවා ස්ථාපිත කිරීම වැදගත් වේ. රක්ෂිත කලාපයකින් පිටතට වන අලි ගමන් කිරීම සාමාන්‍ය සිද්ධියක් නොවන අතර සමහර සතුන් රක්ෂිත කලාප වලින් පිටතට යාමට පුරුදු වී ඇත්තේ වගාබිම් හා පොහොස දායී වගාවන් ආහාරයට ගැනීම සඳහායි.

වගුව 1 - වනඅලි ගහණ 1950- 2011 දක්වා

වසර	ඇස්තමේන්තුව	මූලාශ්‍රය
1951	1000-1500	නෝරිස් (1959)
1954	900	නිකොලාස්- ව.පී.සං.දෙ. පරිපාලන වාර්ථා
1956	750- 800	හෝම්ස් - ව.පී.සං.දෙ. පරිපාලන වාර්ථා
1958	1700	ව.පී.සං.දෙ. පරිපාලන වාර්ථා
1959	1662 – (1590)	නෝරිස් (1959)
1973	1600 - 2200	මැකී, ස්මිත් සෝනියන් අධ්‍යයන වාර්ථාව (1973)
1975	4000	හොලමන් (1975)
1978	3000- 4000	මලිවර් (1978)
1978	6000	හොලමන් (1978)
1984	2500	සල්ට්ස් සහ රිෂ්වරන් (1984)
1987	2800 - 3200	ඒ. බී ප්‍රනාන්දු (1987)
1993	1967	වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව (1993)
1997	4000- 4500	ද සිල්වා සහ අතපත්තු (1997)
2000	3160 -4405	කෙම්ප් සහ සන්තානා පිල්ලෙයි (2000)
2011	5879	වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව (2013)

වනඅලි මිනිස් ගැටුම් කළමනාකරණය සඳහා භාවිතා කරන ක්‍රම

1. විදුලි වැට ඉදිකිරීම
දැනට හඳුනාගෙන ඇති ලුම අතුරින් වඩාත් එදායක ක්‍රමය වන්නේ විදුලි වැට ඉදිකිරීමයි. කි. මීටර් 2650ක ප්‍රමාණයක් දැනට ඉදි කර ඇත. මෙයින් බොහෝමයක් වනාන්තර වට වන ආකාරයෙන් ඉදිකර ඇත. සුළු ප්‍රමාණයක් ගම්මාන වලට මායිම්ව ඉදිකර ඇත. කෙසේ වෙතත් විදුලි වැටක

එලදායිතාවය රඳාපවතින්නේ එහි ප්‍රධාන කරුණු 3ක් මතයි. එනම්, ස්ථානය, තාක්ෂණික නිවැරදි බව හා නිරන්තර නඩත්තුව(පිරිස්, සූරිය බණ්ඩාර. 2010). බොහෝවිට විදුලි වැටක් රක්ෂිත කලාපයක පරිපාලය මායිමක් ලෙස වරදවා වටහා ගන්නා අවස්ථා ඇත.

2. අලි පලවා හැරීම
අලි පලවා හැරීම් ආකර 2කි. එනම් තාවකාලික හා ස්ථිර. ස්ථිර අලි පලවා හැරීමකදී ස්ථිර වශයෙන් සිදුවන සංවර්ධන කටයුතු සඳහා අවශ්‍ය භූමිය නිදහස් කරගැනීමට ප්‍රදේශයේ ඇති අලි ස්ථිරවම වෙනත් රක්ෂිත කලාපයකට පලවා හැරීම සිදු කෙරේ. ඔවුන් නැවත පැමිණීම වැළැක්වීම සඳහා ද කටයුතු කළ යුතු වේ. තාවකාලික අලි පලවා හැරීමකදී වගා බිම් වලට හෝ ගම්මාන වලට කාලයකට පැමිණෙන වන අලි යලි පලවා හැරීම සිදු කරයි.
3. අලි වෙඩි තිකුත් කිරීම
ගම්මාන වලට තාවකාලිකව පැමිණෙන අලින් පලවා හැරීම සඳහා අලි වෙඩි භාවිතා කෙරේ. ගම්මාන වල දේපල හා වගා බිම් ආරක්ෂා කරගැනීමට මෙය භාවිත කරයි. එහෙත් වන අලින් මේ සඳහා අනුගත වීමේ ප්‍රවණතාවයක් දක්නට අති බැවින් මෙහි එලදායිතාවය ගැටළු කාරී වේ. කෙසේ වෙතත් රු. මිලියන 60ක පමණ මුදලක් වාර්ෂිකව අලි වෙඩි සඳහා වැය වේ.
4. වන්දි මුදල්
වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව මගින් සෘජුවම ක්‍රියාත්මක වන වන්දි ප්‍රධානය කිරීම මගින් දේපල හානි හා ජීවිත හානි ආවරණය කෙරේ. වාර්ෂිකව රු. මිලියන 40 ක් පමණ මේ සඳහා වැය වේ.
5. වාසස්ථාන වැඩිදියුණු කිරීම
වනඅලින්ගේ ආහාර සහ ජල අවශ්‍යතා සැපයීම සඳහා රක්ෂිත කලාප තුළ සුයෝෂණ වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක වේ. ආක්‍රමණික ශාක ඉවත් කරමින් ආහාරමය ශාක වර්ධනයට ඉඩ හැරීම වර්ථමානයේ දී ගන්නා ක්‍රියාමාර්ගයයි. ඊට අමතරව ජල පහසුකම් වැඩිදියුණු කිරීම සඳහා පවතින ජලාශ සංරක්ෂණය හා කුඩා දිය වලවල් ඉදිකිරීම සිදු කරයි. වාර්ෂිකව රු. මිලියන 150 -200 ලුමාණයක් මේ සඳහා වැය කරයි.
6. ගජ මිතුරෝ වැඩසටහන (2009 – 2012)
2009 සිට 2012 දක්වා ක්‍රියාත්මක වූ මෙම වැඩසටහන මගින් විදුලි වැට කි. මීටර් 600 ක් ඉදි කළ අතර වනඅලි පාලන ඒකක 14ක් ස්ථාපිත කරන ලදී. මෙම ව්‍යාපෘතියේ මුළු ඇස්තමේන්තුව රු. මිලියන 300කි. විවිධ රාජ්‍ය ආයතන සඳහා රාජ්‍ය නොවන සංවිධාන මෙම වැඩ පිළිවෙල සඳහා දායක කර ගැනීමට නියමිතව තිබුනද නිරන්තර අධීක්ෂණයක් හා පස් විපරමක් නොතිබීම හේතුවෙන් එහි අවසන් අරමුණු ලඟා කර ගැනීමට නොහැකි වී ඇත.

වගුව 2 – 2010 සිට 2014 දක්වා වැය කරන ලද මුළු මුදල

අංකය	ක්‍රියාව	වියදම රු. මිලියන					Total
		2010	2011	2012	2013	2014	
1	විදුලි වැට ඉදිකිරීම	-	135	190	186	195	706
2	ජීව වැට	0.414	0.396	0.83	0.208	0.186	2.034
3	වනඅලි අල්ලා ඉවත් කිරීම	5.4	0.56	6.2	0.25	2.8	15.21
4	අලි පලවා හැරීම	-	-	-	1.8	1.5	3.3
5	අලි රැඳවුම් මධ්‍යස්ථාන	-	-	80.4	133.9	24.2	238.5
6	අලි වෙඩි	39.7	41.1	43.5	48.4	58.3	231
7	සිවිල් ආරක්ෂණ නිලධාරීන් මගින් සිදුකරන විදුලි වැට නඩත්තුව	-	-	-	0.42	2.01	2.43
8	වාසස්ථාන සුපෝෂණය	-	-	7.5	30.1	66.4	104
9	වන්දි ගෙවීම	38.7	25.2	30.3	31.1	66.4	191.7
	එකතුව	84.21	202.25	358.7	432.1	416.7	1494.

මූලාශ්‍රය - වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව

මීට අමතරව 2014 වසරේදී ආර්ථික සංවර්ධන අමාත්‍යාංශයේ ප්‍රවීණතා මත සෑම ප්‍රදේශීය ලේකම් කොට්ඨාශයකටම රු. මිලියන 10 බැගින් මෙම ගැටුම අවම කිරීම සඳහා ලබා දී ඇත.

ජනගහණ වර්ධනයත් සමඟ සිදුකරණ සංවර්ධන ක්‍රියාකාරකම් සඳහා අවශ්‍ය කරණ භූමියලබා ගැනීම සඳහා රක්ෂිත කළාප එළි පෙහෙළි කිරීම හා අල්ලා ගැනීම් නිරන්තරයෙන් සිදුවෙමින් පවතී. බොහෝවිට නිසි ඇගයීමකට ලක් නොකර වනාන්තර වෙනත් සංවර්ධන කටයුතු සඳහා යොදා ගන්නා අවස්ථා වර්ධනය වෙමින් පවතියි. මෙම තත්වය පාලනය හා කළමනාකරණය උදෙසා ප්‍රමාණවත් නිලධාරීන් වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව තුළ නොමැති වීම ප්‍රධාන ගැටළුවක් ලෙස හඳුනාගෙන ඇත. රජය දෙපාර්තමේන්තු නිලධාරීන් සංඛ්‍යාව වැඩි කිරීම අවශ්‍ය වන බව පිළිගෙන ඇතත් එයින් අනුමත කර ඇත්තේ පියවර 1 පමණි.

ව්‍යාපෘතියේ ප්‍රධාන ඉලක්ක

ව්‍යාපෘතිය මඟින් වනඅලිත්ගේ දීර්ඝ කාලීන සංරක්ෂණය තහවුරු කරන අතරම වනඅලි සංරක්ෂණ කළාප වල අවශ්‍ය වාසස්ථාන සංසටකයන් සපයමින් ගැටුම් අවම කිරීම සඳහා සැලසුම් සකස් කර ඇත. එසේම ජාතික වනඅලි සංරක්ෂණ ප්‍රතිපත්තියේ සඳහන් පහත අරමුණු ලඟා කර ගැනීමද මෙම ව්‍යාපෘතියේ අරමුණයි.

1. සාධ්‍ය වන අලි සහනයක් සංරක්ෂණය කිරීම
2. වනඅලි මිනිස් ගැටුම් පාලනය

වර්තමාන සහ අතීත අත්දැකීම් සැලකීමේදී වනඅලි මිනිස් ගැටුම් අවම කිරීම සඳහා බහු විධ ක්‍රම උපයෝගී කරගෙන කළ යුතු බව පැහැදිලි වේ. යෝජිත දස අවුරුදු සැලසුම ක්ෂේත්‍ර නිලධාරීන්ගේ අත්දැකීම්, පළපුරුද්ධ සහ විද්‍යාත්මක පර්යේෂණ පදනම් කරගෙන ගොඩනගා ඇත.

ව්‍යාපෘති මඟින් අවධානය යොමු කර ඇති ප්‍රධාන ගැටළු

1. සැලසුමක් නොමැතිව සිදුවන මිනිස් පදිංචි මිම් හා වනපිටියුම් හීනවීම වනඅලි මිනිස් ගැටුමේ ප්‍රධාන කාරකයක් ලෙස හඳුනාගෙන ඇති අතර සැලසුමක් නොමැතිව සිදුවන කැළෑ එළි කිරීම හා මිනිසුන් පදිංචි වීම එම තත්වය තීවර කරයි. වනපිටියුම් වල හා වනාන්තර වලට යාබදව පිහිටි ප්‍රදේශ මිනිස් ගහණයට තතු වීමෙන් හා වනාන්තර වල ස්වරූපය වෙනස් කිරීමෙන් ගැටුම වර්ධනය වේ. එසේම දුර්වල අපද්‍රව්‍ය බැහැර කිරීම මඟින් වන සතුන්ට ප්‍රිය ආහාර ලබා ගැනීම සඳහා මිනිස් වාසස්ථාන වලට පැමිණීම ප්‍රවර්ධනය කරන තත්වයක්ද ඇතිවිය හැක. වන අලිත්ගේ නිවාස පරාස කණ්ඩනය වීම, භූමි පරිහොජන සැලසුම් ග්‍රාමීය ප්‍රදේශ වල ක්‍රියාත්මක නොවීම, සංවර්ධන ක්‍රියා වලදී හඳුනාගන්නා ලද අලි සංරක්ෂණ සැලසුම් නිසි පරිදි ක්‍රියාත්මක නොවීම වනඅලි වාසස්ථාන වල ගුණාත්මක හා ප්‍රමාණාත්මක හායනය, ග්‍රාමීය ජනතාවගේ සහය මදකම ප්‍රධාන හේතූන් ලෙස හඳුනාගත හැක.

2. මිනිස් ජීවිත හානිය සහ වනඅලි මියයෑම
 වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවේ වාර්ථා වලට අනුව පසුගිය වසර 5 ඇතුළත මිනිස් ජීවිත 373ක් සහ වනඅලි 1178ක් අහිමි වී ඇත. මිනිස් ජීවිත නැතිවීම සමාජ සහ ආර්ථික වශයෙන් දිගු කාලීන අහිතකර බලපෑම් ඇති කරන තත්වයකි. බොහෝ පවුල් වල ආරක්ෂක තත්වයද මේ නිසා බිඳ වැටේ. ග්‍රාමීය සමාජයේ ජීවන තත්වය කෙරෙහි දැඩි අවදානමක් මේ නිසා ඇති වේ. මේ මත වනඅලි මිනිස් ගැටුම වර්ධනය වන විට සමාජ, ආර්ථික හා දේශපාලනික ගැටළුක් බවට වර්ධනය වී ඇත. බලපෑමට ලක්වන ග්‍රාමීය ජනතාව ප්‍රාදේශීය මට්ටමින් අරගල කරමින් ප්‍රාදේශීය පරිපාලනයට ද බලපෑම් ඇති කරමින් පවතියි.

වගුව 3 :- 2008 සිට 2012 දක්වා සිදුවූ වනඅලි හා මිනිස් මරන

වසර	අහිමි වූ ජීවිත සංඛ්‍යාව	
	මිනිසුන්	වනඅලි
2008	75	224
2009	68	228
2010	97	227
2011	58	255

1
3
5
7
14.

කම්

වසර	අහිමි වූ ජීවිත සංඛ්‍යාව	
	මිනිසුන්	වනඥලී
2012	79	244
එකතුව	373	1178

මූලාශ්‍රය - වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව

- වනඥලීන්ගේ හැසිරීම් පිලිබඳ සාමාන්‍ය ජනතාවගේ ප්‍රමානවත් දැනුමක් නොමැතිකම වනාන්තර ආශ්‍රිතව පිහිටි පාරම්පරික ගම්මාන වල ජනතාව වනඥලී හා සහයෝගයෙන් ගැටුමක් නොමැතිව ජීවත් වන ආකාරය අවබෝධ කරගෙන ඇතත් අලුතින් නිර්මාණය කරන ලද ජනාවාස වල පදිංචිව ඇති පුද්ගලයින් වනඥලී සම්බන්ධ පවත්නා දැනුම ඉතා අල්ප වේ. එසේම වනඥලී පහර දීමෙන් සිදුවූ මරණ බොහෝමයක් මිනිසුන්ගේ නොසැලකිලිමත් කම නිසා සිදුවූවක් බව තහවුරු වී ඇත.
- අලී සංරක්ෂණ ප්‍රදේශ ආශ්‍රිත ගැටළු ඇතැම් රක්ෂිත ආරක්ෂක තත්වයෙන් එතරම් ප්‍රබල නොවේ. විශේෂයෙන් අභයභූමි හා වන සංරක්ෂණ කළාප තුළ මිනිසුන් පදිංචි වීම හා ජනාවාස බිහිවීම ප්‍රබලව සිදුවේ. වන පිවිසුම් ද මේ ආකාරයෙන්ම තර්ජනයට ලක් වී ඇත. මෙම තත්වය වෙනස් කිරීම සඳහා පහත වගුවේ සඳහන් රක්ෂිත කළාප වල සංරක්ෂණ තත්වය ජාතික උද්‍යාන ලෙස උසස් කිරීම හා පරිපාලනය ශක්තිමත් කිරීම අවශ්‍ය වේ.

වගුව 4- ජාතික රක්ෂිත(ජාතික උද්‍යාන) බවට උසස් කළ යුතු රක්ෂිත

No	රක්ෂිතයේ නම	වර්තමාන තත්වය	විශාලත්වය හෙක්ටයාර
01	ත්‍රිකෝණ මඩු	ස්වභාව රක්ෂිත	25019
02	මඩු පාර	අභය භූමිය	2667
03	තබ්බේව	අභය භූමිය	2193
04	කහල්ල පල්ලේකැළේ	අභය භූමිය	21690
05	පදවිය	අභය භූමිය	6475
06	කුඩුම්බිගල	අභය භූමිය	6534
07	වූන්ඩිකුළුම්	අභය භූමිය	11149
08	විල්පත්තු උතුර	අභය භූමිය	632
09	කෝකිලායි	අභය භූමිය	1995
10	ගල්මය ඊසාන	අභය භූමිය	12432
11	ගල්මය ගිණිකොණ	අභය භූමිය	15281
12	යෝද වැව	අභය භූමිය	4330
13	වව්නිකුළුම්	අභය භූමිය	4856
14	පදවිය වැව	අභය භූමිය	6475
15	නාවික හමුදා වැඩබිම	අභය භූමිය	18130
16	මහකණදරා වැව	අභය භූමිය	519
17	සේරුවිල අල්ලෙයි	අභය භූමිය	15540
18	බුස්බංගල	අභය භූමිය	18413
19	ඇලහැර ගිරිතලේ	ස්වභාව රක්ෂිත	14035
20	කුඩුම්බිගල පානම	අභය භූමිය	6533
21	බුන්දල විල්මැන්න	අභය භූමිය	3339
22	වාන්කාලෙය	අභය භූමිය	4833
23	කකරගම උතුර	අභය භූමිය	1004
24	කකරගම දකුණ	අභය භූමිය	838
25	සාගම	අභය භූමිය	616

- උතුරු කළාපයේ සංවර්ධනය හා එමඟින් සිදුවිය හැකි වාසස්ථාන හායනය ශ්‍රී ලංකාවේ උතුරු ප්‍රදේශය වනඥලී මිනිස් ගැටුම් අවමව පවතියි. එහෙත් වර්තමානයේ සිදුවන සංවර්ධන ක්‍රියාකාරකම් හා ජනාවාස බිහිවීම වනඥලීන්ගේ සාමාන්‍ය සංවරණ රටාවට බලපෑම් ඇති

විමේ දැඩි අවදානමක් ඇත. එබැවින් සැලසුම් යාවත්කාලීන කිරීම හා නිරන්තර අධීක්ෂණය අත්‍යවශ්‍ය කරුණක් වේ.

6. වනඅලි වනාන්තර තුළ රඳවා ගැනීමේ හැකියාව හා පාරිසරික වටිනාකම
වනඅලි වනජීවී සංචාරක ව්‍යාපාරයේ ප්‍රධානතම සාධකයකි. වනඅලි නැරඹීම සඳහා සංචාරකයින් විශාල ප්‍රමාණයක් ජාතික උද්‍යාන වෙත පැමිණේ. එමඟින් ජාතික උද්‍යාන හා ආශ්‍රිත ජනතාවගේ ආර්ථිකය වර්ධනය කරගැනීම සඳහා ඉමහත් පිටුවහලක් ලැබේ. එහෙත් මෙම අවස්ථාව උදා වන්නේ වන අලින් ජාතික උද්‍යානය තුළ සිටියහොත් පමණි. වනාන්තරයකින් පිටත සිටින වනඅලියා කිසිදු ආර්ථික වටිනාකමක් ඇති සත්වයෙකු ලෙස සමාජය පිළි නොගනී. බොහෝ විට ඔහු පරපෝෂිතයෙකු ලෙස සලකමින් ග්‍රාමීය ජනතාවගේ වෛරයට ලක් වේ. එබැවින් වන අලියා ආර්ථික වටිනාකමක් ඇති සතකු ලෙස සමාජය පිළිගැනීමට නම් සැමවිටම සංචාරක ව්‍යාපාරය සිදු කරන වනාන්තරයක් තුළ රඳවා ගත යුතුයි.
7. පාරම්පරික සංවරණ මාර්ගයන් අවහිරවීම
මිනිසුන් ගේ ක්‍රියාකාරකම් හා ඇතැම් ප්‍රදේශ වල ඉදිකර ඇති විදුලි වැට මඟින් ද වනඅලින් ගේ සාමාන්‍ය සංවරණ මාර්ග ඇහිරී ඇත. එමඟින් ගැටුම් තව දුරටත් වර්ධනය කළ අවස්ථා වාර්ථා වේ. එක් රක්ෂිත කළාපයක සිට තවත් රක්ෂිත කළාපයකටත්, එකම රක්ෂිත කළාපයේ එක් එක් ස්ථාන වලටත් නිදහස් සංවරණය සඳහා අවස්ථාව උදා කිරීම ඉතා වැදගත් වේ.
8. ආක්‍රමණික ශාක මගින් සිදුවන වාසස්ථාන හායනය
ආක්‍රමණික ශාක ඉතා සිග්‍රයෙන් පැතිරෙමින් දීර්ඝ කාලයක් පැවතීම නිසා වනඅලින්ට අවශ්‍ය කරන ආහාර ජර්මාණය අඩු වේ.
9. පාර්ශවකරුවන් අතර සම්බන්ධතාවය අඩුවීම
සංරක්ෂණයට හා සංවර්ධනයට අදාළ ආයතන ඒකාබද්ධව ගැටුම් කළමනාකරණ සැලසුම් සැකසීම හා ක්‍රියාත්මක කිරීම අත්‍යවශ්‍ය වේ. සංවර්ධන ආයතන මඟින් සිදුකරන දායකත්වය ප්‍රමාණවත් නොවීම ප්‍රධාන ගැටළුවකි. සංවර්ධනයේ ප්‍රතිඵලයක් ලෙස ඇති වන මෙම ගැටළුව විසඳුම් පාර්ශවකරුවන් ලෙස ප්‍රාදේශීය මට්ටමෙන් ආයතන සියල්ල ඒකාබද්ධව තීරණ ගැනීම හා ක්‍රියාත්මක කිරීම අවශ්‍ය වේ.

ගැටුම් පාලනය සඳහා යොදාගත් ක්‍රමවේදයන් ගේ අහිතර ප්‍රතිඵල

1. වනඅලි පලවාහැරීම
ස්ථීර වනඅලි පලවා හැරීම මඟින් විශාල ප්‍රදේශයක ව්‍යාප්තව සිටි වනඅලි ගහණයන් 2ක් එක් සීමිත ප්‍රදේශකට කොටු වේ. එමඟින් ඇති වන ආහාර ජලය හා අනෙකුත් වාසස්ථාන අවශ්‍යතාවන් සැපිරීම ඉතා දුෂ්කර කාර්යයකි. මෙහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස වනඅලි පෝෂණමය වශයෙන් දුර්වල වීමත් නැවතත් තම මුල් නිජබිම වෙත පැමිණීමට උත්සහ කිරීමත් නිරන්තරයෙන් වාර්ථා වේ. මේ දක්වා සිදු කරන ලද කිසිදු ස්ථීර අලි පලවා හැරීමක් සාර්ථක වී නොමැත. එහෙත් තාවකාලිකව සිදු කළ යුතු අලි පලවා හැරීම් සාර්ථක ප්‍රතිඵල පෙන්වා ඇත.
2. වනඅලි අල්ලා ඉවත් කිරීම
වනඅලි මිනිස් ගැටුමට සෘජුවම සහ නිරන්තරයෙන් සම්බන්ධ වන වන අලි එම ප්‍රදේශයෙන් අල්ලා වෙනත් රක්ෂිත කළාපයකට මුදා හැරීම සිදුකළ එක් කාර්යයකි. එහෙත් සිදුකරන ලද අධ්‍යයනයන් මඟින් පැහැදිලි වන ප්‍රධානතම කරුණක් වනනේ එක් ප්‍රදේශක සිට තවත් ප්‍රදේශයකට ගෙන යන අලියා දැඩි ලෙස කළබලකාරීව හැසිරෙන බවයි. බොහෝවිට එම ප්‍රදේශයේ අලි මිනිස් ගැටුමට සෘජුවම සම්බන්ධ වන අතර අවසානකයේදී බොහෝ සතුන් ජීවිතක්ෂයට පත් වේ.
3. අලි වෙඩි භාවිතය
අලිවෙඩි වල අධික ශබ්දය වනඅලින්ගේ ශ්‍රවණ ආබාධ ඇති කරන බවට විශ්වාසයක් පවතී. ඒ පිළිබඳ පර්යේෂණද සිදුකෙරෙමින් පවතියි. ශ්‍රවණ ආබාධ ඇතිවූ වනඅලි අලි වෙඩි වලට ප්‍රතිචාරයක් නොදක්වයි.
4. විදුලි වැට භාවිතය හා නඩත්තුව
විදුලි වැට නඩත්තුව සඳහා ක්‍රමවේද කිහිපයක් අනුගමනය කර ඇත. මුලින්ම වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තු නිලධාරීන් විසින් නඩත්තු සිදුකරන ලදී. එහෙත් එය අසාර්ථක වීම හේතුවෙන් ග්‍රාමීය

ජනතාව සමඟ එකඟතාවයකට පැමිණ නඩත්තුව සඳහා සහය වන එකඟත්වය මත විදුලි වැට ඉදිකරන ලදී. එහෙත් පළමු මාස දෙක තුන තුළ හොඳින් නඩත්තුව සිදු වුවද ඉන් පසු ක්‍රම ක්‍රමයෙන් ග්‍රාමීය ජනතාව වගකීමෙන් ඉවත් වන බවට බොහෝ ස්ථාන වල අත්දැකීම් ඇත. අවසානයේ වන ජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවට විකල්ප වැඩපිළිවෙලවල් සඳහා යාමට සිදු විය.

5. ජීව වැට ඉදිකිරීම

ජීව වැට වනඅලි සංවරණ බාධකයක් ලෙස ස්ථාන කීපයක අත්හදා බලා ඇත. තල්, හණ, බෝගන්විලා සහ දෙහි වැනි ශාක මේ සඳහා යෝජනා වී ඇති නමුත් එක් එක් ශාක විශේෂ ඒවාට ආවේණික වූ සීමාවන් ඇත.

තල් වැට

මූලික අත්හදා බැලීමක් උඩවලව ජාතික උද්‍යානය ආශ්‍රිතව සිදු කර ඇත. මෙහිදී තල් ඇට අඩි 5ක පරතරයකින් සිටුවා ඇත. අඩි 6ක පරතරයකින් යුත් ඡේලි 4ක් ප්‍රමාණවත් බවට අනුමාන කර ඇත. බීජ සිටුවා මාස 6කට පසු පැළ වීමේ ප්‍රවණතාවය 30%ක් ලෙස ගණන් බලා ඇත. ඒ අනුව විශාල බීජ ප්‍රමාණයක් මේ සඳහා අවශ්‍ය වේ. සාමාන්‍යයන් කි. මීටර් 1ක් සඳහා බීජ 2400ක් අවශ්‍ය වන අතර වසර 8ක කාලයක් නඩත්තුව සඳහා රු. මිලියන 1.3ක් වැය වන බව ගණන් බලා ඇත.

හණ වැට

හණ ශාකය වැවී ඇති ප්‍රදේශ හරහා වන අලි සංවරණය නොකරන බවට විශ්වාසයක් පවතී. ආපදා කළමනාකරණ මධ්‍යස්ථානය මගින් පුත්තලම දිස්ත්‍රික්කයේ කි. මීටර් 23ක හණ ශාකය ඉඳුවා ජීව වැටක් ඉදිකර ඇත. මින් පැළ 500ක් පමණ මියන් සහ ඉන්තුවන් විසින් විනාශ කර ඇත. එය නැවත වගා කිරීම සඳහාත් ජීව වැට නඩත්තු කිරීම සඳහාත් සිවිල් ආරක්ෂක බලකායේ සහය ලබා ගැනීමට නියමිතය. ඇතම් රාජ්‍ය නොවන සංවිධානද මේ සඳහා අරමුදල් සපයයි. හණ වැට වන අලි සංවරණයට එළදායී බාධකයක් ලෙස හඳුනාගෙන ඇත.

විශාපෘතියට අනුව යෝජිත ක්‍රියාකාරකම්

වර්තමාන ලෝකයට ගැලපෙන පරිදි වනඅලින් ගේ පාරිසරික හා ආර්ථික වටිනාකම් නව කෝණයකින් විග්‍රහ කිරීම් භෞතික යටතල පහසුකම් සංවර්ධනය මානව සම්පත් යාවත් කාලීන කිරීම, ප්‍රධාන ගැටළු, සියළු පාර්ශව කරුවන් හා එක්ව වඩාත් ගැලපෙන ලෙස ක්‍රියාත්මක කිරීමේ වැඩපිළිවෙලක් සැකසීම කළමනාකරණ උපාය මාර්ග සඳහා අවශ්‍ය කරණ විද්‍යාත්මක පර්යේෂණ ප්‍රවර්ධනය ග්‍රාමීය ජනතාවගේ ආර්ථික වර්ධනය සඳහා මාධ්‍යක් ලෙස යොදා ගැනීම මෙම විශාපෘතිය මගින් සාකච්ඡා කර ඇති ප්‍රධාන තේමාවන් අතර වේ.

1. ප්‍රාදේශීය, දිස්ත්‍රික් හා ජාතික මට්ටමින් සම්බන්ධීකරණ කමිටු ස්ථාපිත කිරීම

ප්‍රාදේශීය කමිටු පාදේශීය ලේකම් ගේ සභාපතිත්වයෙන් යුතුව ස්ථාපිත කළ යුතුවේ. අනෙකුත් සාමාජිකයන් ලෙස ප්‍රාදේශීය සභා සභාපති, දිසා වන නිලධාරී, උද්‍යාන භාරකරු හෝ වනජීවී අඩවි ආරක්ෂක, පාරිසරික රාජ්‍ය නොවන ආයතන, පොලිස් ස්ථානාධිපති, පරිසර නිලධාරී, මහවැලි අධිකාරිය, කෘෂිකර්ම සේවා දෙපාර්තමේන්තුව, සිවිල් ආරක්ෂක බලකාය, ඉඩම් නිලධාරී සහ ගොවි සංගම් වල නියෝජිතයන්ගෙන් සමන්විත වේ. මෙම කමිටුව සම්බන්ධීකරණය ප්‍රදේශය බාර වනජීවී සහකාර අධ්‍යක්ෂ හෝ ඔහු විසින් නම්කරන නිලධාරියෙකු කටයුතු කරනු ඇත.

දිස්ත්‍රික් කමිටු දිසාපතිගේ ප්‍රධානත්වයෙන් ස්ථාපිත වන අතර සියලුම පාර්ශවික ආයතන වල ප්‍රධානීන් එම කමිටුවේ සාමාජිකත්වය දරයි. ප්‍රාදේශීය කමිටුව මගින් විසඳීමට අපහසු යම් ගැටළුවක් වේ නම් එය දිස්ත්‍රික් කමිටුවට ඉදිරිපත් කර විසඳා ගත හැක. දිස්ත්‍රික් කමිටුව වනජීවී සහකාර අධ්‍යක්ෂ විසින් සම්බන්ධීකරණය කරනු ඇත.

ජාතික කමිටුව අදාළ අමාත්‍යාංශ සහ දෙපාර්තමේන්තු වල නියෝජිතයන්ගෙන් සමන්විත වේ. මේ සඳහා සම්බන්ධ අමාත්‍යාංශ ලෙස තිරසාර සංවර්ධන හා වනජීවී අමාත්‍යාංශය, පරිසර අමාත්‍යාංශය, ආරක්ෂක අමාත්‍යාංශය, රාජ්‍ය පරිපාලන අමාත්‍යාංශය, ඉඩම් හා ඉඩම් සංවර්ධන අමාත්‍යාංශය. අදාළ දෙපාර්තමේන්තු ලෙස වනජීවී සංරක්ෂණ, වන සංරක්ෂණ, වාරාමාර්ග, කෘෂිකර්ම, දුම්රිය සහ

රන
මිය
ෂ්චි

විලා
බ වූ

අඩි
මාන
ඒ
බිජ
බව

වනි.
හණ
විසින්
සිවිල්
ද මේ
ගෙන

විග්‍රහ
බර්ගව
උපාය
සඳහා

නකුත්
අඩවි
හවැලි
ගොවි
වනජීවී

ධානීන්
බම එය
විසින්

සඳහා
රක්ෂක
අදාළ
රිය සහ

අනෙකුත් ආයතන ලෙස සිවිල් ආරක්ෂක බලකාය, මහවැලි අධිකාරිය, මාර්ග සංවර්ධන අධිකාරිය, ආපදා කළමනාකරන මධ්‍යස්ථානය හා අදාළ අනෙකුත් ආයතන.ජාතික කමිටුව වනජීවී අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් වරයා විසින් සම්බන්ධීකරණය කරනු ඇත

මෙම කමිටු වල කාර්යයන් අතර ප්‍රධාන වන්නේ වන පිවිසුම් හා සංවේදී ප්‍රදේශ වල පදිංචි ඇති පුද්ගලයින් සඳහා විලක්ෂ ඉඩම් හා යෝජනා හඳුනාගැනීම, විදුලි වැට ඉදිකළ යුතු මාර්ග හඳුනාගැනීම හා පවතින ගැටළු නිරාකරණය කිරීම, විදුලි වැට නඩත්තුව සඳහා අවශ්‍ය සහය සහ පසු විපරම වේ.

2. වනඅලි සංරක්ෂණ කලාප හා විශේෂිත සංරක්ෂණ කලාප ස්ථාපිත කිරීම
වර්තමානයේ පවතින වනාන්තර විවිධ ආයතන මගින් පාලනය වුවද ඒවා එකිනෙකට සම්බන්ධ වූ සාපේක්ෂව විශාල වූ භූමි ප්‍රදේශයක විසිරී ඇත. වනඅලි මෙම වනාන්තර කලාප වල සංවරණය කරයි. කළමනාකරණ ඒකකයන් ලෙස පරිපාලන පහසුව සඳහා වනඅලි සංරක්ෂණ කලාප 4 ක් හඳුනාගෙන ඇත. ඊට අමතරව වනඅලි සහ මිනිසුන් ගැටසෙන ප්‍රදේශ පැහැදිලිව වෙන් කළ නොහැකි ස්ථාන 3ක් විශේෂ සංරක්ෂණ කලාප ලෙස හඳුනාගෙන ඇත.
3. වනඅලි සංවරණයන් පහසුකරවන වනපිවිසුම් ස්ථාපිත කිරීම
වනඅලි සංරක්ෂණ කලාප හා විශේෂිත සංරක්ෂණ කලාප අතර හා වන පිවිසුම් ස්ථාපිත කිරීම මගින් වන අලින්ට අවශ්‍ය කරන වපසරිය තරමක් දුරට වැඩැකළ හැක. වන පිවිසුම් මිනිස් ක්‍රියාකාරකම් වලින් තොරව පවත්වා ගැනීමෙන් වනඅලින්ට නිදහසේ සංවරණය කිරීමට ඉඩ සැලසේ. සුදුසු වනපිවිසුම් 16 ක් පහත පරිදි හඳුනාගෙන ඇත.

1. කොහොලංකල - මුන්දල උද්‍යානය හා මන්තල
2. උනාතුචුව - මන්තල සිට ලුණුගම්වෙහෙර
3. වැටහිරකන්ද - ලුණුගම්වෙහෙර සිට උඩවලව
4. දහයියාගල - උඩවලව උද්‍යානය සිට බෝගහපට්ටිය වන රක්ෂිතය
5. පුවක් පැළේ - ගල් ඔය සිට මාදුරු ඔය
6. උල්හිටිය - මාදුරු ඔය සිට වඳගමුව
7. හුංගමාල ඔය - මාදුරු ඔය සිට ජලගැලුම් නිම්නය
8. මහ වැව - මාදුරු ඔය සිට ජලගැලුම් නිම්නය
9. රන්තැල්ල - වික්ටෝරියා රන්දෙණිගල රන්ටැබේ සිට නකල්ස්
10. දිගම්පතාන - සීගිරිය සිට රිටිගල සහ කහල්ල පල්ලේකැලේ
11. පහේ කණුව - කළා වැව සිට නාව්වදුව
12. නාව්වදුව සිට මහ කණදරාව
13. නාව්වදුව සිට විල්පත්තුව ✓
14. සුර්යපුර - සෝමාවකී ජාතික උද්‍යානය සිට චුන්නකාඩු වන රක්ෂිතය
15. මඩු පාර - විල්පත්තුව සිට මඩුපාර අභය භූමිය
16. පුළියන්කුළම - වවනිකුළම සිට පදවිය

වන පිවිසුම් තුළ පදිංචි සහ ඉඩම් භාවිතය පිළිබඳ සම්බන්ධයක් සිදුකර ඔවුන්ට විකල්ප ඉඩම් සහ වන්දි ප්‍රධානය මගින් ප්‍රදේශ වලින් ඔවුන් ඉවත් කළ යුතු වේ.

4. හඳුනාගත් රක්ෂිතයන් ගේ සංරක්ෂණ තත්වය උසස් කිරීම
හඳුනාගත් රක්ෂිත කලාප වල සංරක්ෂණ තත්වය උසස් කිරීම සඳහා අවශ්‍ය කරන අමාත්‍ය මණ්ඩල වල පත්‍රිකා සකස් කර ඉදිරිපත් කළ යුතු වේ. වගු අංක 4 හි දක්වා ඇති පරිදි රක්ෂිත 25ක් මේ සඳහා යෝජනා කෙරේ.
5. රක්ෂිතයවල පරිපාලන හා නීතිසය තත්වයන් ශක්තිමත් කිරීම
වනඅලි සංරක්ෂණ කලාප ලෙස හඳුනාගෙන ඇති භූමි ප්‍රදේශ වල පවතින වනාන්තර වල නීතිමය සහ පරිපාලන තත්වය ශක්තිමත් කළ යුතු වේ. ඇතැම් රක්ෂිත නීතිමය වශයෙන් ශක්තිමත් වුවද පරිපාලනමය වශයෙන් ඉතා දුර්වල තත්වයක පවතී. ඒ අතරම සංචාරක ව්‍යාපාරයද හැකි සෑම රක්ෂිතයක් ආශ්‍රිතව ප්‍රවර්ධනය කිරීමෙන් වන අලි ආර්ථික සම්පතක් ලෙස ග්‍රාමීය සමාජය තුළ ස්ථාපිත කළ හැක.
6. වනඅලි සංරක්ෂණ කලාපවල වාසස්ථාන වැඩිදියුණු කිරීම

සාමාන්‍යයන් ශ්‍රී ලංකාවේ වන අලි සෞඛ්‍ය සම්පන්න වේ. පහුතරයක් සඳහා අවශ්‍ය ආහාර වනාන්තර තුළ ප්‍රමාණවත් තරම් ඇත. එහෙත් අයහපත් කාලගුණික තත්වයන් යටතේ ඇතැම් වනාන්තර තුළ ආහාර අඩු වීමේ ප්‍රවණතාවයක් ඇත. එවන් ප්‍රදේශ වල ආහාරමය ශාක හා තෘණ වර්ධනය පහසු වන පරිදි සුපෝෂණ කටයුතු අවශ්‍ය වේ. ශ්‍රී ලංකාවේ වනඅලි විසිරී ඇති වනාන්තර සැමකම පාහේ වර්ෂය පුරා ජලය පවතින විශාල ජලාශ හෝ ගංගා පිහිටයි. ඒ අනුව වර්ථමානය වන විට ජලය වන අලින් ගේ සීමාකාරී වාසස්ථාන සංඝටකයක් ලෙස සැලකිය නොහැක. ඒහෙත් සතුනට ජලය ලබා ගැනීමට පහසු වන පරිදි ඒකාකාරී ලෙස විසිරුණු ජල ප්‍රභවයන් රක්ෂිත කළාප තුළ ස්ථාපිත කිරීම වඩාත් යෝග්‍ය වේ. එමඟින් ජලය සඳහා වනඅලි රක්ෂිත මායිම් වලට පැමිණීම වළක්වා ගත හැක.

7. ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාශවල භූමි පරිභෝජන සැලසුම් සැකසීම හා ඒ අනුව කටයුතු කිරීම
භූමිය හා එහි වපසරිය, භූමිය ප්‍රයෝජනයට ගන්නා ආකාරය ඉතා වැදගත් සාධකයකි. වන අලි ගැවසෙන ප්‍රදේශ ආශ්‍රිත භූමි පරිභෝජනයන් වෙනස් කරන්නේ නම් එය ඉතා සැලසුම් සහගත අයුරින් සිදුකළ යුතු වේ. එබැවින් ගැටළු පවතින සෑම ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාශයක් ආශ්‍රිතවම භූමි පරිභෝජන සැලසුම් සකස් කර ක්‍රියාත්මක කිරීම අවශ්‍ය වේ.
8. වනඅලි සංරක්ෂණය හා අලි මිනිස් ගැටුමට අදාලව විද්‍යාත්මක තොරතුරු රැස්කිරීම
ශ්‍රී ලංකාවේ පවතින වනාන්තර වලට ගැලපෙන සාධාන වනඅලි ගහණය පිළිබඳ අදහසක් මෙතෙක් නොමැත. එහෙත් අනාගතයේ යම් දිනක වැඩිවන ගහණය දරා ගැනීමට නොහැකි තත්වයක් උදා වුවහොත් ඒ සඳහා විකල්ප ක්‍රියාමාර්ග හඳුනාගැනීම අවශ්‍ය වේ. ඊට අමතරව වඩාත් ඵලදායී පාලන ක්‍රමවේදයන් ද අත්හදා බැලිය යුතු වේ.
9. සාමාන්‍ය ජනතාව දැනුවත් කිරීම සඳහා ඵලදායී ක්‍රියාමාර්ග ගැනීම
අලුතින් ඉදිකරන ලද ජනාවාස වල භාහිරින් පැමිණ පදිංචිව ඇති ජනතාව වනඅලි හා ඔවුන්ගේ හැසිරීම් පිළිබඳ කිසිදු අවබෝධයක් නොමැත. වනඅලියෙකු දුටු පමණක් විවිධ ක්‍රම උපයෝගී කර ගනිමින් ඔවුන් පළවා හැරීමටත්, කළහා කාරී ලෙස හැසිරීමටත් මෙම ජනතාව හුරු වී ඇත. මෙම තත්වය වෙනස් කිරීම සඳහා ඵලදායී ලෙස දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් විවිධ මාධ්‍යන් ඔස්සේ කළ යුතු වේ.
10. මිනිස් වාසස්ථාන වලට වනඅලි පැමිණීම වැලැක්වීම සඳහා සුදුසු භාධක ඉදිකිරීම හා සම්පූර්ණ කිරීම
දැනට පවතින තොරතුරු අනුව වනඅලි සංචරණය පාලනය සඳහා වඩාත් යෝග්‍ය ක්‍රමවේදය ලෙස සැලකෙන්නේ විදුලි වැට ඉදිකිරීමයි. විදුලි වැටක් එහි බලපෑම උපරිම වන පරිදි පැවැත්වීමට හා නඩත්තුව සඳහා ගම්මාන මායිමේ හෝ වනාන්තර මායිමේ ඉදිවිය යුතුයි. දැනට කි. මීටර් 2650 ක විදුලි වැට ඉදිවී ඇති අතර ඉන් සමහරක් අලුත්වැඩියා කළ යුතු තත්වයේද සමහරක් ස්ථානය වෙනස් කළ යුතු තත්වයේද ඇත. සම්පූර්ණ වනඅලි රක්ෂිත කළාප ආවරණය වන පරිදි විදුලි වැට ඉදිකිරීමටත් තෝරා ගත් ගම්මාන වටා විදුලි වැට ඉදිකිරීමටත් කි. මීටර් 3050ක් අවශ්‍ය වන බවට ඇස්තමේන්තු කර ඇත. ඊට අමතරව විදුලි වැට ඉදි කළ නොහැකි ගංගා, මාර්ග, දුම්රිය මාර්ග වැනි ස්ථාන වල ඊට ගැලපෙන විකල්ප ආරක්ෂක ක්‍රම ඇති කළ යුතුය.
11. විදුලි වැට නඩත්තුව, වාර්තාකිරීම හා පසු විපරම සඳහා ඵලදායී ක්‍රමවේදයක් සෑම ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාසයක් අශ්‍රිතවම ස්ථාපිත කිරීම
කම්කරුවන් තුන් දෙනෙකුගෙන් සමන් වී නඩත්තුව ඒකකයක් සෑම කි. මීටර් 10ක විදුලි වැටක් සඳහාම අනියුක්ත කළ යුතු වේ. කම්කරුවන් සඳහා අවශ්‍ය උපකරණ සහ ප්‍රවාහන පහසුකම් (පා පැදියක්) ලබා දීම කාර්යයන් පහසු කරයි. වසරකදී ඒ අනුව මුලු විදුලි වැට ප්‍රමාණයම නඩත්තුව සඳහා කම්කරු දින 410,400ක් වැය වේ. අධීක්ෂණය සඳහා කි. මීටර් 20 කට එක් නිලධාරියා බැගින් නිලධාරී දින 64400ක් වසරකදී අවශ්‍ය වේ.
වර්තමානයේදී සිවිල් ආරක්ෂක බලකාය මඟින් විදුලි වැට නඩත්තුව සිදු කරනු ලැබේ. එහෙත් එහි අධීක්ෂණය හා පසු විපරම යතාවත් කළ යුතුවේ.
ජරජා මුල සංවිධාන විදුලි වැට නඩත්තුව සඳහා සම්බන්ධ කර ගැනීමද තවත් විකල්පයකි. ගම්මාන වටා ඉදි කිරීමට යෝජිත විදුලි වැට සඳහා එම ක්‍රමය වඩාත් යෝග්‍ය වේ.
අතිශය සංවේදී සහ ගිටුම බරපතලව පවතින ප්‍රදේශ සඳහා වනජීවී නිලධාරීන්ගේ පාලනය යටතේ තාවකාලික කම්කරුවන් යොදා ගැනීම වඩා ඵලදායක වේ.
12. විශේෂිත සංරක්ෂණ කලාපවල හැර කුඩාවනරොදවල ව්‍යාප්තව ඇති වනඅලි ඉවත් කිරීම

හතර
 7 කැමි
 තෘණ
 ත්තර
 8 වන
 තුනට
 9 තුළ
 පුක්වා

 10 අලි
 පුරින්
 11 භූමි

 12 තෙක්
 ක් උදා
 පාලන

 13 න්ගේ
 ගී කර
 . මෙම
 ාළ යුතු

 14 රිම
 8 ලෙස
 මට හා
 ක විදුලි
 ාස් කළ
 රිමටත්
 ත්තු කර
 වල ඊට

 15 ලේකම්
 16 වැටක්
 කම් (පා
 ව සඳහා
 නිලධාරී

 17 තත් එහි

 18 ගම්මාන

 19 යටතේ

වනඅලි මිනිස් ගැටුමට සෘජු ලෙසම සම්බන්ධ වන වනඅලි ස්වාධීනව ව්‍යාප්තව ඇති කුඩා වන රොද වල දිවා කාලය ගත කරමින් රාත්‍රී කාලයේ වගා බිම් සහ ජනාවාස වලට පැමිණේ. මෙම අලි එම ප්‍රදේශයෙන් ඉවත් කිරීම ඉතා දුෂ්කර වන්නේ ඔවුන්ගේ ආවරණය මෙම වන රොද වගින් සැපයෙන නිසයි. මෙම ප්‍රදේශ වලින් අලි සංරක්ෂිත ප්‍රදේශ තුළට ඉවත් කිරීම සිදු කළ යුතු අතර නැවත අලි පැමිණිව වැළැක්වීම සඳහාත් දිවා කාලයේ ඊදි සිටීමට නොහැකි වන පරිදින් එම ස්ථාන වල භූමි පරිබෝජන තත්වයන් වෙනස් කළ යතු වේ.

විශේෂිත සංරක්ෂණ කළාප වල ඇති ගම්මාන ආවරණය වන පරිදි ගම්මාන වටා විදුලි වැට ඉදිකළ යුතු වේ. යම් ස්ථානයක විදුලි වැටට හානි සිදුවුවහොත් එය කල් ඇතිව දැනගැනීම සඳහා අවශ්‍ය තාක්ෂණය දියුණු කර සෑම විදුලි වැටකටම ආදේශ කළ යුතුය.

13. වනඅලි රැදවුම් මධ්‍යස්ථාන ස්ථාපිත කිරීම හා අර්ධ වනමය තත්වයක් යටතේ වනඅලි නඩත්තුව විදුලි වැට නිරන්තරයෙන් කැඩීම සඳහා හුරු වී ඇති අලි එම ප්‍රදේශයෙන් ඉවත් කර පාලිත තත්වයක් යටතේ නඩත්තු කිරීම අත්‍යවශ්‍ය වේ. මේ සඳහා දැනට ක්‍රියාත්මක අලි රැදවුම් මධ්‍යස්ථාන ප්‍රයෝජනයට ගත හැකිය. මෙවැනි අලි සීමිත ප්‍රදේශයක් තුළ රඳවා තබා ගැනීම සඳහා ඔවුන් අර්ධ වනමය තත්වයක් යටතේ පාලනය අවශ්‍ය වේ.
14. වනඅලි රැදවුම් මධ්‍යස්ථාන ආශ්‍රිතව විශේෂ කාර්ය බලකා ස්ථාපිත කිරීම හදිසි අවස්ථා වලදී අලි ඇල්ලීම පළවා හැරීම හා මුදා ගැනීම සඳහා ක්ෂණිකව ස්ථානගත විය හැකි පරිදි ස්ථාන 4ක විශේෂ කාර්ය බලකා 4ක් ස්ථාපිත කිරීම මෙමගින් යෝජනා කෙරේ. පළමු කාර්ය බලකාය හොරොච් පනාන ආශ්‍රිතව ස්ථාපිත කර එහි ප්‍රගතිය මත තවත් ස්ථාන 3කක එවන් බලකා ස්ථාපිත කිරීම යෝග්‍ය වේ.
15. වනඅලි අශ්‍රිත සංචාරක ව්‍යාපාරය ප්‍රවර්ධනය කිරීම විශේෂයෙන් පරිපාලනමය වශයෙන් ශක්තිමත් කළ යුතු යැයි යෝජිත. රක්ෂිත කළාප ආශ්‍රිතව සංචාරක ව්‍යාපාරය ප්‍රවර්ධනය කිරීම සඳහා හැකියාව සොයා බැලීම හා එය දිරිමත් කිරීම කළ යුතු වේ. ප්‍රජා මූලික සංචාරක කර්මාන්තය සඳහා අවශ්‍ය කරන රෙගුලාසි හා මහ පෙන්වීම් නිර්මාණය කළ යුතු වේ. විශේෂයෙන් උතුරු ප්‍රදේශ තුළ එම අත්හදා බැලීම් සිදු කළ හැක.
16. වගා හානි සඳහා රක්ෂණ ක්‍රමවේදයක් හඳුන්වාදීම වඩාත් සහන දායී රක්ෂණ ක්‍රමයක් සෑම කළාපයක් ආශ්‍රිතවම ස්ථාපිත කිරීම මෙහිදී යෝජනා කෙරේ. රක්ෂණයට අමතරව ක්ෂණික ආධාර සැපයීමේ ක්‍රමවේදයක්ද ප්‍රදේශීය ලේකම් මට්ටමින් ස්ථාපිත කළ යුතු වේ. උද්‍යාන සංචාරකයන්ගෙන් මේ සඳහා යම් දායකත්වයක් ලබා ගැනීමද පහසු කාර්යයකි.

ජාතික ප්‍රමුඛතාවයන් හා සැසැදීම

සංචාරක ව්‍යාපාරය ශ්‍රී ලංකාවේ ප්‍රධානතම ආදායම් මාර්ග වලින් එකකි. වන අලි සංරක්ෂණය සංචාරක ව්‍යාපාරය සමඟ කෙළින්ම සබඳතාවයක් පවතී. විශාල සංඛ්‍යාවක තරුණ පිරිසක් සංචාරක ව්‍යාපාරය සමඟ එක් වී ඇති අතර එමගින් ඔවුන්ගේ ආර්ථික තත්වය ශක්තිමත් කරගෙන ඇත. රජයේ මූලික පරමාර්ථයක් වන දුප්පත්කම තුරන් කිරීම සඳහා මෙය සෘජුවම දායක වේ. එසේම යුද්ධය නිමාවෙන් පසු සමාජ නොසන්සුන් බව පාලනය සඳහා ද පාරිසරික සංචාරක ව්‍යාපාරය පිටිවහලක් කරගත හැක. ජාතික උද්‍යාන තුළ වනඅලි ගැවසීම, අලි මිනිස් ගැටුම පාලනය මගින් ප්‍රජාවට ප්‍රථමික වශයෙනුත් අවසානයේ මුළු රටටමත් ඇති වන්නේ ඉමහත් ප්‍රයෝජනයකි. යාල ජාතික උද්‍යානය ආශ්‍රිතව පමණක් සඟරි ජීප් රථ 450ක් පමණ ලියාපදිංචි වී ඇත. එසේම ස්වේච්ඡා මාර්ගෝපදේශකයින් වශයෙන් ප්‍රදේශයේ තරුණයින් 38ක් වන ජීවී දෙපාර්තමේන්තුව තුළ රාජකාරි කරයි. විශාල ප්‍රමාණයේ හෝටල් 4ක් ද කුඩා ප්‍රමාණයේ සංචාරක මධ්‍යස්ථාන 100කට වැඩි ප්‍රමාණයක් ක්‍රියාත්මක වේ

වගුව 5 - 2010 සිට 2014 දක්වා ජාතික උද්‍යාන වලින් ලද ආදායම

ජාතික උද්‍යානය	වාර්ෂික උද්‍යාන පිවිසුම් ආදායම රු.					එකතුව
	2010	2011	2012	2013	2014	
යාල	132,602,507	166,764,729	234,726,213	284,854,805	374,967,271	1,193,915,525
උඩවලව	25,255,451	36,783,350	46,598,198	83,354,830	115,409,624	307,401,453
වස්ගමුව	1,169,880	1,100,955	1,805,105	1,930,551	1,812,540	7,819,031
මින්නේරිය	24,207,290	40,462,420	49,474,306	67,273,493	137,146,428	318,563,937
බුන්දල	4,412,137	5,571,530	6,660,280	9,246,784	12,154,301	38,045,032
විල්පත්තු	2,379,775	5,190,989	11,818,334	18,990,231	28,525,657	66,904,986
කවුඩුල්ල	15,332,207	9,750,941	8,518,145	20,957,290	32,692,110	87,250,693
එකතුව:	205,359,247	265,624,914	359,600,581	486,607,984	702,707,931	2,019,900,657

ව්‍යාපෘතියෙන් අපේක්ෂිත නිමැවුම්

ව්‍යාපෘතියේ අරමුණු වලට අනුව අපේක්ෂිත නිමැවුම් යෝජිත පසු විපරමෙන් හා ඇගයීමෙන් පහත පරිදි නිරීක්ෂණය කිරීමට අපේක්ෂා කෙරේ.

සංගටකය	ප්‍රධාන ක්‍රියාකාරකම්	අපේක්ෂිත නිමැවුම්	ඇගයීම් දර්ශක
සංගටකය 1- ව්‍යාපෘතිය සුපෝෂණය හා වන පිවිසුම්	<p>වනඅලි සංරක්ෂණ කළාප හා විශේෂිත සංරක්ෂණ කළාපස්ථාපිත කිරීම</p> <p>වන පිවිසුම් ස්ථාපිත කිරීම හා මිනිස් ක්‍රියාකාරකම් පාලනය</p> <p>පරිපාලන තත්වය දුර්වල රක්ෂිත කළාප වල නීතිමය තත්වය , පරිපාලන තත්වය ශක්තිමත් කිරීම</p> <p>වනඅලි සංරක්ෂණ කළාප තුළ ව්‍යාපෘතිය වැඩි දියුණු කිරීම</p>	<p>හඳුනාගත් රක්ෂිත කළාප වල නීතිමය සහ පරිපාලන තත්වය ශක්තිමත් වී ඇත</p> <p>වනඅලි සංරක්ෂණ කළාප පරිපාලනමය වශයෙන් පිළිගෙන ඇති අතර ධජ ධාරී සත්වයෙකු ලෙස වනාලි දසංරක්ෂණය තහවුරු වී ඇත.</p> <p>විශේෂිත සංරක්ෂිත කළාප හඳුනාගෙන ඇත. ගම්මාන ආරක්ෂිත වේ</p>	<p>ECA/SCA සැලසුම්</p> <p>වන පිවිසුම් ලේඛනය හා ක්‍රියාකාරී සැලසුම්</p> <p>රක්ෂිත කළාප ලේඛනය හා ක්‍රියාකාරී සැලසුම්</p>
සංගටකය 2- භූමි පරිබෝජන සැලසුම් සැකසීම	භූමා පරිබෝජන සැලසුම් සෑම ප්‍රදේශය ලේකම් කෝට්ඨාශයක් ආශ්‍රිතව ක්‍රියාත්මක කිරීම	භූමි පරිබෝජන සකස් වී ඇත	භූමි පරිබෝජන සැලසුම්
සංගටක 3- තෝරතුරු කළමනාකරණය	වනඅලි සංරක්ෂණය හා අලි මිනිස් ගැටුම් කළමනාකරණය සඳහා අවශ්‍ය විද්‍යාත්මක පර්යේෂණ ප්‍රවර්ධනය	තෝරතුරු කළමනාකරණ ක්‍රමවේදයන් ස්ථාපිතව ඇත	පර්යේෂණ පත්‍රිකා සහ දත්ත බැංකුව
සංගටක 4 - තෝරතුරු සහ දැනුවත් කිරීම්	වනඅලි මිනිස් ගැටුමට අදාළ තෝරතුරු හා දැනුවත් කිරීම් සඳහා වූ ක්‍රමවේදය ශක්තිමත් කිරීම	නිරන්තර දැනුවත් කිරීම් ක්‍රියාත්මක වේ	සහභාගිත්ව ලේඛන සහ වැඩසටහන් වා
සංගටකය 5- බාධක	මිනිස් ව්‍යාපෘතිය වල වනඅලි පිවිසීම වැළැක්වීම සඳහා අවශ්‍ය බාධක	භෞතික බාධක ජාලය	සම්පූර්ණ කළ වැටුප්ප්පු

එකතුව

1,193,915,52

307,401,453

7,819,031

318,563,937

38,045,032

66,904,986

87,250,693

2,019,900,65

පහත පරිදි

දර්ශක

2A

පිවිසුම් සහ සැලසුම්

කළාප සහ සැලසුම්

පරබෝජන

ණ පත්‍රිකා බැංකුව

ත්ව සහ තත් වා කළ රාණය

සංගටකය	ප්‍රධාන ක්‍රියාකාරකම්	අපේක්ෂිත නිමැවුම්	ඇගයීම් දර්ශක
ඉදිකිරීම හා නඩත්තුව	ස්ථාපිත කිරීම	ස්ථාපිත වී ඇත. නිසි නඩත්තුව අධීක්ෂණය හා පසු විපරම සිදුවේ	වැය වාර්ථා විශේෂ බලකා
	විදවුලි වැඩ නඩත්තුව සහ අධීක්ෂණය සඳහා ඵලදායී ක්‍රමවේදයක් ස්ථාපිත කිරීම	දීර්ඝ කාලීන විසඳුමක් ලෙස සුදුසු ජීව වැට පවතින පාංශු සහ දේශගුණික තත්වයන්ට ගැලපෙන පරිදි ස්ථාපිතව ඇත	
	විශේෂ බලකා ස්ථාපිත කිරීම		
සංගටක 6 - වනඅලි අල්ලා ඉවත් කිරීම හා වන අලි රැදවුම මධ්‍යස්ථාන	මිනිස් ජනාවාස වනඅලින් ගෙන් තොර බව සනාථ කිරීම	වනඅලි රැදවුම මධ්‍යස්ථාන ස්ථාපිත වී ඇත	වනඅලි රැදවුම මධ්‍යස්ථාන
	වනඅලි රැදවුම මධ්‍යස්ථාන ස්ථාපිත කිරීම		
	අර්ධ වනමහ තත්වයන් යටතේ වනඅලි කළමනාකරණ ක්‍රමවේද සැකසීම		
සංගටකය 7 -වනඅලි පදනම් කරගත් සංචාරක ව්‍යාපාර	වනඅලි පදනම් කරගත් සංචාරක ව්‍යාපාර තුළින් ආර්ථික ප්‍රවීලාභ ස්ථාපිත කිරීම	ග්‍රාමීය ජනතාවගේ ආර්ථික වර්ධනය සඳහා සංචාරක ව්‍යාපාරය ප්‍රවර්ධනය කර ඇත	වනඅලි පදනම් කරගත් සංචාරක මධ්‍යස්ථාන හා අවස්ථා
සංගටකය 8 - සම්බන්ධීකරණ ක්‍රමවේදයන්	සම්බන්ධීකරණ කමිටු ප්‍රාදේශීය දිස්ත්‍රික්ක සහ ජාතික මට්ටමෙන් ස්ථාපිත කිරීම	ප්‍රාදේශීය දිස්ත්‍රික් හා ජාතික කමිටු ක්‍රියාත්මක වේ	රැස්වීම් වාර්ථා සාකච්ඡා

ව්‍යාපෘති කාලසීමාව සහ ඇස්තමේන්තු

වනජීවී සංරක්ෂණය ප්‍රධාන ගැටළුවක් ලෙස හඳුනාගෙන පැහැත්තේ අලි මිනිස් ගැටුමයි. මෙම ගැටුම නිසා වාර්ෂිකව රු. මිලියන 500ක පමණ පිරිවැයක් දැරීමට සිදුවේ. එහෙත් ගැටුම පාලනය සඳහා මෙතෙක් සමත් වී නොමැති අතර මිනිස් ජීවිත සහ වන අලි අහිමි වීම නිරන්තරයෙන් සිදුවේ. බෞතික හා භෞතික නොවන ක්‍රමවේදයන් ගණනාවක් පසුගිය කාලය තුළ ක්‍රියාත්මක කළද ක්‍රමාණුකූල වූ පසු විපරමක් සහ ඊට අනුගත වීමක් සිදු නොවීම හේතුවෙන් බොහෝ උත්සහයන් ව්‍යාජන වී ඇත. අතීත අත්තැකීම් ප්‍රයෝජනයට ගනිමින් වඩාත් සුදුසු විකල්පය හඳුනාගෙන ඊට අනුරූප පරිදි ව්‍යාපෘති ඇස්තමේන්තු සකස් කොට ඇත.

වර්ථමානයේ විදුලි වැට ගැටුම් පාලනය සඳහා යෝග්‍යම විකල්පය ලෙස හඳුනාගෙන ඇත. එහෙත් ඒ සඳහා විශාල වියදමක් සහ මිනිස් ශ්‍රමයක් දැරීමට සිදුවේ. එම නිසා වාදුලි වැට නඩත්තුව හා පසු විපරම සහ නිසි ක්‍රමවේදයක් ස්ථාපිත කිරීම මෙම වැඩපිළිවෙලේ ප්‍රධානතම අංගයකි. එම නිසා නඩත්තුව සඳහා සැලකිය යුතු ප්‍රතිපාදනයක් වෙන් කර ඇත. විකල්පයක් ලෙස ජීව වැට ඉදිකිරීමද සිදු කළ හැක. රාජ්‍ය නොවන සංවිධාන, පුජා මූල සංවිධාන මේ සඳහා සහය කර ගැනීමේ හැකියාව ඇත. කෙසේ වෙතත් එක් එක් ක්‍රියාකාරකම් වෙන වෙන්ව විවිධ කාල පරාසයන් තුළ ඉටු කිරීම අපේක්ෂිත අරමුණු කරා ලඟා වීමට ඇති බාධකයකි. එබැවින් යෝජිත ක්‍රියාකාරකම් සියල්ල එක් විට සිදු කිරීම හා විදුලි වැට සමඟ ජීව වැට එක්ව නඩත්තු කිරීම අපේක්ෂිත අරමුණු ඉටු කැගත හැක.

ඇස්තමේන්තුවට සැලසුම් සැකසීම, භෞතික ඉදි කිරීම , පරිපාලනය සහ ක්‍රියාත්මක කිරීමට අදාළ වියදම් ඇතුළත් කර ඇත.

අංක	ප්‍රධාන ක්‍රියාකාරකම්	I පියවර(2016-2018)			II පියවර (2019-2016)			එකතුව රු. මිලියන
		වසර 1	වසර 2	වසර 3	වසර 4	වසර 5	ඉදිරි පස් වසර	
1	වනඅලි සංරක්ෂණ කළාප හා විශේෂිත සංරක්ෂණ කළාපස්ථාපිත කිරීම	5.0	-	-	-	-	-	5.0
2	වන පිවිසුම් ස්ථාපිත කිරීම හා මිනිස් ක්‍රියාකාරකම් පාලනය	200.0	200.0	-	-	-	-	400.0
3	පරිපාලන තත්වය දුර්වල රක්ෂිත කළාප වල නීතිමය තත්වය , පරිපාලන තත්වය ශක්තිමත් කිරීම	100.0	100.0	50.0	-	-	-	250.0
4	වනඅලි සංරක්ෂණ කළාප තුළ වාසස්ථාන වැඩි දියුණු කිරීම	70.0	50.0	50.0	50.0	50.0	100.0	370.0
5	භූමා පරිබෝජන සැලසුම් සෑම ප්‍රදේශීය ලේකම් කෝට්ඨාශයක් ආශ්‍රිතව ක්‍රියාත්මක කිරීම	50.0	50.0	50.0	-	-	-	150.0
6	වනඅලි සංරක්ෂණය හා අලි මිනිස් ගැටුම් කළමනාකරණය සඳහා අවශ්‍ය විද්‍යාත්මක පර්යේෂණ ප්‍රවර්ධනය	20.0	20.0	20.0	20.0	20.0	50.0	150.0
7	වනඅලි මිනිස් ගැටුමට අදාළ තොරතුරු හා දැනුවත් කිරීම් සඳහා වූ ක්‍රමවේදය ශක්තිමත් කිරීම	10.0	10.0	10.0	10.0	10.0	95.0	145.0
8	මිනිස් වාසස්ථාන වල වනඅලි පිවිසීම වැළැක්වීම සඳහා අවශ්‍ය බාධක ස්ථාපිත කිරීම	865.0	850.0	840.0	125.7	59.3	-	2740
9	විද්‍යුලි වැඩ නඩත්තුව සහ අධීක්ෂණය සඳහා ඵලදායී ක්‍රමවේදයක් ස්ථාපිත කිරීම	205.0	332.0	227.0	287.3	202.7	796.0	2050.0
10	මිනිස් ජනාවාස වනඅලින් ගෙන් තොර බව සනාථ කිරීම	30.0	40.0	30.0	-	-	-	100.0

1
1
1.
14
15
එක
ව්‍යා
ව්‍යා
අත
තුළ
යට
ක්‍රියා
තුළ

එකතුව
ලියන
0
00.0
250.0
370.0
150.0
150.0
145.0
2740
2050.0
100.0

අංක	ප්‍රධාන ක්‍රියාකාරකම්	I පියවර(2016-2018)			II පියවර (2019-2016)			එකතුව රු. මිලියන
		වසර 1	වසර 2	වසර 3	වසර 4	වසර 5	ඉදිරි පස් වසර	
11	වනඅලි රැඳවුම් මධ්‍යස්ථාන ස්ථාපිත කිරීම	425.0	-	-	-	-	-	425.0
12	අර්ධ වනමහ තත්වයන් යටතේ වනඅලි කළමනාකරණ ක්‍රමවේද සැකසීම	5.0	-	-	-	-	-	5.0
13	විශේෂ බලකා ස්ථාපිත කිරීම	35.0	35.0	35.0	35.0	35.0	175.0	350.0
14	වනඅලි පදනම් කරගත් සංචාරක ව්‍යාපාර තුළින් ආර්ථික ප්‍රවීලාභ ස්ථාපිත කිරීම	5.0	2.5	2.5	-	-	-	10.0
15	සම්බන්ධීකරණ කමිටු ප්‍රාදේශීය දිස්.ත්‍රික සහ ජාතික මට්ටමෙන් ස්ථාපිත කිරීම	9.5	4.5	4.5	4.5	4.5	22.5	50
එකතුව		2034.5	1694.0	1319.0	532.5	381.5	1238.5	7200.0

ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාවට නැංවීම

ව්‍යාපෘතිය සම්පූර්ණයෙන්ම වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවේ මූලික අධීක්ෂණය යටතේ සිදුකිරීමට අපේක්ෂිතය. එහෙත් පසුගිය කාලය තුළ ක්‍රියාත්මක විවිධ ව්‍යාපෘති හා දැසදීමේදී පවතින පරිපාලන ව්‍යුහය තුළ අපේක්ෂිත අරමුණු ලඟ කර ගැනීම දුෂ්කර වේ. එබැවින් වනජීවී අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් ගේ පූර්ණ අධීක්ෂණය යටතේ ව්‍යාපෘති කළමනාකරණ ඒකකයක් ස්ථාපිත කර ඒ තුළින් සියලු කටයුතු සම්බන්ධීකරණය මෙහි ක්‍රියාත්මක සැලසුමට ඇතුළත් වේ. නියෝජිත ජාතික කමිටුව මෙම වැඩසටහනේ ප්‍රගති සමාලෝචනය කිරීම තුළින් වැඩසටහන අපේක්ෂිත අරමුණු කරා මෙහෙයවිය හැක.